



දැඩින
ඉරිද කාගුහය

ලිපි මාලාවක් ඇසුරින්

වෛරෝධී
වැඩ් වූ එස්සේ

අභ්‍යාරිම 10

වහ රහතුව වැඩ් ලා එස්සේ



ඉදිරිපත් තිරෝ
ඉන්දුලින් සුබසිංහ

මහ රහතුන් වැඩි මග ඔස්සේ

අතහැරීම 10

ඉදිරිපත් කිරීම
ඉන්දුරිත් සුබකිංහ

දිවයින ඉරදා සංග්‍රහයේ
ලිඛි මාලාවක් අසුරනි

© ඉන්දර්ත පුබසිංහ

පළමුවන මූල්‍යය - 2017 ජූලි

දෙවන මූල්‍යය - 2017 අගෝස්තු

වෙත පිටත:

www.maharahathunweditimagaosse.com

www.mrwo.lk

ISBN - 978-955-7887-22-7

පොත ලබාගත හැකි ස්ථීරාත්මක ස්ථාන :

දිවයින පුරා පොත් ආලෙවිසැල්

තැපැල් මගින් ඔබට ආසන්නම තැපැල් කාර්යාලය වෙතට

මෙතෙක් පළ වී ඇති පොත් පිළිබඳ සම්පූර්ණ විස්තරය සඳහා
පසුපස කවරයේ ඇතුළේ පැත්ත බලන්න.

විමර්ශන -

දුරකථන: 011 2755767

011 2755768 (සතියේ දිනයන්හිදී පෙ.ව. 9.30 සිට ප.ව. 4.30 දක්වා)

ඡායාරූප
වාසර සේනාරෝන්

මූල්‍යය සහ බෙදාහැරීම

ස්මාජ්‍ය ප්‍රින්ට සොලයුහන්ස් සෙනාරෝ

444/3B, පිටිපන දෙපාර්තමේන්තු, හෝමාගම

(සෞද්‍යා තෙල් භාවිතයෙන් නිපදවනු ලැබු, විෂ රහිත පරිසර හිතකාමේ නින්ත භාවිතයෙන් මුදිනයි.)



විජ්‍යභාෂා චැංස් විභ පිස්සේ

මේ මුහු මාලාව බුදු ස්ථානීන්
ව්‍යාපෘති ලේ වහා විට කොට් වැඩි
සිටිනවා දැයි මෙ
නො දැකිම්. එශේන් උත්ත්වත්තේ
මේ පින්ත්වේ කුමන ගෝ ගැඹුරු
ව්‍යාපෘති අලි, කොට්, වලුසුන
වැඳ ජ්‍යෙෂ්ඨ විභාගේට දැහැම් සුව විදුලින්
සිටිනයි මෙ වියෝග කාඛීම්. මේ
සේන් කුටුම් සංසාරයේ බිඟ දැක්
මේ ආත්මයේදී ම සූදා
-කින් එනෑන්තේ ඇදුටත් කාඛනිලින්
ඇපුරුෂ හිත් මේ ගෙන් කළ
ශ්‍රීලංකා ලඛා ඇති මෙ එලු
ගැන කියන්නට නැත්ති මෙ සුතනාන්
නො චෙව්. එශේන් උත්ත්වත්තේ
වැඩිය යුණු පිටුන එහින තැබුණු බෙවා
කියන්නට මෙ නො පැවතිලේ. තම
අවබේදය රෙන ම අන්තර්ක්ම් ද
ශ්‍රීලංකා සේ වූ සවහන ගොන්
කිහිපයක සංසාරතාය නො කළ
සවහන ලෙසින් වා ඇතට පත් කළ
ශ්‍රීලංකා සේ ගෙන්
දියා. එශේන් ජ් සවහන
කෙනෑන් දැක්නික ද ගැඹුරු
ද ආය්ච්යෙන් ද නිත්ති
ම්ව පිළිපන ගිනි පැවැති තැබා
ඡර්ට්වයට ම ලෙය ඇගා
පුරුවක වූ ඇතාය මෙන් පුරු-න
සින කියයි. මේ සියලුල බෙවා
වෙන ඉදින් වූ ද ජ්‍යෙ බුදු
ශ්‍රීලංකා භාෂා ගාලී නො
කාඛන සේ කාඛන ලද ඇයයා-මක්
ද විය. ක්නො ඇඟුවන වූ ද ගේ
සියලුල බෙවා ගාවෙන් යාහානට
ජ්‍යෙ වූ නිසාක ය. ජ් නිසා ම
මා ලද ජ් අනියයින් ඇගානා දැහැම්
ඇතුළු ගොනාන ලෙසින් බෙවා ඇතට
පත්කිනීමට මෙ ඉඩ -න මැනවී!

(2012 ටෙසක් පුන් පෙනෙයි දී)

ఈ తోర క్రమ శాయిగాడ నకంజువులు
 లీధళ్ళ, లీ ఆంధ్రజాంపంద్రి
 జ్ఞానార్థకు జీవు చీప
 ఆమ్రమిగిల కార్మిక చీపు ఉషిషు
 చీపు రిం క్రమ “భస్తు”
 చీమ గ్రహి క్రమాంగమ విషాంగ
 నీ ఆమ్రమిగిల క్రమాంగ
 ప్రాణాంగమ ఉపి, ఘంచిపింగమ చీపు,
 రంగాంగమ ఉపి.
 ఏరి దంపి క్రమాంగ బ్రంగాంగ
 ఏరి అంగమ ప్రమాంగ అంగ లంగాంగ..
 ఆమ్రమిగిల వ్యవాంగమ క్రహి క్రొంగ
 యని గొంగలు క్రమాంగ
 యని గొంగలు.
 ప్రమాంగ క్రమాంగమ క్రమాంగ
 క్రమాంగ క్రమాంగ క్రమాంగ
 క్రమాంగ క్రమాంగ .
 ఏరిల్ క్రమాంగ క్రమ క్రమాంగల్లు
 యని ఆమ్రమిగిల ఘంచిపింగ
 క్రమాంగ క్రమాంగ .
 క్రమాంగ క్రమ క్రమాంగల్లు
 యని ఆమ్రమిగిల క్రమాంగ
 క్రమాంగ క్రమాంగ క్రమాంగ .
 క్రమాంగ క్రమాంగ క్రమాంగ
 క్రమాంగ క్రమాంగ క్రమాంగ .

(పించిన బిల లెన్నెలనీ లో సరిగ్గన నామ్మి శిజ్ఞాస విభిన్న లిఫ్టులకి)

‘මහ රහතුන් වැඩි මග ඔස්සේ’ ලිපි මාලාව පින්වත් ඔබ වෙනුවෙන් පුදනු ලැබූ උන්වහන්සේ එදා ඒ සටහන් තබනු ලැබූවේ අප්‍රකටවය. මහා සන වනන්තරයේ ඇත කුරියක සිට, සිතත්, පරිසරයත් සහමුලින් ම නිසල මොහොතක, ලොව ම නිදනා රාත්‍රියක, විටෙක රුස්ස ගස් අතරින් පෙරි එන ප්‍රතිරු කිරණ හෝ තවත් විටෙක උන්තැරුමේ දුප්පත් එලියේ පිහිටෙන් තැබූ ඒ සටහන් දිවයින සිසාරා සදහම් සුවඳ වී හමා ගියේය. ඒ සුවඳ හමන්නේ කොයි ඉසට්ටෙන් දැයි සැදුහැකි දනෝ විමසුහ. ඒ දහම් සුවදින් හදවත සුවඳවත් කරගත් අයක් භාගාවතුන් වහන්සේගේ ඒ දහම් සුවඳ පතුරුවාහළ බුදුපුතුන් දැකීමට ප්‍රාර්ථනා කළහ; සත්‍යත්‍රියා කළහ; තවමත් ගළපාගත තොහැකි දහම් ගැටලුවක් වේ නම් එය ඒ පින්වත් ස්වාමීන් වහන්සේගෙන් ම විමසා ගළපාගැනීමට උනන්දු වූ හ.

කාලයාගේ ඇවැශෙමෙන් ඒ ප්‍රාර්ථනා ඉටු විය. සටහනකින් ඔබ දුටු උන්වහන්සේව සියැසින් දැකැගැනීමට ඔබට හැකි විය. නැතිනම ඔබට ඒ සදහා හේතු තිබුණි. එතෙක් ඇසින් කියවූ දහම් ගැලපුම දෙසවනින් ඇසිම උදෙසා දසිදහස් ගණනින් රස්වූහ. පිරිස කොතරම් උන්වහන්සේ වටා රස් වුව ද, උන්වහන්සේ උන්වහන්සේගේ ස්වභාවයෙන් ම සිටි සේක. රස් වන කදු ගණන් පිරිකර ද, දහස් ගණන් පිරිවර ද ලෝකය වශයෙන් ම, මාරයා වශයෙන් ම දුටු සේක. ප්‍රශ්නසාවත්, සාඛුකාරයත්, ගැරහුමත්, විවේචනයත් ධර්මයට ම ගැලපුහ.

වනයේ රැක්ෂ මණ්ඩලයක රුදුණු භුද්‍යලාව තමන් වහන්සේගේ විවේකය පිණිසත්, ගම-නගරයේ සැකසුණු ධර්ම මණ්ඩපයක ඉල්ලීම ධර්මකාමී ජනතාවගේ පහසුව පිණිස කැපකිරීමක් ලෙසත් වස්කාලයෙන් වස්කාලය, උන්වහන්සේ ඉකත් වසර කිහිපය ගෙවා දැමුහ. නමුත් උන්වහන්සේ අප සැම කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් අඛණ්ඩව ම ශ්‍රී සද්ධර්මය අප සැම වෙත දායාද කළ සේක. මේ එවැනි වූ තවත් උතුම් දහම් ගැලපුම් පෙළක එකතුවකි.

පිළුම

මේ අනත්ත වූ සංසාරයේ අප කරක් නො ගැසී තැනක් වේ ද? අත් නො විදි අත්දැකීමක් වෙද්ද? ඒ සා තැන්හි කරක්ගසා, ඒ සා අත්දැකීම විද මෙලෙසින් තවත් උපතක් ලැබූ අපි මේ හට-වතුයේ තවත් කැරකෙමු ද? අප හැමදා ම කැරකුණේ එක ම තැනක් වටා ය; විදාගත්තේ ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණ වැනි එක ම අත්දැකීම පෙළකි.

හිත හැරුණු අතේ, හිස හැරුණු අතේ යන්නන් වාලේ ගිය මේ ගමනේ වෙහෙස යනු 'දුක' යැයි කියාදුන්, ඒ දුකට සමුදීමේ ක්‍රමවේදය 'දුක අවබෝධ කිරීම' යැයි කියාදුන්, දුක අවබෝධ කිරීමේ උත්සාහයට වචනයකින් හෝ ආදර්ශයෙන් හෝ සවිය දෙන කල්‍යාණ මිතුයෙක් යැයි කියන්නා වූ යමෙක් වෙත් ද, ඒ කල්‍යාණ මිතුයා වෙනුවෙන් මෙය පුදමි.

ඉන්දුරුන්

පටුන

නිරය ඇත්තේ මිහිපිට ම ද...?	1
නිරය යනු කාත්‍රීම වූ මැවීමක් ද?	5
නැතිනම් ස්වාභාවික පරිජරයක් ද?	
නිරය යනු අස්වාභාවික මැවීමක් නො වන බව තවදුරටත්....	9
මෙ කිවේ නිරයන් 128ක් අතුරින් 7ක් ගැන පමණි	12
සංස්කාර නම් මැල්ක්කාරයා දැකගන්න	15
පින දැක සැයැවෙනු කුමකට සිල් රක එය විදිනු මිසක (හික්ෂුව මල් ඇතිරැ පාවබ මතින් ගමන් කමළ් ඇයි...?)	19
මෙ අනුත්ගේ සංස්කාරයන්ට ඔරවන්නෙක් ද?	24
කල්ප විනාශයක දරුණ මාතුයක්....	27
වධකයා කලණ මිතුරු වෙස්ගෙන එව්. පරිස්සමෙන්....	31
සසුන රක්කොත් එහෙමයි, සසුන නැසුවාත් මෙහෙමයි....	33
තෘත්ණාවේ ආධිපත්‍යයට එරෙහිව අහියෝග කිරීම පිණිස....	37
මෙ ශිලයෙන් දුර්වල අය සමග ගැවේ ද?	41
එසේ නම් වරද ඒ අයගේ නොවේ	
හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් සමග කටයුතු කරන විට උපේක්ෂා සහගත වන්න	46
ශිලයෙන් පරිපුරුණ වූ පමණින් හවයේ සුරක්ෂිත වේ එ?	49
වත්ත විග්‍රද්ධියෙන්, ප්‍රයා විග්‍රද්ධියෙන් දුර්වල නම්....	52
සම්මා දිවිධීය නමැති නිවැරදි දොරටුවෙන් ඇතුළු වෙන්න	56

දෙවන කොටස - විශේෂ ලිපි	59
තමන්ගේ ආයු කාලයෙන් තවත් වසරක් ගෙවී යනවා නේ ද? ඒසේනම්....	61
පින නිසා ලැබුණු දේ පවත නම් බිජි නො දෙමු	66
අලුත් අවුරුද්දේත් ඔබ පරණ වරිතය ම ද?	72
ආයු බෝ වන්න, නව වසරේ මේ ගැනත් සිතන්න පන්සල, ආරණ්‍යය කුසලයට ම මිස අකුසලයට නම් නො යොදන්න	77
මත් පානයත්, මත් දානයත් දුරින්ම දුරුකරන්න	83
පිටි කොටන්න ගිය කාලය ඉතිරිවූණා ඉතිරි කරපු කාලයේ කො පිං පිරුණා	89
මේ, මා ඔබට දුන් අලුත් අවුරුදු තැග්ග යි	91
සිංහල බොද්ධකම ධර්මයෙන් අර්ථ ගැන්වූ අවුරුදු උදාවකට....	95
අඩුද්ධේව්ත්පාද කාලයන්ගේ කටුක බව ගැන සිතා මේ තෙමගුල අර්ථවත් කරගන්න	105
ලස්සන වෙසක් සැරසිල්ලෙන් ද අර්ථවත් ධර්මයක් ම දකින්න	112
ඛුද සිතක උපදිනා සිතිවිල්ලක් ඔබේ සිත තුළත් උපද්‍රවාගන්න	116
මැතිවරණයක සැර ව ඇති මාරධරම	125

තෙවන කොටස	135
(සතර සතිපටිධානය සඳහා ප්‍රවේශය සඩ්බාසව පූරුෂ)	
හාවනාවට පෙර - මෙසේ කළ යුතු ම ය	137
(සතර සතිපටිධානය සඳහා ප්‍රවේශය)	
වේදනාවත් සංයුතත් හඳුනාගන්න	140
දැරුණයෙන් දුරු කළ යුතු ආගුවයන් මෙසේ දුරු කරන්න	144
ඉන්දිය සංවරය උදෙසා	148
රුපය ඉදිරියේ වහලෙක් නොවී, තිහබ උපතුමයිලි ගවේෂකයෙක් වෙන්න	152
බබත් මෙවා නො දැන, නැති ආගුවයන් ඇතිකර ගත්තා ද?	156
දකින්න, විශ්වාස කරන්න සංස්කාරයන්ගේ සාධාරණය....	160
තෘප්තාව දන්දී අහර පමණක් තුක්ති විදින්න (ප්‍රත්‍යාවෝව ගැන....)	165
මලේ නිවස පිහිටි බිමිකඩ, සසරේ ඔබ දහස් වරක් මිහිදන් වූ පුසානය ම නොවේ ද?	169
දනකට අවම වශයෙන් අකුසල සින් පහක් දුරු කරන්න පුරුදුවෙන්න	173
හිකුණ් වහන්සේගේ දාතිත්වය හඳුනාගන්න (නැතහාත් නැති ආගුවයන් ඇති වේවි)	177
හොඳ ලමයෙක් වීමට වඩා අවබෝධන්මක ලමයෙක් වීමය වටින්නේ	181
මගහැරිය යුතු දේ මග නො හැරියහොත්....	186
මගහැර යාමෙන් මේ ආගුවයන් ද දුරු කළ නැකි ය	190
ප්‍රං්ඥී කුහුමුවාගෙනුත් ඔබ ලොකු ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා ද?	194
මෙතැන් සිට සමථ-විදුරුණනාවට එන්න	197

(මෙතැන් පටන් ඉදිරියට ඇති ලිපි කිහිපය තුළ ඉදිරිපත් කෙරෙනුයේ පිංවන් හිසුන් වහන්සේ විසින්, මේ සෝර, කුටුක, හායානක සසරේ ඇති නිරය නම් අතිය දරුණු අවධානම පිළිබඳ පිංචත් ඔබට කරනු ලබන විග්‍රහයකි.)

නිරය ඇත්තේ මිනිපිට ම ද...?

(නිරය - 1)

වස්සාන කාලය නිමා කරලා හික්ෂුව ගම්මානයේ පිංචතුන්ලාට පින් අනුමෝදන් කිරීමේ පිංකමක් සිද්ධ කළා. ඩුඩුකලාව කුටිවල වස් ගිලය සමාදන් වන ස්වාමීන් වහන්සේලාට කයින විවරයක් පිළිගැනීම කැප තැහැ. කයින විවරයක් පිළිගැනීම තුළ කළයුතු විනය කාරණාවන් කිහිපයක් ම තිබෙනවා. එම විනය කරමයන් සිදුකරගන්න අවම වශයෙන් උපසම්පාදා ස්වාමීන් වහන්සේලා පස්නමක්වත් වැඩසටිය යුතු වෙනවා. මේ හේතුව නිසා ඩුඩුකලාව කුටිවල වස් පවාරණය කරන ස්වාමීන් වහන්සේලා කයින වස්තු පිළිගැනීමක් තොරව පි. අනුමෝදන් කිරීමේ පිංකමක් පමණයි සිදුකරන්නේ. පිංකමට පැමිණි එක පිංචතෙක් හික්ෂුවගෙන් ප්‍රශ්නයක් විමසුවා. එම ප්‍රශ්නය තමයි, “ස්වාමීන් වහන්ස, අපාය තිබෙන්නේ මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ද?” කියලා.

මනුෂ්‍යයා තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවෙන් දුර්වල වනවිට, මනුෂ්‍යයා තුළ අකුසල මූලයන් ගක්තිමත් වෙන විට සුගතිය, දුගතිය පටලවා ගන්නවා. එම පිංචතුන් තමන් ඉපදුණු මනුෂ්‍ය ලෝකය නමැති සුගතියන්, දුගතියක් වශයෙනුයි දකින්නේ. සුගතිය දුගතියක් කර දකින පිංචතා නිරතුරුව ම සුගතිය අනිමි කරගන්නවා.

ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, පිංචත් ඔබ යම්හෙයකින් මැරෙන මොහොතේ “උපාදාන පව්චය හවය” කියන ධර්මතාව හේතුවෙන් සතර අපායන්ට අයිති නිරයට වැටුණෙන්, නිරය පාලකයේ එම නිරිසතුන්ව පංචවිධ

බන්ධනයට ලක් කරනවා ය කියලා. පංචවිධ බන්ධනය කියලා කියන්නේ, නිරිසතාව ගිනියම් වූ පොළවේ මුනින් අතට නිදිකරවා, අත් දෙකට, කකුල් දෙකට, උදරයට රත් වූ යවුල් ගසා පොළවට සිරකරනවා. දෙවනුව යම්පල්ලන් නිරිසතුන්ව දෙපයින් සිටුවා හිසේ පටන් මුවහත ඇති වැයකින් රහිනවා. තියුණු පිහියකින් කෙසෙල් බඩයක් රහින්නේ, පෙති කපන්නේ යම් සේ ද එලෙස එම නිරිසතාව රහිනවා. දුකෙන් පිඩිතව මියයන සතා එතැනු ම නැවත ඉපදෙනවා. ආයිමත් යම්පල්ලන් එම නිරිසතාව ඔල්වෙන් සිටුවා වැයෙන් රහිනවා ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

සන යකඩ පවුරින් වටවුණු, ඇවිලෙන ගිනිදැල්වලින් යුත්, සියක් යොදුනක් පැනිර පවතින මහා නිරයන් දෙකවන, වතුසේතණී සහ වතුරද්ධාරයේ දොරටුව යම් කාලයක දී විවෘත වෙනවාය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. පිවිවීමෙන් බේරීම සඳහා විවෘත වූ දොරටුව දෙසට දුවයන නිරිසතාගේ සිවිය ද, සම ද, මස ද, නහර ද, ඇට ද, ඇට මිදුලු ද ගිනිදැල්වලට පිවිවීලා යනවා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, යම් නිරිසතෙක් ගුරු නිරයට වැටුණෙන්, ගුරු නිරයේ සිටිනා තියුණු තුඩ සහිත පණුවන් එම නිරිසතාගේ සිවිය, ඇට, මස්, නහර සිද කනවා ය කියලා. ගුරු නිරයට සමාන්තරව පිහිටා තිබෙන උණු අඟ නිරය ගිනියම් වූ අඟවලින් සැදුණකි. අඟ නිරයට සමාන්තරව පිහිටි, සියක් යොදුනක් උසට තැගුණු හිමුල් වනයේ කටු උල් ඇති, ඒ සැම කටුවක උලකින් ම ගිනිදැල් තැගෙන හිමුල් වනයේ ඇති ගාකවල කටු උල්වලට නිරිසාගේ සම්, මස්, නහර ඉරී, පැලී, තැලී මරණීය දුකට පත්වෙනවා.

නිරයේ හිමුල් වනයට සමාන්තරව පිහිටි අසිපත්‍ර වනයේ තියුණු මුවහත ඇති පත්‍ර, ඒ කියන්නේ කොළ වාතයෙන් සෙලවී නිරිසතුන්ගේ අත්, පා, ගෙල, නාසය, කන සිද දමනවා. අසිපත්‍ර වනයේ සිටින සැම නිරිසතෙක් ම සැම තජ්පරයක දී ම තියුණු

මුවහත ඇති පත්‍රවලින් කැඩී යනවා. ඒ මොළක දැව කොටයක් පරාල, රිජ්පටවලට ඉරී යන්නා සේ නිරිසතුන් කැලිවලට ඉරී යනවා.

අසිපත්‍ර වනයට සමාන්තරව පිහිටි වෙතරණී ක්ෂාරෝදක තදිය යනු උණු වූ, ගිනියම් වූ ලෝදිය ජලය බවට පත් වූ ගංගාවක්. ක්ෂාරෝදක තදියට වැවෙන නිරිසතුන් ගිනිගෙන දැවෙන ලොහොදිය ම ජලය ලෙස පානය කරනවා. යම්පල්ලන් ලොහොදිය ජලය නිරිසතුන්ගේ කටට වත්කරනවා. එවිට නිරිසතුන්ගේ මුව, දෙනොල්, උගුර, උදරය ගිනිගෙන දැවෙනවාය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

නිරිසතුන් මහ නිරයෙන් ගුඩ නිරයට වැවෙනවා. ගුඩ නිරයෙන් උණු අඟ නිරයට වැවෙනවා. උණු අඟ නිරයෙන් හිමුල් වනය නිරයට වැවෙනවා. මෙසේ නිරිසතුන් නිරයෙන් නිරයට වැවෙන ස්වභාවය පිළිබඳව යම් වැටහිමක් ඇතිකර ගැනීමට පහත සිද්ධියෙන් පුළුවන්කම ලැබෙනවා.

පිළිවත් මහත්මයෙක් හික්ෂුවට ප්‍රකාශ කළා, එක්තරා අවස්ථාවක තමන්ට දහවල් එකට පමණ තද අව්‍යාමිය ඇති මොහොතක, අනුරාධපුර පුදේශයේ ගල් තලාවක පාවහන් රහිතව ගමන් කරන්න සිදුවුණා ය කියලා. තද අව්‍යාමියෙන් පොලව ගිනියම් වෙලා තිබීම තිසා තිරාවරණ දෙපාවල යටිපතුල්වල දියපටිවා ඇවිල්ලා. ඒ වෙලාවේ යටිපතුල් පිවිෂීමේ වේදනාව උසුලාගන්න බැවිත ඒ මහත්මයා දුවගෙන ඇවිත් එතන තිබීවා කුඩා තණබිස්සකට ගොඩවෙලා. එම තණබිස්සේ තනිකරම තිබිලා තිබෙන්නේ තිදිකුම්බා කටු. අව්‍යාමියට පිළිස්සුණු යටිපතුල්වලට දැන් කටු ඇතිමේ වේදනාවත් එකතුවෙලා. එම වේදනා දෙකෙන් ම මිදෙන්න දුවගෙන ඇවිත් ඒ අවට තිබුණු මඩ සහිත කුඩා වගුරකට බැහැලා, මඩ් තිබුණු බෝතල් කටුවකට කකුල කැපිලා. බලන්න, විනාඩි පහක් වැනි ප්‍රං්ඩ කාලයක දී යටිපතුල් පිවිෂීමේ වේදනාවෙන් මිදෙන්න ගිහිල්ලා කටු ඇතිමේ වේදනාවට පත්වුණා. කටු ඇතිමේ වේදනාවෙන්

මිදෙන්න ගිහිල්ලා බෝතල් කටුවට යටිපතුල කැපී රුධිරය ගැලීමේ වේදනාව අයිතිකොට ගත්තා. ඉහත සිද්ධියට අදාළව පිංචතුන්ලාට නිරයකින් තවත් නිරයකට වැටීමේ ස්වාභාවික කුමවේදය තේරුම් ගන්න පුළුවන්කම තිබෙනවා. එක නිරයක තියුණු කටුක වේදනාවෙන් මිදෙන්න යන විට තවත් නිරයක දුක අයිතිකර ගන්නවා. සැපයක් සොයන මොහොතක, අකුසලය හේතුවෙන් වේදනාව ම, දුක ම පිහිටට එනවා.

වර්තමාන සමාජයේ දැනුම ජීවිතය කොටගත් සමහරක් පිංචතුන්ලා නිරයේ ඉහත ක්‍රියාකාරකම් හාස්‍යයෙන් යුතුව ප්‍රතික්ෂේප කරනවා හික්ෂුව දැක තිබෙනවා. උතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මය තුවණීන් මෙනෙහි කර දැකීමට ඇති අදක්ෂභාවය තිසා ම අපායක්, නිරයක් තැහැයි කියන පිංචතුන්ලා සකස්කර ගන්නා එම මිල්‍ය දෑෂ්ථික සිතුවිල්ල තිසා ම නිරයට වැටීමට අදාළව අකුසල් සංස්කාරයන් රස්කර ගන්නවා.

නිරය යනු කඩත්ම වූ මැවීමක් ද? නැතිනම් ස්වාහාවික පරිසරයක් ද?

(නිරය - 2)

නිරය කියලා කියන්නේ යොදුන් දසදහස් ගණනක් මහපොලට යට තිබෙන ස්වාහාවික පරිසරයක්. නිරය කියන්නේ කවුරුන් හෝ වැරදිකරුවන්ට දඩුවම් දෙන්න කඩත්මව ඇති කළා වූ පරිසරයක් නො වේ. නිරය කියන්නේ දෙවියෙක්, බුහ්මයෙක් මැවිවා වූ පරිසරයක් නො වේ. පිංවත් ඔබ, මනුෂ්‍යයා වාසය කරන මේ මනුෂ්‍ය ලෝකය නමැති පරිසර පද්ධතිය උපමාවට ගන්න. තද අව්‍යාපිතයෙන් ගිහිගන්නා කාන්තාර කළාපයන් තිබෙනවා. තද දිනලෙන් අයිස් මිදෙනා කළාපයන් තිබෙනවා. තද සුළං, මේදමෙන් යුත් පරිසර කළාපයන් තිබෙනවා. නිරය කියලා කියන්නේ ස්වාහාවික පාරිසරික කළාපයක්. පිංවත් ඔබ ජීවත්වන මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ප්‍රමාණයෙන් හතරෙන් තුනක් ම මහා සාගරය විසින් වසාගෙනයි තිබෙන්නේ. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ බිම් ප්‍රමාණයෙන් හතරෙන් එක් කොටසක් පමණයි, මනුෂ්‍යයාගේ වාසස්ථාන බවට පත්වෙලා තිබෙන්නේ. නමුත් මහා සාගරය යටත් නිරයන් පිහිටා ඇති නිසා මනුෂ්‍ය ලෝකයේ මනුෂ්‍යයා ජීවත් වන බිම් ප්‍රමාණය වගේ තවත් තුන්ගුණයක් නිරයේ බිම් ප්‍රමාණය විශාල වෙනවා.

කවදාහරි අනාගතයේ ද්වසක කල්ප විනාශයක් සිදුවෙනවිට මහා සාගරය සිදිගොස් වැළිතලාවක් බවට පත්වෙනවා. සිදි ගිය මහා සාගරයට තවත් යොදුන් දහස් ගණනක් යටින් නිරයන් පිහිටා තිබෙනවා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

පිංචත් ඔබට දැන් වැටහෙන්න ඕනෑ, නිරය කියලා කියන්නේ මොන තරම් පැතිරැණු සංකීරණ වූ, මහපොලොව යට තිබෙන ස්වාභාවික පාරිසරික කළාපයක් ද කියලා. එම ස්වාභාවික පරිසරය ගිනියම් වූ, උෂ්ණත්වය අධික පරිසරයක්. පිංචත් ඔබ, මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ගිනිකන්දක් සිහියට නගාගත්තොත් ගිනිකන්දක් සක්‍රිය වී ලාවා වැගිරෙන හැරී, ගින්දර වැගිරෙන හැරී, උණු අඟ වැගිරෙන හැරී, උණු දිය වැගිරෙන හැරී සිහියට නගාගත්තා. පිංචත් ඔබ දකින ගිනිකන්දක් කියන්නේ, එහි ත්‍රියාකාරීත්වය කියන්නේ ස්වාභාවික පාරිසරික ත්‍රියාදාමයක්. නිරයන්ගේ පාරිසරික ස්වාභාවයන් මෙයට සමාන සි.

පිංචත් ඔබ, මනුෂ්‍ය ලෝකයේ තිබෙන ගිනිකන්දක් සිහියට නගාගෙන මේ මූල මනුෂ්‍ය ලෝකය ම ගිනි කන්දක් කර මොහොතක් දකින්න. එම ගිනිකන්දෙන් ලාවා වැගිරෙන හැරී, ලෝදිය වැගිරෙන හැරී, ලෝදියෙන් ගංගා පිරෙන හැරී තුවණින් දකින්න. නිරය කියලා කියන්නේ මේ සමාන, අධික උෂ්ණත්වයෙන් යුත්, ස්වාභාවිකව ගොඩනැගුණු පාරිසරික පද්ධතියක්.

ඛුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, යොදුන් සියයක් පුරා පැතිර පවතින මහනිරයන් දෙක සන යකඩ පවුරකින් වටවෙලා තිබෙනවා ය කියලා. ගුද්ධාව දුරවල පිංචතුන්ලා ප්‍රශ්න කරනවා, මහපොලොවෙන් යොදුන් දස්දහස් ගණනක් යට කොහොමද යකඩ පවුරක් තිබෙන්නේ, කවුද මේවා හැඳුවේ කියලා.

එම සන යකඩ පවුරු කවුරුන් හෝ හැඳුවා වූ යකඩ පවුරක් හෝ කවුරුන් හෝ මැවිවා වූ යකඩ පවුරක් නො වේ. නිරයේ ගිනිගෙන ගලායන ලෝදිය සන වීමෙන් ස්වාභාවිකව ම සැදුණා වූ සන යකඩ පවුරකින් තමයි, මහනිරයන් දෙක වට වී තිබෙන්නේ.

යම් කාලයක් ගතවූවාට පසුව මහනිරයේ සන යකඩ පවුරේ දොරටුවක් විවාත වෙනවා ය කියන්නේ, යමපල්ලෙක් විවාත කරනවා හෝ ස්වයංක්‍රීයව එම දොරටුව විවාත වෙනවා නො වේ.

එම සහ යකඩ පැවුරේ යම් විවරයක් ස්වාභාවික හේතුන් නිසා ම විවෘත වෙනවා. පිළිවත් ඔබ නුවණුන් දකින්න, තද මිදුම තිබෙන වෙළාවට පරිසරය සම්පූර්ණයෙන් ම මිදුමෙන් වැසී යනවා. හිරු මතු වී එනවිට මිදුම බැහැරවී යනවා. කම්මලේ යකඩයක් හොඳින් රත් කරන විට එම යකඩය ගිනියම් වී මුළින්ම ප්‍රමාණයෙන් ලොකු වෙනවා. ඒ වගේ නිරයේ උෂ්ණත්වයේ වැඩිහාවය නිසා වැසී තිබෙන විවරයන්, යම් මොහොතක ස්වාභාවික හේතුන් මත ඇතිවන උෂ්ණත්වයේ අඩුහාවයන් නිසා එම සහ ස්වහාවය දියවී ගොස් විවරයක් විවෘත වෙන්න පුළුවන්. නැවත ක්ෂණිකව ඇතිවන උෂ්ණත්වයේ දැඩිහාවය නිසා එම විවෘත වූ විවරය වැසීයන්න පුළුවන්. මහනිරයන්ගේ දොරටු යම් කාලයක දී කෙටි මොහොතකට විවෘත වෙනවා ය කියන්නේ මෙවැනි ස්වාභාවික පාරිසරික හේතුන් නිසා වෙන්න පුළුවන්.

මහනිරයන්ට සමාන්තරව උණු අඟ් නිරය තිබෙනවා ය කියනවා. මහනිරයන්ගේ ගිනි ජාලාවන්ට පිළිස්සී ගලා එන ලෝදිය, ලාවා නිවී ඇතිවෙන උණු අඟ් සහිත පරිසර කළාපය, මේ උණු අඟ් නිරය වෙන්න පුළුවන්. එසේ නැතිව කටුරුන් හේ උණු අඟ් නිරයක් කෘතිමව නිරමාණය කෙරුවා නො වේ. නිරයේ දැඩි උෂ්ණාධික පරිසරයේ ස්වාභාවික හේතුවල ධර්මයනුයි, ඉහතින් පිළිවත් ඔබ දකින්නේ.

පිළුවතුන්ලා කියනවානේ, නිරයට වැටුණහම කටුෂුලේ නග්ගනවා ය කියලා. නිරයේ තිබෙන්නේ එක කටුෂුලක් නො වේ. නිරසතුන් කොට්ඨගණනින් අකුසලයේ දඩුවම් ලබන නිරයට එක කටුෂුලකින් කුමක් කරන්න ද? මේ කටුෂුල කියන්නේ, අපේ රටේ සිරගෙදර තිබෙන කෘතිමව හදුන එල්ලුම් ගසක් වගේ ගසක් නො වේ. නිරයේ ඉමුල් වනයේ ඇති ඉතාමත් උසට වැඩුණු ස්වාභාවික ගාක පද්ධතිය තමයි කටුෂුල් ගස් කියන්නේ. නිරයේ අධික උෂ්ණත්වය නිසා කටුෂුල් ගසේ කොළ නැහැ; කටු සහ තියුණු උල් පමණය තිබෙන්නේ. අපේ රටවල උෂ්ණාධික ප්‍රදේශවල වැවෙන කටු සහ උල් අධික ගාක ගැන පිළිවත් ඔබ

මොහොතක් තුවණන් දැකින්න. නිරයේ අධික උෂ්ණත්වය නිසා ම එම උෂ්ණත්වයට ඔරොත්තු දීමට එම කටුෂූල් ගස්වල කටු සහ උල්, යකඩ සහ වානේ වගේ ම ගක්තිමත්. මෙම ගාකවල කටු මූල් නිරතුරුව ම අධික උෂ්ණත්වයෙන් යුත් පරිසරයට නිරාවරණය වීමෙන්, එම පරිසරයේ ඇති තද සුලං හේතුවෙන්, මෙම කටු, උල් එකිනෙක ගැටීම හේතුවෙනුත් ඉෂූල් වනයේ සැම ගසකම කටු, උල් තියුණු ලෙස මුවහත් වෙළඳ තිබෙන්නේ. නිරයේ කටුෂූල් වනයට වැටෙන නිරිසතුන්ගේ සම්, මස්, නහර මෙම කටුවලට, උල්වලට ඇති ඉරි, කැඹී, පැලී යනවා කියන්නේ නිරයේ ස්වාභාවික පරිසර පද්ධතියෙන් ම එම දුක නිරිසතාට උරුම වෙනවා.

නිරය යනු අස්වාහාවික මැවීමක් තො වන බව තවදුරටත්....

(නිරය - 3)

පිංචත් ඔබ මෙහෙම සිතන්නකෝ: මනුෂා ලෝකයේ විශාල කැලැබක් තිබෙනවා. ඔබ ඔය කැලැබට ඇතුළු වුණෙනාත් එම කැලයේ ඇති ගස්වල මුලක, කඳක, උලක, කටුවක තො ගැටී ඔබට එක දැගමයක්වත් ඉදිරියට යන්න පූජ්‍යවත් ද? නිරයේ තිශ්‍රිල් වනය නමැති කටුවක, තියුණු මුවහත ඇති උල්, කටු සහිත කැලැ ප්‍රදේශයට වැටුණ නිරිසතා සැම තත්පරයකට ම උල්, කටුවලින් තම සිරුර ඉරි, කැපී වේදනාවට, මරණීය වේදනාවට පත්වෙනවා. තිශ්‍රිල් වනයේ මහපොලව ගිනියම් ව ඇති නිසා නිරිසතා ගිනියම් වූ පොලවේ දුවමින් තමයි සිටින්නේ. ගිනියම් වූ පොලවෙන් පිවිවෙන ගරීරය බෙරාගත්ත, තියුණු කටු, උල් සහිත පරිසරයක දිවයන විට ඇතිවන තත්වය ඔබ නුවණින් දකින්න උත්සාහ ගන්න.

නිරයේ අසිපත්‍ර වනය කියන්නේ ඉහත ආකාරයේ ම නිරයේ ස්වාහාවිකව ම වැඩෙන ගාක පද්ධතියක්. මේවා ගිනියම් වූ පොලවේ යොදුන් දස්දහස් ගණන් පැතිර ගිය ගාකයන්. නිරයේ තද ගිනිරස්නයට ඔරෝත්තු දෙන ආකාරයට ස්වාහාවිකව ම අසිපත්‍ර වනයේ ගාකවල කොළ, අතු, රිකිලි වානේ, යකඩ වාගේ තදහාවයෙන් යුක්ත යි. අසිපත්‍ර වනයේ අධික උෂ්ණත්වය නිසා රත්වී ඇති ගාකයන්ගේ කොළඳතු, පරිසරයේ ඇති සුළුගට එකිනෙක ගැටීම නිසා මෙම ගාකවල කොළඳතු දැලිපිහියක

මුවහත සේ මුවහත් වෙළයි තිබෙන්නේ. අසිපත්‍ර වනයේ මහපොලව ගිනියම් ව ඇති නිසා, ගින්නෙන් බේරීමට දිවයන නිරිසතුන් තද සුළුගට සෙලවෙන අසිපත්‍ර වනයේ මුවහත ඇති කොළඳතුවල පැටලී ගිරිරය ඉරී, පැලී මරණීය වේදනාවන්ට පත්වෙනවා. අසිපත්‍ර වනයේ තද සුළුගට අතුකොළ සෙලවෙන මොහොතක් පාසා නිරිසතුන්ගේ අත, පය, බෙල්ල, කන්, නාසය කැපී යනවා.

ඩුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, නිරයේ හිසුල් වනයේ, අසිපත්‍ර වනයේ ඇති ගාකවල කටුවලින්, උල්වලින්, කොළඳතුවලින් ගිනිදැල් පිටවෙනවා ය කියලා. නිරයේ ගස්වලින් ගිනිදැල් පිටවෙනවා ය කියන කාරණය ස්වාභාවික පාරිසරික එළයන් ම සි. මනුෂා ලෝකයේ හිම වැටෙන පුද්ගලවල හිම වැටෙන කාලයට සියලු ම ගස්කොළන්, අතු, කොළ හිම බැඳී අයිස් තවටුවක් වගෙයි පෙනෙන්නේ. නිරයේ ගිනිගත් පරිසරයේ හටගන්නා ගාකවල මුල, කද, අතු, කොළ, කටු, උල්වලින් ගිනිදැල් පිටවීම අරුමයක් නො වන බව පිළිවත් ඔබට වැටහෙනවා ඇති. ශිතල දේශගුණයේ ඇති ගස්වලින් ජලය බෙරෙනවා වගේ ම ගින්නෙන් ගිනියම් වූ නිරයේ ගාකවලින් ගිනිදැල් විහිදෙනවා. මේ සැම ක්‍රියාවක් ම ස්වභාව ධර්මයේ ක්‍රියාකාරකම් මිස කටුරුන් හෝ කෘතිමව ඇතිකරන දේවල් නො වේ.

ඩුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, නිරයේ අසිපත්‍ර වනයට සමාන්තරව පිහිටි වෙනරණ ක්ෂරෝධක නදිය පිළිබඳව. පිළිවත් ඔබ ජ්වත්වෙන මනුෂා ලෝකයේ වැස්ස හේතුවෙන් ගංගා, ඇල, දොල, ජලයන් පිරියන්නා සේ අධික ගිනියම් වූ උෂ්ණාධික පාරිසරික කළාපයක් වන නිරයේ ගංගා, ඇල, දොල පිරියන්නේ ගිනිකදුවලින් ගලා එන ලෝදියෙන්, ලාවාවලින්. මනුෂා ලෝකයේ ගගට ඔබ බැස්සොත් ඔබට වතුර බොන්න පුළුවන්. එය ඔබගේ කුසල් විපාකයක්. නමුත් නිරිසතුන් නිරයේ ගංගාවන්ට වැළුණෙන් එම නිරිසතුන්ට බොන්න වෙන්නේ ලෝදිය, ලාවා ම සි. මේ ලෝදිය ගංගාවන් කටුරුත් කෘතිමව

ඉදිකළා නො වේ. නිරයේ ගිනියම් වූ පරිසරය විසින් ඇතිකළා වූ හේතුවෙන් ධර්මයන් ම ය.

වර්තමානයේ තද ශිතලෙන් යුත් හිමාලයේ, එම දරුණු ශිතලට ඔරෝත්තු දෙන හිමවලසුන්, හිමමුවන් ජීවත්වෙනවා වගේ ම, මැදපෙරදිග තද කාන්තාර ප්‍රදේශවල ඔවුවන් වැනි තිරිසන් සතුන් වගේ ම, කාමිසතුන් අප්‍රමාණව ජීවත්වෙනවා.

පි.වත් ඔබට වෙදා උපදේශේ ලැබෙන්නේ, ජලය නටන තෙක් උණුකර පානය කරන්න කියලා. එම උපදේශයේ අර්ථය වෙන්නේ, නටන තෙක් ජලය උණු නො කළාත් එම ජලයේ ජීවීන් ජීවත් වෙනවා ය කියන එක සි. නමුත් වෙනත් පරිසරයක තත්ත්වය මෙය නො වෙයි. ඒ ඒ පාරිසරික තත්ත්වයන්ට අදාළව ජීවායේ ස්වාහාවික ජීවීන් ජීවත්වෙනවා වගේ ම, නිරයේ දැඩි ගිනි උෂ්ණත්වයට අදාළව එම උෂ්ණත්වයට ඔරෝත්තු දෙන ජීවීන් සහ ගාක නිරයේ තිබෙනවා.

ගුරු නිරයේ ජීවත්වන, තියුණු තුඩ ඇති පණුවන් කවුරුන් හෝ තිරිසතුන්ට දඩුවම් දෙන්න තිර්මාණය කළ, පෝෂණය කළ පණුවන් නො වෙයි. අතිත බලවත් අකුසල් හේතුවෙන් නිරයේ ගුෂ්ක පරිසරයේ එම පණුවන් උපත ලබනවා. පි.වත් ඔබව මූහුදට වැටුණෙන් මාඅන් ඔබව මරාගෙන කනවා වගේ, කිහිලන් සිරින ගංගාවකට වැටුණෙන් කිහිලන් ඔබව මරාගෙන කනවා වගේ ඔබ ගුරු තිරයට වැටුණෙන් ගුරු නිරයේ සිරින තියුණු තුඩ සහිත පණුවන් ඔබව මරාගෙන කනවා. මූහුදට කවුරුවත් මාඅ ගෙනත් දැමීමා ද? ගංගාවන්ට කවුරුවත් කිහිලන් ගෙනත් දැමීමා ද? මේ සියල්ල හේතුවෙන් ධර්මයන්; ස්වාහාවික පාරිසරික ක්‍රියාකාරකම්. ගුරු නිරයේ පණුවනුත් ඉහත පාරිසරික ක්‍රියාදාමයේ ම කොටසක් වෙනවා.

මේ කිවේ නිරයන් 128ක් අතුරන් 7ක් ගැන පමණි

(නිරය - අවසන් කොටස)

පිංචත් ඔබට දැන් ප්‍රශ්නයක් වෙන්න පුළුවන්, නිරයේ සිටින යමපල්ලන් කියන්නේ කවුරුන් ද කියලා. යමපල්ලන් කියන්නේ නිරයේ උපත ලබා ඇති ආයුෂ, වර්ණය, බලය වැඩි නිරිසතුන් පිරිසක් ම සි. යමපල්ලන් නිරයේ උපත ලබන්නේ අනීත බලවත් අකුසල විපාකයන් නිසා. පිංචත් ඔබ මෙහෙම සිතන්තාකේ: දුෂ්පත් කමිකරු මහත්මයෙකුන්, රටේ පාලක පිංචතෙකුන් සිහියට තාගාගන්තාකේ. දෙදෙනා ම මනුෂ්‍යයෝ, නමුත් දෙදෙනාගේ ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය වෙනස්. සිරගෙදර අලුගේසු මහත්මයෙක්, මරණ දඩුවමට නියම වූ සිරකරුවන් සිහියට තාගාගන්තාකේ. නිරිසතාත් යමපල්ලාන් කියන්නේ ඉහත ස්වභාවයන්ට යටත් දෙදෙනොක්. නිරයේ තිබෙන කවුක, උෂ්ණාධික පරිසරය නිසා ම ආයුෂ, වර්ණය, බලය වැඩි යමපල්ලන් නිරතුව ම වියරුවෙන් සිටින්නේ. යමපල්ලන් ලබන එක ම සැපය තමයි, නිරිසතුන් දීන්ඩිනයට පත්කර ලබන සැපය. යමපල්ලන්ගේ මේ වියරු සැපය නිසා ම යමපල්ලන් අතිශයින් තියුණු අකුසල් රස්කර ගන්නවා. නිරිසතුන්ගේ අකුසල් විපාකයන් බලවත්හාවය නිසා ම සි, යමපල්ලන්ගේ වියරුහාවය සකස්වෙන්නේ.

පිංචත් ඔබ යුධ සමයක වධකාගාරයක් සිහියට තාගාගන්න. වධකාගාරයේ යුධ සිරකරුවන්ට දස්වධ දෙන වධකයන් වධයට ලක්වෙන සිරකරුවන් ගැන දුක්වෙනවා ද? වධකයන්ගේ එකම

වියරුව වධදීම යි. ඔවුන් අනුනට වධදීමෙන් ම යි තාප්තියක් ලබන්නේ. විදේශ රටවල සත්ව ගොවිපළවල්වල උරන්, හරකුන් මරනවිට එම සතුනට අතිශය ක්‍රෘස්තර වධයන් පමුණුවනවා. හරකා කකුල් දෙකෙන් බාල්කයක එල්ලා, එම සතාගේ උගුරු දණ්ඩ කපලා බාල්දියට ලේ ටික එකතුකර ගන්නවා. උරන් මැරීමට පෙර එම සතුනට දරුණු ලෙස පහර දෙනවා. සත්ව හිංසාකරුවන් මේ සියල්ල කරන්නේ හරි ම තාප්තියෙන්. නිරයේ නිරිසතුන්ට දඩුවම් කරන යමපල්ලන්ගේ වූයාකාරීන්වයන් ඉහත කාරණයන්ට අදාළව පිංචතුන් තේරුම් ගතයුතු යි. මේ මොහොත් නිරයේ නිරිසතුන්ට දසවධ දෙන යමපල්ලන් රේග මොහොත් දුක් විදින නිරිසතෙක් බවට පත් වී යමපල්ලන්ගේ වියරු දණ්ඩනයන්ට ලක්වෙන්න පුළුවන්.

නිරයන්ගේ යම් ස්වභාවයන් ගැන හික්ෂුව තැබු ඉහත සටහන සමඟක් පිංචතුන්ලාගේ විවේචනයට ලක්වෙන්න පුළුවන්. මෙම සටහන තුළින් හික්ෂුවට අවශ්‍ය වුණේ නිරය යනු, වැරදි කරන අයට දඩුවම් දීමට කෘතිමව නිරමාණය වුවක් නො ව, නිරය යනු මහජාලාව යට තිබෙන ස්වභාවික පරිසරයක් ය කියන කාරණය පිංචත් ඔබලාට මතුකර පෙන්වන්න.

මනුෂ්‍ය ලෙස්කයේ ඇති ස්වභාවික සෞම්‍ය පරිසරයේ පිංචත් ඔබ උපත ලැබුවේ අතිත පිනේ ගක්තිය නිසා ම යි. තවත් පිංචතෙක් ඇත ඉළුෂ්ක ප්‍රදේශයක, කාන්තාර ප්‍රදේශයක උපදින්නේ එම පිංචතාගේ අකුසල් සංස්කාරයන් විජාකදීම සඳහා ම යි. අකුසල් සිදුකරගන්නා, සිල්පද දුර්වල කරගන්නා මනුෂ්‍යයේ, දෙවියන් එම අකුසල් විජාක දීමට ගැලුපෙන තිනියම් වූ ස්වභාවික පරිසර පද්ධතියක් වන නිරයේ උපද්දනවා.

පිංචත් ඔබ මොහොතක් දැස් දෙක පියාගෙන, ගිනිකුදුවලින් ගහන පරිසරයක, ලෙස්දිය, ලාවා මහජාලාව මත ගලාගෙන යන පරිසරයක, උණු අවලින් මහජාලාව වැසීගිය පරිසරයක, මුවහත ඇති තියුණු කුටු, උල්, කොළ, අතු සහිත ගාක බහුල පරිසරයක, ගංගා, ඇල්, දොළ ලෝදියවලින්, ලාවාවලින් පිරිගිය

පරිසරයක, ඔබ වටා ආයුෂ, වර්ණ, සැප, බලය වැඩි වියරු මිතිසුන්, වධකයන් ජ්වත්වන පරිසරයක ඔබ ඉපදුණෙනාත් ඇතිවෙන කටුක දුක මොහොතක් තුවණීන් දකින්න. පොලොව ගිනියම් වී ඇති නිසා ඔබට නැවති සිටින්නත් බැහැ. මුවහත තියුණු කටු, උල්, අතු, නොලු, සහිත ගස්කොලන් නිසා ඔබට දුවන්නත් බැහැ. නමුත් නිරයට ඔබ වැටුණෙනාත් බැහැ කියලා බැහැ. අත, පය, බෙල්ල, සම්, මස්, නහර ඉරාගෙන, කපාගෙන ඔබට දුවන්නට වෙනවා. මොකද, ගිනියම් වූ පොලොව ඔබට නැවති සිටින්නත් ඉඩදෙන්නේ නැහැ. නිරයේ ගිනිගන්නා ස්වාභාවික පරිසරයේ ඔබ උපත ලැබුවාත් නැවතීමක් ගැන හෝ ආරක්ෂා වීමක් ගැන හිතන්නවත් බැහැ.

පිංචන් ඔබ මේ සටහන කියවා අකුසලය ඉදිරියේ, දුර්ධිලාවය ඉදිරියේ සතිය, සිහිය ඇතිකරගන්න. එවිට ඔබ නිරයට වැට්මෙන් නැවතුණා වෙනවා; ගිනියම් වූ පොලොවේ අතපය ඉරාගෙන දුවන දිවීම නැවත්තුවා වෙනවා. අකුසලය ඉදිරියේ පිංචන් ඔබ ඇතිකරගන්නා සතිය, සිහිය මූල්කරගත් සතර සතිපටියාන ධර්මතාවයන් ම සි පිංචන් ඔබව මෙසා දරුණු සතරඅපා දුකෙන් මුදවා දෙන්න උපකාරක ධර්මයක් සකස්කර දෙන්නේ. හික්ෂුව ඉහත සටහනින් මතුකර පෙන්වූයේ නිරයන් 128කින් නිරයන් 7ක ස්වභාවය පමණක් බව පිංචන් ඔබට මතක් කර සිටිමි.

සංස්කාර නම් මැපික්කාරයා දැකගන්න

හික්ෂුව පිණ්ධිපාතයේ වඩින කැලැ මාරුගයේ අඩිපාර, කොළඹ අතු වැටිලා අපවිතු වෙලයි තිබුණේ. ගමේ පිංචත් මහත්මයෙක් රීයේ සවස එම අඩිපාර හොඳින් අතුගාලා පිරිසිදු කරලා තිබුණා. මහා සංසරත්නය අරමුණුකොට, මංමාවත් පිරිසිදු කිරීමේ පිනෙන්, මහත්මයාට සුවපහසු, මටසිලිටු බුමුතුරුණු, පලස්, ඇතිරිලි, සැපවත් යානවාහන සහිත මහේෂාදී සැපසම්පත් ලැබේවා කියලා හික්ෂුව එම මහත්මයාට පිං අනුමෝදන් කළා. යම් පිංචතේක් මහා සංසරත්නය අරමුණු කොට මංමාවත් පිරිසිදු කරනවා නම් ඉහත ආනිඟංසයන් ලැබේනවා ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. එම නිසා ම ග්‍රාවකයින් වන අඩින් එම සම්පත් ලැබේවා කියලා ගිහි පිංචතුන්ලාට ආයිරවාද කරනවා. මෙවැනි ආයිරවාද කිරීම හේතුවෙන් ගිහි පිංචතුන්ලා තුළ කුසලය කෙරෙහි තවත්වත් ජන්දය ඇතිවෙනවා. අපි පිංචතුන්ලාට එවැනි සැදුළු ජීවිත ප්‍රාර්ථනා කළත්, වර්තමාන සමාජයේ, පෙර පින නිසා ම මේ ජීවිතයේ දී සැදුළු මහේෂාබ්‍ය ජීවිත ගතකරන, ආයුෂ, වරණ, සැපය, බලය සහිත ජීවිත ගතකරන පිංචතුන්ගේ සැපයන් කෙරෙහි ද්වේෂයෙන්, වෙරයෙන් කටයුතු කරන පිරිස් සිටින බව සමාජයේ සිදුවන ත්‍යාකාරකම් තුළින් විද්‍යාමාන වෙනවා. මෙය පිනට කරන අනියෝගයක් වෙනවා.

සිද්ධාර්ථ කුමාරයා කිමුල්චත් තුවර ගාක්‍ය වංශයේ උපත ලබන්නේ, රම්‍ය, සුරම්‍ය, සුහ මාලිගාවල කුමාර සැපසම්පත් වින්දේ කුසල් සංස්කාරයන්ගේ එලයක් නිසා. අනුරුද්ධ මහ රහතන් වහන්සේ ගිහි කුමාර අවධියේ තම සිටු මන්දිරයේ සිට

ඇල්සහල් අනුහව කරනවා. නමුත් මේ ඇල්සහල් ලැබෙන්නේ කොහොමද කියලා අනුරුද්ධ කුමාරයා දැනගෙන සිටියේ තැහැ. මෙවන් මහේකාබා ජීවිත මේ අය ලැබූවේ, අතිත කුසල් සංස්කාරයන්ගේ විපාකයන් නිසා. විශාබා සිටු දියණයට ලක්ෂ ගණනක් වටිනා මහාමේලපලදනාව තැගි ලැබෙන්නේ, අතිත කුසල් සංස්කාරයන්ගේ විපාකයන් නිසා. අනේපිඩු සිටුමාට එක්ත උයන රන්කාසිවලින් අභුරන්න තරම් දනයක් ලැබූණේ, අතිත කුසල් සංස්කාරයන්ගේ එලයන් නිසා. මෙවා සමාජ අසාධාරණයන් නිසා සිදුවෙවිව දේවල් නො වේ. නමුත් සම්මා දිවියියේ අර්ථයන් නො දන්නා මිල්‍යා දාජ්යික පිංචතුන්. මේ උතුම් කුසල් ගක්තිය නොවැදගත්, මිල්‍යා දාජ්යික මතවාද තුළින් විවේචනයට ලක්කරනවා; අනුත්ගේ සැපය, සැශ්‍රීකාවය, වත්පොහොසත්කම දකිනකොට ද්‍රේවිෂය ඇතිකොට ගන්නවා. ඇයි ඔහුට ලැබූණේ, ඇයි මට නො ලැබූණේ කියලා ධර්මානුකුලට ගෙවා දකින්න දක්ෂ තැහැ. දුප්පත්කම, දරිද්‍රතාවය ආණ්ඩු පෙරමිවලින් ජය ගන්න උත්සාහ ගන්න පිංචතුන්, පන්සලකට, පිංකම්පොළකට නො යා, පෙළපාලියට යනවා. පෙළපාලි ගිය මත්‍යාජායේ පසුකලක රමේ පුහුන් බවට පත්වෙන්නේ, අතිත කුසල් සංස්කාරයන්ගේ එලයන් නිසා ම යි. මෙතනදි පින ඔබට විසදා දෙන්නේ හේතුපැල ධර්මයකි. එම පිංචතාට පන්සලට, පිංකම්පොළට යන්න සිත දෙන්නේ තැනුව, ඔහුට පෙළපාලියට යන්න කැමැත්ත ඇතිවෙන්නේ, ඔහු තුළ සැගවී ඇති, එහෙත් ඔහු නො දන්නා අතිත කුසල් සංස්කාරයන්ට විපාක දීමට මාර්ගය මතකොට දීමට යි.

පෙර ජීවිතයේ ඔහු සිල්පද ආරක්ෂා කොටගෙන, මහා සංසරත්නය අරමුණු කොටගෙන හවුලේ දන් පුජාකරගෙන ගක්තිමත් පිංකම කරගෙන තිබුණෙන්, ඔහු ගිය ජීවිතයේ මැරෙන වේලාවේ සකස්වූන අවසාන වුතිසිතට, අරමුණු වෙන්නේ දුර්වල කුසල් සිතක්. අවසාන වුතිසිතට අරමුණු වුණු දුර්වල කුසල් එත්තය හේතුවෙන්, ඔහු මේ ජීවිතයේ දී එම දුර්වල කුසල්

විත්තයට අදාළව සාමාන්‍ය පවුලක, ගොවී පවුලක උපත ලබනවා. නමුත් ඔහු සතුව යටපත් වී ගිය බලවත් කුසල් ගක්තියක් ඇති නිසා, ඔහුගේ කැමැත්ත, පන්සලට, පිංකමට නො ව, පෙළපාලි යන්නට යොමුවෙනවා.

මෙතනදී යොමුවීම කියන කාරණය, විජානය වශයෙන් පිංචත් ඔබ ගතයුතු යි. අවසානයේ සාමාන්‍ය පවුලක ඉපදී, පන්සලට, පිංකමට වඩා පෙළපාලි යන්න යොමු වුණා; මහේශාබ්‍ය ජීවිතයකට පත්වෙනවා. දැන් මෙයින් ඔබට තේරෙනවා ඇති, විස්කේදාණය නමැති මැලේකිකරුවා, ඔබේ අතිත කුසලය, අකුසලයට අදාළව කැමැත්ත, අකමැත්ත මෙහෙයුවන හේතුව්ල ධර්මයන්ගේ යථා ස්වභාවය බව. සමාජය තුළ සිදුවන සෑම ජයග්‍රහණයක් ම, පරාජයක් ම සංස්කාරයන්ගේ තුළ සූත්‍රරය නිසා ම සිද්ධවෙන බව ඔබට වැටහෙනවා ඇති. ඉහත පිංචතාට පන්සලට, පිංකමට යන්න සිත නො දෙන්නේ, පෙර ජීවිතයේ කුසල් ගක්තිය නිසා. ඔහුට පෙළපාලි යන්න සිත යොමු වූයේ, අතිත කුසලය විපාක දීමට, මාරුගය විවරකාට දීමට අවශ්‍ය නිසා. දැන් පිංචත් ඔබට වැටහෙනවාද, කුසලය සහ අකුසලය විපාකදීමේ දී මොන තරම් උපකුම්ඩිලී ස්වභාවයක් ගන්නවා ද කියලා.

පිංචත් ඔබට හික්ෂුව ඉහත කාරණය සටහන් තබන්නේ, ඔබට මේ ජීවිතයේ දී උතුම් සෝචන් එලයට පත්වීමට නො හැකිවුණෙන්ත්, පින කියන ධර්මයේ ආශ්චර්යවත්හාවය කෙරෙහි ඔබ තුළ ජන්දයක් ඇතිකොට දෙන්න; අවසාන වුතිසින් ඇති වූ යම් දුර්වලතාවයක් හේතුවෙන් ඔබ සාමාන්‍ය පවුලක ඉපදුණ්න්, මහේශාකා හාවය ඔබට අහිමි නැහැ කියන කාරණය මතුකොට පෙන්වන්න.

හැබැයි ඉතිං සංස්කාරයේ අනිත්‍ය සි; වෙනස්වෙලා යනවා; අහිමිවෙලා යනවා; විකෘතිවෙලා යනවා; පරාජය වෙලා යනවා. ජය වේවා කියපු මනුෂ්‍යයේ ම, අවසානයේ දී බන්ධනාගාරගත වේවා යැයි කියනවා. මුලාවක්, විෂ්ජාවක්, මායාවක් ම සි ලෝකය පෙර ජීවිතයේ සුගතියක සිට මනුෂ්‍ය ලෝකයට

අැවිල්ලා, මෝභය ජීවිතය කොටගන්නා නිසා ම මරණීන් මත සතර අපායන්ට වැශෙනවා. මනුෂ්‍යයාට පින විපාක දෙනකාට, හැමෝම ඔහුට ජයවේවා කියනවා. පින ගෙවී යනකාට, තවත් පිංචන්තයෙකුට ජයවේවා යැයි කියනවා. දක්ෂයා අකුසලයට යට නො වී, කුසලය තුළින් තැවත පින මතුකාට ගන්නවා. තව්වුමාරු කුමයට මෝභබරිත සත්වයාට පින සහ පව මැර්ක් පෙන්වනවා. සංස්කාරයක් වූ පින සහ පව, මගේ කොටගැනීම නිසා, මැර්ක්කරුවාගේ මැර්ක් සාස්තරයට සත්වයා නිරතුරුව ම කොටුවෙනවා.

පින දැක සඟගවෙනු කුමකට කිල් රකි එය විදිනු මිසක (හික්ෂ්ව මල් අතිරේ පාවච මතින් ගමන් කලේ ඇයි...?)

දෙවියා, බුජ්මයාට සාමේක්ෂව මනුෂ්‍යයාට පින සහ පව විපාක දීමේ වේගය වැඩියි. පින විපාක දෙන විට ආස්ථාදයේ බලවත්හාවය නිසා ම අකුසල් මූලයන් රස් වී පින විනාගකාට දමනවා. දැන් ඔහු පරාජ්‍යතයෙක්. ලෝකය කවදාවත් හිස්වීමක් තැහැ; පුරප්පාඩු තැහැ. තව තත්පරයකින් ගතු දෙවියන් දිව්‍ය ලෝකයේ දී පිරිනිවී ගියෙක්, ඒ ක්ෂණයේ දී ම ගතු දෙවියන් වෙලා තවත් පිංවන්තයෙක් උපත ලබනවා. තාවකාලිකව හෙවත් වැඩ බලන්න කුවුරුවත් පත්කරන්නේ තැහැ. තං්හා පවිෂයා උපාදාන, උපාදාන පවිෂයා හව කියන ධර්මතාවය, සැපයන් කෙරෙහි, සුදුකභාවය කෙරෙහි කැමැත්ත කෙරෙහි ඇස ගසාගෙනයි සිටින්නේ. අතිරික්තය නිසා තරගයක් මිසක් පුරප්පාඩුවක් තැහැ. තං්ණාව යසඅගේට, හවයේ නිලතලවල පුරප්පාඩු අසුරු සැණින් පුරවනවා.

නමුත් බුදුරජාණන් වහන්සේ නමක් තැවත ලෝකයේ පහළවෙන්න තවත් අවුරුදු ලක්ෂ විසිපහකට වඩා කාලයක් ගතවෙනවා. තං්ණාවේ නිරෝධයට, තං්ණාවේ විනාශයට මාරුගය මතුගොටදෙන බුදුරජාණන් වහන්සේලාගේ පහළවීම දුර්ලභ වෙන්නේ, ලෝකයේ තැවැත්මට වඩා ලෝකයේ ගලාගෙන යැම ගක්තිමත් නිසා ම යි. පිංවත් ඔබ තුළ තං්ණාව වැඩිවෙනකාට, ඔබට ලෝකය දිරිස වෙනවා. ඔබේ තං්ණාව සියුම වෙනකාට, ඔබ ලෝකයෙන් ඩුදෙකලා වෙනවා.

ලෝකයත්, රටත්, ජාතියත්, ආගමත් තමා තුළ සකස් වෙන පංචලපාදානස්කන්ධයක් වූ ධරුමයන්. ඔබ කාම, රැඹී, අරැඹී හවාතුය තුළ, නැතිනම් ලෝක සිතියම තුළ ලෝකය සෙවීමේ නිරර්ථක වැයමක යෙදී සිටිනවා. නමුත් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, සම්මුති ලෝකය තුළ ලෝකය සොයන්න එපා, තමා තුළින් ලෝකය මතුකොටගන්න කියලා. පිංචත් ඔබ තවමත් එයට සූදානම් නැතිනම්, ඔබ වැවෙන දිරිස හවාමනාට එක ම මග වියදම වෙන්නේ පින හි.

පිංචතෙක් සික්ෂුවගෙන් ප්‍රශ්නයක් ඇසුවා, පින කියන වවනයේ අර්ථය කුමක්ද කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, පින කියලා කියන්නේ සැපයට කියන තවත් නමක් ය කියලා. එහෙමත් සත්වයා ලබන ආයුෂ, වර්ණය, සැපය සහ බලයයි පින කියලා කියන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, යමෙක් තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවෙන්, ගොරවයෙන්, කර්මය-කර්මලිල විශ්වාසයෙන්, සියතින් සාදාගත් දෙයින්, සකසා ප්‍රශීතව දන්දීමෙන් සශ්‍රීක යසුමුහුරින් පිරි ධන සම්පත් ලබනවා ය කියලා. ඔහු තමන් ලබන්නා වූ ධන සම්පත්, යසුමුහුරු තමාගේ සැපය උදෙසා සුව සේ පරිහරණය කරනවා. සමාජයේ ජ්වන්වන පිංචතුන් සිටිනවා, එම අය තමන්ට යසුමුහුරු, ධන සම්පත් ලැබුණත්, ඒවා සුව සේ පරිහරණය කොට ජ්විතයට සැප ලබන්නට ඔවුන්ට සිතදෙන්නේ නැහැ. ලක්ෂ ගණන් ආදායම් තිබෙනවා. නමුත් ඔහු කැමට ගන්නේ නිරස, කුවුක ආහාරයක්. අල්මාරියේ ඇඳුම් කට්ටල විශාල සංඛ්‍යාවක් තිබෙනවා. නමුත් ඔහු පරිහරණය කරන්නේ එක ම ඇඳුමක් පමණයි. ගෙදර වාහනයක් තිබෙනවා. නමුත් ඔහු ගමන් කරන්නේ පොදු වාහනයක. සම්පත්, ධනය ලැබුණා. නමුත් ණුක්ති විදින්නට ඉඩදෙන්නේ නැහැ.

මිට ප්‍රධාන ම හේතුව වෙන්නේ පෙර ජ්විතයේ දී දන් ප්‍රජා කළ නමුත් තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාව, ගොරවය, කර්මය-කර්මලිල විශ්වාසය, සියතින් සාදා දන්දීම, ප්‍රශීතව සකසා දන්දීම කියන අර්ථයන් දුර්වලවයි ඔහු දානය ප්‍රජාකරණය තිබෙන්නේ. නමුත්

පිංචතුන්ලා, මේ සංස්කාරයන්ගේ ස්වභාවය ධර්මානුකුලව හඳුනාගැනීමට නො භැකිවීම නිසා ම, මෙවැනි කරම විපාකයන් තමාගේ අල්පේවිෂභාවය, තමාගේ සරලභාවය වැනි නොමග ගිය අර්ථකථනයන්ගේන් හඳුන්වාගන්නවා. ඇකුසල් සංස්කාරයන්ගේ විපාකය නිසා යම් පිංචතෙකුට සැපසම්පත්, යසඉසුරු ලැබේදී ඒවා භැක්ති විදිමට, ඒවායින් සැප ලැබේමට සිත නො දෙනවා ය කියලා, කුසල් සංස්කාර හේතුවෙන් තමන්ට ලැබෙන යසඉසුරු, සැපසම්පත්, ධනය, සුව සේ සැප සේ භැක්ති විදින පිංචතුන්ලාට, ඔවුන් වැරදියි කියලා ඇගිල්ල දිගුකිරීමක් වෙනවා. පින විපාකයට එන විට සැබැඳ දක්ෂයා පිනට අදාළ සැපයන් භැක්ති විදින්නේ සිල්පද ආරක්ෂා කරගෙන යි. අදක්ෂයා, තමාගේ පිනට අදාළ සැපයන් ලැබෙනකොට ආස්වාදයට මත් වී, ශිලයෙන් දුර්වලභාවයට පත් වී අනතුරට පත්වෙනවා.

ගිහි පිංචතුන්ලාට පින විපාක දෙන විට, එම සැපයන්ගෙන් පලායන්න කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ නැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ, පෙර පින නිසා ලැබෙන ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය සිල්පද ආරක්ෂා කොටගෙන භැක්ති විදින්න ය කියලයි. ගිහි පිංචත් ඔබ පින ප්‍රතික්ෂේප කරනවා නම්, සැපය ප්‍රතික්ෂේප කරනවා නම්, ඒ තමන් ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ ධර්මයේ අර්ථයනුයි. මේ සටහන් තබන හික්ෂුව පසුගිය වසර දෙකක් දී ප්‍රසිද්ධ ධර්මදේශනාවන් පවත්වන විට පිංචතුන් මහා සංසරන්නය අරමුණුකොට, හික්ෂුවට මලින්, සුවදින්, ආලෝකයෙන්, පාවචවලින් අප්‍රමාණ ප්‍රජාවන් දැක්වූවා. පුගක් පිංචතුන් ස්වයංව තිරණය කරලා හික්ෂුව ව්‍යෙන පාවච මත මල් අතුරා තිබුණා. හික්ෂුව තුළ මේ කිසි ම ධර්මතාවයකට ඇගිලක් හෝ ගැටීමක් ඇතිවුණේ නැහැ. මේවා නිසා සකස් වූ උපේක්ෂා සහගත සිතන් අනිත්‍ය වශයෙන් දැකිමින්, එම ප්‍රජාවන් පැවත්වූ පිංචතුන්ලාට, ප්‍රජා කළ සැම මලකට ම ධර්මයේ ඉහළ ම වට්නාකම ලබාදුන්නා. නමුත් සමහරක් පිංචතුන්ලා, පිනේ විපාකදීමේ ස්වභාවය නො දන්නා නිසා ම මේවා දැකලා

ගැවුණා. නමුත් හික්ෂුව එම පිංචතුන්ලාට පිළිතුරු වශයෙන් ප්‍රකාශ කළේ, දිව්‍යතලයේ දිව්‍ය උයන්වල, දිව්‍ය මදාරා මල්ගස් තිබෙනවා. මේ දිව්‍ය මදාරා මල්ගස් හොඳින් වැඩුණු අඩුගස් වගේ විශාලයි. එම දිව්‍ය මදාරා මල්ගස්වල කොළ නැහැ. තනිකර ම මලින් බරවෙලයි තිබෙන්නේ. සුදු, නිල්, රතු, කහ... නේක වර්ණ මල්ගස් තිබෙනවා. මේ දිව්‍ය මදාරා මල්ගස්වලින් මදාරා මල් ගෙනැවීත්, හික්ෂුව වඩා පාවච මත ඇතිරුවත්, හික්ෂුව තො බියව, තො පැකිලව එම මල්පාවච මත වඩා තො ය කියලා.

හික්ෂුවගේ ගිලය, සමාධිය, ප්‍රයුව ගැන හික්ෂුවට සැකයක් නැහැ. මේවා දුර්වල වුණු තැනයි, එවැනි දැ පරිහරණය පිණිස බිය සකස්වෙන්නේ. හික්ෂුව එදා මල්පාවච මත ගමන් කළේ, මලින්, සුවදින්, ආලෝකයෙන් කළ පූජාවන් සංසරත්නය වෙනුවෙන් පිළිගත්තේ ලෝකයාට ආදර්ශයක් දෙන්නයි, මෙන්න පින තමැති සංස්කාරයන්ගේ සැබැං ම එලය කියලා. පිංචතුන්ලාට ධර්මයේ පාඩමක් කියාදීමට සි. මේ පාඩම සම්මා දිට්චියේ අර්ථය පිළිබඳව පාඩමක්. අපි මේ කුසල් සංස්කාරයන් විපාක දෙන ස්වභාවය සගවාගෙන සිටියාත්, පිංචතුන්ලාට ආදර්ශයක් තොමැති වෙනවා. එදා හික්ෂුවට පුළුවන් වුණා, පිනේ සහ කුසලයේ සැබැං ම ගක්තිය පිංචතුන්ලාට ඔප්පුකොට පෙන්වලා, පිංචතුන්ලාට පින කෙරෙහි ඇති ජන්දය ගක්තිමත්කාට දෙන්න; හවගමන් සැපයට අදාළ සංස්කාරයන් දියුණුකොට දෙන්න. පිංචත් ඔබට මූල් පියවරේ දී ප්‍රයුව මතුකොට ගැනීම පිණිස ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය අත්‍යවශ්‍ය වෙනවා. හික්ෂුව නැවතත් පිංචත් ඔබට කරුණාවෙන් මතක්කොට දෙනවා; පින විපාක දෙනකොට සැපයෙන් පලායන්න එපා. සිල්පද ආරක්ෂා කරගෙන පින භ්‍රක්ති විදින්න. ලෝකයාට පිනේ ගක්තිය මතුකොට පෙන්වන්න. මෙය සම්මා දිට්චියට පත් වූ පිංචතෙකුගේ ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් වෙනවා.

බුදුරජාණන්වහන්සේගේ පෙර පාරමී ගක්තිය නිසා ම ලැබුණු දෙනිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණ උන්වහන්සේ සගවාගෙන

ඡේවත්වුණේ නැහැ. පිනේ එලයට බුදුරජාණන් වහන්සේ විවෘතව බලළන්න දුන්නා. සිවලී මහ රහතන් වහන්සේ ප්‍රත්‍යලාභීන් අතර අග්‍රස්ථානය ලැබුවා ය කියලා, අනෙක් සැම රහතන් වහන්සේ නමකට ම වඩා තමන්ට සිවිපසය ලැබුණා ය කියලා, මෙය දැක අනෙක් ස්වාමීන් වහන්සේලා ගැටෙවි යයි සිතා කැලයට ගොස් ඡේවත්වුණේ නැහැ. මහානාම ගාක්ෂයා මේ ගාසනයේ ප්‍රණීතව දන්දෙන්නන් අතර අග්‍රස්ථානයට පත් වූ උපාසකතුමා. එතුමා, දකින අනෙක් අය ගැටෙවිය කියලා තමන් විසින් ස්වාමීන් වහන්සේලා උදෙසා ප්‍රණීතව දන්දීම නැවැත්තුවේ නැහැ. ධරමය සඳහිරු සේ බලළතවා.

ඖබ අනුන්ගේ සංස්කාරයන්ට වරවන්නෙක් ද?

අග්‍රස්ක්‍රීඥු සූත්‍රයේ සඳහන් වෙනවා, ලෝකය නැවත හටගැනීමෙන් පසුව, මූලින් ම මනුෂ්‍ය සමාජයට පාලකයෙක්, රජකෙනෙක් පත්වුණේ කොහොමද කියලා. ආහස්සරා බ්‍රහ්ම ලෝකයෙන් ආලෝක සංයුධාවෙන් පැමිණි, සමාධිය ආහාරය කොටගත් බ්‍රහ්මයින්, රස පොලොවේ කුඩාලේ හටගත් බ්‍රම පප්‍රච්ච, මීපැණි රසැශුත් තම්පලා, මහපොලොව මත ඉඟි හටගත් ඇල් සහල් කොරහි තාශ්ණාවෙන්, මේවා වැඩිවැඩියෙන් අයිතිකොට ගැනීමට යැම හේතුවෙන්, බලවත් කෙනා දුබලයාගේ දෙය අයිතිකොට ගැනීමට යැම හේතුවෙන්, නැති කෙනා ඇති කෙනාගෙන් සොරාගැනීම හේතුවෙන් ඇති වූ අර්බුදයට පිළියමක් වශයෙන්, ජනතාව එකතුව තමන් අතර සිටින ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය වැඩි ම පුද්ගලයා තම පාලකයා වශයෙන් තෝරාගත්තා. මොහු මිනිස් ප්‍රජාවගේ පළමු පාලකයා වෙනවා. මේ පාලකයාගේ නඩත්තුව සඳහා යැම පුද්ගලයෙක් ම තම අස්වැන්නෙන් සුළ කොටසක් ලබාදීමට එකගවෙනවා. මෙය රාජ්‍ය බදු ක්‍රමයේ ආරම්භය වෙනවා. මනුෂ්‍ය ප්‍රජාව ඇති වූ දා පටන් ම පාලකයා කියන්නේ පිනේ එලයක් ම සි.

අතිතයේ ජ්‍යෙත් වූ කොසොල් රජතුමා, බ්‍රිමිඩාර රජතුමා, උදේනි රජතුමා, අජාසත්ත රජතුමා තමන්ට පෙර පින නිසා ම ලැබුණු සම්පත්, සැපයන් සුව සේ පරිහරණය කළා; රජ මාලිගාවල ජ්‍යෙත් වූණා; මිල අධික ම අජානිය අසුන්, ඇතුන් පරිහරණය

කලා. මේ සැම රජ කෙනෙකුට ම රුමත් අන්තපුර බිසෝවරු සිටියා. මේ බිසෝවරුන් අයිතිකොට ගැනීමේ දී රජතුමාට සම්මත විනයක් තිබුණා. තමන් රජ ය කියලා රජවරු මේ විනය කඩ කළේ නැහැ. ස්වාමිපුරුෂයා ජ්වතුන් අතර සිටින කිසි ම කාන්තාවක් රජවරු තම අන්තපුරයට ගත්තේ නැහැ. මේ සැම රජකෙනෙක් ම බුදුරජාණන් වහන්සේව සම්පූර්ණ ආසුරු කළ අය යි. එත් බුදුරජාණන් වහන්සේ කිසි ම අවස්ථාවක දී රජවරු ලබන මේ සැපසම්පත් විවේචනය කළේ නැහැ; අන්තපුර වසාදමන ලෙස බලපෑම් කළේ නැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දන්නවා මේ හැම සැප සම්පතක් ම අතිත කුසල් සංස්කාරයන්ගේ එලයන් ය කියලා. රාජ්‍ය වංශයට උරුම සම්ප්‍රදායන්ට බුදුරජාණන් වහන්සේ ගරු කළා. බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ සැම රජ කෙනෙකුට ම තෙරුවන් කෙරෙහි ඇති ගුද්ධාවේ වටිනාකම පැහැදිලි කළා. ශිලයේ, දානයේ වටිනාකම පැහැදිලි කොට අවවාද අනුගාසනා කළා. බිම්බිසාර රජතුමාගේ බෙමා අගබිසව රාජ සම්පත් හැරදිමා උතුම් අරහත් උත්තමාවියක් බවට පත්වුණා. උදේති රජතුමාගේ සාමාවති බිසව සේවාන් එලයට පත්ව සිටි අන්තපුර බිසවක්. කොසොල් රජතුමාගේ මල්ලිකා බිසව තිරතුරුව ම බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් අවවාද අනුගාසනා ලැබුව බිසවක්. මේ කිසි ම තැනක බුදුරජාණන් වහන්සේ වැරද්දක් දැක්කේ නැහැ.

දහිදිව සැම රාජ්‍යයක ම ප්‍රසිද්ධ ගණකාවක් සිටියා. මේ ප්‍රසිද්ධ ගණකාව රාජ්‍යයට සම්පතක්, ගෞරවයක් හැරියට සි එදා ජනයා දැක්කේ. ඇයගේ රුමත්හාවය තිසා ම රාජ්‍යයේ ජනප්‍රියහාවය වැඩිවුණා. මෙවැනි ප්‍රසිද්ධ ගණකාවක් තමයි, අම්බපාලිය. ඇය බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ මහා සංසරත්නයට තම තිවසේ දානයකට ආරාධනා කළා. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඇයගේ දානය සතුවින් භාරගත්තා. මේ බව දැනගත් ලිවිෂ්වී ක්මාරවරු, අම්බපාලියගේ දානය ප්‍රතික්ෂේප කොට තම දානය පිළිගන්නා ලෙස බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් ඉල්ලා සිටියා. බුදුරජාණන් වහන්සේ එම ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කොට අම්බපාලියගේ දානයට වැඩිම කළා. අම්බපාලිය ප්‍රසිද්ධ ගණකාවක් වුවත් බුදුරජාණන්

වහන්සේ ඇය තුළින් ඇයගේ රුමත්හාවය, ධනසම්පත් සේ ම ගණකාවක් වීම ද දැක්කේ සංස්කාරයන්ගේ එලයන් හැටියට යි.

පිංචතුන්ලාට කුසල්, අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ විපාකයන් මතුකාට පෙන්වා දෙන්නේ සම්මා දිවිධියේ අර්ථය යි. ඔබ තුළ සම්මා දිවිධියේ අර්ථයන් දුර්වල නම්, මේ කාරණා නිවැරදිව හඳුනාගන්න බැරිවෙනවා. ලෝකයේ මිලයා දෘශ්ටියෙන් පෝෂණය වුණ, යම් යම් දේශපාලන මතවාදයන් තිබෙනවා. එම මතවාදයන් විසින් ලෝකයට උගන්වන්නේ රජතුමාත්, කම්කරු පිංචතාත් සම මට්ටමක තිබිය යුතුයි කියලා; සම අයිතිවාසිකම් භුක්ති විදිය යුතු ය කියලා. මෙවැනි මිලයා දෘශ්ටික මතවාදයන්, පිංචතුන්ලාව මුළාකිරීමටත්, පිංචතුන්ලා තුළ ද්වේෂය ඇතිකිරීමටත් හොඳ පොහොරක් වෙනවා. නමුත් එවැනි මතවාද බුද්ධාගම විසින් දැඩි සේ ප්‍රතික්ෂේප කරනවා.

යම් පිංචතෙක්, තවත් පිංචතෙක් විදින සැපය විවේචනය කරනවා නම්, ඔහු විවේචනය කරන්නේ උතුම් සද්ධරුමයේ අර්ථයක් ම යි. සමාජය තුළ ජ්වත්වෙන, ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය සහිත, සිල්පද ආරක්ෂා කාටගෙන එම සැපයන් භුක්ති විදින පිංචතුන්ලා දකිනකොට, පෙර පූණු ගක්තියේ ස්වභාවය යි අහි දකින්නේ. ලොකික සම්මා දිවිධියේ අර්ථයන්ගේ ජ්වලාන සාධකයනුයි ඔබ දකින්නේ. මෙවැනි සැප විදින පිංචතුන් බොද්ධ වේවා, අබොද්ධ වේවා මුවුන් පින ගැන වටිනා පාඨමක් සමාජයට කියලා දෙනවා.

පිංචත් ඔබ අනුන් විදින සැපයට ර්රේෂ්‍ය කරන්න එපා; ද්වේෂ කරන්න එපා. එවැනි අකුසලයන්ට අන්තර් ද පොළඹවන්න, උසිගන්වන්න එපා. පුද්ගලයෙක් විදින සැපයට හේතුව ධර්මානුකුලව හඳුනාගෙන, ඔබත් සැපයට අදාළ සංස්කාරයන් ජීවිතයට එකතු කරගන්න.

කල්ප විනාශයක ද්රේහන මාතුයක්....

බූදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකාට වදාල කුසල් සංස්කාරයන්ට අදාළ ධර්මයන් නො දත්තා නිසා ම මිථ්‍යා දැඡ්ටීය පෝෂණය කරමින්, කර්මය-කර්මලෑල විශ්වාසයන්ට පහරදෙමින්, දානයේ, ශිලයේ ආනිගිංස කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් බැහැර වෙමින්, තෙරුවන්ට ගරු නො කරන, සද්ධර්මයක් ගුවණය නො කරන, පන්සලකට, ආරණ්‍යයකට නො යන, සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ වටිනාකම ගැන දැඟමයක්වන් නො දත්තා පිංචතුන්, මිථ්‍යා දැඡ්ටීයේ එලයන්, ධනාත්මක වටිනාකම් හැටියට සමාජගත කිරීමේ මාරපාක්ෂික ක්‍රියාදාමයන්, පිංචත් ඔබ විසින් තුවණින් හඳුනාගැනීම, ඔබේ සම්මා දිවියියේ අර්ථයන් දියුණුකාට ගැනීමට ඔබට පහසුවක් වෙනවා.

සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයට හිතැති ගිහි පිංචත් ඔබ, ඔබේ ජීවිතයේ ප්‍රමුඛතාවය, මේ උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ අර්ථයන්ගේ පෝෂණය උදෙසා ම ලබාදෙන්න. සමාජයේ ජීවත්වන ලොකු කුඩා කවුරුන් වේවා, ඔහු තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවක් තැනි කෙනෙක් නම්, පන්සලකට, ආරණ්‍යයකට නො යන කෙනෙක් නම්, ශිලයට වටිනාකමක් නො දෙන, සංසරත්නයට දත් නො දෙන කෙනෙක් නම්, සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ ආරක්ෂාවට මූලිකත්වය නො දෙන කෙනෙක් නම්, පිංචත් ඔබ කරුණාකර ඔහු සම්ග නො ගැවෙන්න. ඔහු තුළින් මිථ්‍යා දැඡ්ටීකභාවයේ හැඩරුව හඳුනාගන්න. එම පිංචතුන්ගේ අදහස්වලට වටිනාකමක් දෙන්න එපා. එවැනි පිංචතුන්ලාව මගහැර යන්න ය කියලා බූදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

මල නො දැන්නාහාවය නිසා ම, ආවේගයිලීහාවය නිසා එවැනි මිට්‍යා දෘශ්‍රීක අදහස්වලට අනුකූලත්වය දැක්වුවහොත් මල තුළත් නැති ලෙස්හ සිත් ඇතිවෙනවා; නැති ද්වේෂ සිත් ඇතිවෙනවා; නැති මෝහ සිත් ඇතිවෙනවා. අවසානයේ අනුන්ගෙන් පළිගැනීමට ගොස් තමන් සකස් කරගන්නා අකුසල් හේතුවෙන් තමා නො දැනුවත්ව තමාගෙන් ම පළිගන්නවා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, “මහණෙනි, යම් ද්වසක් එනවා, මහා සාගරය වියලි සිදී යනවා. මහපොලාව අල් දුහුවිලි ගොඩක් වෙනවා. මේ සියල්ල ම මේ ආකාරයෙන් වියලි, සිදී ගියත්, සත්වයාගේ කර්මය නම් සිදී, වියලි නිමාවට පත් නො වෙනවා”ය කියලා.

හික්ෂුවක් උතුම සමාධියෙන් පසුවෙනකාට, උතුවහන්සේට ලෝකයේ එක් විනාශකාරී ස්වභාවයක් අරමුණු වෙනවා. උතුවහන්සේට දේශසීමා, සීමාමායිම්, තාප්ප, වැටකඩාලු කිසිවක් නැති මහපොලාවක් අරමුණු වෙන්නේ. ගහක් කොළක්, කන්දක්, ගල්පරයක් නැති, ඇළක් දොළක්, ගංගාවක්, මහසාගරයක් නැති මහපොලාවකුදී අරමුණු වෙන්නේ. මූල් පරිසරය ම දුමෙන් වැහිලා. දුම තුළින් හික්ෂුවට පරිසරය විනිවිද පෙනෙනවා. තද කළ විෂම දුමක් නොවේ තිබෙන්නේ. ලා කළ සහ අල් පැහැති දුමක් පෙනෙන්නේ. තදින් පිච්චි ගිය කුටිරි කුටිරි කොටස් හැටියට ආකාශයේ කැලී කඩාගෙන වැටෙනවා. ඒවා කැඩි ඒවා ආකාශය තුළ දී ම අල් දුහුවිලි බවට පත් වී පරිසරයට, මහපොලාවට එකතුවෙනවා. මෙම කඩාවැටෙන කුටිරි හික්ෂුවට පෙනෙන්නේ, යම් සන දෙයක් හොඳට ම දැවුණාට පසුව සකස්වෙන අල් කුටිරි ස්වභාවයට. එවැනි අල් කුටිරි දහස් ගණනක් හික්ෂුවට දරුණය වෙනවා. පරිසරය තුළ වේගවත් ක්‍රියාකාරීත්වයක් සිද්ධවෙනවා, ස්වභාවිකව ම. අල් දුහුවිලි විනා, අගුරු කැබැල්ලක දෙයක්වත් හික්ෂුවට අරමුණු වෙන්නේ නැහැ. පස් කැබැල්ලක්වත්, ගල් කැබැල්ලක්වත් අරමුණු වෙන්නේ නැහැ. සියල්ල පිළිස්සි ගොසින්. සියල්ල අල් දුහුවිලි ලෙසයි පෙනෙන්නේ. හික්ෂුවක්

උතුම් සමාධියෙන් දැකපු මේ දරුණනය, අතීතයේ සිදු වූ කල්ප විනාශයක අවසාන ජ්‍යෙනිකාවක් කියලයි එම හික්ෂුව විශ්වාස කරන්නේ. හික්ෂුවක් දකින මේ කල්ප විනාශයේ දී, මුළුමහත් මහපොලාව ම සමතලා බිමක් බවට පත්වෙනවා. ගල්, කදු පවා දැවී ඇත් බවට පත්වෙලයි තිබෙන්නේ.

මේ දරුණනය දැකීමට පෙර හික්ෂුව සිතාගෙන සිටියේ යොදුන් අසුහාරදහසක් ගැහුරු මහා සාගරයේ පිහිටි මහාමේරු පර්වතය, මහා සාගරය ම සිදි, ගිනිගෙන විනාශ වුණාට පස්සේ, සිදිගිය මහා සාගරය තුළ ගැහුරු අගාධයක් ලෙසින් පෙනෙනවා ය කියලා. එහෙත් හික්ෂුව උතුම් සමාධියෙන් දකින්නේ, මුළු මහා සාගරය ම සිදිගියත්, එම සිදිගිය මහා සාගරයේ යොදුන් අසුහතරදහසක් වූ ගැහුරු, අල්වලින් පිරිගොස් තිබු ආකාරයක්. මොකද ජලය සිදුණු සාගරයක් හික්ෂුවට අරමුණු වෙන්නේ නැහැ. සමතලා පොලොවක් පමණයි අරමුණු වෙන්නේ. ඒ කියන්නේ ජලය සිදි ගිය මහා සාගරයේ හිස් ස්වභාවය, මහාමේරුව ගිනිග ගැනීම නිසා කඩාවැවෙන අල්වලින් පිරිගොස් මුළුමහත් පොලොව ම සමතලා බිමක් වශයෙනුයි හික්ෂුවට අරමුණු වෙන්නේ.

මෙතැනදී හික්ෂුව අත්දැකීමෙන් දකිනවා, මහාමේරු පර්වතයත්, මුළු මහපොලාවේ ස්වභාවික පරිසරයත් ගිනිගෙන විනාශ වීමෙන් පසුව, බොහෝම සන අත් තට්ටුවක් මහපොලාව මතුපිට සමතලා ආකාරයට පිහිටනවා කියලා. මහපොලාව සහ සින්රු පර්වතයේ ගල්, වැලි, පස් සහිත රස පොලොවේ සාරය ඉරවල් හතක උෂ්ණත්වයෙන් පිවිසී, මහපොලාව මත ඇතිවන සන අත් තට්ටුවයි, ඉනික්බිති මහා වැසි පතිත වී ඇතිවන රසායනික හෝ ස්වභාවික වෙනත් ක්‍රියාවලියක් නිසා, රසැති යෝගට් එකක් සේ මහපොලාව මත මිදෙන්නේ. මෙවන් හේතුවිල ධර්මයන්ගේ විස්මිත යථාර්ථයක් වූ කල්ප විනාශයකුදි තම සමාධියෙන් එම හික්ෂුව දරුණනය කර ගත්තත් එම දරුණනය එම හික්ෂුවට තවත් එක් අතීත පංචරුපාදානස්කන්දයක් පමණක් ම සි. දැක්කා කියන තැන එම හික්ෂුව නැවතිලා, එය පුදු හේතුවිල

දර්මයක්. බුදුරජාණන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා! ඔබ වහන්සේ ම දි මාර්ගය වූයේ.

හික්ෂුව අතීත කල්ප විනාශයන් පිළිබඳව යම් විතුයක් ඔබට සටහන් කළේ, මේ සංස්කාරයන්ගේ අතිතභාවය මතුකොට පෙන්වන්න. කල්ප විනාශයේ උෂ්ණත්වය, දුම, කැලි පිපිරි මහාමේරුව අඟ කුටිරි වශයෙන් මහපාලොට මතට කඩා වැටීම කියන කාරණය හික්ෂුවට සිහිපත් වෙන්නේ, ඒ කටුක, වියලි, උණුසුම් පරිසරය තුළ පිංචත් ඔබත් මමත් පිවිචි පිවිචි අමතුෂ්‍යයන් හැටියට වින්දා වූ දුක යි. කේටි ප්‍රකෝටි කියක් සත්වයින් මේ දුක්ගේනිවලට පිවිවෙමින්, මැරෙමින්, ඉපදෙමින් දුක්වේදින්න ඇති ද? පිවිචි වැඩිවෙනකාට අකුසල මූලයන් වැඩිවෙනවා. අකුසල මූලයන් වැඩිවෙනකාට මරණය වේගවත් වෙනවා. නැවත නැවත මේ ක්‍රියාවලිය ම සිදුවෙනවා. කල්පයක් තුළ කරගත්තා වූ මහාමේරු පර්වතය වැනි අකුසල් කන්දක් සත්වයාට කල්ප විනාශයක දී විපාක දෙනවා. පිංචත් ඔබ කළකිරෙන්න. අසාධාරණ ලෝකයක් මෙක. මතුෂ්‍යකමක් තැනි ලෝකයක් මෙක. කෘතවේදිත්වයක් තැනි ලෝකයක් මෙක. අසත්පුරුෂ මාරයාට අයිති ලෝකයක් මෙක. සශ්‍රීකහාවය, ධනවත්හාවය, රුමත්හාවය, උගත්හාවය, කුලවත්හාවය පෙන්වලා, ඒවා කෙරෙහි කාමවිෂන්දයන් සකස්කාට දිලා, අකුසලයට යොමුකරලා, කල්ප ගණන් සුගතිය-දුගතිය අතර දේශනය කරලා, අවසානයේ පුච්ච පුච්ච මරාදමනවා.

වධකයා කලණ මිතුරු වෙස්ගෙන ඒවා පරිස්සමෙන්....

තෘප්ත්‍යාචාරීන් පෝෂණය වූණ වික්ද්‍යාණය තමැති වධකයා කලාණ මිතුරුක් සේ ඔබට පෝෂණය කරනවා. තමා තුළින් ම සතුරා, වධකයා පෝෂණය කරමින් සතුරා හැරියට දකින්නේ බාහිර රුපයක් ම යි. හික්ෂුව ඔබට උදාහරණයක් දක්වනවා. කෙනෙක් පිංත් ඔබට චෝදනාවක් කරනවා. ඔබ ඔහුන් සමග සන්ඩුවට යනවා. අනුන්ගේ ක්‍රියාවක් ඔබේ කර පෙන්වා ඔබට අකුසලයට යොමු කම්ල් ඔබ තුළ සැශ්‍රවී සිටි වධකයා ම යි. වධකයා නිරතුරුව ම එස්සය ලැග තැවති එස්සය තෘප්ත්‍යාචාරීන් තෙත්කර දෙනවා. දැන් ඔබ සැප වේදනාවත්, දුක් වේදනාවත්, උපේක්ෂා සහගත වේදනාවත් තුරුල්කර ගන්නවා. වධකයා දුක්, සැප, උපේක්ෂා වධයන් දෙමින් හවයෙන් හවයට පරිච්ච සමුප්පන්නව ගමන් කරනවා. හික්ෂුවගේ ගිහිකාලයේ 'වධකය' මට බොහෝ ම කාරුණික, මෙමත් සහගත සුරතල් අදහස් ඉදිරිපත්කර තිබෙනවා.

"දැන් ම පැවිදිවෙන්න එපා. කසාදයක් බැඳුලා දෙදෙනා ම එකට පැවිදිවෙන්න. අවුරුදු හැට පිරුණාට පස්සේස් පැවිදිවෙන්න. පැවිදිවෙන්න අවශ්‍ය තැහැ. ගොදින් ජ්වත්වුණාම ඇති. කසාද බැඳුලා දරුවෙක්ව පැවිදි කරවන්න." තමා තුළ ම සැශ්‍රවී සිටි වධකයා හවගමන් පරිච්ච සමුප්පන්නව, මාව වධයට පමුණුවන්න මොන තරම සුරතල් වදන් කියලා තිබෙනවා ද? ආදරය පෙන්වලා වධකයා කළේප කොච්චරකට ඔබට ප්‍රච්චලා දමන්න ඇති ද?

එක්තරා තීරණාත්මක රාත්‍රියක දී වධකයා හික්ෂුවට බොහෝම ලස්සන අදහස් දෙනවා. එම අදහසේ ආදරය, ලෙන්ගතුව, කරුණාව හොඳින් තවරලයි තිබුණේ. වධකයා හික්ෂුවට කියනවා, "නිවීම උදෙසා ඔබ ජ්විතය මරණයට දමන්න එපා. ඔබ මේ ව්‍යායාමයේ දී අපවත් වුවහොත් ඔබට නිවන අහිමිවේ" ය කියලා. හික්ෂුව මේ වෙලාව වෙනකාට වධකයාව හඳුනාගෙනයි සිටින්නේ. ඒ හඳුනාගැනීම තුළින් වධකයා බැසුගෙන සිටිනවා ය කියලා හික්ෂුව අවබෝධයෙන් ම දන්නවා. බොහෝ ම සියුම්ව අතුරේ යන ගමනක්. ඇුන දරුණා තුළින් රුපය කෙරෙහි තෘප්තාව බිඳීමූ තැනදී වධකයාට, ඒ කියන්නේ වික්ද්‍යාණයට බැසුගැනීමට ඇති මවුහුමිය අහිමි කළා වෙනවා. එතැනදී පිරිනිවීමත් සමගම වධකයාට නිවීයන්නයි සිද්ධවෙන්නේ.

කොයි තරම් ලස්සන, සුන්දර ධර්මයක් ද? කල්ප කොට් ගණන් පටිච්ච සමුජ්ජන්නව ගලාගෙන පැමිණි දුකක්, එක සිතුවිල්ලකින් නිවාදමනවා. සත්වයාට සැපයට මග කියන මෙවන් ධර්මයක් මේ ලෝකය තුළ තොමැති බව තුවණින් දැකින්න. මේ උතුම් ධර්මය එක දිනක් හෝ ලෝක සත්වයාට යහපත පිණිස, සැපය පිණිස සුරක්ෂිතව තැබීමට ඔබත් ධර්මය තුළින් ම කැපවෙන්න. ක්‍රමානුකූලව බොද්ධ ජනතාව ගුද්ධාවෙන් බැහැරව යන විට හේතුවිල ධර්මයන් නිසා ම මේ උතුම් බිමේ අනා ආගමික පිංවතුන්ගේ ගහනය වැඩිවෙනවා. අනාගතයේ මේ පිංඩීමේ පහළවෙන පාලක පිංවතුන්ලාට අනා ආගමික පිංවතුන්ලාගේ සහයෝගයෙන් තොරව පවතින්න බැරිව යනවා. උතුම් සද්ධර්මයට හිතැති පාලක පිංවතුන් අනා ආගමික පිංවතුන්ගේ සහයෝගයෙන් දුර්වල කර දමනවා. මේවා හේතුවිල ධර්මයන්. කා සමගවත් ගැටෙන්න, වෝදනා කරන්න අවශ්‍ය තැහැ. උතුම් සද්ධර්මයේ අර්ථයන්ගේ ආරක්ෂාව උදෙසා පිංවත් ඔබ කවදාකවත් කිසිවෙක් සමග ද්වේෂයක් ඇතිකරගන්න එපා. ධර්මය උදෙසා කවදාකවත් ගල් කැබැලැලක්වත් අතට ගන්න එපා. අධර්මයෙන් ධර්මය ජයගන්න හදන්න එපා.

සසුන රැක්කොත් එහෙමයි, සසුන නසුවොත් මෙහෙමයි....

පි.වත් ඔබ සම්මා දිටියියේ අර්ථයන් තුළ ගක්තිමත් වෙන්න. හේතුවල ධර්මයන් නිසා ම ඔබට ලැබෙන ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලයට ඇලෙන්න එපා. ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලයට ර්‍රේෂ්‍යාකරන්න එපා; ද්‍රව්‍ය කරන්න එපා. ඒ හේතුවෙන් පළිගන්න එපා. සම්මා දිටියියේ අර්ථයන් තුළ සිටීම්න් ම ඉහත අර්ථයන් විගුහ කරගන්න දක්ෂ වෙන්න.

මාර්ගච්චල ලැබීමට පෙරාතුව මේ ධර්මයන් අපි දැනගත යුතුයි. එසේ නො වුණහොත් මාර්ගච්චලත්, ධර්මයත් දෙක ම අපට අහිමි වෙනවා. ලෝකය නැවත හටගන්න මූල්කාලයේ පටන් පාලක පන්තියත්, පුරුෂ පක්ෂයත්, ව්‍යාපාරික, ගොවී, කමිකරු පන්තියත් මේ ලෝකයේ සිටියා. ඒ ඒ පන්තින්ට පෙර පින සහ පවි නිසා ලැබෙන සැපයේ විවිධත්වය සම්මා දිටියියේ අර්ථයන් තුළින් දකින්න මින. කමිකරු පන්තියේ මහත්මයෙකුට රටක පාලකයෙක් වෙන්න අවශ්‍ය කුසලයේ මාර්ගය උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ අර්ථය තුළය තිබෙන්නේ. එම නිසා සැපයට කැමති වීමෙන් ඔබ ඔබේ ආරක්ෂක ඉලක්කය කරගත යුත්තේ සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය යි.

ශික්ෂුව මේ සටහන ලියන්නේ ලොකික සම්මා දිටියියේ අර්ථයන් ඔබට පැහැදිලි කර දීමට යි. ඒ තුළින් අනතුරු තුවණීන් දැකළා ධර්ම මාර්ගය තුළ අප්‍රමාදීභාවය ඇතිකරගන්න. එක රෙකින් ප්‍රාග්‍රාම දේවල් වෙනස්වෙලා යන්න ප්‍රාථමික;

විනාශවෙලා යන්න පුළුවන්. කොසොල් රජතුමාගේ දරුවෙක් වූ විඩුඩිහ කුමාරයා ගාකුස වංශය සමග ඇතිකරගත් වෙරයක් නිසා ගාකුස වංශයෙන් පළිගන්න හමුදා සේනාවන් අරගෙන කිහිල්වතට යනවා. මේ කාරණය දිවැසීන් දැකලා, බුදුරජාණන් වහන්සේ තමන් උපන් ගාකුස වංශය කෙරෙහි කරුණාවෙන් විඩුඩිහ කුමාරයා සේනාව සමග ගමන් කරන අතරමගට වැඩිම කරලා, මෙමත් ආනිඹාස පහදා දිලා විඩුඩිහ කුමාරයා සහ සේනාව ආපසු හරවා ඇරියා. නැවත කාලයක් ගියාට පස්සේ විඩුඩිහ කුමාරයාට පරණ වෙරය මතක් වෙලා ගාකුස වංශය විනාශකර දැමීමට සේනාව අරගෙන කිහිල්වතට යනවා. දෙවැනි වරත් බුදුරජාණන් වහන්සේ අතරමගට වැඩිම කරලා කුමාරයාට ද්වේෂයේ ආදිනව පහදලා දිලා ආපසු හරවා යැවුවා. නැවත කාලයක් ගියාට පස්සේ විඩුඩිහ කුමාරයාට ගාකුස වංශය කෙරෙහි පරණ වෙරය මතක් වෙලා සේනාව අරගෙන කිහිල්වතට යනවා. තුන්වැනි වතාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දිවැසීන් බලනවා, දෙවතාවක් ම විඩුඩිහ කුමාරයාට අවවාද කරලත් ඇයි මේ විදිහට ඔහු ගාකුස වංශයිකයන්ට සමුල සාතනය කරන්නට යන්නේ කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ ද්කිනවා ගාකුසයන්ගේ අතිත ප්‍රාණසාත අකුසල කර්මයක් විපාක දීමටයි සූදානම් වෙන්නේ කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ හේතුව්ල දැකලා තුන්වැනි වතාවේ විඩුඩිහ කුමාරයා තවත්වන්න වැඩියේ නැහැ. විඩුඩිහ කුමාරයා ද්වේෂයෙන් මුළු ගාකුස වංශය ම මරා විනාශකාට දැමීමා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ කාලය, දීපය, දේශය, කුලය, මව යන පස්මහ බැලුම් බලා උපන් ගාකුස වංශයත්, බුදුරජාණන් වහන්සේ ජ්වලානව සිටිය දී ම විනාශ වී ගියා නම් එතැන තමයි අප ඉගෙනගත යුතු ධර්මය. සියලු සංස්කාරයෝ අනිත්‍ය සි. එක ම විසඳුම ධර්ම මාර්ගය තුළ අපමාදිනාවය සි. අපමාදි නො වුවහොත් අපව විනාශවෙලා යාවි. ඒ දෙසටයි හේතුව්ල ධර්මයන් ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ.

හික්ෂුවක් උතුම් සමාධියෙන් පසුවේදී සූඩික දිව්‍යතලයක ජ්වත්වන දිව්‍යාගනාවක් අරමුණු වෙනවා. ඇය සූදෝසූදු ප්‍රහාෂ්වර දිව්‍යාගනාවක්. සූදු පාට හැර වෙන වර්ණයක් ඇගේ දිව්‍ය ගරිරයේ තැහැ. ඇය ප්‍රහාෂ්වර සූදු දිලිසේන වස්ත්‍රයකිනුයි සැරසි සිටින්නේ. එය හරියට මගුල් දිනයට මනාලියන් අදින දිග සූදු ගවුමක් වගෙයි. ඇගේ කෙස්කළඹ දණහිසින් පහළට වැටී තිබෙනවා. ඒ කෙස්කළඹ සිනිදු, දිලිසේන සූදෝසූදු කෙස්කළඹක්. හිසකේස්වල කළ පැහැයක් තැහැ. ඒත් ඒ කෙස්කළඹ කාන්තිය, ජ්වය පිරිලා. ඇගේ ඇසේෂ් කළ ඉංගිරියාවත් සූදු පැහැතියි. ඇසෙන් ආලේප්කය පිටවෙනවා. එයත් සූදු පැහැතියි. ඇය හිරුරස් සේ දීප්තිමත් සූදෙන් බබාන දිව්‍යාගනාවක්; පංච කළුෂාණියක්. ඒ දිව්‍යාගනාව වෙන කුවුරුත් තෙමෙයි, විහාරමහා දේවියගේ දිව්‍ය උපත සි. ඇය මෙවන් අසිරියක් ලබන්නේ ගැමුණු පුතාට සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය ආරක්ෂා කරගන්න දුන් ගුරුහරුකම් නිසා ම සි; ආරක්ෂා කොටගත් සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ අර්ථය ජීවිතයට එකතු කොටගත් නිසා ම සි. මේ මොහොතේ සූඩික දිව්‍යතලයක දිව්‍යසැප අත්විදින දුටුගැමුණු දිව්‍ය කුමරු, විහාරමහා දේවී සූදෝසූදු දිව්‍යාගනාව ඔබට පෙන්වන ආදර්ශය වන්නේ සියලු මනුෂ්‍යයන්ට මෙත්තිය කරුණාව දක්වමින්, ගාසනික අර්ථයන් ද රැකිමේ දක්ෂතාවය පිංචන් ඔබට ද සූඩික දිව්‍යසැපයට හේතුවක් වන බව සි.

හික්ෂුව මෙවා ඔබට සටහන් කරන්නේ, සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ අර්ථයන් ආරක්ෂා කරලා ඔබත් සූඩික දේවියන් දිව්‍යාගනාවන් අතරට යන්න කියලා ආරාධනා කරන්න සි. එසේ නො වේ, සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය යනු කුමක්ද යන්න හරිහැටි නො දන්නාකම හේතුවෙන් ම, පංච නීවරණයන්ට යට්ටීමෙන් හෝ අප අතින් උතුම් ගාසනික අර්ථයන් දුර්වල වීමට උපකම, කුමවේදයන් සකස් වුණෙන් ඉන් ඔබට සිදුවන හානියන් සූඩිපටු තැහැ. හික්ෂුවට මැවිලා පෙනෙනවා, මුළු ගරිර අභ්‍යන්තරය ම පිවිවෙමින් මතුවෙන, ලොකු කළයක් වැනි ගිනි ජාලාවක් තම

කිහිපාල් කටක් වැනි කටින් නිරතුරුව ම පිටකරමින්, පිවිචීමේ මරණීය වේදනාව, සෑම තත්පරයක දී ම අත්විදින දේවදත්ත නිරිසනා නිරිදුක් විදින අවෝ මහා නිරයේ තව ඔහු තරම් ඉඩකඩ ඉතිරි වී තිබෙනවා ය කියන කාරණය.

තැංශ්ණාවේ ආධිපත්‍යයට එරෙහිව අනියෝග කිරීම පිණිස....

පි.වත් ඔබ විවේකිව සිටින විට සිතත් සමග පිළිසදරේ යෙදෙන්න. මොකක්ද මේ ජ්විතය? අම්මලා, තාත්තලා, ආච්ච්චාලා, සියලා මැරිලා යනවා. පුතාලා, දුවලා, මුණුබුරෝ, මිණුනිරයෝ ලොකු මහත් වෙනවා. මම කවදා මැරෙයි ද? කොයි ආකාරයෙන් මැරෙයි ද? මැරිලා නැවත කොතැනක ඉපදෙයි ද? සතර අපායකට වැටුණෙන් කළේප කියක් එම දුක විදින්න වේවි ද? එදාට මට අද වගේ අම්මෙක්, තාත්තෙක්, දුවෙක්, පුතෙක්, බිරිදික්, සැමියෙක් කොයින් ද? එදාට තිරිසන් සතෙක් මගේ අම්මා වුණෙන්, ප්‍රේතයෙක් මගේ තාත්තා වුණෙන්, ගසක අත්තක්, පොලොවක තුඩිසක්, තණපිටියක තණගාල්ලක්, කැලෙයක දියකඩිත්තක් මගේ නිවස වුණෙන්, ප්‍රේත ගුබැයුමක් මගේ නවාතැන වුණෙන් මොන අවාසනාවක් ද? එය මොන දුකක් ද? මේ දුකේ තැවතීම කොතැන ද? තැවතීමේ ආරම්භය කොතැන ද?

පි.වත් ඔබ විවේකිව සිටින විට මේ ආකාරයෙන් සිතත් සමග පිළිසදරේ යෙදෙන්න. එය හොඳ ප්‍රවේශයක් වේවි, මේ දුක තැවතීමේ ආරම්භයක් මතුකොටගන්න.

දුකේ ආරම්භය තැංශ්ණාව ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. පටිච්ච සමුප්පන්න ක්‍රියාවලිය තුළ ගමන් කරන සමස්ත සත්ව ප්‍රජාවේ ම නිර්මාණකරු වෙන්නේ තැංශ්ණාව සි. තැංශ්ණාව කියන එක ම කාරණයෙන් දුක ලෝකයට බැඳිලා තිබෙනවා. එස්සය අසල තිතර ගැවසෙමින්, ආස්වාදයේ රසයට

මුවාවෙමින් තාශ්ණාව විසින් ලෝකය නැවත නැවත නිරමාණය කරනවා.

වරෙක බූහ්මයෙක්, තවත් වරෙක දෙවියෙක්, තවත් වරෙක මනුෂ්‍යයෙක්, තවත් වරෙක සතර අපායේ සත්වයෙක්. අනේකවිධ අපුරු රුරටා තාශ්ණාව විසින් ලෝකය තුළ උපද්දත්වා. දුක විවෘත වූ ලෝකය තුළ, දුකට හේතුව වූ තාශ්ණාව සැගවී ජ්වත්වෙනවා.

පිළිවත් ඔබ ලබන සැම ආස්ථාදයේ රසයක් අහියස දී ම එහි ආදිනවය මතුකොටගන්න ඔබ දක්ෂ තම්, එය තාශ්ණාවේ පැවැත්මට අහියේශයක් වෙනවා. දුක ඇති කිරීමට හේතුව වන තාශ්ණාව, ලෝකයේ පැවැත්ම සඳහා තනිව ම දරදිය අදිනවා. තාශ්ණාවේ ආධිපත්‍ය ඩිඳුම්මේ එක ම මාර්ගයට ආර්ය අෂ්ට්‍රාංගික මාර්ගය කියලා කියනවා. ආර්ය අෂ්ට්‍රාංගික මාර්ගයට පිවිසෙන නිවැරදි දොරටුව වන්නේ සම්මා දිවියීය තමැති දොරටුව යි. සම්මා දිවියීයට පිවිසෙන නිවැරදි දොරටුව වන්නේ කලාණ මිතු ආගුර, සද්ධරුම ගුවණය, නුවණීන් මෙනෙහි කිරීම යි. දුක නැතිකොට දැමීමට තාශ්ණාවේ ආධිපත්‍යයට එරෙහිව අහියේශ කරන ඔබට ඉහත නිවැරදි ප්‍රවේශය අත්‍යවශ්‍ය වෙනවා. අවිද්‍යාවේ අදුර, තාශ්ණාවේ හැඩරුව නිතර ඔබෙන් වසන් කරනවා. අවිද්‍යාව යනු අදුර යි. අදුර තුළින් ඔබ දකින්නේ අදුර පමණක් ම යි.

අවිද්‍යාවේ අදුරින් ගොරණැකි වූ ලෝකය නැවතීමක්, නිමාවක්, අවසානයක් තොමැතිව තවත් කළේප විනාශයන් දසදහස් ගණනාක් පසුකොට ගලාගෙන යනවා. විද්‍යාව යනු ප්‍රයාවේ ආලෝකය යි. ආලෝකය තුළ පිළිවත් ඔබ දකින්නේ සත්‍යයයි, යථාර්ථයයි, සම්මා දිවියීයෙන් මෝදුකොට දෙන ප්‍රයාවේ ආලෝකයයි, ක්‍රමානුකූලව සම්මා වීමුක්තියෙන් විකසිත වී, ලෝකයෙන් පිළිවත් ඔබව නිදහස්කොට දමයි.

ලෝකය යනු කැබෙන, බිඳෙන, විසිරෙන අර්ථය සි. කුමක්ද කැබෙන්නේ, බිඳෙන්නේ, විසිරෙන්නේ එය ලෝකය සි. රුපයයි කැබෙමින්, බිඳෙමින්, විසිරෙමින් පවතින්නේ. නාමධරමයනුයි කැබෙමින්, බිඳෙමින්, විසිරෙමින් පවතින්නේ. මොහොතක් පිංවත් ඔබ දෙස හොඳින් බලන්න. ඇසත්, ඇස නිසා සකස්වෙන එස්ස, වේදනා, සංයු, වේතනා, විඟාන ධර්මයන් කැබෙමින්, බිඳෙමින්, විසිරෙමින් ගමන් කරනවා නේ ද? ලෝකය ඔබ ම සි. ඔබ යනු ලෝකය ම සි. තාජ්ණාව හිස්කරන පුද්‍රාවේ ආලෝකය, තමා තුළින් ලෝකය දකින කැඩපත සි. තාජ්ණාවෙන් තාජ්ණාවට බැඳී පවතින දුක, සමස්ත සත්ව ප්‍රජාවට ම මෙතරම් තියුණු අනියෝගයක් එල්ල කොට තිබියදීත්, සමහර පිංවතුන්, ස්වාමීන් වහන්සේලාව මූණගැසුණහම අසන ඒකාකාරී ප්‍රශ්න මාලාවක් තිබෙනවා:

“ඔබ වහන්සේගේ නම මොකක්ද?

ගම කොහොද? කවදාද පැවිදිවුණේ? ගිහි කාලේ මොකක්ද කළ රෙකියාව? කසාද බැඳුලද හිටියේ....?”

මෙවැනි නොවැදගත් ප්‍රශ්නවලට උත්තර දෙන්න ගියහම හරි ම පීඩාවක්.

අතිතයේ එක් තරුණයෙක් බුදුරජාණන් වහන්සේ හමුවන්න ඇවේල්ලා බොහෝම වටිනා ප්‍රශ්නයක් අහනවා. ඒ ප්‍රශ්නය තමයි, “හාගාවතුන් වහන්ස, මම නිතර ම දුකෙන් ජ්වත්වෙනවා. මගේ ඇාතියෙක්, හිතවතෙක් අසනීප වූණහම, මියගියහම මට හරියට දුක ඇතිවෙනවා. ඒ නිසා මම හඩනවා; වැළපෙනවා; ගෝකවෙනවා” කියලා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ තරුණයාගෙන් පෙරලා ප්‍රශ්න කරනවා.

“තරුණය, ඔබේ ගමේ ඔබේ ප්‍රග ම ඇාතිවරයෙක් කළුරිය කරනවා. ඔබ එම මළගෙදරට ගිහිල්ලා මොකද කරන්නේ? කියලා.

“හාතාවතුන් වහන්ස, මට එම යුතිවරයාගේ මරණය දරාගැනීමට නො හැකිව, වේදනාවෙන් හඩාවැටෙමින් වැලපෙනවා” කියලා තරුණයා පිළිතුරු දුන්නා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ තැවත තරුණයාගෙන් ප්‍රශ්නයක් අහනවා, “තරුණය, ඔබේ ගමේ යුතිවරයෙක්, හිතවතෙක් නොවන කෙනෙක් කළුරිය කරනවා. ඔබ ඒ මළගෙදරට ගිහිල්ලා මොකද කරන්නේ? කියලා. තරුණයා පිළිතුරු දෙනවා, “මට එම මළගෙදර දී, දුකක් වේදනාවක් සකස් වෙන්නේ තැහැ. මොකද, මහු මෙගේ යුතියෙක් නොවන නිසා.” “එහෙමනම් තරුණය, දුක කියන කාරණය ඔබ තුළ සකස් වෙන්නේ රුපය කෙරෙහි ඔබ ඇතිකොටගත් තෘප්තාව නිසා ම සි. යුතිවරයා කෙරෙහි ඇති තෘප්තාව නිසා ඔබ අඛනවා; දුක්වෙනවා. යුති නොවන අය කෙරෙහි ඔබේ තෘප්තාවක් නොමැති නිසා ඔබ දුක්වෙන්නේ තැහැ. දුක ඇතිවෙන්නේ තෘප්තාව නිසා ම සි” කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

ඔබ ශිලයෙන් දුර්වල අය සමග ගැටේ ද? එසේ නම් වරද ඒ අයගේ නොවේ

සයුරට වැටුණ කෙනා පිහිනා දුපතක් පිහිටකාට ගන්නවා සේ, තමා තමාව පිහිටකාට, පිළිසරණකාට ගන්න; ධරුමය පිළිසරණකාට ගන්න. එවිට පිංචත් ඔබ නුවණීන් විමසා බලන්නේ ගෝක, වැලපීම්, දුක්, දොම්නස් ඇති වෙන්නේ කුමක් නිසා ද කියලයි. එවිට ඔබ නුවණීන් දකිනවා. රුපය ආත්මය කාටග න්නවා, රුපය මගේ කාටගන්නවා, රුපය තුළ මා සිටිනවා ය කියලා ගන්නවා. නමුත් එය වෙනස්වෙන කාට, විපරිණාම වෙනකාට, ගෝක, පරිදේව, දුක්, දොම්නස් ඇතිවෙනවා, වේදනාව ආත්මය කාටගන්නවා, වේදනාව තුළ මා සිටිනවා ය කියලා ගන්නවා. වේදනාව වෙනස් වී යනකාට, විපරිණාම වෙනකාට, ගෝක, පරිදේව, දුක්, දොම්නස් හටගන්නවා. රුප, වේදනාවන්ගේ අනිත්‍ය, දුක්බ, අතාත්මභාවය දියුණු කළ ප්‍රයාවෙන් දකින පිංචතා, දුක ප්‍රභාණය කාට දමනවා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

දුක තුනී කරගැනීමට යන ගමනේ දි දුක තැනිකරන මාර්ගය වන ආර්ය අඡ්ටාංගික මාර්ගයට නිවැරදි ආකාරයෙන් ප්‍රවිෂ්ටවීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් වෙනවා. ආර්ය අඡ්ටාංගික මාර්ගයට පිවිසෙන ප්‍රධාන දොරටුව වන සම්මා දිට්ධියෙන් බැහැරව වෙනත් ප්‍රවේශයන් මස්සේ ඔබ මාර්ගයට අවතිරණ වීමට ගියහොත්, දුක තැනිකිරීම වෙනුවට, දුක වැඩිකර ගැනීමට තමයි පිංචත් ඔබට සිදුවෙන්නේ. වර්තමාන සමාජයේ බොඳේ ජනතාව තුළ මේ අනතුර බොහෝ ම තදින් ක්‍රියාත්මක වෙන බවක්

පෙනෙනවා. මෙම අනතුර මතුවෙන්නේ කලුයාණම්තු ආගුයේ ඇති දුර්වලතාවයන් නිසා ම යි. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඉහත අනතුර මතුකොට පෙන්වන බොහෝ ම වටිනා ධර්මයක් දේශනා කොට තිබෙනවා. එම ධර්මය තමයි, යමෙක් දිලයෙන් පරිපූරණ ව්‍යව ද, ඔහු තුළ විත්ත විශුද්ධිය සහ ප්‍රයා විශුද්ධිය තැකිනම් ඔහු මරණින් මතු දුකට වැමෙයි කියලා. තෘප්ත්‍යාව ගැන, දුක ගැන කතාකරන කොට ඉහත වටිනා ධර්මය තුළ වර්තමාන සමාජයට සිතන්න ගොඩක් දේවල් තිබෙනවා. මෙතනදී විත්ත විශුද්ධිය සහ ප්‍රයා විශුද්ධිය කියලා දේශනා කරන්නේ, ආර්ය අෂ්ට්‍රාංගික මාරුගයේ ප්‍රයාවට අදාළ අංග දෙක වන සම්මා දිවිධිය සහ සම්මා සංක්පේෂයනුයි.

වර්තමාන සමාජයේ සම්මා දිවිධියෙන් සහ සම්මා සංක්පේෂයන්ගේ අර්ථයෙන් බැහැරව දිලය ජීවිතයට එකතුකර ගැනීමේ දැඩි වැයමක් පෙනෙන්නට තිබෙනවා. මෙතනදී සම්මා දිවිධිය කියන්නේ තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාව, කර්මය-කර්මලිල විශ්වාසය, පරිච්ච සමුප්පන්නව තැවත උපතක් ඇතැයි විශ්වාසය, දත් දුන්නොත් සිල් රැකකොත් එහි ආනිංස තිබෙනවා ය කියන විශ්වාසය, අම්මා තාත්ත්වගේ ගුණයන් පිළිබඳ විශ්වාසය, ඕහැම ප්‍රතිඵලික ඉපදෙන සත්වයන් සිටිනවා ය කියන විශ්වාසය, මාරුගලුලාභී උතුමන් සිටියා ය කියන විශ්වාසය. ඒ වගේ ම සම්මා සංක්පේෂයන් කියලා කියන්නේ, අවිහිංසා සංක්පේෂය, අව්‍යාපාද සංක්පේෂය, නෙක්ස්ම් සංක්පේෂය. ඉහත මාරුග අංග දෙකක් අර්ථයෙන් පෝෂණය වුණ දිලය යි, සම්මා සතිය තුළ පිංවත් ඔබව ගක්තිමත්කොට දෙන්නේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දිලයට අදාළව ආර්ය අෂ්ට්‍රාංගික මාරුගයේ අංග තුනක් වෙන් කරනවා, සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්තේත්, සම්මා ආජ්ට්වෝ කියලා. වර්තමාන සමාජයේ බහුතරයක් පි.වතුන්ලා, ආර්ය අෂ්ට්‍රාංගික මාරුගයේ, සම්මා දිවිධිය නමැති ප්‍රධාන දොරටුව මගහරිනවා. ඒ නිසා ම, සම්මා සංක්පේෂ කියන දෙවැනි දොරටුවත් මගහැරෙනවා. ප්‍රධාන දොරටු

දෙකෙන් ම මගහැරලා සම්මා වාචා, සම්මා කම්මත්තේ, සම්මා ආජ්‍යෝව් කියන ඕලයට අයත් අංගයන්ට, අතුරු ප්‍රවේශයකින් ප්‍රවීෂ්ට වෙනවා. දැන් ඔහු තුළ ඕලයේ අර්ථයන් වැඩෙන්නේ, සම්මා දිවිධියේ සහ සම්මා සංකප්පයන්ගේ අර්ථයන්ගෙන් තොරව යි. මෙන්න මේ ක්‍රියාදාමය වර්තමාන සමාජය තුළ හොඳින් විද්‍යාමාන වෙනවා. සම්මා දිවිධියෙන් තොර ඕලයේ ආස්වාදය නිසා ම ඉහත අනතුරින් පින්වත් ඔබව තවත්වත් සියුම්ව දුක දෙසට කොටුකරනවා.

සමහරක් පිංචතුන් මාංග-නිරමාංග ප්‍රශ්නය නිසා සමාජය තුළ තරක විතරක කරනවා. තමන්ගේ මතයට එකග නො වන අයට වෝදනා කරනවා; ද්‍රව්‍යීෂ කරනවා; මානසිකව හිංසාවට පත්කරනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ උතුම් ධර්මය සමග ගළපා දකින්නේ නැහැ. නමුත් මේ පිංචතුන් සිල්පද පහ හොඳින් ආරක්ෂා කරන පිංචතුන්. ඒ පිළිබඳව කිසි ම සැකයක් නැහැ. එම පිංචතුන් ඕලයෙන් පරිපූරණ යි. නමුත් සම්මා දිවිධියෙන්, සම්මා සංකප්පයන්ගෙන් එම ඕලය පෙශණය වෙලා නැහැ. ඒ නිසා ම විත්ත විශුද්ධියත් ප්‍රයා විශුද්ධියත් ඒ පිංචතුන්ලා තුළ නැහැ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ බොහෝ ම පැහැදිලිව දේශනාකොට තිබෙනවා, බුදුරජාණන් වහන්සේ නමක් පහළවෙන්නේ දැඩිව පමණක් ය කියලා. නමුත් සමහර පිංචතුන් සිටිනවා, බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උපත, බුද්ධත්වය, පිරිනිවීම ඉන්දියාවේ සිදු වූ බව දැඩිව ප්‍රතික්ෂේප කරනවා. නමුත් මේ පිංචතුන් සිල්පද පහ හොඳින් ආරක්ෂා කරන පිංචතුන්ලා. මොකද මේ වෙලා තිබෙන්නේ? එම පිංචතුන්ලාගේ ඕලය සම්මා දිවිධියෙන් පෙශණය වෙලා නැහැ. ඒ නිසා ම විත්ත විශුද්ධිය, ප්‍රයා විශුද්ධිය සකස්වීමක් නැහැ.

සමහර බොඳු පිංචතුන්ලා සිටිනවා, ඒ අය කියන්නේ පන්සලේ, පල්ලියේ, කොට්ටිලේ දැල්වෙන්නේ එක ම පහනය කියලා. ඒ පිංචතුන්ලාට තේරුමක් නැහැ, පන්සලේ, පල්ලියේ,

කෝවිලේ එක ම පහන දැල්වුණ ද, ඒ පහන් දැල්වන පිංචතුන්ගේ අරමුණු, විශ්වාසයන් වෙනස් බව. පන්සලේ පහන දැල්වන්නේ නික්ලේදී බුදුරජාණන් වහන්සේ අරමුණුකොට; නිවන් මාර්ගය අරමුණු කොට; පහන් දැල්ලේ අනිත්‍යභාවය අරමුණුකොට. නමුත්, පල්ලියේ, කෝවිලේ පහන් දැල්වන්නේ ඒ ආගම්වල විශ්වාසයන්, අරමුණු මුල්කරගෙන. එම නිසා මේ පිංචතුන් තුළ සකස්වෙන චෙතිනාවන් එකිනෙකට වෙනස් වෙනවා. ඒ පිංචතුන්ලා සරව ආගමක් ගැනයි කතා කරන්නේ. සියලු ම ආගම එකයි කියලා, පන්සලත්, පල්ලියත්, කෝවිලත් තුන ම සරණ යනවා. නමුත් මේ පිංචතුන් සිල්පද හොඳින් ආරක්ෂා කරන බොඳ්ධ පිංචතුන්. මොකක්ද මේ වෙලා තිබෙන්නේ? තමන්ගේ ගිලය සම්මා දිවියෙන් පෝෂණය වෙලා තැහැ. ඒ නිසා ම විත්ත විශුද්ධිය, ප්‍රයා විශුද්ධිය දුර්වලයි.

සමහරක් පිංචතුන් සිටිනවා, තමන් හොඳින් සිල්පද ආරක්ෂා කරමින්, තමන්ගේ ගිලය ඩුවා දක්වමින් අනුත්ව හෙලා දැකිනවා; විවේචනය කරනවා. වර්තමානයේ සමහරක් ගිහි පිංචතුන්ලා සිටිනවා, තමන්ගේ ගිලය වර්ණනා කරමින් ස්වාමීන් වහන්සේලාව හෙලා දැකිනවා. ස්වාමීන් වහන්සේලාට වදින්නේ තැහැ; ගරු කරන්නේ තැහැ. පන්සලට යන්නේ තැහැ. ඒ වගේමයි සමහර ස්වාමීන් වහන්සේලාත් සිටිනවා, තමන්ගේ ගිලය ඩුවා දක්වමින්, අනෙක් ස්වාමීන් වහන්සේලාව හෙලා දැකිනවා; කොන් කරනවා. ගිලයෙන් දුර්වල පුද්ගලයා තුළින් අපි දකින්න ඕනෑම ඔහුගේ ගිලයේ දුර්වලනාවය තො ව, ධර්මය යි. එහෙම වුණොත් පමණයි අපට පුඩ්වන් වෙන්නේ ඔහු ඉදිරියේ ආදර්ශවත් වෙන්න; අපි රකින ගිලයේ ගුණාත්මකභාවය මතුකොට ගන්න. මෙහිදී උපසම්පදා ස්වාමීන් වහන්සේලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොට වදාල උතුම් ප්‍රාතිමෝක්ෂ ගිලයට අදාළව ගෙත කාරණය ගළපා ගතයුතු වෙනවා.

පිංචත් ඔබ ගිලයෙන් දුර්වල අය සමග ගැටෙනවා නම්, එය ගිලයෙන් දුර්වල අයගේ වරදක් නො වේ, පිංචත් ඔබ සිල්වත්ස කියලා ගත්තා වූ දැඡ්ටීයේ වරදයි. පිංචත් ඔබ සිල්වත්ස කියලා ගත්තා දැඡ්ටීයෙන් මිදෙන්න. එවිට ප්‍රශ්නය සමරියකට පත් වේ. දිනක් හික්ෂුව කැලැ මාරුගයක පිණ්ඩපාතයට වඩින විට, තුවක්කුවක් කරේ තියාගෙන ද්‍රිමස් වරුගයක් පොහොර උරයක දමාගත් ද්‍රියක්කරුවෙක් මුණගැසුණා. හික්ෂුව මහුව, "තෙරුවන් සරණයි මහත්තයෝ" කියාගෙන වැඩියා. කැලයේ වැඩසිටි එක් ස්වාමීන් වහන්සේ තමක් සතෙකුට වෙඩිල්ලක් තැබූ ගම්වැසියෙක්ව අල්ලාගෙන ගසක බැඳුලා, වනත්වී තිලධාරීන්ට භාරදීලා, ගමේ ප්‍රශ්නයක් ඇතිකරගත් කතාවක් හික්ෂුව ගම්මානයකුද අසා තිබෙනවා. අපේ ගිලයේ පරිපුරණ බව තිසා ම, අපි දුසිල්වත්හාවය සමග ගැටුමට යනවා. ඇයි මේ විදියට සිද්ධවෙන්නේ? තමාගේ ගිලය සම්මා දිවියීයෙන්, සම්මා සංකප්පයන්ගෙන් පෝෂණය වෙලා නැහැ. ඒ තිසා ම ඒ පිංචතුන්ලා තුළ විත්ත විශුද්ධිය, ප්‍රයා විශුද්ධිය සකස්වෙලා තැහැ.

හිකුතුන් වහන්සේ නමක් සමග කටයුතු කරන විට උපේක්ෂා සහගත වන්න

දිනක් පිණ්ඩාත මඩවේ පිණ්ඩාතය පිළිගන්නකාට හිකුතුවට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා පිණ්ඩාතය ලැබේලයි තිබුණේ. එම නිසා එක් උපාසිකාවක් පූජා කරන්න හදුනු පලතුරක්, “අද අවශ්‍ය වෙන්නේ නැහැ මැණියෝ” කියලා ප්‍රතිසේෂ්ප කළා. ඒ අම්මා පලතුරත් අරගෙන ඒ මොහොතේ ම ගෙදර ගියා. හිකුතුව පින් අනුමෝදන් කරන තුරුවත් හිටියේ නැහැ. ඒ අම්මා නැවත කවදාවත් පිණ්ඩාත මඩවට දානය ගෙනාවේ නැහැ. නමුත් මේ අම්මා භෞදිත් සිල්පද ආරක්ෂා කරන අම්මා කෙනෙක්. ඇපල් ගෙඩියක් පාතුයේ තිබියදී, තවත් ඇපල් ගෙඩියක් පිළිගන්න එක තේරුමක් නැහැ. ඒත් ඒ අම්මාට ඒ ගැන වැටහීමක් නැහැ. හිකුතුවට ඒ මොහොතේ එය පැහැදිලිකාට දෙන්නත් බැහැ. ඒ නිසා පිංචුන්ලා, ස්වාමීන් වහන්සේලා සමග කටයුතු කරනකාට, උපේක්ෂාවෙන් ඒ දේ කරන්න. ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් ව්‍යවහාරකින්, ඉරියවිවකින් යමක් ප්‍රකාශ කළාත්, යම හේතුවක් නිසා ම යි එහෙම කරන්නේ. එහෙම නැතිව අපේ ලොකුකමකට නො වේ. කුමකට ලොකුකමක් පෙන්වන්න ද?

හෙට උදෑසන ගමට පිණ්ඩාතයට වැඩියහම, ගමේ පිංචුන් කිවොත්, “අපි ඔබ වහන්සේට දානෙ දෙන්නේ නැ” කියලා, හිකුතුව පෙරලා කුටියට වැඩම කරලා ගිලන්පසකින් පමණක් ද්‍රව්‍ය ගෙවන්න ඕනෑ. උදේ දානයට, දවල් දානයට රැඹියල් පන්දාහක්, රැඹියල් දහදාහක්, රැඹියල් පහලාස්දාහක් ආදි වශයෙන් මිලගණන් නියම කරන සමාජයක, පිංචුන්ලාගේ

දෙපතුල ලැබේ ඇවිත්, පිංචතුන්ලාගේ සිගමතෙන් ඒවත්වන පිරිසක් අපි. නමුත් මෙය සටහන් තබන හිකුතුව පිංචතුන්ලාගෙන් අනුකම්පාවක් බලාපොරොත්තු වෙන්නේ තැහැ. මොකද, හිකුතුව දීන්නවා අනුකම්පාව කියලා කියන්නේ, එස්සය හේතුවෙන් සකස්වෙන, අනිත්‍යභාවයට පත්වෙන, අයාලේ යන සිතක් පමණක්ය කියලා.

මෙම උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය කියන්නේ, ස්වාමීන් වහන්සේලාගේ උරුමයක් පමණක් නො වෙයි; හිකුතු, හිකුතුණී, උපාසක, උපාසිකා කියන සිවිචනක් පිරිසේ ම එකතුව යි. ඒ නිසා ගාසන වර්යාවන්හිදී අපට වෙන්වෙන්ව කටයුතු කරන්න බැහැ. ඒ නිසා අප සිවිපිරිස, උපේක්ෂාවෙන් අපි අපි දෙස බලන්න දක්ෂ වෙන්න ඕනෑ. වැරද්දක් සිද්ධවෙනවා නම්, අපි අපිට ආදර්ශවත්ව කටයුතු කරන්න දක්ෂ වෙන්න ඕනෑ. අපි අනුමත නො කරන දෙයක් අපි අතර සිද්ධවෙනවා නම්, ඒ ගැන නො ගැටුණු සිතින් විමසා නිවැරදි කරගන්න දක්ෂ වෙන්න ඕනෑ. අපේ අදහස් එකිනෙකට වෙනස් නම්, එකතු වී කටයුතු කරන්නට බැරි නම්, සම්ඟියෙන් වෙන් වී යන්න ඕනෑ. එසේ නො වී අපි අපි ගැන ගැටෙන ස්වභාවයන්ට ගියෙන්, ගාසනයේ ගක්තිය බිඳවැටීමට අප උපකාර කළා වෙන්න පූජාවන්. කවදාවත් අපි හැමෝට් ම එක ම විදිහේ අදහස් පිහිටන්නේ තැහැ. එය ධර්මතාවයක්.

ඩුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, ධාතු ධාතු වශයෙන් සත්වයා එකතු වෙනවා, බැඳී යනවා කියලා. බුතාංග ධර්මයන්ට කැමති පිංචතුන්ලා මහාකාරාජ මහ රහතන් වහන්සේට එකතුවෙනවා. දිවෙස් ධර්මයන්ට කැමති පිංචතුන්ලා, අනුරුද්ධ මහ රහතන් වහන්සේට එකතු වෙනවා. විනයට කැමති පිංචතුන්ලා, උපාලි මහ රහතන් වහන්සේගේ ඇසුරට එකතු වෙනවා. අසත්පුරුෂ ධර්මයන්ට කැමති අය, දේවදත්ත භාමුදුරුවන්ගේ ඇසුරට කැමති වෙනවා. ඉහත ධර්මතාවය නිසා මනුෂ්‍ය අපිට එක ම විදිහකට සිතන්න බැහැ.

අදහස්වලින් වෙනස් අපි වෙන්විය යුත්තේ එකිනොකාට බෝදනා කරගැනීමෙන්, ගැටීමෙන් නො වේ; සමගියෙන් ම යි. නමුත් සමාජයේ බහුතරයකට ඉහත දැක්ෂතාවය තැහැ. එම නිසා ම සිව්පිරිස එකිනොකා අතර හේදයන් ඇතිකර ගන්නවා. නමුත් මේ හොඳින් සිල්පද ආරක්ෂා කරගන්න පිංචතුන්. ඇයි මෙහෙම වෙන්තේ? තමන්ගේ දිලය සම්මා දිවිධියෙන් පෝෂණය වෙලා තැහැ. ඒ නිසා ම විත්ත විශුද්ධිය, ප්‍රයා විශුද්ධිය සකස් වී තැහැ. ඒ හේතුව නිසා ම ඒ අය මරණීන් මතු දුකට පත් වේ ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

සමහරක් පිංචතුන් සිටිනවා, ඒ අය හොඳින් සිල්පද ආරක්ෂා කරගන්න බොද්ධ පිංචතුන්. නමුත් මේ අය දුප්පත්. ක්වුරුන් හෝ කණ්ඩායමක් ඇවිත්, “අපි බබගේ පවුලට රුපියල් ලක්ෂයක ස්ථීර තැන්පතුවක් පොතේ දමලා දෙන්නම්, එහෙම තැතිනම් අත්ටුක්ටරයක් අරගෙන දෙන්නම්, ඔබලා බුද්ධහම අතහැරලා, අපේ ආගමට එන්න” කියලා කිවිවොත්, අනේ මේ දුප්පත්, අහිංසක පිංචතුන්, බුද්ධහම අතහැරලා පූංචි ලාභයක් වෙනුවෙන් වෙනත් ආගමකට යනවා. නමුත් මේ අය සිල්පද ආරක්ෂා කරගන්නවා. ඇයි මෙහෙම වෙන්තේ? ඒ අයගේ දිලය සම්මා දිවිධියෙන් පෝෂණය වෙලා තැහැ. ඒ නිසා ම විත්ත විශුද්ධි, ප්‍රයා විශුද්ධි සකස්වෙලා තැහැ. මේ අය මරණීන් මතු දුකට වැටෙනවා ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. හිකුෂුව වැඩිසිටි ගම්මානයක, මෙවැනි පවුල් කිහිපයක් හිටියා. ඒ අය මුලින් හොඳ බොද්ධයින්. නමුත් දැන් ඒ පවුල්වල අය ස්වාමීන් වහන්සේ නමක්ව දකින්නේ යක්ෂයා හැරියට යි. මෙවැනි දුර්වල දාශ්වීන්ට දිලය විසින් කුමන රැකවරණයක් දෙන්න ද?

කුලයෙන් පරුපුරුණ වූ පමණින් හවයේ පුරක්ෂිත වේ ද?

හික්ෂ්ව ගම්මානයක වැඩ සිටිනකොට, එම ගමේ එක් කණ්ඩායමක් කිසි ම දිනක පිණ්ඩපාත මඩුවට පිණ්ඩපාතය ගෙනාවේ තැහැ. ඒ ගැන ගමේ කුපකරුගෙන් විමසනකාට ඒ මහත්තයා කියනවා, "හාමුදුරුවෝ ගමේ කුලයෙන් අඩු අයගේ පිණ්ඩපාතය පිළිගන්න නිසා ඒ අය පිණ්ඩපාතය පූජා කරන්නේන් තැහැ" කියලා. මේ කණ්ඩායමට කුලයෙන් උසස් අය කියලයි කියන්නේ. මේ කණ්ඩායම ගමේ පන්සලට දානා පූජා කරන්නෙන් තැහැ. ගමෙන් පිට, නගරයේ තෝරාගත් පන්සලකට තමයි දානය පූජා කරන්නේ. නමුත් මේ පිංචතුන්ලා සිල්පද පහ මොදින් ආරක්ෂා කරගන්නා පිංචතුන්. ඇයි මෙහෙම වෙලා තියෙන්නේ? තම හිලය සම්මා දිවිධියෙන් පෙළ්ඳණය වෙලා තැහැ. ඒ නිසා ම සම්මා සංක්ෂීපයන් වැඩිලා තැහැ. ඒ නිසාම විත්ත විශුද්ධිය, ප්‍රයුදා විශුද්ධිය වැඩිලා තැහැ. මෙවැනි අය මරණින් මතු දුකට වැට්ටි ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

සමහර පිංචතුන් සිටිනවා, ඒ අය සිල්පද පහ ආරක්ෂා කරගන්නවා. බෙංද්ධ පිංචතුන්. නමුත් ඒ අය මහා සංසරත්තයට දානය පූජා කරන්නේ තැහැ; මහා සංසරත්තය උදෙසා පූජා කරන දානයේ ආතිශාස පක්ෂය දන්නේ තැහැ. සමහර පිංචතුන්ලා ස්වාමීන් වහන්සේලාව අඩු තක්සේරුවට ලක්කරනවා. එම පිංචතුන්ලා මහලු නිවාසවලට, ලමා නිවාසවලට, රෝහල්වල රෝගීන්ට, දුගිමගී අයට තමයි දන්දෙන්නේ. මේ අයට දන්දෙන්න එපා ය කියන එක නොවයි මේ කියන්නේ. මහා සංසරත්තය

අරමුණුකොට පුරා කරන දානයේ අගුහාවය අපි දැකින්න අවශ්‍යයයි. වර්තමාන සංස සමාජයේ යම් ස්වාමීන් වහන්සේ නමකගේ දුර්වලතාවයක් තිබුණෙන්, මහා සංසරත්නය අරමුණුකොට එම හිස්තැන් පුරවාගැනීමට අපි දක්ෂ වෙන්න ඕනෑ. නමුත් එසේ නො වන්නේ මේ පිංචතුන්ගේ ගිලය, සම්මා දිවිධියෙන් පෝෂණය වෙලා තැති නිසා. ඒ නිසා ම විත්ත විශුද්ධිය, ප්‍රයා විශුද්ධිය වැඩිලා තැහැ. මේ අය මරණින් මතු දුකට වැට්මේ අවදානම තිබෙනවා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

වර්තමාන සමාජයේ සමහරක් පිංචතුන්ලා සිටිනවා, එම පිංචතුන්ලා හොඳින් සිල්පද ආරක්ෂා කරනවා; දන් දෙනවා; අනුනට කරදරයක් නො වී යහපත් ජීවිත ගතකරනවා. ඉහත කාරණා තුළින් පමණක් තමන් ධර්මය තුළ සිටිනවා ය කියලා සතුවූ වෙනවා. එම පිංචතුන් ආරය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ අර්ථයන් ගැන දන්නේ තැහැ. සම්මා දිවිධිය කියන්නේ මොකක්ද කියලා ඇපුවෙවාන්, “දන්නේ තැහැ” කියනවා. සම්මා වායාමේ කියන්නේ කුමකට ද කියලා ඇපුවෙවාන්, “දිනපතා ව්‍යායාම කිරීම” කියලයි කියන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, යමෙක් සිල්පද පහ ආරක්ෂා කරගත්තා ය කියලා, දන් දුන්නා ය කියලා ඔහු බොංද්ධයෙක් වෙන්නේ තැහැ ය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ, බොංද්ධයා කියන්නේ ආරය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ අර්ථයන් ජීවිතයට එකතු කොටගෙන මාර්ගයේ ගමන් කරන පිංචතා ය කියලා. ඇයි ඉහත සඳහන් කළ තත්ත්වයන්ට පිංචතුන්ලා පත්වෙන්නේ? තමන්ගේ ගිලය සම්මා දිවිධියෙන් පෝෂණය වෙලා තැති නිසා. ඒ නිසා ම විත්ත විශුද්ධිය, ප්‍රයා විශුද්ධිය දුර්වල සි. මේ අය මරණින් මතු දුකට වැට්මේ ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

සමහරක් පිංචතුන්ලා සිටිනවා, එම පිංචතුන් හොඳින් සිල්පද පහ ආරක්ෂා කරනවා. නමුත් ආරය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ගැන උනන්දුවක් දක්වන්නේ තැහැ; තෙරුවන් කෙරෙහි අවල ගුද්ධාව, ආරය කාන්ත ගිලය, පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යාචාරය ගැන

උතන්දුවක් දක්වන්නේ නැහැ. මේ පිංචතුන් සතියකින්, දෙකකින්, මාසයකින් යුත් පායමාලාවකින් අනුත්‍රෑත ලිඛිත සහතිකයකින් සෝංචාන් එලය, සකඟදාගාමී එලය පුදානය කරනවා. ඇයි සමාජය තුළ මෙහෙම වෙන්නේ? එම පිංචතුන් කිලයෙන් පරිපුරුණ වුවත් එම කිලය සම්මා දිවිධියෙන් පෙර්ශණය වෙලා නැහැ. ඒ නිසාම එම පිංචතුන් තුළ විත්ත විශුද්ධිය, ප්‍රයා විශුද්ධිය දුරවල සි. මෙවැනි අය මරණින් මතු දුකට වැටීමේ අවධානම තිබෙනවා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

විත්ත විගුද්ධියෙන්, ප්‍රඟා විගුද්ධියෙන් දුරවල නම්....

සමාජයේ සමහරක් පිංචතුන්ලා සිටිනවා, ඒ අය හොඳින් සිල්පද පහ ආරක්ෂා කරනවා. නමුත් මේ අය ප්‍රකාශ කරන්නේ, අපට තො පෙනෙන අතෙක් ගුහලෝකවල මේ මොහොතේත් බුදුරජාණන් වහන්සේලා වැඩ සිටිනවා කියලා; මේ මොහොතේත් කොහො හෝ ගුහලෝකයක බුදුරජාණන් වහන්සේ නමක් සඳ්ධර්මය දේශනා කරනවා කියලා; අපි සියලු දෙනා ම යම් ද්වසක නිවත් අවබෝධ කරගන්නේ බුද්ධත්වයට පත්වෙලා ය කියලා; ඒ නිසා ම අපි සියල්ලෝ ම බෝධිසත්වයේ ය කියලා. මෙවැනි විකාර ධර්මයක් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට තැහැ. ඇයි මෙවැනි අදහස් සමාජය තුළ පැතිරෙන්නේ? එම පිංචතුන්ලා සිලයෙහි පරිපූරණ ව්‍යවත් එම සිලය සම්මා දිවියීයන් පෝෂණය වී තැති නිසා. එම නිසා ම විත්ත විගුද්ධිය, ප්‍රඟා විගුද්ධිය වැඩිලා තැහැ. එම පිංචතුන් මරණීන් මත දුකට වැටෙය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

සමාජයේ සමහරක් පිංචතුන්ලා සිටිනවා, ඒ අය හොඳින් සිල්පද පහ ආරක්ෂා කරනවා. නමුත් තමන්ගේ අම්මාට, තාත්තාට සලකන්නේ තැහැ. ගෙදර තොවටිනා කාමරයක, තොවටිනා පහසුකම් සහිතව තමයි දෙමාපියන් ජ්වත් වන්නේ.

එහෙම තැතිනම් මහලු නිවසක, තොවාසිකාගාරයක මුදල් දී තැතිනම් සේවකයන් හැටියට දෙමාපියන්ට සලකනවා. අම්මා, තාත්තා කියන කුසල් නිධිය සුව සේ භාරගන්න

දක්ෂ තැහැ. නමුත් මේ පිංචතුන් ශිලයෙන් පරිපූරණ පිංචතුන්. ඇයි මෙහෙම වෙලා තියෙන්නේ? තමාගේ ශිලය සම්මා දිවිධියෙන් පෝෂණය වෙලා තැහැ. ඒ නිසා ම වින්ත විශුද්ධිය, පූජා විශුද්ධිය දුර්වල සි. මෙවැනි අය මරණීන් මතු දුකට වැටීමේ අවදානම තිබෙනවා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

තවත් සමහර පිංචතුන්ලා සිටිනවා, එම පිංචතුන් සිල්පද පහ හොඳින් ආරක්ෂා කරන බෙංධ්ද පිංචතුන්. නමුත් මේ අය කඩා කලේත් උපන් මවිනිමට බතිනවා. මවිනිමේ දුර්වලතාවයන්මයි දකින්නේ; අගුණයක් ම සි කියන්නේ. මේ උතුම් මවිනිමේ ස්ථාපිතව තිබෙන සද්ධර්මයේ අර්ථය දකින්නේ තැහැ. උපන් මවිනිමේ දුර්වලතාවයන් දකිනින්, කොහො ඩෝ වෙනත් රටක් වර්ණනා කරනවා. හික්ෂුවට මතකයි, වරක් එක් බෙංධ්ද තරුණයෙක්, රටේ යුද්ධය පැවති අවස්ථාවේ කිවිවා, මේ රටෙන් බටහිර රටකට පැනගන්න තිබෙනවා නම්, ඒක තමයි මම බලාපොරාත්තු වන තිවත කියලා. මේ තරුණයා සිල්පද ආරක්ෂා කරගන්න තරුණයෙක්. මේ ලෝකධාතුව තුළ යම් උතුම් පුණු බිමිකඩික් තිබෙනවා නම්, ඒ උතුම් බිමිකඩි මේ ධර්මද්වීපයම සි. ජ්වමාන බුදුරජාණන් වහන්සේ හැටියට වන්දනා කරන්න, දැකබලා පින් රස්කොට ගන්න, උතුම් පූජාවස්තුන්ගෙන් යුත් බිමිකඩික් මේ ලෝකධාතුව තුළ තිබේ නම්, ඒ උතුම් බිමිකඩි මේ ධර්මද්වීපයමයි. දිව්‍යතාල, බුහුමතලවල ජ්වත්වන සම්මා දිවිධියට පත් දෙවියන්, බුහුමයන් තිතිපතා දොහොත්මුදුන් තබා වන්දනා කරන උතුම් බිමිකඩික් මේ ලෝකධාතුව තුළ තිබේ නම්, ඒ උතුම් බිමිකඩි මේ ධර්මද්වීපය ම සි. දිව්‍යතාලවල පින පිරිහි, දිව්‍ය ආයුෂ පිරිහියන දෙවිවරු, දිව්‍යාංගනාවන් තැවත පින් කිරීමට උපත ලැබීමට ප්‍රාර්ථනා කරන උතුම් බිමිකඩික් මේ ලෝකධාතුව තුළ තිබේ නම්, ඒ උතුම් බිමිකඩි මේ ධර්මද්වීපය ම සි. මෙවන් උතුම් පිංචතු උපත ලබලා, මවිනිමේ වටිනාකම නො දැක, ලෝකයේ වෙනත් රටවල් ගොඩික් වර්ණනා කරනවා. ඒ පිංචතුන් වර්ණනා කරන සමහර රටවල ධර්මයේ නිවැරදි අර්ථයන් තැහැ. මහායාන

තුමවේදයන්ගෙන් පෝෂණය වුණ මිරූප දාශ්මික ලක්ෂණයි, සමහරක් රටවල බහුලව දක්නට ලැබෙන්නේ. මෙවැනි රටවල ප්‍රත්‍යන්ත දේශයන්, ධර්මයේ අර්ථයන් නො පිහිටන දේශයන් හැටියටයි බුදුරජාණන් වහන්සේ හඳුන්වන්නේ.

රකියාවන් සඳහා විදේශ රටවල සේවය කිරීම කියන කාරණය මෙයට අදාළ වෙන්නේ තැහැ. මවිධීමේ අගණයන් දකිනින්, ලෝකයේ අනෙක් රටවල ගුණයන් දකින පිංචතුන්ලා හොඳින් සිල්පද පහ ආරක්ෂා කරන පිංචතුන්ලා. ඇය මෙහෙම වෙලා තිබෙන්නේ? තමන් රකින ශිලය සම්මා දිවිධීයෙන් පෝෂණය වෙලා තැහැ. ඒ නිසා ම විත්ත විශුද්ධිය, ප්‍රෘති විශුද්ධිය දුරටත යි. මෙවැනි අය මරණයෙන් මතු දුකට වැටෙයි කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. විදේශගතව සේවය කරන පිංචතුන්ලා, තමන් ජ්වත්වන ආගන්තුක රටේ සිටිමින්, උපන්තිමේ උතුම්භාවය තිරතුරුව ම නුවණීන් දකින්න. මේ ලෝකධාතුවේ මනුෂ්‍යයකුට ලබන්න තිබෙන ග්‍රෑහ්ය ම සැපයක් වන සම්මා දිවිධීයට පත්වීම නමැති සැපය, විදේශ රටක සිටිමින් ව්‍යව ද එවිට ඔබට ලැබේය හැකිවෙනු ඇත.

සමාජයේ ජ්වත්වන සමහරක් පිංචතුන්ලා සිටිනවා, මේ පිංචතුන්, හොඳින් සිල්පද පහ ආරක්ෂා කරනවා. නමුත් මේ අය ජේජාතිජ, යන්තු-මන්තු, ගුරුකම්, බලිතොවීල්, දේවාල සරණ කොට ගෙනයි ජ්වත්වන්නේ. ඇය මෙහෙම වෙන්නේ? මේ පිංචතුන්ලා ආරක්ෂා කරන සිලය සම්මා දිවිධීයෙන් පෝෂණය වෙලා තැහැ. ඒ නිසා ම විත්ත විශුද්ධිය, ප්‍රෘති විශුද්ධිය දුරටතයි. මෙවැනි අය මරණ්ත් මතු දුකට පත්වනවා ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

හික්ෂුව මේ වස් සමයේ වැඩසිටින කුටියේ කැපකරුගේ කුමුරේ අද ගොයම් කපනවා. කළවර වැටෙන්න ආසන්න මොහොත්, ගොයම් පාගන මීහරකුනට කැශයන හඩ ගම්මානය දෙසින් යාන්තමට ඇසෙනවා. මේ ගම්මානවල තවමත්

මීහරකුන්ට ගොවිතැන් කටයුතුවල දී වටිනාකමක් තිබෙනවා. පසුගිය කන්නය අවසානයේ දී, ගමේ ගෙදරක හදපු මීහරකෙක් විකුණලා, මීහරකා ලොරියට පටවනකාට එයාගේ ඇස්වලට කදුෂ ආවා ලු. මස්කයේ මුදලාලි මීහරකාට රුපීයල් හැටදාහක් ම ගෙවලා. අකුසලයට කොවිචර නම් වටිනාකමක් තිබෙනවාද. කුමුරේ පස පෙරලලා, කුමුර මඩකරලා, ගොයම පාගලා, අවුරුද්දක් කන්න වී ටික ගෙදරට ඇදලා දීලා, අවසානයේ දී එම සතා මසට විකිණෙනවා නම් පිංචුන්ලා අකුසලයට කොවිචර නම් බියවෙන්න ඕනෑම ද.

ඉහත සටහන පුරාවට, සම්මා දිවිධියේ දුර්වලතාවයෙන් ඇතිවෙන විශ්වාසයන් ගැනයි සටහන් කළේ. යමෙක් සීලයෙන් පරිපූරණ වුව ද, මහු විත්ත විගුද්ධියෙන්, පූජා විගුද්ධියෙන් දුර්වල නම්, මරණින් මතු දුකට වැටෙයි කියලා බුදුරජාන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. මෙම කාරණයේ දී මරණින් මතු දුකට වැටෙනවා ය කියන්නේ, එක්කේ සතර අපායට වැටෙනවා. නැතිනම් මිලා දැජ්ටික, දිව්‍ය-මනුෂා ජීවිත ලබනවා. එහෙමත් නැතිනම් කුලහින භාවයට, අල්ලේශ්ංකාකාභාවයට, තුළත් භාවයට පත්වෙනවා. එහෙමත් නැත්ත්නම් අද, ගොඩී, බිහිරිභාවයට, විරුද්ධිභාවයට, මන්දුහුද්ධික භාවයට පත්ව දුෂ්පත්, පොහොසත් පවුල්වල ඉපදෙන්න පුළුවන්.

සම්මා දිවිධීය නමැති නිවැරදි දොරටුවෙන් ඇතුළු වෙන්න

සම්මා දිවිධීයෙන් පෝෂණය වූ දිලය පිංචතුන්ලාට හරි ම පහසු දෙයක්. පිංචත් ඔබගේ ජීවිතය සරල කරනවා; සැහැල්ල කරනවා. දිවිධීයෙන් පෝෂණය නො වූ දිලය, යමෙකුට ආහරණයක් කරගන්න පුළුවන්. එය ඔහුව නොමග යවන අනතුරුදායක ක්‍රියාවක් වෙන්න පුළුවන්.

සම්මා දිවිධීයෙන් පෝෂණය වුණු දිලය කියන්නේ බලයක්; සමාධියට, ප්‍රයාවට ගොඩිම සඳහා වන බලයක්.

මෙය සටහන් තබන හික්ෂුව යම් මොහොතක උතුම පැවිදිහාවයට පත්වුණා ද, ඒ මොහොතේ පටන් දිලයට පුළාක් කැමති කෙනෙක්. හික්ෂුවගේ දිලයට දෙවියන් වන්දනා කරනවා කියන කාරණය හික්ෂුව අත්දැකීමෙන් දන්නවා. මේ සටහන් තබන මොහොතේ හික්ෂුවට තමන්ගේ ගිහිකාලය මතක්වෙනවා. එම ගිහිකාලයේ සිල්පද රැකිමවලට වඩා සිල්පද බිඳීම වැඩියි. නමුත් ඒ සිල්පද බිඳීමවලට සත්ව සාතනය, සොරකම, බොරුකීම කොහොත්ම අයිතිවුණේ තැහැ. නමුත් වර්තමානයේ සිට අතිතයේ ගිහිජිවිතය දෙස බැලීමේ දී මම වඩාත් ගරුකරන්නේ, රකුණු සිල්පදවලට වඩා බිඳුණු සිල්පදවලට යි. බිඳුණු සිල්පද නිසාමයි, මම ගිහි ජීවිතයේ දී කාමයන්ගේ ආදිනවයන් අත්දැකීම තුළින් ම අවබෝධ කරගන්නේ. එසේ නොවුණා තම තවමත් මම සඳාවාරයේ නාමයෙන් අදුරේ අතපතගාන මත්‍යායෙක්.

ගිහිජ්විතයේ දී මට හැකියාවක් තිබුණා, සිල්පදයක් බිඳීමින්, බිඳුණු සිල්පද මත හිඳීමින්, බිඳුණු සිල්පදය විදරුගනා තුවණින් දැකින්න. කිසිදු ගුරු උපදේශයකින් තොරවයි එය සිදුවුණේ. එය මම සංසාරයේ ලබපූ පුහුණුවක්. මම සංසාරයේ ගක්තිමත් තැනකින් නතරකාට තිබෙනවා. ඒ අතිත සංසාරයේ පුරුද්දයි, මම ගිහිජ්විතයේ දී මතුකරගත්තේ. තමුත් පිංචත් ඔබ ඉහත කාරණාව අදාළ කරගන්න යන්න එපා. එය ඔබට අනතුරුදායක ක්‍රියාවක් වේවි. මොකද, අපි එකිනෙකාගේ ඉන්දිය ධර්ම වැඩි ඇති ආකාරය වෙනස්. එම නිසා වර්තමානයේ පිංචත් ඔබ සම්මා දිවයිය තමැති නිවැරදි දොරටුවෙන් නිවත් මාර්ගයට ඇතුළු වී, ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ගක්තිමත් කොටගන්න. එවිට කුමානුකුලට ඔබේ ඉන්දිය ධර්මයන් තියුණු කරලා දේවි.

පිංචත් ඔබ කැම මේසයේ වාචිවෙලා, බත් පිගානට බෝංචි ව්‍යාපෘත්තයෙන් හැන්දක් පමණක් බෙදාගෙන හැමදා ම අනුහව කලොත් කවදාවත් පිංචත් ඔබට බෝංචි ව්‍යාපෘත්තය එපාවෙන්නේ තහැළ; අඹිය වෙන්නේ තහැළ. තමුත් කැම මේසයේ දී ඔබේ බත් පිගානට බෝංචි ව්‍යාපෘත්තයෙන් හැදි පහක් භයක් බෙදාගෙන අනුහව කලොත්, බොහෝම ඉක්මනින් ඔබට බෝංචි එපාවෙනවා; අඹිය වෙනවා. ඉහත බෝංචි ව්‍යාපෘත්තයේ කථාව අවසානයට මෙහි සටහන් කළේ, පිංචත් ඔබට විවේකිව ගොඩක් දේවල් ධර්මානුකුලට සිතන්න සි.

මම නම් ගිහිකාලේ කොයි දෙයත් තුවණින් දැකිමින්, වපල තාශ්ණාවේ ගුණමකුබව හඳුනාගනීමින්, වැඩිපුර අනුහව කරපු කෙනෙක්. ඒ නිසා ම සි රසයන්ට අදාළ සියල්ල එපා වුණේ; සංහිදී ගියේ. මේ සටහන් තබන හික්ෂුව රැඩිකල් හික්ෂුවක්. ‘රැඩිකල්’ කියන වචනය හික්ෂුවකට සුදුසු නො වෙන්න පුළුවත්. එහෙත් මොනයම් තුසුදුසු වචනයක් වුව ද, ඒ වචනය ධර්මයෙන් පෝෂණය වී ඇතිනම්, වචනයකට අපි බයවිය යුතු තහැළ. රැඩිකල් කියන වචනය හික්ෂුව පාවිචිව කළේ සම්මතයෙන් පිට යමින්, සම්මතය තුළ ගක්තිමත් වූ හික්ෂුවක්

නිස යි; ගිහිපිවිතයේ දී, අත්‍යවශ්‍ය මොහොතක සිල්පද බිඳීමින්, ශිලයෙන් පරිපූරණ පැවිද්දක් ලැබූ හික්ෂුවක් නිස යි; ජ්විතය මරණයට දම්මින්, පංචලපාදානස්කන්ධයට ඇති තාශ්ණාව සිදුලු හික්ෂුවක්, අකුසලය විදරුණනා තුවණින් දැක, කුසලය මතුකොට ගනිමින්, කුසලයත්, අකුසලයත් දෙක ම විදරුණනා තුවණින් දැක්ක හික්ෂුවක්, ගිහිපිවිතය තුළ දී ම පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය අත්දැක්ක හික්ෂුවක් නිස යි.

දෙවන කොටස

විශේෂ ලිපි



මේ ලිපිමාලාව ඔබට පුද්‍රන පිංචන් ස්වාමීන් වහන්සේ විසින්,
ප්‍රිවිත යථාර්ථය දෙස සවිජුනිකව බිඟුතින්,
විශේෂ දිනයන්, විශේෂ සිද්ධින් අරමුණු කර පිංචන් ඔබ වෙනුවෙන්
තබන ලද සටහනක් මෙනැන් සිට කොටස කිහිපයකින්
යුතුව ඔබට පිරිනැඳමේ.

(මෙම ලිපිමාලාව ඔබට ප්‍රදන පිංචත් ස්වාමීන් වහන්සේ විසින්, ඒවින යථාර්ථය දෙස සවිදානීකව බලමින්, නව වසරකට ප්‍රවේශයක් ලැබේම පිණිස 2015 වසර අවසානයේ දී පිංචත් ඔබ වෙනුවෙන් තබන ලද සටහනක් මෙතැන් සිට කොටස් කිහිපයකින් යුතුව ඔබට පිරිනැමී.)

තමන්ගේ ආයු කාලයෙන් තවත් වසරක් ගෙවී යනවා නේ දී? එසේනම්....

(නව වසරට ප්‍රවේශයක් - 1)

2015 පරණ වසරට සමුදෙන්න, 2016 නව වසර පිළිගන්න තව ද්‍රව්‍ය කිපයයි තිබෙන්නේ. උදාවතා නව වසරේ දී මනුෂ්‍ය සමාජය ඉදිරියේ ඇති ප්‍රධාන ම අභියෝගය බවට පත්වන්නේ මනුෂ්‍යයා වේගයෙන් රෝගීභාවයන්ට ගොදුරුවීමත්, මනුෂ්‍යයාගේ පරමායුෂ වේගයෙන් හින්වියාමත් කියන කාරණාවන් දෙකයි. උදාවතා නව වසරේ දී ධර්මානුකුල ප්‍රවේශයක් තුළින් ඉහත අභියෝග දෙක යම් පමණකට හෝ ජ්‍යෙගැනීමට මාරුගයයි, මේ සටහන තුළින් හිසුව කියන්නට උත්සාහ ගන්නේ.

මෙම මොහොතේ මනුෂ්‍යයාගේ පරමායුෂ අවුරුදු හැත්තැවක් පමණ වෙනවා. කළුප දස්දහස් ගණනකට පස්සේ අල්ප ආයුෂ සහිත මනුෂ්‍ය සමාජයක් බිහිවෙලා තිබෙන්නේ අතිත අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ විපාකයක් නිසා ම යි. ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ 80 වැනි වියේ දී පිරිනිවී යනවා. මහා කාඨාප මහ රහතන් වහන්සේ 120 වැනි වියේ දී පිරිනිවී යනවා. මේ ගොතම සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ අපි සියලුදෙනා ම අවුරුදු 120කට අඩු ආයුෂයක උරුමය ලබන්නේ දීර්ඝායුෂයට අදාළ කුසල් සංස්කාරයන්ගේ දුරවලතාවය නිසා ම යි. අතිතයේ පැවති කාඨාප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගාසනයේ දී මනුෂ්‍යයාගේ පරමායුෂ අවුරුදු විසිදාහක්. කකුසද, කෝණාගම බුදුරජාණන් වහන්සේලාගේ ගාසනවල මනුෂ්‍යයන්ගේ පරමායුෂ අවුරුදු තිස්දාහක්. පටිවිව සමුෂ්පන්නව ඔබත් මමත් අතිත සම්මා

සම්බුද්ධ ගාසනවල උපත ලබා, ඒ සා දීර්ස පරමායුණ අත්විදා තිබෙනවා. සත්ව හිංසාවෙන් වැළකිලා, සත්ව සාතනයෙන් වැළකිලා, මේඛා ආත්වයෙන් වැළකිලා අලෝභ, අද්වේෂ, අමෝභ කුසල් මූලයන්ගේ ගක්තිය නිසා ම යි, එවැනි දීර්ස පරමායුණ මත්‍යාච්‍යාට අතිතයේ ලැබුණේ.

පිළත් ඔබ හිසුවගෙන් ප්‍රශ්නයක් විමසන්න පුළුවන්, ගොතම බුදුරජාණන් වහන්සේ අවුරුදු අසුවේ දී පිරිනිවී යන්නේ උන්වහන්සේ සතු ගිල පාරමිතාවේ, දාන පාරමිතාවේ ගක්තිය දුරවල නිසා ද කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ අවුරුදු අසුවේදී පිරිනිවී යන්නේ උන්වහන්සේ සතු ගිල පාරමිතාවේ, දාන පාරමිතාවේ දුරවලතාවයක් නිසා නො ව, උන්වහන්සේ බෝධිසත්ව අවධියේ දී පිරු ගිල පාරමිතාවේ, දාන පාරමිතාවේ ගක්තියට වඩා අල්පායුණයන්ට අදාළ අකුසල් සංස්කාර, බෝධිසත්ව ජ්විතය තුළින් සිදු වී තිබෙනවා ය කියන කාරණයයි ධර්මානුකුලව අපිට දකින්න සිද්ධවෙන්නේ. කෙනෙකුගේ උපතත්, මරණයත් තීරණය කරන්නේ සංස්කාර විසින් ම යි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ ආයු සංස්කාරය අතහැරීමට මොහොතකට පෙරාතුව ආනන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ අමතා ප්‍රකාශ කරනවා, “ආනන්ද, සතර සංදේහ්පාද ධර්මයන් යානාවක් සේ පුහුණුකොට ඇති බුදුරජාණන් වහන්සේට කල්පයක් ආයුණ වැඩ සිටින්නට පුළුවන්”ය කියලා. මෙතන දී ආයුණ කල්පයක් කියන්නේ එම කාලයේ පරමායුණ වන අවුරුදු 120යි. නමුත් ආනන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ මාරයාගේ ග්‍රහණයට ඒ මොහොතේ යට වී සිටි නිසා, “හාගාවතුන් වහන්ස, ඔබවහන්සේ කල්පයක් ආයුණ වැඩසිටිවා!” කියලා ඉල්ලීමක් නො කළ නිසා ම බුදුරජාණන් වහන්සේ අවුරුදු අසුවේදී පිරිනිවී යන මොහොතේදී පිළත් ඔබට ප්‍රශ්නයක් මත්‍යාච්‍යාට පුළුවන්, සියල්ල සිද්ධ වෙන්නේ සංස්කාරයන්ට අදාළ ව නම් අවුරුදු 120ක් වැඩසිටීමට හැකියාව තිබූ බුදුරජාණන් වහන්සේ අවුරුදු අසුවේදී පිරිනිවන් පැවේ ඇයි ද කියලා. තව පිළතෙක් ප්‍රශ්න කරන්න පුළුවන්, බුදුරජාණන්

වහන්සේට සංස්කාර දෙකක් ක්‍රියාත්මකව තිබුණාද කියලා. සිදුහත් කුමාරයා උපත ලබනවිට ම අවුරුදු 120ක පරමායුෂයක් සහිතවයි උපත ලබන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේට අවුරුදු 120ක් වැඩසිටීමේ අවස්ථාව හොඳවේ ම තිබුණා. නමුත් බුදුරජාණන් වහන්සේ එම සංස්කාරය නිශ්චිත දමනවා.

මෙම ලෝකධාතුවේ ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේලාටත්, මහ රහතන් වහන්සේලාටත් පුළුවන්කම තිබෙනවා, තමන්ට අවශ්‍ය නම් තමන්ගේ පිරිනිවීම නියමිත කාලයට පෙරාතුව සිදුකරගන්න. මේ හැකියාව තිබෙන්නේ පංචලපාදානස්කන්දය අනිතා වශයෙන් දැක්ක උත්තමයන්ට ම පමණයි. ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේට අනීත සංස්කාරවලට අදාළව අවුරුදු 120ක් වැඩ සිටින්නට හැකියාව ලැබේ තිබුණත් උන්වහන්සේ අවුරුදු 80 වයසේ දී තීරණය කරනවා දීන් බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩසිටියා ඇති ය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේලා මෙවැනි තීරණයක් ගන්න මූලික ම හේතුව වෙන්නේ හිකුෂු, හිකුෂුණී, උපාසක, උපාසකා සිව්වනක් පිරිස ධර්ම විනයෙන් පිරිහිමත්, තෙරුවන්ට අකිකරුවීමත් කියන කාරණාවන් නිසා ම ය.

බුදුරජාණන් වහන්සේ නමක් වේවා, රහතන් වහන්සේ නමක් වේවා තමන් තීරණය කළාත් නියමිත කාලයට පෙර පිරිනිවන් පානවා කියලා, උන්වහන්සේලා අනීතයේ විපාක නො දුන් බලවත් අකුසලයක් ජීවිතය ඉදිරියට මතුකරගෙන, එම අකුසලයට තීදහසේ ක්‍රියාත්මක වීමට ඉඩකඩ විවර කර එම අකුසල් විපාකය තුළින් පිරිනිවීම සකස්කර ගන්නවා. එම අකුසල් විපාකයෙන් මිදිමට උත්සාහ ගන්නේ තැහැ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ වුන්දකරමාර නමැති රන්කරුවාගේ නිවසේ දානයට වැඩමකර අපතා ආහාරයක් වැළඳීම නිසා උන්වහන්සේගේ උදරාබාධය උගු අතට හැරුණත් උන්වහන්සේ ඒ උදරාබාධයට කිසිදු ප්‍රතිකාරයක් නො කම්ල මරණීය විපාකයන් කරා එම අකුසලය මතුකර ගැනීම සඳහා යි. බුදුරජාණන්

වහන්සේට අවශ්‍ය නම් තිබුණා, වූත්දකර්මාරගේ දානේ ගෙදර දී අප්‍රතිත ආහාරයක් වළඳන්නේ නැතිව සිටින්න. දානේ ගෙදරට වැඩිය අනෙක් සියලුම ස්ථානීන් වහන්සේලාට එම අප්‍රතිත ආහාරය වළඳන්න එපා ය කියලා, බුදුරජාණන් වහන්සේ එම ආහාරය අප්‍රතිත බව දැනගෙන ම වැළඳවා. බුදුරජාණන් වහන්සේට අවශ්‍ය නම් තිබුණා, වැළඳුණ උදරාබාධයට ප්‍රතිකාර ලබාගන්න. මෙම උදරාබාධය මේට පෙර වැළඳුණ මොංගානේ උන්වහන්සේ අධිෂ්ථාන ගක්තියෙන් තමයි, රෝගය යටපත් කරගෙන සිටියේ. එසේ නැතිව මාශධවලින් නො වේ. මොකද, උන්වහන්සේ මේ වන විට තීරණය කර තිබුණා, දත් උන්වහන්සේ වැඩසිටියා ඇතිය කියලා.

ඒ වන විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සතුවු නො වන ආකාරයෙන් ගාසන අර්ථයන් දුරටත වන දිකාවටයි ගමන් කරමින් තිබුණේ. උන්වහන්සේ දැක්කා, මේ උදරාබාධය අකුසල් විපාකයක්. එම අකුසල් විපාකය නිදහසේ පිරිනිවීම වෙනුවෙන් උන්වහන්සේ යොමුකර ගන්තා. අතිත අකුසලයන් උවමනාවෙන්ම මතුකරගෙන, එම අකුසල් විපාකයෙන් ගාරිරික ආබාධයන් මතු වී පැමිණෙන විට එම ආබාධයන්ට ප්‍රතිකාර නො කර ස්වයං පිරිනිවීමකට එම අකුසලය යොමුකර ගන්නවා.

පිංචන් ඔබ ඉහත සටහන තුවණීන් දකින්න, අකුසලයන් ආයුෂයන් අතර මොන තරම් සම්බන්ධයක් තිබෙනවා ද කියලා. කල්ප දසදහස් ගණනකට පස්සේ ඔබන් මමත් අවුරුදු 70 වැනි අල්පායුෂයක් සහිත උපතක් ලැබුවේ අතිත දිර්සායුෂයන්ට අදාළව සංස්කාරයන්ගේ අඩුහාවය තිසා ම ය. ඔබ වර්තමානයේ අත්විදින මේ අල්ප ආයුෂ සහිත මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ ඉදිරියේ තිබෙන අනතුර මෙතැනීන් තවතින අනතුරක් නො වේ. මනුෂ්‍යයා දිනෙන් දින ශිලයෙන් දුරටත වනවිට, මිවිෂා ආශ්‍රිතය වැඩි වනවිට කුමානුකුලට තවතවත් ආයුෂ හිනහාවයට පත් වී අනාගතයේ වැඩි ඇතකට නො යාම මනුෂ්‍යයාගේ පරමායුෂ අවුරුදු දහයක් වෙනවා ම ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

ලබන්නා ඩු නව වසරේ දි රෝගීභාවය සහ අල්ප ආයුෂයි මත්‍යාජ්‍ය මත්‍යාජ්‍ය ප්‍රේටිය ඉදිරියේ තිබෙන බරපතල ම අනතුර බවට පත්වෙන්නේ. මේ කෙටි ආයුකාලය තුළ මත්‍යාජ්‍ය තම ප්‍රේටිය බරපතල සිල්පද බිඳීම් සහ අකුසල් මූලයන් කරා යොමුකරගනිමින් මෙම කෙටි ආයුෂ කාලය දීර්ස අනාගත හවදුකකට යොමුකර ගැනීමයි. වර්තමාන සමාජය දෙස බැලීමේ දි පිංවත් ඔබට හොඳින් ම පෙනෙනවා, මත්‍යාජ්‍ය සමාජය, අනිතා ඩු, තමන් වසරයේ තබාගැනීමට නොහැකි ධනයක්, බලයක්, වත්පොහොසත්කමක් අයිතිකර ගන්න බලවත් ව සිල්පද බිඳීම යන අකුසල මූලයන් කරා යනවාය කියන කාරණය.

පිංවත්, සද්ධරමයට කැමති ඔබ, ලබන්නා ඩු නව වසරේ දි වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුත්තේ, "තමන්ට ලැබෙන ආයුෂ කාලයෙන් තවත් වසරක් ගෙවී ගියා. ඉතිරිව ඇති කෙටි ආයුෂය තුළ මම කෙසේ ද කුසල් වැශේන පිංකම් කරමින් අඩු ආයුෂ අනතුරෙන් මිදි, දීර්ස ආයුෂ ලබන, සතර අපා අනතුරෙන් මිදුණ දෙවියෙක්, දිව්‍යාංගනාවක් වෙන්නේ?" කියන කාරණය ධර්මානුකුලට මතුකර දකින්නට. වර්තමාන සමාජය තුළ අතීත දානයන්ට අදාළව සැපය විපාක දීමේ උච්ච ස්වභාවයකුත්, ශිලයට අයත් සත්ව සාතනය, සත්ව හිංසාවන්, මිවිෂා ආජ්වයන් සහ සම්මා සංක්ෂේපයන්ගේ දුර්වලතාවන් හේතුවෙන් විපාකයට පැමිණෙන රෝගීභාවය සහ අල්ප ආයුෂ කියන කාරණා දෙක ම එකට බද්ධ වී දෙයාකාරයකින් ක්‍රියාත්මක වන බවත් පෙනෙනවා. අතීත සිල්පද බිඳීම නිසා අඩු ආයුෂත්, අතීත දානයන්ගේ ආනිංස හේතුවෙන් අඩු ආයුෂය තුළ සැප ලැබීමත් කියන කාරණා දෙකම ක්‍රියාත්මක වෙනවා.

පින නිසා ලංකාතු දේ පවත නම් බලී නො දෙමු

(නව වසරට ප්‍රවේශයක් - 2)

මේ මොහොත් ජාති, ආගම් හේදයකින් තොරව මනුෂ්‍යයා අත්විදින විසිතුරු දැ, ප්‍රණීත දැ, සුබෝපහෝගි නිවාස, සුබෝපහෝගි යානවාහන, නේක විධ ආභාරපාන, නොයෙකුත් විලාසිතාවන්ගේ සිරුරට සුවපහසු ඇදුම්, පැළදුම්.... මේ මනුෂ්‍යයාට ලැබේ තිබෙන විසිතුරු ප්‍රණීතභාවය කියන්නේ මනුෂ්‍යයාගේ අතිත හවයන්හි දානයේ සංස්කාරයන්ගේ එලය සි.

අපි පුංචි කාලයේ වෙළඳසැලකට ගියෙන් එම වෙළඳසැල් විකිණීමට තිබුණේ, එක බෝතලයක බුල්ටෝර් ද තව බෝතලයක නාරංඩික්, තව බෝතලයක විස්කිරික්කාදා, තව බෝතලයක කළ සුරුවිටු, පෙටරි සුරුවිටු ආදිය සි. ඔයිට වඩා දෙයක් අතිතයේ වෙළඳසැලක මුදල්කවුවක් මත තිබුණේ නැහැ. අතිතයේ ඇදුමක් ගන්න වෙළඳසැලකට ගියෙන් එහි තිබුණේ කාකි රෙදිවලින්, විත්ත රෙදිවලින්, පිජාමා රෙදිවලින් මැසු ඇදුම්-පැළදුම් පමණයි. අවුරුද්දට එක වතාවයි, දෙමාපියන්ගෙන් ඇදුම් කට්ටලයක් ලැබුණේ. එයත් සරල ඇදුමක්. නමුත් වර්තමාන සමාජයේ දරුවන්ගේත්, වැඩිහිටියන්ගේත් රස විදිමේ ගක්තියත්, ලැබීමේ ගක්තියත් රට වඩා භාත්පසින් ම වෙනස්. වෙළඳපොලකට ගියෙන් දරුවෙකුට, වැඩිහිටියෙකුට “කුමක්ද මිලදිගන්නේ?” කියන ප්‍රශ්නය මතුවෙනවා. විවිධත්වය, රසය, සුබෝපහෝගි භාවය, විසිතුරු බව, එකිනෙකට වෙනස් සුබෝපහෝගි නිවාස රටාව, සුබෝපහෝගි යානවාහන, අධිපහසුකම් සහිත වෙබූ

සේවය, තාක්ෂණීක උපකරණයන්ගේ දියුණුව.... මේ සියලු සැපයට අදාළ සම්පත් මත්‍යාජ්‍ය සමාජයට ලැබෙන්නේ, පෙර ජීවිතවල දානයන්ට අදාළ සංස්කාරයන්ගේ උත්කාශ්ටහාවය නිසා ම යි. යම් සිල්වත් හිකුෂුවක් මේ මොහොතේ දේශනාකරන ධර්මයන් සඳුක දිව්‍යතලයක වැඩසිටින දෙවියෙක් දිව්‍යග්‍රෑතවලින් අසන්නේ එම දෙවියන්ගේ පින නිසා. හිකුෂුව මේ මොහොතේ ලියන මෙම සටහන, පිංචත් ඔබ කියවන මේ සටහන මේ මොහොතේ ම ඇතු දුරුරුවක ජ්වත්වන බෙඟද්ධ පිංචතෙක් බොත්තමක් ඔබලා අන්තර්ජාලයෙන් කියවන්නේ පින නිසා ම යි.

මත්‍යාජ්‍ය සමාජය තුළ වර්තමානයේ මතු වී පැමිණෙන තාක්ෂණයට අදාළ, සැපයට අදාළ, රසයට අදාළ සියලු ම ධර්මතාවයන්, මත්‍යාජ්‍යයාගේ ම පෙර ජීවිතවල දානයන්ගේ එලය යි. තමුත් එම දානයේ එලය මත්‍යාජ්‍ය සැප විඛාකයන්ට පැමිණෙන්නේ අතිත දිලයේ දුර්වලහාවයන්ට අදාළ අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ විඛාකයන් සමඟ මුසුවෙලයි. ඒ නිසයි, දිවට රසය ලැබුණත්, ගරීරයට සැපය ලැබුණත්, මතසට මිහිර ලැබුණත්, ජීවිතයට අඩු ආයුෂ ලැබේ ඇත්තේ. අපි සියලුදෙනාම පෙර ජීවිතයන්හි දී විසිතුරු ආකාරයට දන් පූජා කළාට, සත්ව සාතනයට, සත්ව හිංසාවට, මිවිජා ආජ්වයන්ට, මිවිජා සංකත්පයන්ට අදාළ අකුසල් සිදුකරගෙන තිබෙනවා. මේවා දුර්වල කරගෙනයි, පිංචත් ඔබ දන් පූජා කරගෙන තිබෙන්නේ.

මෙන්න මේ ධර්මානුකුල තිවැරදි ප්‍රවේශය ඔබගේ ජීවිතය කුළින් මත්‍යකර දැකීමට පිංචත් ඔබට මේ ලබන්නා වූ නව වසරේදී පුළුවන්කම ලැබුණෙනත්, එය අඩු ආයුෂ අනතුරෙන් මිදිමට ඔබට ගොඩාක් උපකාරී වෙනවා. මෙම අනතුර අදුනාගැනීමට අදක් පිංචතා තම ජීවිතවලට අතිත දානයන්ගේ එලය වශයෙන් ලබාදෙන සැපය, රසය, මිහිර විදින්නට පරමායුෂය තව තව අඩුකර ගැනීමට අවශ්‍ය ප්‍රධාන ම සාධක වන ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ ධර්මයන් වර්ධනය කරගන්නවා. දානයේ ආනිංස හේතුවෙන් ජ්නතාවට සැප, රස, මිහිර ලැබෙන විට, ඒවා භ්‍රක්ති විදිමේදී,

එවා අයිතිකර ගැනීමට යාමේ දී රස්වෙන අකුසල මූලයන් නිසා මබ තබන සැම පියවරක දී ම ඔබගේ ආයුෂය හිනකර ගැනීමේ ක්‍රියාන්විතයකට ඔබ හවුල්වෙනවා. මේ ක්‍රියාන්විතය තමයි පියවරෙන් පියවර මනුෂ්‍යයාගේ පරමායුණ අවුරුදු 10යි කියන තැනට අරගෙන යන්නේ.

පිංචත් මහත්මයෙක් හිසුවගෙන් ප්‍රග්‍රහයක් ඇසුවා “ස්වාමීන් වහන්ස, නවීන තාක්ෂණයේ දියුණුව කොහොමද පිනේ එලයක් වෙන්නේ?” කියලා. නවීන තාක්ෂණය හේතුවෙන් වෙදාහ ක්ෂේත්‍රයට සහ අනෙකුත් අත්‍යවශ්‍ය ක්ෂේත්‍රවලට පැමිණෙන නවීන තාක්ෂණික උපකරණ කියන්නේ, මනුෂ්‍යයාගේ දැනීමේ එලය යි. මේ මිනැම තාක්ෂණික උපකරණයක් සෞයාගන්නේ, නිෂ්පාදනය කරන්නේ මනුෂ්‍යයාගේ දැනුම තුළින්. මනුෂ්‍යයාගේ දැනුම කියන්නේ ධර්මානුකුලට අතිත කුසල් සංස්කාරයන්ගේ එලයක්. යම් පිංචතේක් තුළත්හාවයට පත්වන්නේ, අතිත අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ එලයක් තිසා. එහෙමත් නවීන තාක්ෂණය කියන්නේ මනුෂ්‍යයාගේ දැනුමේ එලයක්. දැනුම කියන්නේ අතිත කුසල් සංස්කාරයන්ගේ, පිනේ එලයක්.

මනුෂ්‍යයාගේ අතිත පින නිසා ම ලැබෙන නවීන තාක්ෂණය හේතුවෙන් ඔබට ලැබෙන කාලයේ ඉතිරිය, නැතිනම් විවේකය, පිංචත් ඔබ පෙරලා උපයෝගී කරගන්නේ නැවත අකුසල මූලයන් වර්ධනය කරගැනීමට යි. ඒ කියන්නේ පින ගින්දරක් බවට පත්කර ගන්නවා.

එක පිංචත් මහත්මයෙක් සිටිනවා, මහු සිල්පද බිඳින, අනුනට හිරිහැර කරන, මේවා ආශ්‍රිතයෙන් ජීවත්වන අයෙක්. මහු බරපතල හඳිසි අනතුරකට ලක්ව මරණාසන්න වෙනවා. නමත් මනුෂ්‍යයාගේ පින නිසා ම මතුවී තිබෙන නවීන වෙදාහ පහසුකම් හේතුවෙන් එම මහත්මයා මරණයෙන් බෙරෙනවා. මහු මරණෙන් බෙරෙන්නෙන් ජීවත්වීමට අදාළව තිබුණා වූ අතිත කුසල් ගක්තියක් නිසා. පෙර පින නිසා ඇතිවූ තාක්ෂණයෙන්

මහු ජ්විතය බෙරාගත්තත්, එමෙස බෙරාගත් තම ජ්විතය තැවත යොමු කරන්නේන් මිවිභා ආජ්වයට ම සි; ගිල්පද බිඳීම දෙසටමයි. බලන්න, පින ගින්දරක් බවට පත්කර ගන්නවා. පින වැරදි ආකාරයෙන් කළමනාකරණය කරන නිසා ම අනාගතයේ අඩු ආයුෂයට අදාළ සංස්කාර තැවත රස්කර ගන්නවා. එම නිසා ලබන්නා වූ නව වසරේ දී පිංචත් ඔබ දක්ෂවෙන්න, නවීන චෙබදු තාක්ෂණයේ විශේෂයැදු දැනුම හේතුවෙන් මරණයෙන්, රෝගීනාවයෙන් බෙරුණ ඔබේ ජ්විතය, ඔබව මරණයෙන් බෙරාදීමට උපකාරී වූ පින උදෙසා ම, කුසලය උදෙසා ම යොමුකරගන්න.

වර්තමානයේ රටේ නවීන තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන්ගෙන් බිහිවුණ අධිවේගී මාරුග තිබෙනවා. මේ අධිවේගී මාරුග පහසුකම් බිහිවෙන්නේ ජනතාවගේ පින් ගක්තිය නිසා. සමහර ගම්මානවල පාරවල් තිබෙනවා, මඩවගුරු වගේ. ඒවා එම ජනතාවගේ අකුසල් විපාකයන්. ජනතාවගේ පින නිසා ම සි අධිවේගී මාරුග බිහිවෙන්නේ. එම අධිවේගී මාරුගවල ගමන්කිරීම නිසා ජනතාවට ලැබෙන කාලයේ ඉතිරිය, විවේකය ජනතාව තැවත යොමුකරන්නේ? අකුසල මාරුගයේ මාතරට ගිහිල්ලා, ලැබුණ පැය දෙකේ ඉතිරිය කුසල් ධර්ම වැඩිමට යොමුකරන්නේ? ඒ කාලයේ ඉතිරියන් යොදාගත්තේ තව අකුසල් මූලයන් රස්කර, තව තව ආයුෂ හිනකර ගන්නා දිගාවට ම සි. බලන්න, දානමය පින විපාකයට පැමිණෙන විට අකුසල් වැඩිකර ගනීමින් පින ගින්දරක් බවට පත්කර ගන්නවා. එම නිසා පිංචත් ඔබ දක්ෂවෙන්න, පින නිසා ම ලැබුණ නවීන තාක්ෂණික උපකරණ සහ ක්‍රමවේදයන් තුළින් ඔබ ලබන්නා වූ කාලයේ ඉතිරිය පංචනීවරණ වැඩෙන, කාමල්විෂන්දය වැඩෙන දිගාවට නො ව, කුසල් ධර්මයන් වැඩෙන පිංකම් දිගාවට ම ලබන්නා වූ නව වසරේ දී යොමුකරගන්න.

වර්තමානයේ පිංචතුන්ලාට බොහෝ ම ලස්සන, විසිතුරු, වර්ණවත් ගරීරාලංකාරයක් ලැබේනවා. එකිනෙකට වෙනස් මෝස්තරවලින් ඇශ්‍රම්-පැලදුම්, ස්වර්ණාහරණ, සුවදවිලවුන්, පාවහන්.... බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, කැමති කැමති දෙය පූජා කරන්නාට කැමති කැමති දෙය ලැබේනවාය කියලා; විසිතුරු දෙය පූජා කරන්නාට විසිතුරු විසිතුරු දෙය ලැබේනවා ය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, "ආනන්ද, මම කුමාර කාලයේ යම් සඳහා පෙරවිවා නම්, යම් ඇතිරිල්ලක් පරිහරණය කළා නම්, ඒ සඳහන් සුවද ගැල්වූ සුසිනිදු සඳහා ම සි; ඇතිරිල්ලක් ම සි. මම ගරීරය බේවනය කළා නම්, ඒ සුවද සඳහන් ගැල්වූ ජලයෙන් ම සි කියලා. මේවා පෙර දාන පාර්මිතාවන්ගේ විපාකයන් ම සි. වර්තමාන සමාජය ඇශ්‍රමෙන්, පැලදුමෙන්, ගරීර අලංකරණයෙන් මේ ලබන විසිතුරුහාවය, ප්‍රසන්නාහාවය කුමක එලයක් ද? අතිතයේ විසිතුරු දෙය පූජා කිරීමේ හෙවත් දානයේ එලයක් ම සි. එහෙම තැනිව ජේ. ආර්. ජයවර්ධන මහත්මයා මේ රටට තිදහස් ආර්ථිකය ගෙන ඒමේ එලයක් නම් නො වෙයි. අද මේ මනුෂ්‍යයන් ලබන විවෘත සැපය ධර්මානුකුල හේතුවක්. නමුත් වර්තමාන සමාජය, පෙර පින තිසා ලැබුණ මේ විසිතුරුහාවය, ඇශ්‍රම්-පැලදුම්, ආහරණ, සුවද විලවුන් අදිය ප්‍රයෝගනයට ගන්නේ බලවත් ආකාරයට අකුසල් මූලයන් වැඩින ආකාරයෙන් ම සි.

තමන්ට නොගැළපෙන, ශිලාවාරකමට නොගැළපෙන ඇශ්‍රමෙන්, පැලදුමෙන් වර්තමාන සමාජය උඩුදුවලා තිබේනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ ගිහි පිංචතුන්ලාට ඇශ්‍රම්-පැලදුම් සඳහාත් ප්‍රත්‍යාග්‍යාව දේශනා කර තිබේනවා. පිංචත් මඟ ඇශ්‍රමක් ඇදිය යුත්තේ සිය ගරීරයේ අලංකාරය, මදය, හැඩය, වර්ණය ලෝකයාට පෙන්වන්න නො වේ; තමන් තුළවත්, අනුන් තුළවත් කාමවිෂන්දයන් ඇතිකිරීමට නො වේ. "මා මේ ඇශ්‍රම අදින්නේ අව් වැසි පිනි වලින්, මැසි මදුරුවන්ගෙන් ආරක්ෂා වී, ගරීරයේ ලැඹ්ජාහය ඇති තැන් වසාගැනීම සඳහා සි" කියලා. නමුත් ඇශ්‍රමක් කුළින් ලැබිය යුතු මේ ධර්මානුකුල අර්ථය, වර්තමාන සමාජයෙන් අනාතුරක් දෙසට ගමන් කරනවා. සමහරක් පිංචතුන්

ඇදුමක් අදින්නේ ගේරයේ හැඩය, වර්ණය බාහිර සමාජයට උඩ්ප්පා පෙන්වන ආකාරයට ම යි. මෙවැනි නොගැළපෙන ඇදුම් ඇදුගෙන මහපාරේ යන පිංචතුන්ලා ධර්මානුකූලව නම් හඳුන්වන්න වෙන්නේ 'ඇවිදින අකුසල් සාප්පු' වශයෙනුයි. මේ අය නොදුනුවත්හාවය නිසා ම, සමාජයට අකුසලය 'නොමිලේම' විකුණනවා. මේ ගැන ධර්මානුකූලව අර්ථ දැක්වුවෙන්, 'සැගවිය යුතු දේවල් සැගවිවෙ තැකිනම්, නො සැගවිය යුතු දේවල් සැගවී යනවා ය යන්නයි. වර්තමාන සමාජයේ සමහරක් පිංචතුන්ලා කුළින් සැගවිය යුතු, ලැජ්පාව-හය ඇති තැන් කුමානුකූලව පුදර්ගනය වෙන විට, නො සැගවිය යුතු දේවල් වන ශිලාචාරකම, ලැජ්පාව-බිය, තැකිනම් හිරිමත්ස් සමාජයෙන් සැගවී යනවා. වර්තමාන සමාජය කුමානුකූලව මේ අනතුර කරා ගමන් කරනවා.

අලුත් අවුරුද්දේන් ඔබ පරණ වරිතය ම ද?

(නව වසරට ප්‍රවේශයක් - 3)

නව වසරක් ලබන වෙළාවේ පිංචත් ඔබ, මෝහය කියන කාරණය පිළිබඳවත් සැලකිල්ලක් යොමු කරන්න ඕනෑ. මෝහය කියන්නේ සමඟ දිවිධියේ අර්ථයන්ගෙන් බැහැරවීම සි. තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවේ ඇති දුරවලතාවයන් නිසා ම, උදාවන සැම වසරක දී ම, ගෙවුණු වසරට වඩා අනුයිලවතයන්, ජ්‍යෙෂ්ඨාතිෂයන්තු-මන්තු, ගුරුකම්, කොඩිවින ආදිය ජනතාව විසින් වැළඳගැනීමේ ප්‍රවණතාවක් සමාජය තුළ තිබෙනවා.

නව වසර කියන්නේ පිංචත් ඔබට නිවැරදි වීමට ලැබෙන අලුත් අවස්ථාවක්. නව වසරක උදාවකින් නිවැරදි වීමට ලැබෙන අවස්ථාවෙන් පිංචත් ඔබ ප්‍රයෝගනයක් නො ගෙන, පරණ අවුරුද්දේද් වැරදි පුරුදු ම ජීවිතයට එකතුකොට ගන්නවා නම්, අවුරුද්ද අලුත් වුවත් පිංචත් ඔබ පැරණි පුද්ගලයා ම වෙනවා.

හික්ෂුව වැඩසිටින පළාතේ ගුරුකම් මහත්මයෙක් සිටිනවා. ඔහුගේ දේවාලයට සහනයක් පතා පැමිණෙන සැම පුද්ගලයෙක්ගේ ම ඔහු අතින් අල්ලනවා. පැමිණෙන සේවාදායකයාගේ ගරීරයේ යම් දේශයක් තිබෙනවා නම්, ගුරුකම් මහත්මයා අතින් අල්ලන කෙනාව වෙවිලනවා; වැටෙනවා. දේශයක් නැතිනම් වෙවිලන්නේ, වැටෙන්නේ නැති ලු. මෙම ගුරුකම් මහත්මයාගේ දේවාලයට ගිහින් පැමිණි ගමේ මහත්මයෙක්, උදේ පිණ්ඩපාත මඩුවේ දී අසනවා, “ස්වාමීන් වහන්ස, එහෙම වෙන්නේ කොහොම ද?” කියලා.

හේතුන් කිහිපයක් නිසා ම ගුරුකම් මහත්මයා අතින් අල්ලනකාට යම් පුද්ගලයෙක් වෙවිලන්න, වැටෙන්න පුළුවන්. ගුරුකම් මහත්මයා ගුද්ධාවෙන්, ශිලයෙන්, කුසල මූලයන්ගෙන් දුර්වල, අනුෂ්ඨීලවා වඩන කෙනෙක් නිසා, ඔහුගේ ගරීරයට එවැනි ම අමතුෂ්‍යයෙක්ගේ බලපෑම හේතුවෙන් වගේ ම, ඔහුගේ සේවාදායක ආතුරයා ද අකුසල් මූලයන්ගෙන් කිළිටි අයෙක් නිසා මෙවැනිදෙයක්වෙන්න පුළුවන්. දෙවැනිකාරණය, යම්පුද්ගලයෙක් මා තුළ අමතුෂ්‍ය දේශයක් තිබෙනවා ය කියන කාරණය තිතර තිතර සිතිම නිසාත්, කට්ටු මහත්මයා තමන්ගේ අතින් අල්ලන විට එකී මානසික තත්ත්වය මත වෙවිලන්න, වැටෙන්න පුළුවන්. තුන්වැනි කාරණය, සාම්ප්‍රදායික නිල වෙදකම කියලා ප්‍රතිකාර ක්‍රමයක් තිබෙනවා. දේවාලයේ කපුමහත්මයා වංචාකාරී ලෙස තමන් ඉදිරියට පැමිණෙන සේවාදායකයාගේ අතේ තිලයක් අල්ලා වෙවිලන්නට හැර මත්‍යාෂ්‍යයෙක්ට වට්ටවන්නත් පුළුවන්. නමුත් මේ තුන් ආකාරයෙන් කොයි ආකාරයට එය සිදුවුවත් එය අයිති වෙන්නේ මෝහයට යි; අකුසල් මූලයන්ට යි. එකතු කරගන්නේ අමුලිකා ගුද්ධාවට අයත් ධර්මතාවයන් ම යි. අප්‍රත් අවුරුද්දක් ලැබුවත්, කට්ටු මහත්ත්‍යාගේ දේවාලයේ පෝලිම තව තව වැඩිවෙන බව නම් හික්ෂුවට විශ්වාසයි.

පිංචත් ඔබ අවුරුද්ද අප්‍රත් වෙදදී, පරණ වැරදි, අසද්ධාවේ පුරුදු ජීවිතයෙන් ඉවත් කොටගෙන අප්‍රත් අවුරුද්දක් දැසුකුසල් ධර්මයන් සහිත නැවුම් හාවයෙන් යුත් අප්‍රත් ජීවිතයක් පටන් ගන්න දක්ෂ වෙන්න. එසේ නොවුණහොත් අප්‍රත් අවුරුද්ද අප්‍රත් වුවද පිංචත් ඔබ පරණ ම ය.

මෝහය නිසා ම, සමහරක් පිංචතුන් අප්‍රත් අවුරුද්දක් ලැබුවත් ජීවිතයට එකතු කොටගන්නා පරණ පුරුද්දක් තමයි, මත්වතුර කියන කාරණය. ධර්මයේ සැබැර සැපය වන ප්‍රීතිය, පස්සද්ධීය ප්‍රතික්ෂේප කොට, සමාජය කැමැත්තෙන් ම ජීවිතයට එකතු කොටගන්නා මත්වීම අයිතිවන්නේ මෝහයට, මෝඩිකමට, හිනමානයට, දුශ්සීලනාවයට, රෝගීනාවයට, අපකිර්තියට,

අසමගියට සි. බලන්න, එක මත්වතුර විදුරුවකින් ජීවිතයට මොන තරම් දේවල් එකතුකොට ගන්නවා ද කියලා. මත්වතුර විදුරුවක ඔව්වර දේවල් මූහුවෙලා තිබෙනවා නම්, මත්වතුර කෙරෙහි මොන තරම් පිළිකුලිකින් ද ඔබ බලන්න ඕනෑම.

අසත්පුරුෂ, මත්වතුර දන්දෙන්නාට මිල අධික මත්වතුර පෙරලා ලැබෙනවා. එය ධර්මතාවයක්. පිංචත් ඔබ, සමාජයේ දැක ඇති මහා සංසරත්නයට දන් පුරා කරන්න අකමැති පිංචතුන්ලා සමාජයේ අසත්පුරුෂ මිතුරන්ට අතදිගහැර වියදම්කොට මත්වතුර සාද පවත්වනවා. යාථ්‍යත්වයේ මත්වතුර බොන්ත දෙන්තට, තමන් බොන්තට වියදම් කරන්තට කිසි ම ලෝහකමක් නැහැ. හැබැයි ගෙදර නොනාට, දරුවන්ට හොඳින් සලකනවා. මෙවැනි මහත්වරු මැරෙන වෙලාවේ අවසාන වුති සිතට, කළා වූ පිං සිතුවිල්ලක් ඇතිවුණෙන් නැවත මනුෂ්‍යයෙක් වෙලා උපදීනවා. ඉපදීලා පෙර ජීවිතයේ මත්වතුර දානයක් තිසා කරුණ කාලයේ ම ඉස්තරම් වර්ගයේ මත්වතුර ලැබීමට අවස්ථාව ලබනවා. හික්ෂුව පොඩිකාලයේ වෙළඳපාලේ තිබුණේ ගල් අරක්ෂා, රා පමණයි. නමුත් මොකක්ද මේ වර්තමානයේ මතුවේ පැමිණෙන මිල අධික මත්වතුර සංස්කෘතිය? අතිත මත්වතුර දන්දීමේ ආතිශාසය සි.

කුමන රජයක් ඇවිත්, මතට නැවතිම තබන්නට උත්සාහ කළත්, මත්වතුර විකුණන කඩ දිනෙන් දින විවිත වන්නේ, ව්‍යාප්ත වෙන්නේ රා පොල්කට්ට, කසිප්පු විදුරුව, ගල්-පොල් විදුරුව දන්දීමේ, බෙදාගෙන බීමේ හේතුව්ල ධර්මයන් තිසාමය; ඔබගේ උපත්දීන සාදයේ දී, මංගල සාදයේ දී, මළගෙදර දී, තැබැරුමේදී, ප්‍රියසාදයේ දී මත්වතුර දන්සැල් පැවැත්වීමේ හේතුව්ල ධර්මයන් තිසා ම ය. අසත්පුරුෂ මත්වතුර දානයන්ගේ එලයෙන් ලබන අසත්පුරුෂ ආතිශාසය වන්නේ මත්වතුරත්, බෛඛුකමත්, රෝගීභාවයත්, සතර අපායත් පමණි. ලබන්නා වූ තව වසරේ දී පිංචත් ඔබට මේ වසරේ දී මත්වතුර බීම තවත්වනවා ය කියලා අධිෂ්ථානයක් ඇතිකොට ගැනීමට බැරි නම්, කරුණාකර මම මේ වසරේ අනුනට මත්වතුර පොවන, අසත්පුරුෂ, මත්වතුර දෙන,

අසත්පුරුෂ මිතුයෙක් වෙන්නේ නැහැය කියන අධිෂ්චානයටත් එන්න දක්ෂවෙන්න.

එම අධිෂ්චානය, ලබන්නා වූ අලුත් අවුරුද්දේදී මත්වතුර බොන ඔබේ අකුසල් මූලයන් දශමයක් හෝ අඩුවෙන්න හේතුවෙන්නට පුළුවන්. ඔබේ මළගෙදර වේවා, ඔබගේ මගුල්ගෙදර වේවා, ඔබේ සාදයක දී වේවා, තැබැරුමේ දී වේවා, ඔබේ තිවසේ දී වේවා ඔබ අසත්පුරුෂ මත්වතුර දානයන් අනුනට දෙන අයෙකු නම්, තමන් මත්වතුර බොන්නේ අනුනට මත්වතුර දානයක් දෙන අයෙක් නම්, ඔබ සතුටින්, විනෝදයෙන් හිතමිතුරන්ට අතදිග භැර මුදල් වියදම්කොට දෙන මත්වතුර දානයක් යනු ලෝකයේ අසත්පුරුෂ ම දානයක් බව ධර්මානුකුලව මතකොට සිටිනවා. අතිත අසත්පුරුෂ මත්වතුර දානයක් නිසා වයින් ස්ටෝරස් වෙවවරුන භාවයෙන් පිරි ගියත්, ඒවා මිලදීගන්න, හේතුවැල ධර්මයන් නිසා ම අතිත අසත්පුරුෂ මත්වතුර දානයක් අනුනට ලබාදුන් පුද්ගලයන් ම පෝලිම් ගැසී සිටියත්, මත්වතුර යනු මෙලොට පරරෝට දුමේක් සැබැඳී ම සංකේතයක් බව නව වසරේදී නුවණින් දක්ෂවෙන්න.

ලබන්නා වූ අලුත් අවුරුද්දේදී අසත්පුරුෂ මත්වතුර දානයන් දීම නවතා දමා, පැතිරයන නව මත්වතුර සංස්කෘතිය යම් පමණකින් හෝ සීමා කරගැනීමට දක්ෂවෙන්න. ඔබේ ජීවිතයට අදාළ සතුවුදායක මොහොතක එම සතුට අනුවණින් සමරන්නට ඔබත් අනුනට අසත්පුරුෂ මත්වතුර දානයන් පූජා කළත්, එම අසත්පුරුෂ මත්වතුර දානයේ එලයක් ලෙස, මිලග ජීවිතයේ ඔබ යම් හෙයකින් මනුෂ්‍යයෙක් වුවහොත් තරුණ කාලයේ දී ම මිල අධික, ඉස්තරම් මත්වතුර බොන බේබද්දෙක් වීමට හොඳවෙම් ඉඩකඩ විවරව ඇති.

ඩුයුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, ප්‍රණීත දෙය දන්දෙන පිංවතා, ප්‍රණීත දෙය ම එලය වශයෙන් ලබනවා, නීරස දෙය දන්දෙන පිංවතා නීරස දෙය ම එලය වශයෙන් පෙරලා

ලබනවා ය කියලා. ඉහත ධර්මතාව තුළ යම් කෙනෙක් විෂ සහිත දෙය අනුනට දන් දෙනවා නම්, ඔහු පෙරලා විෂ සහිත දෙය ම ලබනවා. ලබන්නා වූ නව වසරේ දී පිංචත් ඔබ තේරුම් ගන්න, හන්දියක් ගානේ පිහිටා ඇති මත්වතුර තැබැරුම්, හැඩැබු වෙමින්, විසිතුරු වෙමින්, මිල අධික මත්වතුර බිහිවෙමින් සමාජය තුළ ඇතිවෙන මේ මත්වතුර සංස්කෘතිය, සතුට බෙදාගැනීමේ නාමයෙන්, ලෝහකමින් තොරව, අසත්පුරුෂ මත්වතුර දානයන් අනුනට පිදිමේ හේතුව්ල ධර්මයක් ය කියලා. ලබන්නා වූ නව වසරේ දී අසත්පුරුෂ වූ මත්වතුර, හිතවත්හාවය වෙනුවෙන් දන්දීම නවතා, මත්වතුර බීම උදෙසා, දන්දීම උදෙසා සකස්වෙන ඔබේ අනිත්‍යහාවයට පත්වත්නා වූ සිත ඔබ දන්දෙන්න. එය මෙලෙව ග්‍රේෂ්‍ය ම ධර්ම දානයක් වෙනු ඇත. පරණ පුරුදුවලින් මිදුණු අප්‍රතික්‍රියා අවුරුද්දක් ඔබට, ඔබේ පවුලට, ඔබේ සෞඛ්‍යයට උදාවෙනු ඇත.

ආයු බෝ වන්න, නව වසරේ මේ ගැනත් සිත්තන්න

(නව වසරට ප්‍රවේශයක් - 4)

එළඹෙන වසරේ දී විශේෂයෙන් ම දෙමාපියන් මේ කාරණාව ගැන අවධානය යොමු කළාත් ඉතා ම වටිනවා. මත්ද දෙමාපියන්, දරුවන් නිසා බරපතල ආකාරයට අකුසල් මූලයන් සකස්කර ගන්නා බව පෙනෙන්නට තිබෙනවා. වෙස්සන්තර ජාතකයේ ජ්‍රීජක බමුණා, ජාලිය සහ ක්‍රිං්ඡන්නා දරුවන් දෙදෙනාව පහරදෙමින් අරගෙන ගියා වගේ, නිරතුරුව ම කේත්තියෙන් දරුවන්ට පහරදෙන දෙමාපියන් සමාජයේ සිටිනවා. දරුවන්ට පහරදෙනවා කියන කාරණය මත්තා ධර්මවලට ගැලපෙන කාරණයක් නම් නොවෙයි. මේ සටහන් තබන හිකුෂුව මේ ලෝකයේ ද්‍රීකින්න අකමැති ම දෙයක් තිබෙනවා. ඒ තමයි දරුවන් හඩනවා දැකීම. හිකුෂුව උදේ 6.30ට ගම්මානවල පිණ්ඩාතයේ වඩිනකාට දරුවන්ට පාසල් ගමනට සූදානම් කරන්න හිහිල්ලා දරුවන්ට ගහන අම්මලා ගොඩාක් දක්ලා තිබෙනවා.

පාසල් යන වයසේ දරුවන් සිටින අම්මලාගෙන් සියයට පනහක් ම, පාසල් දිනවල උදෑසන, දරුවන් නිසා ම, විසිරුණු සිතකින් ම සි ගතකරන්නේ. දෙමාපියන් තුළ වැඩෙන පංචතීවරණයන් නිසා ම, උදෑසන කාලයේ දෙමාපියන් තුළ ධර්මයක් වැඩෙන්නේ නැහැ. ලබන්නා වූ නව වසරේදී දෙමාපියන් දක්වුමෙනාත්, දරුවන් පාසල් යාමට සූදානම් කරන පැය දෙක තුළ සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව එම කටයුතු කරන්න, දිනකට රස්වන අකුසල් මූලයන් ගොඩාක් අවම කරගන්න පුළුවන්කම

තිබෙනවා. දෙමාපියන්, දරුවන් සමග කටයුතු කිරීමේදී, අම්මා තාත්තා කියන මතොෂාවයෙන් මිදි, ඔබන් දරුවෙක්ගේ මතොෂාවය තුළ සිටිමින් දරුවා ඉදිරියේ කටයුතු කරන්න. 'මම අම්මා, ඔබ දරුවා' කියන මතොෂාවයෙන් මේ ප්‍රශ්නය විසඳා ගන්න බැහැ. දෙමාපියන්, දරුවෙක්ගේ මතොෂාවය තුළ සිටිමින් කටයුතු කිරීමේදී, දරුවාගේ අකිකරුකම්, ප්‍රමාද්‍යාවයන් ඉදිරියේ ඔබ ගැටෙන්නේ, කෙන්තිගන්නේ නැහැ. මන්ද, ඔබ දරුවා දෙස බලන්නේ දරුවාගේ ම මතොෂාවයෙන් නිසා, අකිකරුහාවයන්, ප්‍රමාද්‍යාවයන් ඔබට ද අදාළ ධර්මයන් ලෙසින් ඔබ දකිනවා.

හිකුතුව ධර්මය දේශනා කරන විට, සාකච්ඡා කරන විට, සමහරක් කුඩා දරුවන් දග කරනවා; හඩුනවා. හිකුතුව ඒ මොහානේ මනසින් තමන්ගේ ප්‍රමා කාලයට යනවා. එවිට ප්‍රශ්නය ඉවරයි.

නමුත් පිංචතුන් ධර්මය ගුවණය කරන වෙලාවට දරුවන්ව තැන්පත්ව තබාගන්න ද්‍යුම්වෙන්න ඕනෑ. දරුවන් දගකළාත් අනෙක් පිංචතුන්ලාගේ ධර්මගුවණයට බාධාවීම නිසා, දරුවාට අකුසල් සිද්ධවෙන්න ප්‍රාථමිකත්. මේ ලබන්නා වූ නව වසරේදී, පිංචත් දෙමාපියන්, දරුවන් නිසා සකස්වන අකුසල් මූලයන් අවමකාට ගෙන, දීර්ඝායුෂ්‍යායට අදාළ සංස්කාරයන් ජීවිතයට එකතුකාට ගැනීමට ද්‍යුම්වෙන්න.

ඒ වගේ ම වර්තමාන සමාජයේ පිංචතුන්ලා, අතිත පිනේ එලයන් ලෙසින් ලද සිය ජනප්‍රියහාවය බලවත් ආකාරයට අකුසල් මූලයන් වර්ධනය කරගැනීමට හේතු කරගන්නවා. දේශපාලන, ව්‍යාපාරික, කලා, මාධ්‍ය, අධ්‍යාපන, වෛද්‍ය, ක්‍රිඩා සේෂ්‍යාල ජනයේ සහ ගිලයේ එලයන් නිසා ම යි. දානය සහ ගිලය යන ගක්තින් දෙකේ ම එකතුවේ එලයන් හේතුවෙන් පිංචතුන්ලාට ජනප්‍රියහාවය ලැබෙන නිසා, ජනප්‍රිය පිංචතා ස්වභාවයෙන් ම වෙශ්‍යවත් වෙනවා. මේ වේගය තුළින් ඔහු පෙරළා ලෝහ, ද්‍රව්‍ය, මෝහ ධර්මයන් ජීවිතයට එකතුකාට ගන්නවා.

යම් පිංචතෙක්ට සිය කෙශ්තුයේ ජනප්‍රියභාවය වැඩිවෙන්න වැඩිවෙන්න ඔහු අයකරන මිල වටිනාකම, වැඩිකොට ගන්නවා. තමන් මේ අධික මිලට විකුණන්නේ දානයේ දිලයේ එලය බව ඔහු දැකින්නේ නැහැ. දානයට, දිලයට කළගුණ සලකන්නේ නැහැ. දානයේ, දිලයේ එලයන්ට කළගුණ සලකන්නේ නැතිව, අතිත දානයේ, දිලයේ එලය වන ජනප්‍රියභාවය ඉහළ මිලට විකුණන පිංචතුන්, තමන් රස්කරගත් පෙර ජීවිතවල දානයට, දිලයට අදාළ සංස්කාර විකිණී අවසන් වුණාට පසුව, ජනප්‍රියභාවයෙන් පිරිහිලා යනවා. ලබන්නා වූ නව වසරේ දී සැම කෙශ්තුයක ම ජනප්‍රියභාවයට පත්වූ පිංචතුන්ලා දානයෙන්, දිලයෙන් ගක්තිමත්ව, ඔබගේ ජනප්‍රියභාවය ඉදිරියේ සකස්වන අකුසල් මූලයන්ට තිරතුරුව ම රතු එළිය දැල්වාගෙන කටයුතු කිරීමට දක්ෂවෙන්න. ජනප්‍රියභාවය ඉදිරියේ පිංචත් ඔබ, අකුසල් මූලයන්ට කොළ එළිය දැල්වුවෙන්ත්, පිංචත් ඔබ ලෝභ, ද්වේෂ, මෝභයන්ගේ අවාසනාවන්ත සිරකරුවෙක් වේවි.

පිංචතුන්ලා ද්වසේ පැය අටක් ම ගතකරන කාර්යාල ජීවිතයේ දී, රාජකාරී ජීවිතයේ දී රාජකාරී බෙහුලවීම, කළකිරීම, නොසලකාහැරීම, ආයතන ප්‍රධානීයා ඉදිරියේ ලකුණු දාගැනීම, කේළාමකීම, තරගකාරීත්වයන් හේතුවෙන් තිරතුරුව ම අකුසල් මූලයන් සකස් කරගන්නවා. සමාජයේ පවතින ධර්මතාවයන් අපට වෙනස් කරන්නට බැහැ. අපි දක්ෂවෙන්න සිනේ, ධර්මයන්ට අදාළව වෙනස්වෙන්න. පිංචත් ඔබ උදෑසන රකියාවට යනකොට “අද මම කේන්තිය ඉදිරියේ සතිය සිහිය ඇතිකර ගන්නවා”ය කියලා අධිෂ්ථානයක් තමා තුළින් ම ඇතිකොටගෙන රකියාවට පිටත්ව යන්න. එය ඔබට ගක්තියක් වේවි, අකුසල් මූලයන් අවමකරගන්න.

මගතොටේ දී බස්රථයට, දුම්රියට ගොඩවෙන්න හිහින් පිංචත් ඔබ මොන තරම් අකුසල් මූලයන් ඇතිකොට ගන්නවා ද? වාඩ්වී යන ආසනය පිළිබඳ ලෝභ සිත් ඇතිවෙනවා. තදබදය නිසා ද්වේෂ සිත් ඇතිවෙනවා. මේවාට දොස් තබමින් මෝභ

සිත් ඇතිකොට ගන්නවා. මහා මාරුගයේ වාහනයක් පදවාගෙන යනකොට මාරුග සංයුත් පුවරුවක රතුලිලියක් දුල්වුණෙන් පිංචත් ඔබ ගැටෙනවා. නැවත කොළ එලිය දුල්වෙන තුරු මොන තරම් අකුසල් මූලයන් ඇතිකොට ගන්නවා ද? නව වසරේ පිංචත් ඔබ අකමැති දේ ඉදිරියේ හොඳින් සතිය, සිහිය පිහිටුවාගෙන භැසිරෙන්න. ඔබ අකමැති දෙය ඉදිරියේ සතිය, සිහිය දුර්වල වුණෙන්, ඒ නිමෙෂයේ දී ම අනාගත හවගමනේ අඩු ආයුෂයට අයන් අකුසල් මූලයන් සකස්වෙන බව තුවණින් දකින්න. මාරුග සංයුත් පුවරුවක රතු එලිය වැටෙදීදී, එම රතු එලිය ගැන අවබෝධයෙන් සිටිමින් ‘අනිත්‍යයි, අනිත්‍යයි’ වශයෙන් සිතන්න. එවිට කහ එලිය වැටෙවි. කහ එලිය වැටෙන විට ගමනට සූදානම් වෙන්න. කහ එලිය වැටෙදීදීන් අනිත්‍ය සිතන්න යන්න එපා. එහෙම වුණෙන් පසුපසින් ඇති වාහන ඔබට නළාව නාද කරාවි. අන්තයන්ට තො යා භැම්විට ම ධර්මයන්ට ඒම පිණිස පිංචත් ඔබ නව වසරේ දී අධිෂ්ථානයක් ඇතිකරගන්න.

එදිනෙදා ගෙහ ඒවිතයේ දී පිංචත් අතින් සිදුවන අකුසල මූලයන් කෙරෙහි නිරතුරුව ම අවධානයන් සිටීමට මේ නව වසරේ දී අධිෂ්ථානයක් ඇතිකරගන්න. පිංචත් ඔබ එළවළිවක් ගන්න වෙළඳසැලට යනවා. එළවළි වෙළඳසැලේ වම්බවුත් තිබෙනවා; තලනබවුත් තිබෙනවා. පිංචත් ඔබ සෙම අමාරුව තිබෙන කෙනෙක් නම්, ඔබ වම්බවුවලට ගැටිලා, තලනබවුවලට ඇලෙනවා. අකුසල මූලයක් සකස්වුණා. පිංචත් ඔබ එළවළි කඩියට ගිය විට, ඔබට දියවැඩියාව තිබෙනවා නම් කරවිලවලට ඇලෙනවා; බතලවලට ගැටෙනවා. අකුසල මූලයක්. පිංචත් ඔබ රුපලාවන් ගැන වෙහෙසෙන අයෙක් නම්, එළවළි කඩි දී ඔබ කැරවිවලට ඇලෙනවා; බතලවලට ගැටෙනවා. අකුසල මූලයන් සකස්වුණා. ඔබ මාජකඩියට ගිහින් එහි කෙළවල්ලා මාජ දුකලා ඒවා උෂ්ණයි කියලා ගැටිලා අකුසල් මූලයන් සකස්කර ගන්නවා. පළතුරක් ගන්න පළතුරු කඩියට ගිහින්, “මේ පළතුරුවලට කාබයිට ගහලා” කියලා ගැටෙනවා. අකුසල්

මුලයන් සකස්වූණා. අපි නො සිතුවත්, අපටත් නො දැනී ඉතා ම සියුම් ලෙස මේ අකුසල් සිත් අප තුළ සකස්වෙනවා.

පිංචත් ඔබ නිවසේ තිබෙන කණ්ණාචි මෙසය ගැන සිතන්න. එම කණ්ණාචි මෙසය මත තිබෙන පවුඩර පෙටිය, සුවද විලවුන් කුජ්ජිය, පනාව ගැන සිතන්න. මේවා තිසා ඔබ රුපය, හැඩය, වර්ණය තිත්තාවයෙන් ගැනීමෙන් දිනකට මොන තරම් අකුසල් මුලයන් රස්කර ගන්නවා ද? මුහුණේ තවරගන්න පවුඩර රික, සුවද විලවුන් රික මොහොත් තුළ දහඩියෙන් සේදී ගියත්, ඔබ රුපය කෙරෙහි ඇතිකොටගත් ලෝහ සිත, රුපය වැහැරී යනකොට ඇතිවන ද්වේෂ සිත ඔබව භවයේ දුකට රැගෙන යනවා. පිංචත් ඔබ ගෙදරදාර පිරිසිදු කරන කොට, රෙදි සෝදන, මදිනකොට, ආභාර පිසිනකොට, සුදානම් කරගන්නකොට, ගෙමිදුල මල්ගස් නඩත්තු කරනකොට, රුපවාහිනියක්, පත්තරයක් බලනකොට මොන තරම් නම් ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ සිත් ඇතිකර ගන්නවාද? එළවු පන්සියක්, මාල පන්සියක් ගන්න වෙළඳසැලට ගියත් ලෝහ සිතක්, අකුසල් මුලයක් නම් ඇතිවෙන්නේ, පිංචත් ඔබ ලබන්නා වූ නව වසරේ දී පරෙස්සම වෙන්න ඕනෑම. එළවුවක්, පලතුරක් ගන්න ගියා වේවා, ඇඹුමක් මිලට ගන්න ගියා වේවා, ඔබ තුළ රුපය කෙරෙහි, තිරෝගිහාවය කෙරෙහි, මිල කෙරෙහි, සෞඛ්‍යාරක්ෂිතභාවය කෙරෙහි සිතක් ඇතිවන මොහොත්ම එම සිත අනිත්‍යය කියලා දකින්න. වම්බවු දකාලා, වම්බවු අනිත්‍යය කියලා සිතෙනකොට ම අනිත්‍යය කියලා දකින්න. හිකුෂුව මෙහෙම සටහන් කළා කියලා, ඔබ එළවු කබේට ගිහින් මුදලාලී ඉස්සරහා ඇස්දෙක පියාගෙන අනිත්‍ය දකින්න යන්න එපා. එම වර්යාවන් මෝහයටද ගැනෙන්නේ. නව වසරේ දී පිංචත් ඔබ අන්තර්‍යන්ට යන්න එපා; ධර්මයට එන්න. පිංචත් ඔබට අවශ්‍ය නම් කණ්ණාචි මෙසයත් පාවිචි කරන්න, පවුඩර, සුවද විලවුන් අවශ්‍ය නම් පාවිචි කරන්න, රුපය, ලස්සන, සුවද, වර්ණය අනිත්‍ය වශයෙන් දකිමින්....

හිකුතුවගේ නීති ජීවිතයේ පාසල් යන කාලයේ අම්මා පවුචර දුම්මට පස්සේ කවදාවත් පවුචර මූහුණේ තවරලා නැහැ. සිනහවෙන් ම තමයි මූහුණු සරසාගත්තේ.

පිංචත් ඔබ තුළින්, එළවුවක් ගන්න ගියත්, මාඅවක් ගන්න ගියත්, ගෙදර අතුපතුගාන්න, පිරිසිදු කරන්න ගියත්, රවුල කපාගත්ත ගියත් මෙතරම් අකුසල මූලයන් රස්වෙනවා නම්, පිංචත් ඔබට දුන් සැකයක් නැහැ නේ ද, මනුෂ්‍යයාගේ පරමායුෂ අඩුවෙන්නේ අකුසල මූලයන් වැඩිම නිසා ම ය කියලා?

පන්සල, ආරණ්‍ය කුසලයට ම මිස අකුසලයට නම් නො යොදුන්න

(නව වසරට ප්‍රවේශයක් - 5)

පිංචත් ඔබ, ලබන්නා වූ නව වසරේ දී පන්සල, ආරණ්‍ය ස්වාමීන් වහන්සේලා, පිංකම් නිසා අකුසල් මූලයන් සකස්කර ගන්න එපා. පිංකම් සිදුකරන්න ඕනෑ, කුසල් මූලයන් රකිතින්. පන්සලේ වැඩසිටින සාමණේර ස්වාමීන් වහන්සේ තමන්ගේ ආගමික කටයුත්ත සිදුකළා ය කියලා අකුසල මූලයන් ඇතිකර ගන්න එපා. අතිතයේ ජ්වත්වුණ උග්‍ර ගෘහපතිවරයාත්, අනෙකිවූ සිවුතුමාත් සාමණේර ස්වාමීන් වහන්සේලාට පසග පිහිටුවා වන්දනා කළා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, ගිහි අනාගාමී උපාසකතුමාට වඩා, අද පැවිදි වූ සාමණේර ස්වාමීන් වහන්සේ ග්‍රේෂ්ඨයි කියලා. පිංචත් ඔබ සාමණේර ස්වාමීන් වහන්සේලා තමාගේ ආගමික කටයුත්ත සිදුකළා ය කියලා ගැටුණෙන් පිංචත් ඔබ අතිතයේ වැඩසිටිය උතුම් රහත්ථිල අවබෝධය ලැබූ නිගෝර්ධ, සෝජාක, සංකිච්ච, ද්‍රිඛමල්ල පුත්ත වැනි සාමණේර අවධියේ දී ම උතුම් රහත්ථිල අවබෝධය ලැබූ සාමණේර රහතන් වහන්සේලා සමගත් ගැටුණා වෙනවා. එවිට උතුම් සංසරත්තය කියන අර්ථය ඔබ තුළ පිහිටන්නේ නැහැ.

සාමණේර ස්වාමීන් වහන්සේලාත් ලබන්නා වූ නව වසරේ දී දක්ෂවෙන්න ඕනෑ, ගිහි පිංචතුන්ලා තමන්ට වන්දනා කරන්නේ, සිවිපසයෙන් ඇප උපස්ථාන කරන්නේ අතිතයේ වැඩසිටි නිගෝර්ධ, සෝජාක, සංකිච්ච වැනි උතුම් සාමණේර රහතන්

වහන්සේලා අරමුණු කොටගෙන යි කියන කාරණය තුවණීන් මතකොටගෙන, සංකීරණ දැයැලය තුළ, සේවියා ධර්මයන් තුළ හැකි පමණින් ගක්තිමත් වෙන්න. සමහර විට සාමණේර ස්වාමීන් වහන්සේට වන්දනා කරන ගිහි පිංචා සේවාන්ත්ල අවබෝධය ලැබූ ගිහි පිංචාවක් වෙන්න පුළුවන්. මෙවැනි අවබෝධාත්මක ගිහි වන්දනාවක දී සාමණේර ස්වාමීන් වහන්සේ දිලයෙන් දුර්වල නම් උන්වහන්සේට එය අනතුරක් වෙනවා.

පිංචා ඔබ, ලබන්නා වූ තව වසරේ දී කුමන පිංකමක් සිදුකළත් ඒ තුළින් කුසල් මූලයන් ගක්තිමත් කරගන්න දක්ෂවෙන්න. පිංචා ඔබ දානයක් පූජා කරන විට එම දානයට තවත් කෙනෙක්ගෙන් කෙසෙල් ඇවරියක් හෝ අරගෙන, අනුත්වත් සහභාගිකරගෙන 'මගේ දානය' කියන ලෝහ සිත බිඳ දමන්න. පිරිකරක් පූජා කරන විට තවත් පිංචාවකුගෙන් එම පිරිකරට රුපියල් දහයක් හෝ සම්මාදන් කරගෙන 'මගේ පිරිකර' කියන ලෝහ සිත දුර්වල කර දමන්න. කයින පිංකමක් සිදු කරන විට අවම වශයෙන් තමන්ගේ ඇශ්‍යාතියෙක්වත් එම පිංකමට හවුල් කරගෙන 'මගේ කයින පිංකම' කියන ලෝහ සිත දුර්වල කර දමන්න.

පිංචා ඔබ, ලබන්නා වූ තව වසරේ දී පන්සලට, ආරණ්‍යයට පිං සිදුකර ගැනීමට ගිහිල්ලා මල් ද්‍රාගෙන ගිය පොලිතින් බැගය, තෙල් ද්‍රාගෙන ගිය හිස් බෝතලය, හිස් හැඳුනුකුරු පෙට්ටිය පන්සල් භුමිය අපවිතු වෙන ලෙස ද්‍රා එන්න එපා. බුදුරජාණන් වහන්සේට පහන් ආලෝකය දළුවලා පහන් වැටෙටි තිබේ අතේ ගැවුණ දැලිකණු සුදු බිත්තියේ පිසදමන්න එපා. මොන ම හේතුවක් නිසාවත් පන්සලට බලු පැටවි, පූස් පැටවි ගෙනත් දමන්න එපා. පන්සල්, ආරණ්‍ය භුමි තුළට නිකෙලෙස් සිතින් පැමිණෙන පිංචාන්ලාගේ සිත් තුළ කෙලෙස් ඇතිවන ලෙස අසහා ආකාරයට හැසිරෙන්න එපා. මෙවා අටමහ අකුසල් ගණයටයි වැටෙන්නේ. ලොවුතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ අටමහ කුසල් වශයෙන් පන්සල් කුටි පූජා කිරීම, බුදුපිළිම වහන්සේලා පූජා කිරීම, කයින පිංකම සිදුකිරීම, වැසිකිලි-කැසිකිලි පූජා කිරීම,

අෂ්ට පරිජ්කාර පූජා කිරීම වැනි තිරතුරුව පිං වැඩෙන පිංකම් දේශනාකාට තිබෙනවා. අටමහා කුසල් සිදුකිරීමේ දී පිංකමෙන් පසුවත් තිරතුරුව පිං වැඩෙනවා. ඒ වගේ ම සි, යම් පිංවතෙක් පන්සල, ආරණ්‍ය පරිසරය අපිරිසිදු කරනවා නම්, අසහා ලෙස හැසිරෙමින් තරුණ ස්වාමීන් වහන්සේලාගේ, ගිහි පිංවතුන්ගේ සිත් දූෂ්‍ය කරනවා නම්, බලු පැටවි, පූජ පැටවි ගෙනත් දානවා නම්, ස්වාමීන් වහන්සේලාව විවේචනය කරනවා නම්, සාංසික දේපල ගිහි පිංවතුන් විසින් පරිහරණය කරනවා නම් මේවා කරන පිංවතුන් සුවෙන් සිටියත්, ඒ පිංවතුන්ලාගේ ජීවිතවලට පවි එකතුවෙනවා. මේවා අටමහ අකුසල් ගණයටය වැටෙන්නේ.

පිංවතුන් මහපාරේදී දැක්ලා ඇති, සමහර මානසික රෝගී යාවක පිරිස් සිටිනවා. අවුරුදු ගණනාවකින් ඒ ආය නාලා පිරිසිදුවෙලා තැහැ. මූල් ගීරයේම කුණු බැඳිලා. දුවිලි කුණු තැවරුණ කිඹුවූ ඇඳුමක් තමයි ඇඳුගෙන සිටින්නේ. හිසකෙස් සනව වැවිලා, අදුරු පැහැයට පොකුරු ගැසිලා තිබෙන්නේ. කෙනෙකුට දකින්න අපුසන්න සි. තමන්ගේ අපවිතුහාවය ඔහුට දැනෙන්නේ තැහැ. මනුෂ්‍ය සමාජය තුළ ජීවත්වෙන මේ අපවිතු මනුෂ්‍යයා, පෙර ජීවිතයේ පන්සල, ආරණ්‍යය අපවිතු කළ අටමහා අකුසලයන්ගේ ම එලයක්.

මත් පානයන්, මත් දානයන් දුරන්ම දුරකිරන්න

(නව වසරට ප්‍රවේශයක් - 6)

පිංචත් ඔබ දැකලා ඇති, සමහර මංගල උත්සව තිබෙනවා, උත්සවයට පැමිණෙන සියලුම අමුත්තන්ට ඇති තරම් අසත්පුරුෂ මත්වතුර දානයන් දෙනවා. නමුත් මගුල් ගෙදර මනමාල මහත්මයා මත්වතුර බොන්නෙත් තැහැ, මනමාල මහත්මයාගේ දෙමාපියන් මත්වතුර බොන්නෙත් තැහැ. බලන්න, මොන තරම් අසත්පුරුෂ ධර්මයක් ද කියලා. තමන් සිල්පද ආරක්ෂා කොටගතිමින්, අනුන්ගේ සිල්පද උවමනාවෙන් ම බිඳ දමනවා. තමන් සිතුවත් තමන් සිල්පද ආරක්ෂා කොටගත්තා ය කියලා, අනුන් ශිලයෙන් දුරවලකාට, අනුන් අකුසල් මූලයන් තුළට කොටුකිරීමෙන්, තමන් බලවත් අකුසල් මූලයන් රස්කාට ගන්නවා. අසත්පුරුෂ මත්වතුර දත්සැල් දෙන මංගල උත්සවවල මනමාල පාර්ශ්වයන්, අමුත්තන්ගේ පාර්ශ්වයන් සහයෝගයෙන් යුතුව කරගන්නා සූභ ප්‍රාර්ථනාවක් තිබෙනවා. එම සූභ ප්‍රාර්ථනාව තමයි, “අපි අමුත්තන්ට මත්වතුර දානය දිලා ඔවුන්ගේ සිල්පද බිඳ දමා, අකුසල් මූලයන් ඇතිකරනවා, අමුත්තන් වන ඔබලා සූව සේ මත්වතුර දානයන් භ්‍ක්තිවිදාලා රෝගීභාවයන්, ආයුෂ හිනවීමත්, සිල්පද බිඳීමත් ජ්විතයට එකතුකාට ගන්න”ය කියලා. කොහොම ද මිතුත්වයේ, යාතිත්වයේ මගුල් ගෙදර දෙපාර්ශ්වයේ සූභ පතාගැනීම.....?

මගුල් උත්සවයේ, උපන්දින සාදයේ දී අනුන්ට මත්වතුර අසත්පුරුෂ දානයන් දීමෙන්, ඔබ අනුන්ගේ ශිලය දුරවලකාට,

අනුන්ගේ අකුසල් මූලයන් තීවු කිරීම නිසා, මේවායේ විපාකයන් හැටියට ඔබලාට රෝගීභාවය, ආයුෂ හීනභාවය, විවාහ දිවියේ අසම්ගිය වගේ ම, මේලුග ජීවිතයේ යම්හෙයකින් ඔබ මනුෂ්‍ය ප්‍රතිසන්ධියක් ලැබුවොත්, ඔබ උපත ලබන්නේ ද බෙබැඳ තාත්තා කෙනෙකුට දාව වීමත්, ඔබත් තරුණ කාලයේ දී ම බෙබද්දෙක් වීමත් ධර්මතාවයක් වෙනවා. තමන් මත්වතුර පානය තො කර, අනුනට අසත්පුරුෂ මත්වතුර දානයන් දෙන පුද්ගලයා අසත්පුරුෂ භාවයේ අංක එක වෙනවා. යම් පිංචතෙකුට තමන්ගේ මංගල උත්සවයට, උපන්දින ප්‍රියසාදයට මත්වතුර අවශ්‍ය යැයි සිතෙනවා නම්, හිකුෂුව ඔහුට සහතිකයක් දෙනවා. එම සහතිකය තමයි, ඔබ තවම තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවට පැමිණිලා නැහැ, ඔබ තවම අමුලිකා ගුද්ධාව තුළයි සිටින්නේ කියන සහතිකය.

මත්වතුර අයිති හීනමානයට යි; කැදිරකමට යි; පරාජීතභාවයටයි. අනුනට මත්වතුර දන්සැල් දෙන තැනැත්තා අයිති අසත්පුරුෂ භාවයේ අංක එකට ම යි. තමන් මත්වතුර බොනවාට වඩා, අනුනට අසත්පුරුෂ මත්වතුර දානයන් දීම බලවත් අකුසලයක් බවත්, පවත්නා නව විවිතු මත්වතුර සංස්කෘතිය තව තව ගක්තිමත් කිරීමේ හේතුළුල ධර්මයක් බවත් තුවණින් දකින්න ද්‍රුෂ්‍යවෙන්න. මංගල උත්සවයක දී, උපන්දින සාදයක දී මත්වතුර දත් දී සිය දෙනෙනුගේ සිල්පද බිඳිනවා ය කියන්නේ, සිය දෙනෙනු තුළ අකුසල් මූලයන් වඩානවා ය කියන්නේ මොන තරම් අකුසලයක් ද කියලා ධර්මානුකුලව දකින්න. නව වසරේ දී පිංචත් ඔබ ද්‍රුෂ්‍යවෙන්න, පසලාස්වක පොහොය දිනයට පන්සලේ ධර්ම ගාලාවේ සිල් සමාදන්වෙන උපාසක උපාසිකාවන් සිය දෙනෙක් රස්කොටගන්නා කුසලය යම් සේ ද, ඔබ ප්‍රියසාදයක දී සිය දෙනෙනුට අසත්පුරුෂ මත්වතුර දන්දීමෙන් ලැබෙන අකුසලයේ පව ද, ප්‍රතිවිරැද්‍ය අර්ථයෙන් ඒ තරමට ම බලවත් වෙන බව ධර්මානුකුලව ගළපාගන්න.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, "මහණෙනි, කාමයේ ආස්වාදයක් තිබෙනවා"ය කියලා. එහෙමනම් අසත්පුරුෂ

මත්වතුර දානය තුළත්, මත්වතුර පාවිචිය තුළත්, ආස්වාදයක් එම ජීවිතවලට ලැබෙනවා. නමුත් එම කෙටි මාර ආස්වාදය නිසා, දීර්ස වූ ආදිනවයන් රසක් එම ජීවිතවලට එකතුවෙනවා. එම කෙටි කාමයේ ආස්වාදය උදෙසා පිංවත් ඔබ ජීවිතයට එකතුකොට ගන්නා දීර්ස ආදිනවයන් වන්නේ, පැතිර යන නව විවිත මත්වතුර සංස්කෘතිය තව තව වර්ධනය වෙනවා. රෝගීභාවය, අපකීර්තිය, ආසුළු හිතවීම, සතර අගතියට වැටීම මාර මත්වතුර ආස්වාදයේ දීර්ස ආදිනවයන් බවට පත්වෙනවා. ලබන්නා වූ නව වසරේ දී මත්වතුරේ ඇති කෙටි ආස්වාදයත්, එහි ඇති දීර්ස ආදිනවයන් ආදියත් කෙරෙහි පිංවත් ඔබ සතිය, සිහිය ඇතිකොට ගන්න දක්ෂවෙන්න. මත්වතුර බීමට, මත්වතුර දත්තීමට සකස්වෙන ඔබගේ සිත දත් දී පිංවත් ඔබ ශිලයන් ආරක්ෂා කොටගෙන උතුම් විද්‍රෝහනාමය, දානමය කුසලයකුත් ජීවිතයට එකතුකොට ගන්න දක්ෂවෙන්න. මත්වතුර විදුරුවක් අනුන්ට දත්දෙන්නා, අකුසල් ගැලුමක් දත්දුන්නා වෙනවා. මත්වතුර විදුරුවක් බොන පිංවතා අකුසල් ගැලුමක් බොන කෙනෙක් බවටයි පත්වෙන්නේ.

පිටි කොටන්න ගිය කාලය ඉතිරුවූණා ඉතිරි කරපු කාලයේ කෝ පිං පිරැණු

(නව වසරට ප්‍රවේශයක් - 7)

නැවීන තාක්ෂණික උපකරණ ගෙදරදාර පරිහරණයට පැමිණීම නිසා ම, එදිනෙදා ජීවිතයේ දි පිංචත් ඔබට මොන තරම කාලයේ ඉතිරියක් ලැබේ තිබෙනවා ද.

හිසුවට මතකයි, අපි පොඩි කාලයේ අවුරුදු ලංචෙනකාට කැවුම හදන්න අම්මා සමග ගල්වංගේ භාල් කොටනවා; පිටි හලනවා. භාල් කිලෝ දෙකක් දියේ දමලා පිටි කොටන්න එදා පැය තුන හතරක කාලයක් ගතවෙනවා. වර්තමානයේ එම කටයුත්ත, තාක්ෂණය විසින් පැය භාගයකින් කරගැනීමේ හැකියාව ලැබේලා තිබෙනවා.

මෙහේ ම පෙර පින නිසා ම, මේ තාක්ෂණයේ භාවිතයෙන් ඔබට ලැබෙන කාලයේ ඉතිරිය ඔබ පෙරලා යොදාගන්නේ ලෝභ, ද්වේෂ, මෝභ අකුසල් මූලයන් වර්ධනය කොටගැනීම උදෙසා ම යි. තාක්ෂණය නිසා මෙතරම් කාලයේ ඉතිරියක් පිංචත් ඔබට ලබාදී තිබියදීත්, අද උදෑසන පිණ්ඩාත මඩුවට පැමිණී අම්මා කෙනෙක් හිසුවට කියනවා, “මේ මාසයේ වැඩ වැඩ නිසා, සිල් සමාදන් වෙන්න යන්නේ තැහැ”ය කියලා. අනීත පින නිසා පිංචත් ඔබට කාලය ඉතිරිකාට දෙනකාට, පෙරලා ඔබ තවතවත් වගකීම් කර මතට ගන්නවා. අනීත පින විසින් වර්තමානයේ ඔබට ලබාදෙන කාලයේ ඉතිරිය පෙරලා පින්කිරීම උදෙසා යොමුකාට ගන්නේ තැහැ. පින කියන්නේ මොන තරම් උත්කෘෂ්ට දෙයක් ද. අනීත මනුෂ්‍යාගේ පින විසින්

සකස්කාට දුන් දැනුමේ එලයෙන් බිජිවෙන තාක්ෂණය විසින් ලෝකය සරලකාට, පහසුකාට තිබියදීත්, පිංචත් ඔබ ජ්විතය අකුසල් මූලයන්ගෙන්, කාමවිෂන්දයන්ගෙන් බරකාට ගන්නවා. ඇය පිංචත් ඔබ පිනට මේ තරම් අසාධාරණයක් කරන්නේ?

ඔබ ම කරගත්තා වූ අතීත පින විපාක දෙනකාට, පිනට මේ සා අසාධාරණයක් ඔබ කරනවා නම්, වර්තමානයේ තැවත පිං කරන එක් අර්ථයක් තැහැ. පින විසින් ඔබට කාලය ඉතිරිකාට දෙනකාට, ඔබ එම කාලය තැවත තැවත අකුසල් මූලයන් වැඩිම උදෙසා යොමුකාට, පින කියන අර්ථයට බලවත් අසාධාරණයක් කරනවා.

පිංචත් ඔබට අතීත පින නිසා ම, මෙව්වර කාලය ඉතිරියක් කර දී තිබියදීත්, ඔබට බුදුන් වැඩින්නට, පන්සල් යන්නට, සිල් සමාදන් වෙන්නට, අනුන්ට යහපතක් කරන්නට, පිරිත් ගෙදරක, බණ ගෙදරක යන්නට වේලාවක් තැහැ කියනවා. පින ඔබ දුක උදෙසා ම ආයෝජනය කරනවා.

ලබන්නා වූ නව වසරේ දී, පිංචත් ඔබගේ ගේදාර කටයුතු පිණිස තාක්ෂණය නිසා ලැබෙන කාලයේ ඉතිරියෙන් අවම වශයෙන් කුසල් මූලයන් වැඩින්න පිංකම් උදෙසා පැයක්වත් යොමුවීමට දැක්වෙන්න. එසේ නො වුණේත්, පින විපාකයට පැමිණෙදේ අකුසලයට අතවනන අවාසනාවන්තයින් වීමේ අනතුරටය සමාජය ගමන් කරන්නේ. මෙහි අතාගත එලය තවදුරටත් ආයුෂ හිනවීමත්, රෝගීභාවයත් පමණක් ම යි.

මේ, මා ඔබට දැන් අලුත් අවුරුදු තැංග්ග සි

(නව වසරට ප්‍රවේශයක් - අවසන් කොටස)

පිළිවතුන්ලා ලබන්නා වූ නව වසරේ දී පිළිකම් සිදුකරන විට, ස්වාමීන් වහන්සේලා හේදවන ආකාරයට පිළිකම් සිදුකරන්න එපා; ගිහි පිළිවතුන්ලා හේදවෙන ආකාරයට පිළිකම් සිදුකරන්න එපා; පන්සල්-පන්සල් ගැටෙන ආකාරයට පිළිකම් සිදුකරන්න එපා.

හික්ෂුව දැකලා තිබෙනවා, සමහර පන්සල්වල එකිනෙකාට විරුද්ධ දායක කණ්ඩායම් දෙකක් තිබෙනවා. මේ පාර්ශ්වයන් දෙක පන්සලේ තරගෙට පිළිකම් සිදුකරනවා. මෙවැනි ක්‍රියාවන්ගෙන් යම් පිනක් වැඩුණත් පිනට ඔරෝත්තු නො දෙන ආකාරයට අකුසල් මූලයන් වැඩෙනවා. මේ ලෝකයේ සමාක්ෂාප්තික දෙවියන් දිවෙස් හෙළන ස්වභාවයන් දෙකක් තිබෙනවා. එකක් තමයි තවිතිසාවේ සුදුම් සහාව. දෙවැනි සහාව තමයි පන්සලේ, ආරණ්‍යයේ දායක සහාව. දායක සහාවේ සමගිය, ගාසනයේ ආරක්ෂාවටත් ගමේ සමගියටත් අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් වෙනවා. මෙය සටහන් තබන හික්ෂුව, ගමේ පන්සල වන කළපලවාව ශ්‍රී සුදර්ශනාරාම පුරාණ විභාරස්ථානයේ දායක සහාවේ සහාපති හැරියට පත්වුණේ, වයස අවුරුදු තිස්හයේ දී පමණ. දායක සහාවේ අතෙක් සියලු ම නිලධාරීන් මට වඩා වයසින් වැඩියි. අපි බොහෝ ම සමගියෙන් කටයුතු සිදුකලා. මේ සමගිය වර්තමානයේ ගමේ පන්සලේ තිබෙනවා ද කියන්න හික්ෂුව දන්නේ නැහැ. මේ වෙළාවේ හික්ෂුවට සිහිපත් වෙනවා, ගොරවණිය බතලවත්තේ නායක ස්වාමීන් වහන්සේව.

උන්වහන්සේ බොහෝ ම නිහතමානී, ඉන්දිය සංවරයෙන් යුත් නායක ස්වාමීන් වහන්සේ මාව වයස අවුරුදු තිස්හයේ දී පමණ දායක සභාවේ සභාපති හැටියට පත්කළත්, මා පාසල් වයසේ දී පන්සල් වත්තේ ක්‍රිකට් ගහන්න ගිහිල්ලා, පන්සල් වත්තේ තැකිලි කඩින්න ගිහිල්ලා උන්වහන්සේගෙන් දෙපාරක් ම ගුරිකාලා තිබෙනවා. ඒ ගුරිකැම මතක් වෙනවිට අද හික්ෂුවට සතුවක් දැනෙනවා. ඒ අකිකරු භාවයයි, කිකරු භාවයට අවශ්‍ය සිහිය, සතිය මා තුළ ඇතිකොට දුන්නේ.

ඉහත සටහන් කළ කරුණුවලින් පිංචත් ඔබට හොඳින් ම වැටහෙනවා ඇති, පිංචත් ඔබ එදිනෙදා කරන සැම කටයුත්තකදීම ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ අකුසල මූලයන් සිදුකර ගන්නවා ය කියන කාරණය. එම නිසා ලබන්නා වූ නව වසරේ දී පිංචත් ඔබ දක්ෂවෙන්න, කුසල මූලයන් වැඩින ආකාරයට එදිනෙදා මධ්‍යි කටයුතු සිදුකරන්න; කුසල් මූලයන් වැඩින ආකාරයට ඔබ කරන දාන, ශිල, භාවනා පිංකම් සිදුකරගන්න.

අකුසල් මූලයන් වැඩින ආකාරයට ඔබ පිංකම් කළේත් පින අනාගතයේ දී විපාකයට එන්නේ දුර්වල, රෝගී, අඩු ආයුෂ සහිත උපත්වලින්. දුෂ්කිලභාවය සහ අකුසල් මූලයන් නිසා අනාගත ලෝකයේ බිහිවන මාග සංඡාවන්ගෙන් යුත් අඩු ආයුෂ සහිත මත්‍යාෂ්‍ය ප්‍රජාව කෙරෙහි බිය ඇතිකරගෙන, නව වසරට කුසල් මූලයන් වඩන අධිෂ්ථානයෙන් පියවර තබන්න. නව වසර ධර්මයේ අර්ථයන් වැඩින, ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපදාවේ යෙදෙන වසරක් බවට පත් කරගන්න.

පිංචත් ඔබ සමාජයෙන් ඇසෙන දාජ්ටී, මතවාද, අදහස් නිසා නිරතුරුව ම බරපතල ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ අකුසල් මූලයන් සකස් කරගන්නවා. ඉන්දිය අසංවරයෙන් යුත් පුද්ගලයින්, අයෝනිසේ මනසිකාරයෙන් යුත් පුද්ගලයින්ගේ අදහස්, ප්‍රකාශයන්, ක්‍රියාවන් නිසා ඔබ දිනකට මොන තරම් අකුසල මූලයන් ඇතිකර ගන්නවාද? ලබන්නා වූ නව වසරේ දී පිංචත් ඔබ ඇසෙන් දකින, කනෙන්

අසන දෙය ප්‍රතිඵලික්ෂාවෙන් යුතුව ජීවිතයට එකතු කරගන්න. යමක් දකින විට, අසන විට මේ දකින, අසන දෙයින් මා අකුසල් සිතක් ඇතිකර ගන්නවා ය කියන සතිය, සිහිය ඇතිකරගෙන අනුනගේ ඉන්දිය ධර්මයන්ගේ දුර්වලභාවය හේතුවෙන් ඔබ ඔබේ ඉන්දිය ධර්මය දුර්වල කරගන්න එපා. එය අනාගතයේ අඩු ආයුෂ ඇති උපතකට හේතුවෙනවා. වර්තමාන සමාජයේ මනුෂ්‍යයා තුළ කුසල මූලයන්ගේ දුර්වලභාවයෙන් දානයේ පින විපාකයට පැමිණෙන නිසා, මනුෂ්‍යයා තුළ සකස්වෙන වර්ණය, සැපය, බලය, ඉන්දිය අසංවරභාවය තුළිනුයි පෝෂණය වෙන්නේ. එම නිසා ධර්මයට කැමති පිංචතුන්ලාට, ලැජ්පාට-හය ඇති පිංචතුන්ලාට, මනුෂ්‍යකම, සාධාරණය ගරුකරන පිංචතුන්ලාට අසන්න, දකින්න වෙන්නේ ඔබලා අකමැති දේවල්මයි. මේවා හේතුපැල ධර්මයන්. දක්ෂ පිංචතා ලබන්නා වූ නව වසරේ දී ඔබ දකින, ඔබ අසන, ඔබ සිතන දෙය තුළින් ධර්මයක්මයි, කුසලයක්මයි, මතුකරගත යුත්තේ. පිංචත් ඔබ තුළ ඉහත ගක්තිය දුර්වල තම් මෙවැනි අනතුරු මගහැරයාමෙන් දුරුකර ගැනීමට ඔබ දක්ෂවෙන්න ඕනෑම.

පිංචත් ඔබ, ලබන්නා වූ නව වසරේ දී මොන ම හේතුවක් නිසාවත් වෙශයෙන් දුවන කේවිවිවල එල්ලෙන්න යන්න එපා, දුවන කේවිවිවල එල්ලෙන්න ගියෙන් ඔබ අනතුරට පත් වේවි. දුවන කේවිවියක් දැක්කම, දුවන කේවිවිවලට සූව සේ දුවන්න ඉඩහැරා පිංචත් ඔබ මන්දගාමී වන්න. වෙශයෙන් දුවන කේවිවි කවදාහරි දවසක පිළි පතිනවා. එය ධර්මතාවයක්. පිළි පතිනවාය කියන්නේ සම්මා දාෂ්ටියෙන් මිථ්‍යා දාෂ්ටියට පතිනවා ය කාරණය යි.

මෙම සටහන අවසන් කරන මොහොතේ හික්ෂුව දැඟේදෙක පියාගෙන ගෙවී ගිය වසර දෙස හැරී බැලුවා. හික්ෂුවට අරමුණු වෙන්නේ හිස්බවක් පමණයි. ඇල්පෙනිති තුඩික තරම්වත් සටහනක් එහි නැහැ. ගෙවීගිය වසරේ හික්ෂුව ධර්මය සටහන් කළා; ධර්මය දේශනා කළා; ධර්ම සාකච්ඡා කළා; දායක පිංචතුන් ඇසුරු කළා. ඒත් හික්ෂුවට අරමුණු වෙන්නේ හිස්බවක්

පමණක් ම යි. සටහන් කළ, දේශනා කළ, අසුරු කළ කිසිවක්, කිසිවෙක් ජීවිතයට ඇලිලා තැහැ. ධර්මයේ සුන්දර අත්දැකීමක් පිංචතුන්ලාට අලුත් අවුරුදු තැග්ගක් වශයෙන් සටහන් තබමින් ලිඛිය අවසන් කරනවා. දැන් වේලාව රාත්‍රී 8.30 යි. උදුවප් මහේ පරිසරය හරි ම ලස්සනයි. බාල්කයේ එල්ලෙන ලන්තැරුමේ එළිය හරි ම සෞම්‍යයයි. අරමුණක් තැති හික්ෂුවගේ වර්තමාන ජීවිතය හරි ම නිහඩ යි.

සිංහල බෞද්ධ ධකම ධර්මයෙන් අර්ථ ගැන්වූ අවුරුදු උදාවකට....

(සිංහල අලුත් අවුරුද්ද නිමිත්තෙන් තැබූ තවත් විශේෂ සටහන)

පිංච් මහත්මයෙක් හික්ෂුවගෙන් ප්‍රශ්නයක් වීමසුවා, “ස්වාමීන් වහන්ස, සතිය, සිහිය කියන්නේ කුමක්ද?” කියලා. පිංච් ඔබ ආසනයක වාඩිවෙලා බුදුගුණ භාවනාව මෙනෙහි කරමින් සිටිනවා ය කියලා හිතන්න. මොහොතකින් ඔබේ සිත බාහිර අරමුණක් කරා ඇදී යනවා. ඔබ ඇස්දෙක පියාගෙන සිටියත්, ඔබේ සිත දැන් තිබෙන්නේ වෙනත් රුපයක් ඔස්සේ ඇදීගිහින්. දැන් ඔබ සිටින්නේ ඇතිකොටගත් සැබැං අරමුණ කෙරෙහි අසිහියෙන්. තමා අසිහියෙන් සිටින බව දැනගෙන, ඔබ තැවතත් බුදුගුණ භාවනාව සඳහා සිත යොමුකරනවා. භාවනාව කෙරෙහි යොමුකර ගන්නා වූ සිත තැවත තැවත එම අරමුණ කෙරෙහි තැන්පත් කරගන්නවා. දැන් ඔබ කුළ සතියත්, සිහියත් දෙක ම තිබෙනවා.

තවත් පිංච් මහත්මයෙක් හික්ෂුවගෙන් ප්‍රශ්නයක් වීමසුවා, “ස්වාමීන් වහන්ස, ධර්මය, අධර්මය කියන්නේ කුමක්ද?” කියලා. පිංච් ඔබ, අනිත්‍ය දෙය අනිත්‍ය වශයෙන් දකිනවා නම්, දුක දෙය දුක වශයෙන් දකිනවා නම්, අනාත්ම දෙය අනාත්ම වශයෙන් දකිනවා නම්, එය ධර්මය වෙනවා. පිංච් ඔබ අනිත්‍ය දෙය නිත්‍ය වශයෙන්, දුක දෙය සැපයක් වශයෙන්, අසුළ දෙය සුළ වශයෙන්, අනාත්ම දෙය ආත්මය වශයෙන් දකිනවා නම්, එය අධර්මය වෙනවා.

යම් පිංචතෙක් හික්ෂුවගෙන් ඇසුවහොත් “සිංහල බොද්ධයා කියන්නේ කවරෝක් දී?” කියලා, හික්ෂුව මෙහෙම පිළිතුරක් තමයි දෙන්නේ. සැබැඳු ම සිංහල බොද්ධයා කියන්නේ අනා ජාතීන්, අනා ආගමික පිංචත්‍රන් කාසිකව, මානසිකව පිඛාවට පත්කරමින් කටයුතු කරන ජාතිවාදීයෝක් නො වේ. ඒ වගේ ම සිංහල ජාතිය, බොද්ධකම තිබුණා ය කියලා බඩා පිරෙනවද?“ කියමින් ජාතිය, බොද්ධකම දෙවැනි තැනට දමා, ධනය, බලය පසුපස හඟායන ජාතියේහියෝක් ද නො වේ. සැබැඳු ම සිංහල බොද්ධයා යනු, සමමා දිවියෝන් පරිපූරණ වූ, ආරය අඡ්ටාංගික මාර්ගයේ ගමන් කරන පිංචතා සි; තමනුත් සමමා දිවියෝන් හවගමනේ ආරක්ෂා වී, මෙලොව, පරලොව සැපයන් සාක්ෂාත් කොටගෙන, අනුනට මෙලොව, පරලොව සැපයන් ආරක්ෂා කරදීමට අවශ්‍ය උපකාරක ධර්මයන් සලසන පිංචතා සි.

සිංහල අප්‍රත් අවුරුද්දක් ලගුලිය ම පැමිණෙන මොනොන් පිංචත් ඔබට සතිය, සිහිය ගැනත්, ධර්මය, අධර්මය ගැනත්, සැබැඳුම සිංහල බොද්ධයා යන අර්ථය ගැනත් සටහනක් තැබුවේ, සතියෝන්, සිහියෝන් තොරව, අධර්මය පසුපස යමින්, සිංහල බොද්ධකමේ අර්ථයන් මූහුන් කිරීමට අසාර්ථක උත්සාහයක යෙදෙන සමාජය ගැන කරුණාවෙන් ම සි.

සමාජය දෙස මොහොතක් දැස් හැර බලන්න. හැමෝම සුදෙළුසුදු ඇශ්‍රම් අදින්න හරි ම දක්ෂ සි. හැමෝම තුනුරුවන්ට පසග පිහිටුවා වදින්න හරි ම දක්ෂ සි. හැමෝම පිංකම් කරන්න, දත්දෙන්න හරි ම දක්ෂ සි. නමුත් හැමෝම ද්වේෂයට පෙරලා ද්වේෂ කරනවා; වෙටරයට පෙරලා වෙටර කරනවා. හැමෝම පළිගැනීමට පෙරලා පළිගන්නවා. “මම නැවතුණා. ඔබත් තවතින්න” කියන අර්ථත් පූර්වාදර්ශයක් සමාජයට දෙන්න කවිරුවත් ම ඉදිරිපත් වෙන්නේ නැහැ. “ඔබ මට ද්වේෂ කළා. මම ඔබට ද්වේෂ කරන්නේ නැහැ” කියලා “ඔබ මට වෙටර කළා. මම ඔබට වෙටර කරන්නේ නැහැ” කියලා “ඔබ මගෙන් පළිගන්තා. මම ඔබෙන් පළිගන්නේ නැහැ” කියලා සිංහනාදයක්

කරන්න සැබැඳීම සිංහල බොඟදියෙක් තැති සිංහල ජාතියට කවත් සිංහල අවුරුද්දක් අනිද්දාට උදාවෙනවා.

තෘප්ත්‍යාව තමැති මධුවිතට ද්වේෂය, වෛරය, ප්‍රිගැනීම කටගැස්මක් වී සිංහලකම, බොඟදිකමේ අර්ථයන් ඇසට පෙනිපෙනී දුර්වල ව යන මොංගාතක, පිංචත් ඔබ සියලුදෙනා ම සිංහල බොඟදිකමේ සැබැඳීම අර්ථය ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයම බව හඳුනාගතහොත් එය සිංහල බොඟදි ජාතියට තැවුම් ගක්තියක් වගේ ම අර්ථවත් අවුරුදු උදාවක් ද වෙනවා.

සිංහල අවුරුදු මේසයේ කැවුම්, කිරිත්, මුං, අතිරස වැනි කැවිලිපෙවිලි තිබෙනවා වගේ ම, අවුරුදු මේසයට වාඩිවෙන පිංචත් ඔබේ ජ්වේතය තුළ සම්මා දිවියේ අර්ථයන් තිබෙන්නට ඕනෑම.

පිංචත් ඔබ සිංහල බොඟදියෙක් වෙලා උපත ලැබුවේ පෙර කුසල සංස්කාරයක් නිසා ම යි. මේ සටහන් තබන හික්ෂුව උපත ලැබුවෙත් සිංහල බොඟදියෙක් වශයෙන්. තමුත් හික්ෂුව දක්ෂ්වාණා, සිංහල බොඟදියෙක් වශයෙන් උපත ලබා, සිංහල බොඟදිකමේ අර්ථය වන ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය උපයෝගී කොටගෙන ආර්ය ජාතියට පත්වෙන්න. දැන් හික්ෂුවගේ ජාතිය සිංහල ජාතිය නො වේ; ආර්ය ජාතිය යි. ආර්ය ජාතිය කියලා කියන්නේ, මේ ලෝකය හටගන්ත දා පටන් තිබුණ සැම ජාතියක් ම අතිත්‍ය කියන ධර්මතාව අවබෝධ කොටගත් ජාතිය යි. තැවුත ජාතියක් කෙරෙහි උපාදානය තැති ජාතිය ආර්ය ජාතිය යි.

මේ සටහන් තබන හික්ෂුව ආර්ය ජාතිකයෙක් බවට පත්වුණේ සිංහල බොඟදි ජාතිකයෙක් වශයෙන් උපත ලැබුව නිසා ම යි. හික්ෂුව පිංචත් ඔබට සිංහල බොඟදි ජාතිය ගැන සටහන් තබන්නේ, සිංහල බොඟදියෙක් වශයෙන් ඉපදුණ පිංචත් ඔබටත්, ඔබේ පිංචත් උපතේ ඇති ශේෂේයාවය මත්කොට දීමටයි; පිංචත් ඔබටත් ආර්ය ජාතියේ උපතක් සකස්කොට දීමට උපකාරක ධර්මයන් සකස් කොටදෙන සිංහල බොඟදි ජාතිය, මේ මිහිතලය

මත වැඩිපුර එක දච්චක් හෝ රැකේවා කියන කැමැත්ත නිසා ම යි. එසේ නැතිව සිංහල බොද්ධ ජාතිය සඳාකාලික ය කියන අර්ථය තුළ සිටිමින් නො වේ.

සියලු සංස්කාරයේ අනිත්‍ය බව ඇත්ත. මේ අනිත්‍ය ධර්මය නිසා ම යි, යහපත් දෙය, සැපය සකස් කොටදෙන දෙය, දුක නැතිකරන දෙය අපි වැඩිපුර එක දච්චක් හෝ ආරක්ෂා කොට ගැනීමට උත්සාහ ගත යුත්තේ. සිංහල අවුරුද්දක් සැමරීමට බලාපොරොත්තුව සිටින මොහොතේ, සිංහල බොද්ධ ජාතිය ක්‍රමානුකූලව හින වී යන කාරණය හේතුවේ ධර්මයක් ම බව පිංවත් ඔබ දකින්න ඕනෑම්. සිංහල බොද්ධ ජනතාව තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවෙන් බැහැරට යනකොට, ඒ අය මරණින් පසුව අනු ආගමික පවුල්වලයි උපත ලබන්නේ. මේ හේතුවේ ධර්මය නිසා සිංහල බොද්ධ ජනගහණය හින වී යමින්, අනු ආගමික ජනගහණය වැඩිවෙනවා. වර්තමානයේ අනු ආගමික තරුණයන් අතර තිබෙන සටන්කාම් ස්වභාවයන් ඇසෙනකොට හික්ෂුවට සහිපත වෙන්නේ, අනිතයේ තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවෙන් බැහැර ව, සටන්කාම් ව මියගිය සිංහල බොද්ධ ජනතාව යි. පිංවත් සිංහල බොද්ධ ඔබ තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවෙන් බැහැර ව ගියෙයාත්, මරණින් පසු ඔබ මනුෂා ජ්විතයක් ලැබුවත්, මිල්‍යා දූෂ්චික පවුලක සාමාජිකයෙක් වශයෙනුයි ඔබ උපත ලබන්නේ. බොහොම නිරවුල් හේතුවේ ධර්මයක්.

සිංහල බොද්ධ ජනගහණය හිනවෙනවා ය කියලා, පිංවත් ඔබ ජාතිවාදීයෙක් වෙලා වැඩික් නැහැ. මොකද, ජාතිවාදී ඔබත් තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවෙන් බැහැරව, මිල්‍යා දූෂ්චික භාවයට අදාළ සංස්කාරයනුයි රස්කොට ගන්නේ.

සිංහල අප්‍රති අවුරුද්දේ ආරම්භය සියලු වැඩි අනහැර නොනගතයෙනුයි පටන් ගන්නේ. සියලු ම කාර්යන්ගෙන් මිදි තෙරුවන්ගේ ආයිරවාදය ලබා, බෝධී පුරා, බෝධී වන්දනා, පිරිත් සංස්කාරයනා, බණ භාවනා තුළින් අප්‍රති අවුරුද්දේ උදාවට සැරසේන්න පිංවත් ඔබට මාර්ගය කියලා දෙන්නේ පින වැඩින,

කුසලය වැඩින, දුක තුනීවන මාර්ගය හෙවත් ආර්ය අෂ්ට්‍රාංගික මාර්ගය තුළ ඔබව ගක්තිමත් කොට, නව අවුරුදු උදාවට යොමුකිරීමට ම ය. 'නොනගතය' කියන අර්ථය සැම අලුත් අවුරුදු උදාවකට ම පෙර පිළිවත් ඔබට ආර්ය අෂ්ට්‍රාංගික මාර්ගය පිළිබඳව මතක්කොට දෙනවා. සිංහල අලුත් අවුරුදු උදාවට පෙර ඔබ ගතකරන නොනගත කාලය, ගමේ විහාරස්ථානය මුල්කොටගෙන, ආර්ය අෂ්ට්‍රාංගික මාර්ගය වැඩින ආකාරයට ගතකිරීමෙන් ලබාදෙන ආදර්ශය, මුළු අවුරුද්ද පුරාවට ම, ඔබේ ජීවිතයේ මුල්තැන ලැබිය යුත්තේ සද්ධර්මයේ අර්ථයන්ට කියන පණිවුඩය ඔබට ලබාදෙනවා. නොනගත කාලයට විහාරස්ථානයට යන ඔබ බෝමඟ්‍රැව් වාඩිවෙලා, ඔබට මේ උතුම් සිංහල බොද්ධ ජීවිතය ලබාදුන් සම්මා දිවියෝට, ආර්ය අෂ්ට්‍රාංගික මාර්ගයට හදවතින් ම වන්දනාව පුද්කරන්න; සිංහල බොද්ධ ජාතියේ උපන් ඔබ, ආර්ය ජාතියේ උපදිනවා ය කියන අධිෂ්ථානය ඇතිකර ගන්න.

සිංහල අවුරුද්ද සමග බැඳී පවතින නැකත් වාරිතු පිළිවත් ඔබ ප්‍රතික්ෂේප කරන්න යන්න එපා. නැකත කියන කාරණය තුළින්, අප්‍රමාදීභාවය කියන කාරණාව මතකොටගන්න, පිළිවත් ඔබ දක්ෂවෙන්න. සද්ධර්මයට අනුව ජේෂාතිෂ්‍යය කියන්නේ විරෝධීන ධර්මයක් බව ඇත්ත. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, සමාජයන් සමග බැඳී පවතින ධර්මතාවයන් වෙනස් කරන්න යන්න එපාය, කියලා. නැකතට අවුරුදු උදාව ඔබට කියලා දෙන්නේ, ලැබුවා වූ අවුරුද්ද පුරාවට ඔබ කරන සැම කියාවක් ම අප්‍රමාදී ව, තියමිත වේලාවට, තියමිත කාලයට කරන්න කියන පණිවුඩය සි. ධර්මානුකූලව උදාවුණු අලුත් අවුරුද්දේ ලොකික අපේක්ෂාවන් සාර්ථකකොට ගන්නත්, ආයුෂය, වර්ණය, සැපය, බලය අත්‍යවශ්‍ය වෙනවා. යහපත් අවුරුද්දක් සඳහා ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලයේ අවශ්‍යතාවය, නැකතට ආහාර අනුහවය තුළින් මතකොට දෙනවා. පවුලේ සමගිය උදෙසා කණ්ඩායමක් වශයෙන් ආහාර ගැනීමත්, සිතෙන සිතෙන, දකින දකින වේලාවට ආහාර ගැනීමකින් තොරව, සුදුසු නිවැරදි වේලාවට පමණක්

ଆභාර ගන්න ය කියන පණ්වුඩය, වැඩිපුර ආභාර ගැනීම නිසා ම රෝගී ව සිටින වර්තමාන සමාජයට හොඳ ආදර්ශයක් වෙනවා. ආභාර අනුහව කිරීමේ නැකත උදාවෙන තුරු ම කුසගින්නේ සිටිම නිසා ම, අනුන්ගේ කුසගින්නේ වේදනාව පිංචත් ඔබ අත්දැකීමෙන් ම දැනගැනීම නිසා, නැකතට ආභාර අනුහවය පිංචත් ඔබේ දන්දීමේ ගක්තිය ද වැඩි කරනවා.

සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය කියන්නේ හික්ෂු, හික්ෂුණී, උපාසක, උපාසිකා කියන සතර පිරිසේ ම එකතුව යි. ගාසනයේ සැබැඳු ම අර්ථය කියන, හික්ෂු, හික්ෂුණී කියන කණ්ඩායම් දෙක පෝෂණය වෙන්න නම් අනිවාරයෙන් ම උපාසක, උපාසිකා කියන කණ්ඩායම් දෙකට ගක්තිමත් ආර්ථිකයක් තිබෙන්නට අවශ්‍ය යි. උපාසක, උපාසිකා කියන අය ආර්ථිකයෙන් පිරිහි ගියෙන් හික්ෂු, හික්ෂුණී කියන කණ්ඩායම් දෙක සිව්පසය හිනවීම හේතුවෙන් අහියෝගයන්ට ලක්වෙනවා. ඒ වගේ ම යි, කාමයන් තුළ ජ්වලන්වෙන ගිහි පිංචතුන්ලාගේ ආර්ථික ගක්තිය පිරිහි ගියෙන් ධර්ම ඔරුගෙට විවේකිව යොමුවීමටත්, දන්දීම, පිංකම කිරීම වැනි කටයුතුවලටත් බාධා සිද්ධවෙනවා.

මේ හේතුන් නිසා සිංහල අවුරුද්දේද් නැකතට ගනුදෙනු කිරීම තුළින්, එකිනෙකා කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් හෙවත් බොරුවෙන් තොරව කෙරෙන ගනුදෙනු කිරීම, සම්මා ආජ්වයන්ට අදාළව යහපත් ආර්ථිකයක් ගොඩනගා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳව පිංචත් ඔබට පණ්වුඩයක් ලබාදෙනවා. සිංහල අප්‍රතික්‍රියා අවුරුද්දේද් නැකතට හිසතෙල්ගැම සහ ස්නානය, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකාට වදාල, “නිරෝගී බව ජ්විතයේ පරම ලාභය යි” කියන ධර්මතාවයේ අර්ථය පිළිබඳව වසර ආරම්භයේදී ම පිංචත් ඔබට පණ්වුඩයක් ලබාදෙනවා. සිංහල අප්‍රතික්‍රියා අවුරුද්දේද් වැඩිහිටියන්ට ගරු කිරීම, වන්දනා කිරීම, සිදු වූ වැරදි ඇතොත් කමාකරගැනීම සම්මා දිවිධියේ ම උතුම් අර්ථයක් වෙනවා. දැන් පිංචත් ඔබට තේරුම්යනවා ඇති, සිංහල අප්‍රතික්‍රියා අවුරුදු වාරිතු සියල්ලක් ම කාමයන් සමග ජ්වත්වෙන ගිහි පිංචතුන්ලාට ආර්ය අෂ්වාංගික

මාර්ගය ශක්තිමත් කොටගැනීම උදෙසා ම, ගිහි ජනතාවගේ ලොකික ආධ්‍යාත්මික දියුණුව උදෙසා ම ඇති කළ ධර්මතාවයක්ය කියලා.

පිංචත් ඔබ, නැකතට ආහාර ගන්න අවස්ථාවේ දී, “මම මේ වසරේ දී පමණ දැන තියමිත වේලාවේ දී පමණක් ආහාර ගන්නවා”ය කියන විත්තයක් ඇතිකොට ගතහොත්, නැකතට ගනුදෙනු කරන වේලාවට, “මම මේ වසරේ හොර බොරු වංචාවෙන් තොරව, සම්මා ආජ්‍යාවයට යටත් ව ගනුදෙනු සිදුකරනවා”ය කියන විත්තය ඇතිකොට ගතහොත්, “මට යමෙක් උපකාර කළහොත් පෙරලා ඔහුට උපකාර කරනවා ය කියන විත්තයක් ඇතිකර ගතහොත් එම විත්තය ඇතිකරගත් මොහාත් ම ඔබ තුළ තෙරුවන් කෙරෙහි ඉද්ධාව, සම්මා දිවිධීය ඇතිවෙලා. මේ මොහාත් ඔබ දිලයෙන් පරිපූරණ යි. අකුසල් මූලයන් බැහැරවෙලා, කළා වූ කුසල් කව කව ගක්තිමත් කරගැනීමේ සම්මා ව්‍යායාමයක ය ඔබ තිරත වෙන්නේ. අකුසලය බැහැරකොට, කුසලය තුළ සම්මා සතිය සකස්වෙලා, පංචනීවරණ බැහැරව, සමාධීමත්ව තීවුරුදීව සිතන්න දක්ෂභාවය ඔබට ලැබේලා, සිංහල අප්‍රත් අවුරුද්දේ ඔබ ඇතිකර ගන්නා එක යහපත් විත්තයක මූල් ආර්ය අඡ්‍යාංගික මාර්ගය ම පෝෂණය වෙනවා. එම නිසා පිංචත් ඔබ සිංහල බොඳ්ධයා යනු ආර්ය අඡ්‍යාංගික මාර්ගයේ ම අර්ථය බව හඳුනාගෙන, ආර්ය අඡ්‍යාංගික මාර්ගය වැඩින ආකාරයට ම සිංහල අවුරුද්ද ජීවිතයට එකතුකොට ගැනීමට දක්ෂවෙන්න.

සිංහල බොඳ්ධ ජාතිය ලෝකයේ පෞඛඩ් ජාතියක්. ආඩම්බර වෙන්න කාරණයක් නො වෙයි. සම්මා දිවිධීය තුළින් කරමය-කරමලිය විශ්වාසය ඇති පිංචතා දන්නවා, තමා මෙවන් පෞඛඩ් ජාතියක උපත ලැබුවේ හේතුලිල ධර්මයක් නිසා ම ය කියලා. ඔහු එම පෞඛඩ් ජාතියේ උප්පත්තිය ලැබීම උපයෝගි කරගන්නේ තමාගේත් ජාතියේත් විනාශය සඳහා නො ව තවතවත් සම්මා දිවිධීයේ අර්ථයන් වැඩින දිගාවට ම ය.

සිංහල බොද්ධයෙක් හැටියට ඉපදුණු පිංචත් මබගේ උපතත් මංගලයෙක් ම සි. මොකද, පිංචත් ඔබ දුර්ලභ සම්මා දිවිධීය දෝතින් දරාගෙන සි උපත ලබලා තිබෙන්නේ. උතුම් සම්මා දිවිධීයේ අර්ථයන් ජ්විතයට එකතු කොටගෙන ජ්වත්වෙන ඔබේ ජ්විතයන් මංගලයෙක් ම සි. උපතත් මංගලයෙක් නම්, ජ්වත්වීමත් මංගලයෙක් නම්, අතිවාරයෙන් ම ධර්මයේ අර්ථයෙන් ජ්විතය පෝෂණය කොටගත් සිංහල බොද්ධයාගේ මරණයන් මංගලයෙක්ම වෙනවා. එය පිරිනිවීමක් වෙන්න පුළුවන්; හවගමන කෙටිකරගත් මාර්ගඝ්ලලාහි මරණයක් වෙන්නත් පුළුවන්; සශ්‍රීක කාම ලෝකයක් වෙන්නත් පුළුවන්. එය සිංහල බොද්ධකමේ සැබැඳු ම අර්ථයක් වෙනවා.

පිංචත් ඔබ යමක් රකින්න නම්, යමක් ආරක්ෂා කොට ගන්න නම් මුළුන් ම එහි වටිනාකම දකින්න යිනේ. පෙර කී සටන්කාමේ ස්වභාවයෙන් යුතු කණ්ඩායම් හැරුණු විට, මේ මූල්‍ය ලෝකයේ ම ජ්වත්වෙන ජනතාව තුළ මෙන් ම අනා ආගමික පිංචතුන් තුළ, මේ මොඥාගත් තිබෙන්නා වූ යම් තරමක හෝ ගුණාත්මක භාවය, සඳාචාරාත්මක ස්වභාවය, සිල්වන්භාවය ඇතිවී තිබෙන්නේ සිංහල බොද්ධ ජාතිය නිසා ම සි. සද්ධර්මයේ උතුම් අර්ථයන්ගෙන් පෝෂිත සිංහල බොද්ධ ජන සමාජය ලෝකයට මතුකොට පෙන්වන දානය, ශිලය, සමාධිය, මෙමතිය වැනි උතුම් ධර්මතාවයන් හමුවේ අනා ආගම් ද තම ආගම්වල ගුණාත්මක භාවයන් වැඩිකර ගනිමින් සිටිය. බුද්ධාගමේ ගුණාත්මක අර්ථයන්ට සාජේක්ෂව අනා ආගම්වල ගුණාත්මක භාවය වැඩිකර තො ගතහාත් එම රටවල බුද්ධිමත් ජනතාව ඉදිරියේ එම ආගම් ප්‍රශ්නකිරීම්වලට ලක්වනු ඇත. මේ හේතුව නිසා ම, වර්තමානයේ අනා ආගම් ද දානයට, ශිලයට, සමාධියට, මෙමතියට අදාළ ධර්මයන් තම ආගම්වල ගුණාත්මක භාවය වැඩිකරගැනීම සඳහා උපයෝගි කරගෙන ඇත. මේ සියලුල ලෝකය තුළ සිදුවන්නේ උතුම් සද්ධර්මයේ අර්ථයන් තුළින් ලෝකයට මතු වී එන සත්‍යතාවයන් නිසා ම ය. නමුත් යම් ද්වසක ලෝකයට බුද්ධාගම ආරක්ෂා කොටදෙන මේ සිංහල

බොද්ධ ජාතිය, සැබැඳූ සිංහල බොද්ධ අර්ථයන්ගෙන් බැහැර ව ගියෙන්, සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ අර්ථයන් ද විනාශ වී යනු ඇත. එවිට ලෝකයේ අනුෂ ආගම්වලට තරග කිරීමට ගුණාත්මක තරගකරුවෙක් නැති නිසා ඔවුන්ගේ ආගම්වල ගුණාත්මක හාවයද අතහැර දමනු ඇත. මෙම පරිසරය බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකාට වදාල, මනුෂ්‍යයා තුළ මාග සංඡුව මතුවීමේ ආරම්භය ද වනු ඇත.

පි.වත් ඔබ මේ මොහොතේ සිංහල අලුත් ආචාර්ය වාරිතු රකිමින් ආරක්ෂා කාටගෙන ජ්වත්වන සිංහල බොද්ධ ජාතිය, වර්තමානයේ සමස්ත ලෝකයේ ම ජනතාව තුළ මානසික සංහිදීමක් ඇතිකොට දී තිබෙන බව තුවණීන් දකින්න. ලෝකය තුළ තුන්වැනි ලෝක යුද්ධයක් තවමත් පමා වී තිබෙන්නේ මේ උතුම් සිංහල බොද්ධ ජාතිය ලෝකයට දායකකර දී ඇති උතුම් සඳ්ධර්මයේ අර්ථයන් නිසා ම බව තුවණීන් දකින්න දක්ෂවෙන්න. සම්මා දිවිධියට පත් ස්ක්‍රීක දිව්‍යතලවල ජ්වත්වන ගකු දෙවියන් ඇතුළු දිව්‍ය බලමුළු නිතිපතා වන්දනා කරන, දිව්‍යතලවලින් ව්‍යතවන දෙවියන්, දිව්‍යාංගනාවන් නැවත ඉපදීමට ප්‍රාර්ථනා කරන, දිව්‍යතලවල දිව්‍ය බලමුළුවලට අලුතින් ස්ක්‍රීක දෙවියන්, දිව්‍යාංගනාවන් ඕප්පාතිකව බිභිකොටදෙන මනුෂ්‍යයාට හට නිරෝධයට, හටයේ සැපයන්ට පාර පෙන්වාදෙන මේ උතුම් සිංහල බොද්ධ ජාතියේ වටිනාකම ඔබ තේරුමිගත යුතු සි. සිංහල ජාතික ඇඹුම් පළදින කොයි කුවුරුත් තමන් තියෝගනය කරන සිංහල බොද්ධ ජාතියේ වටිනාකම තේරුමිගත යුතු ය.

ලෝක ධාතුවේ මුළු දිව්‍ය, මුහුම, මනුෂ්‍ය ප්‍රජාව තුළ ම කුසලයේ සැපය, මානසික සංසිදීම ආරක්ෂා කාටදෙන සිංහල බොද්ධ ජාතියේ වටිනාකම මේ සිංහල අලුත් ආචාර්යේදේ තේරුමිගතහාත් එය මුළු ලෝක ධාතුවේ ම සත්ව ප්‍රජාවට යහපතක් ම වනු ඇත. එහෙත් ලෝඛ, ද්වේෂ, මෝඛ අකුසල් මූලයන්ගෙන් ජ්විතය පදම්කොටගත් සමාජයට එය දුර්ලභ ම කාරණයක් වනු ඇත.

මහා කාග්‍යප මහ රහතන් වහන්සේ බුතාංගධාරී හික්ෂුන් වහන්සේලා අතරින් අගුස්ථානයට පත්වුණු මහ රහතන් වහන්සේ වෙනවා. උන්වහන්සේ තරම් බුතාංග ගිලය රකි හික්ෂුවක් සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ තවත් නැහැ. දිනක් බුදුරජාණන් වහන්සේ මහා කාග්‍යප මහ රහතන් වහන්සේට කියනවා, “කාග්‍යප, ඔබ දැන් වයෝවද්ද සි. ඔබට දැන් වෙහෙස වෙන්න බැහැ. එම නිසා ඔබ දැන් ඔය පාංශුකුල සිවුර අතහැරලා පහසු සිවුරක් දරන්න. පිණ්ඩාතයේ වැඩිමකිරීම අතහැරලා, ආරණ්‍යගතව ජ්වන්වෙන්න” ය කියලා. ඒ වෙලාවේ කාග්‍යප මහ රහතන් වහන්සේ බුදුරජාණන් වහන්සේට කියනවා, “හාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම ආදර්ශවත් නො වුණෙන් වෙන කුවුරුන් සංස සමාජයට ආදර්ශවත් වෙන්න ද” කියලා. එසේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ඉල්ලීම නිහතමානීව ප්‍රතික්ෂේප කරනවා. මේ සා බුතාංග ගිලයෙන් පරිපූර්ණව ජ්වන් වූ මහා කාග්‍යප මහ රහතන් වහන්සේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පිරිනිවීමෙන් අනතුරුව, සියලු සංස්කාරයේ අනිත්‍යය, මට වැදගත් වෙන්නේ මාගේ බුතාංග ගිලය සි කියලා කැලුයට වැඩිමකාට බුතාංග ගිලය රකිමට ගියේ නැහැ. උන්වහන්සේ බොහෝ ම උදෙස්ගයෙන්, ක්‍රියාක්ලිව, අජාසත්ත රජතුමාගේ අනුග්‍රහය ලබාගෙන සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ ආරක්ෂාව උදෙසා පළමුවැනි ධරම සංගායනාව පැවැත්වුවා. මහා කාග්‍යප මහ රහතන් වහන්සේ එදා පළමුවැනි ධරම සංගායනාව නො පවත්වන්න, මේ වන විට සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයත්, සිංහල බොද්ධ ජාතියත් අතුරුදහන් වෙලා. සියලු සංස්කාරයේ අනිත්‍යභාවයට පත්වෙන නිසාමයි, ලොවට වැඩි ඇති, සත්වයාට සෙත ඇති, සත්වයාගේ දුක නැතිකරන ධරමතාවයන් පිංවත් ඔබ මේ මහපොලොව මත එකදිනක් හෝ වැඩිපුර ආරක්ෂා කරගත යුත්තේ. සිංහල බොද්ධ පිංවත් ඔබට ද මේ උතුම සිංහල බොද්ධකම ලෝකයට ආරක්ෂා කරදෙන්න, ඔබේ සිංහල බොද්ධකම තවතවත් ධරමයෙන් ගුණාත්මක භාවයට පත්කොට ගැනීමට අනිද්දාට තවත් සිංහල අප්‍රත් අවුරුද්දක් උදාවෙනවා.

(වෙසක් උත්සවය නිමිති කරගනීමින් පිංචත් ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් නැඳු සටහනක් මෙතැන් සිට කොටස දෙකකින් යුතුත්ව පළාකෙරේ.)

අඩුද්ධේශ්‍යාද කාලයන්ගේ කටුක බව ගැන සිතා මේ තොමගුල අර්ථවත් කරගන්න

පිංචත් මහත්මයෙක් හික්ෂුවගෙන් ප්‍රශ්නයක් විමසුවා, “ගුද්ධාවේ සහ අමුලිකා ගුද්ධාවේ වෙනස කුමක්ද?” කියලා. එම ප්‍රශ්නයට බොහෝ ම සරලව පිළිතුරක් දෙනවා නම් මෙහෙමයි: යම් පිංචතෙක් ඇවිත් හික්ෂුවට දානයක් පූජා කරනවා. ඔහු දානය සතුවූ සිතින් පූජා කරලා, පිං අනුමෝදන් වෙලා සතුවූ සිතින් නිවසට යනවා. අතරමග දී ඔහුගේ හිතවතෙක් මුණුගැහිලා ඔහුගෙන් අහනවා, “මිල කොහොද ගියේ?” කියලා. එවිට දානය පූජා කළ පිංචතා කියනවා, “මම අසවල් ස්වාමීන් වහන්සේට දානයක් පූජා කරන්න ගියා”ය කියලා. එවිට එම හිතවතා කියනවා, “අපේ! ඇයි ඒ භාමුදුරුවන්ට දන්දුන්නේ? ඒ භාමුදුරුවේ දුෂ්කීල සි; බොරු කියනවා” කියලා. තම හිතවතාගේ කඩාව අහලා, දන් පූජාකරගත් පිංචතා දානය නිසා ඇතිකරගත් විත්ත ප්‍රිතිය නැතිකොටගෙන ස්වාමීන් වහන්සේ කෙරෙහි සැකයක් ඇතිකොට ගන්නවා. මොකක්ද මෙතැනදී සිද්ධවුණේ? අනුත්ගේ කඩාවක් අහලා ඔහු වෙනස්වූණා. මෙය අමුලිකා ගුද්ධාවේ ලක්ෂණයක්.

තවත් පිංචත් මහත්මයෙක් සිටිනවා. ඔහුත් හික්ෂුවට දානයක් පූජා කරලා, පිං අනුමෝදන් වෙලා සතුවූ සිතින් නිවසට යනවා. අතරමග දී ඔහුගේ හිතවතෙක් මුණුගැහිලා අහනවා, “මිල කොහොද ගියේ?” කියලා. එවිට එම පිංචතා කියනවා,

“මම අහවල් ස්වාමීන් වහන්සේට දානයක් පූජා කරන්න ගියා”ය කියලා. එවිට ඒ මිත්‍රයා කියනවා, “අපෝ! ඒ භාමුදුරුවන්ට දන්දීලා වැඩක් නැහැ. ඒ භාමුදුරුවේ දුෂ්කීල සි; බොරු කියනවා” කියලා. තම හිතවතාගේ මේ කථාව අහලා දන් පූජා කළ පිංවතා කියනවා, “ස්වාමීන් වහන්සේ දුෂ්කීල වුවත්, බොරු කිවත් මට වැඩක් නැහැ. මම උතුම් මහා සංසරත්නය අරමුණුකොටසි ස්වාමීන් වහන්සේට දන් පූජා කළේ” කියලා. තම හිතවතාගේ නොමතා කථාව අහලා ඔහු වෙනස්වූතේ නැහැ. උතුම් සංසයා කියන අර්ථය තුළ සිටිමින්, තම කුසල් සිත තව තව වර්ධනය කරගත්තා. අනුන් කිවා ය කියලා, පතක පොතක තිබුණා ය කියලා ඔහු තෙරුවන් කෙරෙහි ඇතිකරගත් විශ්වාසය දුර්වල කරගත්තේ නැහැ. එය උතුම් ගුද්ධාවේ ලක්ෂණයක් වෙනවා. තිරතුරුව ම අනුන් නිසා, තණ්හා, මාන, දිවිධි නිසා වෙනස්වෙන අමුලිකා ගුද්ධාවත්, විශ්වාසයේ අවබෝධයෙන් සරණගිය උතුම් ගුද්ධාවත්, අමුලිකා ගුද්ධාවත්, උතුම් ගුද්ධාවත් සකස්වෙන කුසල් සහ අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ අනිත්‍යභාවය අවබෝධයෙන් ඇතිකොට ගන්නා අවල ගුද්ධාවත් මූලික ම ලක්ෂණයන් වෙනවා.

තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවේ අර්ථය මූල්කොටගත් ආර්ය අභ්‍යාංගික මාර්ගයේ අර්ථය ලෝක සත්වයාට දේශනාකොට වදාල, ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උපත, සම්මා සම්බුද්ධත්වයට පත්වීම, පිරිනිවීම යන තෙමගුල සිදු වූ තවත් වෙසක් පූර පසලාස්වක පොහොය දිනයක් අදහෙට ම උදාවෙනවා.

හික්ෂුව මේ සටහන තබන රාත්‍රියේ පරිසරය වෙළාගෙන පවතින අඩංගුර, ලොව ම සඳරසින් බබලවන්නට මෝදුවන වෙසක් සඳ, අදුරු වලාවකට මැදිව ඇති බවක් හික්ෂුවට හැඟී යනවා. සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය ගැන සටහන් තබනකොට, හික්ෂුවට මතක්වෙන්නේ, අඩුද්ධේය්ත්පාද කාලයක අදුරු අර්ථය මොන තරම් කටුක ද කියන කාරණය සි. කාශ්චප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගාසනය අතුරුදීන් ව ගොස් අවුරුදු ලක්ෂ දහයකට

වැඩි දිරස අඛුද්ධේර්ත්පාද කාලය අවසන් කරලයි, ගොතම බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පහළවීම සිද්ධවෙන්නේ. උතුම් ශ්‍රී සඳ්ධර්මයෙන් උපන් සමාජමය සංසිද්ධිම තුළ, සම්බුද්ධ ගාසනයේ රැකවරණය තුළින් උපන් ගුණාත්මක හාවයන්ගේ සරණීන් පිංවත් ඔබට අඛුද්ධේර්ත්පාද කාලයන්හි කටුක බව නො දැනී ගිහින් තිබෙන්නේ.

එම නිසා පිංවත් ඔබ, මේ උතුම් වෙසක් පොහොය දිනයේ, විෂම අඛුද්ධේර්ත්පාද කාලයන්හි කටුක දුක, අකුසල්ම උපද්වන මිථ්‍යා දාශ්වින් ගැන තුවණීන් මෙනෙහි කරන්න. දිරස අඛුද්ධේර්ත්පාද කාලයන්හි මිච්චා ගාස්තෘවරු දේශනා කරන මිච්චා මාර්ගයන් මොන තරම් අධර්මයක් ද. ලෝකය මැව්වේ මහා බුහුමයා ය, රේශ්වර දෙවියාය යැයි කියා ගිනිපූජා පවත්වමින්, සතුන්ගේ බෙලිකපා යාගහෝම පුදුපූජා කරමින්, ගස්, ගල්, ඉර, හද, තාරකා වන්දනා කරමින්, යකුන්, යක්ෂණීයන්, අම්බුෂායන් පුදමින්, වන්දනා කරමින්, ගෝවත්, සුනඛවත් රකිමින් විමුක්තිය සෙවු මිච්චා ග්‍රාවකයින් ධර්මයේ තාමයෙන් සතර අපායන්ට ගාල්කරවන දිරස අඛුද්ධේර්ත්පාද කාලයන්හි මිච්චා ගාස්තෘවරුන්ගේ, මිච්චා ධර්මයන්ගේ, මිච්චා ග්‍රාවකයින්ගේ මෝහ මූලික ධර්මතාවයන් තුවණීන් දකින්න. පිංවත් ඔබත්, මමත් මෙවැනි දිරස අඛුද්ධේර්ත්පාද කාලයන්හි උපත ලබා, මෙවැනි මිථ්‍ය දාශ්වින්ගේ වහුලුන් බවට පත් වී සිටි ආකාරය මෙනෙහි කරන්න. බුද්ධේර්ත්පාද කාලයන් තුළත් දේවදත්ත, කොකාලික වැනි මිච්චා ග්‍රාවකයන් නිසා අවේලි මහා නිරයන්ට වැටුණු අත්‍යත්වන් පැතුළු අවාසනාවන්තයින් කොතෙක් සිටින්නට ඇති ද?

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, අඛුද්ධේර්ත්පාද කාලයන්හි සතරඅපායන් පිරි ඉතිරි යනවා ය කියලා. සතරඅපායන් පිරි ඉතිරි යනකොට දිව්‍යතලවල දිව්‍ය විමාන පාල්චී යනවා ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. අඛුද්ධේර්ත්පාද කාලවල පාල්චට යන දිව්‍ය විමාන නැවත පිරි ඉතිරි යන්නේ

සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයක් ඇතිවීමත් සමග ම යි. අඩුද්ධෝත්පාද කාලයක විෂම වර්යාධර්මයන් සමග ගනිදිදි බුද්ධෝත්පාද කාලයක් යනු මොන තරම් අසිරිමත් දෙයක් ද. දුක හඳුනාගෙන, දුක යටපත් කොටගෙන, සැපය මත්කොට ගතිමින්, අවසානයේ දුකත් සැපත් දෙකේ ම අතිත්‍යභාවය දකිමින් ලෝකයෙන් නිවියන ධර්ම මාර්ගය මොන තරම් අර්ථවත් ද. මේ උතුම් ධර්ම මාර්ගයට පිංචත් ඔබට පිවිසීමට අවශ්‍ය නම් ඔබ අනිවාර්යයෙන් ම බුදුරජාණන් වහන්සේට හඳුනාගන්න ඕනෑ; ධර්මරත්නය, සංසරත්නය හඳුනාගන්න ඕනෑ; දකින්න ඕනෑ. තුනුරුවත් දැකිය හැක්කේ උතුම් සම්මා දිවිධියේ අර්ථයන් ජ්විතයට එකතුකොට ගැනීමෙන් පමණ ම යි. පිංචත් ඔබ කොතොක් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පිළිම වහන්සේලා දැක්කත්, ඔබ කොතොක් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ සද්ධර්මය ගුවණය කළත්, පිංචත් ඔබ උතුම් සම්මා දිවිධියේ අර්ථයන් ජ්විතයට එකතුකොට නො ගත් පිංචතොක් නම් ඔබ සැබේවත් ම බුදුරජාණන් වහන්සේ නො දැක්ක කෙනෙක් බවට යි පත්වෙන්නේ. උතුම් සම්මා දිවිධියේ අර්ථයන් තුළින් පමණක් ම යි, පිංචත් ඔබට තෙරුවත් හඳුනාගන්න, දකින්න පූජ්‍යවත්කම ලැබෙන්නේ. උතුම් සම්මා දිවිධියේ අර්ථයන්ගෙන් ගිලිහුණු ලෝකය මිථ්‍යාදාශ්වියේ ග්‍රහණයට යි යොමුවෙන්නේ.

මෙහිදු මහ රහතන් වහන්සේ මේ පිංචත් දේශයට උතුම් සද්ධර්මය දායාදකොට දීමෙන් අනතුරුව, අතිතයේ ජ්වත් වූ පාලකයන්ගේ සහ ජනතාවගේ සම්මා දිවිධියේ අර්ථයන්ගේ දුර්වලභාවයන් නිසා ම, රාජ්‍ය අනුග්‍රහයක් අර්ථවත්ව උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයට නො ලැබීම නිසා ම, හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ උතුම් උපසම්පදාව දුර්වල වී ගාසනය අතුරුදින් වීම අතිතයේ අවස්ථා කිහිපයක දී ම මේ පිංචත් දේශය තුළ සිදුව තිබෙනවා. සම්මා දිවිධියේ දුර්වලභාවයන් නිසා ම ඇතිවන හේතුඡ්‍ය ධර්මයන් නිසා මෙවැනි ගාසනික අර්ථයන්ගේ අතුරුදින්වීම සිදුවුවත්, උතුම් ගාසනික අර්ථයන් ආරක්ෂා කරන සම්බන්ධාශ්වික දෙවිවරුන්ගේ උපකාරක ධර්මයන් නිසා ම අපේ ගෞරවණීය නායක ස්වාමීන් වහන්සේලාගේ අප්‍රතිඵත

දෙධරයෙන් බුරුමය, කායිලන්තය වැනි ජේරවාදී බොද්ධ රටවලින් නැවත උපසම්පදාව ලබාගෙන, නැවත සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ සැබෑ ම අර්ථයන් මේ පිංචත් දේශය තුළ ස්ථාපිත කිරීම කළ බව පිංචත් ඔබ හොඳින් ම දත්තවා. ඉහත කාරණා කුළින් පිංචත් ඔබ තේරුම්ගත යුතු සි, රටක පාලක පිංචතුන් සහ ජනතාව සම්මා දිවිධියේ අර්ථයන්ගත් දුර්වල වුවහොත් එම පිංචතුන්ලා සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය දුර්වල කිරීමේ බලවත් පාපකරුමයේ හටුල්කරුවන් බවට පත්වෙනවා ය කියන කාරණය.

පිංචත් ඔබ, බුදුරජාණන් වහන්සේ සාරුසංඛ්‍ය කළේප ලක්ෂ ගණනාවක් තම රැඳිරයෙන්, කකුලින්, දහඩියෙන්, ජ්විත පරිත්‍යාගයෙන් කළ දසපාරම් ධර්මයන්ගේ එලයෙන් අවබෝධකාට වදාල උතුම් සද්ධර්මයේ අර්ථයන් දුර්වල කිරීම පිණිස උපකාරක ධර්මයන් නො කරනවා ය කියන අධිෂ්ථානය, මේ උතුම් වෙසක් දිනයේ ද ඇතිකොටගතන්න දක්ෂවෙන්න. එය පිංචත් ඔබ සැබෑ ම උතුම් තෙමගුලක් උදෙසා කරන පූජෝපහාරයක් වෙනවා.

සම්මා දිවිධියේ අර්ථයන්ගේ දුර්වලභාවය නිසා උදාවෙන අඩුද්ධේර්තපාද කාලයන්හි ඇති විෂම බව, දුක් බව, අකුසලය නිසා සකස්වෙන සතරඅපා දුකේක් කටුක බව පෙන්වාදෙන උපමාවක් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. පිංචත් ඔබට යම් පුද්ගලයෙක් කියනවා, "මම ඔබට දිනකට කසපහරවල් තුන්සියක් ගහනවා. දිනකට කසපහරවල් තුන්සිය බැඟින් අවුරුදු තුන්සියක් එම දූෂ්‍යවම දෙනවා. අවුරුදු තුන්සියක් ගෙවීයන දින මම ඔබට උතුම් සේවාන් එලය ලබාදෙනවා" කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, එහෙම වුණත් අවුරුදු තුන්සියක් එම තියුණු ගාරීරික දුක විද්‍යා ඔබ සේවාන් එලය ලබාගතන්න කැමති වෙන්න ය කියලා. මේ උතුම් වෙසක් දිනයේදීත් සතුරින්, විනෝදයෙන්, විහිළවෙන්, සිංදුවෙන්, බධිලාවෙන් ගතකිරීමට බලාපොරාත්තු වෙන පිංචතුන්ලාට බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වාදෙන ඉහත උපමාව හොඳ ධර්මාවවාදයක් වෙනවා.

මෙම කටුක දුක පිංචත් ඔබට හෙළිකොටදෙන කැඩපත වන්නේ උතුම් සමඟ දිවියීයේ අර්ථය යි.

හික්ෂුව පිංචත් ඔබෙන් ඇසුවහොත් සමඟ දිවියීයේ අර්ථය කුමක්ද කියලා, පිංචතුන් සමහරක් දෙනා දෙන පිළිතුර වන්නේ සමඟ දිවියීය කියන්නේ යහපත් දැක්ම කියලයි. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මයට අදාළව සමඟ දිවියීයේ අර්ථය කියන්නේ 'යහපත් දැක්ම' නො වෙයි. තමුත් අන්‍යාගමික පිංචතුන්ලා තමන්සේ සමඟ දිවියීය භැරියට ප්‍රකාශ කරන්නේ යහපත් දැක්ම කියන කාරණය යි. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ සමඟ දිවියීයේ අර්ථයන් භතක් තිබෙනවා.

එම අර්ථයන් වන්නේ,

- තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාව,
- යහපත් දෙයක් කළේත් යහපත් විපාකයක්, අයහපත් දෙයක් කළේත් අයහපත් විපාකයක් තිබෙනවා ය කියන විශ්වාසය,
- හේතුවිල ධර්මයන්ට අදාළව තැවත උපතක් තිබෙනවා ය කියන විශ්වාසය,
- දත්තීමෙන්, සිල් රකිමෙන් ආනිඟංස තිබෙනවා ය කියන විශ්වාසය,
- අම්මා තාත්තාගේ ගුණයන් පිළිබඳව විශ්වාසය,
- ඕපපාතික සත්වයන් උපදිනවා ය කියන විශ්වාසය,
- අතිතයේ රහතන් වහන්සේලා වැඩසිටියා ය කියන විශ්වාසය යනාදි යි.

ඉහත සමඟ දිවියීයේ අර්ථයන් සියල්ල ම බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොට ඇත්තේ බුද්ධරත්නය, ධර්මරත්නය, සංසරත්නය මුල්කොටගෙන ය; පිංචත් ඔබගේ කුසල් පක්ෂය වැඩින ආකාරයට ම ය.

පිංචත් ඔබට මෙතැනදී විග්‍රහ කර පෙන්වන්නේ හටයේ සැපය උදෙසා හේතුවෙන ලොකික සම්මා දිවිධීය පිළිබඳව සි. ලොකික සම්මා දිවිධීයේ මුළු ම අර්ථය වන තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවෙන්, පිංචතුන් තුළ සංසාර බිඟ පිළිබඳවත්, කාමයන්ගේ නිසරුහාවය පිළිබඳවත් දැක්මක් ඇතිකොට දෙනවා. සතරඅපාය කෙරෙහි ඇතිකරවන බිඟ නිසා ම පිංචතුන් දුක පිළිබඳව යථා ස්වභාවය තුවණින් දකින්න පටන් ගන්නවා. යහපත් ක්‍රියාවන් විපාක දෙන සුගතිභූමින්, අයහපත් දේ විපාක දෙන දුගතිභූමින් ඔබ හඳුනාගන්නවා. ඔබ තුළ සකස්වෙන සැම සැප වේදනාවක් ම අතීතයේ ඔබ කළ යහපත් දෙයක ප්‍රතිඵලයක් බවත්, ඔබ තුළ සකස්වෙන සැම දුක් වේදනාවක් ම අයහපත් දෙයක ප්‍රතිඵලයක් බවත් ඔබ හඳුනා ගන්නවා. මෙතැනදී පිංචත් ඔබ අයහපත් දෙයින් වැළකිලා යහපත් දෙයයි ජ්‍යෙෂ්ඨයට තෝරාගන්නේ. පරිවිච සමුශ්පන්නව තැවත උපතක් කෙරෙහි පිංචත් ඔබ තුළ ඇති විශ්වාසය ඔබව පොලිඩ්වනවා, අකුසලයෙන් වැළකිලා කුසලය තුළ ගක්තිමත් වෙන්න. මොකද, ඔබ දන්නවා, අකුසල් සිදුකලොත්, සිල්පද දුර්වල කරගත්තොත්, දන්දීම දුර්වල කරගත්තොත් රේලය උපත දුර්වල උපතක් වෙනවා ය කියන කාරණය. කුසලයේ සැපයත්, අකුසලයේ දුකත් ඔබට විවරකාට දෙන බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මුළු ම පාඩමයි, උතුම සම්මා දිවිධීය.

ලක්සන වෙසක් සැරසිල්ලෙන් ද අර්ථවත් ඝරමයක් ම දකින්න

පාසල් දරුවෙක් හික්ෂුවගෙන් ප්‍රශ්නයක් විමසුවා, “මිපපාතික සත්වයන්ගේ උපත පිළිබඳ විශ්වාසය සම්මා දිව්‍යීයේ ලක්ෂණයක් වෙන්නේ ඇයි? කියලා. පිංචත් ඔබ, ඕහිපාතිකව සත්වයන් උපදිනවා කියලා විශ්වාස නො කරනවා නම් ඔබ දෙවියෙක් බුහුමයෙක් ඉන්නවා ය කියලා විශ්වාස කරන්නේ නැහැ. දෙවියන්, බුහුමයන් කෙරෙහි විශ්වාසය නැති නිසා ම, ඔබටත් දෙවියෙක්, බුහුමයෙක් විය හැකි ය යන විශ්වාසය නැතිව යනවා. ඒ නිසා ම ඔබ කුසලයට පෙළෙළුන්නේ නැහැ. ඕහිපාතිකව උපදින ජ්‍යෙෂ්ඨයන්, නිරිසතුන් ගැන ඔබට විශ්වාසයක් නැති නම් ඔබට ජ්‍යෙෂ්ඨ ලෝකයක්, නිරයක් තිබෙනවා ය කියලා විශ්වාසය නැතිව යනවා. ඒ නිසා ම ඔබ අකුසලයට බිඟ නැතිවෙනවා. ඕහිපාතික සත්ව උපත තුළිනුත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔබ තුළ අකුසලය බැහැරකාට, කුසලය මතකාට දීමට සි උත්සාහ ගන්නේ. අම්මා තාත්තාගේ ගුණයන් පිළිබඳ විශ්වාසය කියන කාරණය ගන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ ආනන්තරිය පාපකර්ම ගැන දේශනාකාට මූලින් ම සඳහන් කරන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ලේ සෙලවීම, දෙවැනිව රහතන් වහන්සේ මැරීම, තෙවැනිව සංස හේදය, හතරවැනිව අම්මා සාතනය කිරීම, පස්වැනිව තාත්තා සාතනය කිරීම, මෙතනදී බුදුරජාණන් වහන්සේ රහතන් වහන්සේ මැරීමත්, අම්මා තාත්තා මැරීමත් කියන කාරණයන් දෙක ම සම අකුසලයන් හැටියට පෙන්වා දි තිබෙනවා. අම්මා තාත්තාත්, රහතන් වහන්සේන් සම තැනක තියලයි බුදුරජාණන් වහන්සේ ආනන්තරිය පාප-කර්ම ගැන

දේශනා කරලා තිබෙන්නේ. එහෙමතම් පිංචත් ඔබ මේ උතුම් වෙසක් දිනයේ දි දැනගන්න යිනේ, ඔබ කුඩා පාසල් දරුවෙක් වේවා, තරුණ කෙනෙක් වේවා, වැඩිහිටියෙක් වේවා තමන්ගේ දෙම්විපියන්ට පීඩා කරනවා නම්, හිංසා කරනවා නම්, සිත්වේදනා දෙනවා නම්, නො සලකා හරිනවා නම්, එය රහතන් වහන්සේ නමකට ඔබ කරන පීඩාවක්, හිංසාවක් තරමට ම බලවත් අකුසලයක් වෙනවා ය කියන කාරණය. උතුම් සම්මා දිවිධියේ අර්ථයන් ජීවිතයට එකතුකොට ගැනීමෙන් පමණක් ම සි, පිංචත් ඔබට දෙම්විපියන් නිසා සිදුවෙන බලවත් අකුසලයන්ගෙන් මිදෙන දිගාවට ගමන් කළ හැකිවෙන්නේ; අම්මා තාත්තා නමැති කුසල් නිධියෙන් සිත් සේ කුසල් ධර්මයන් එකතුකොටගත හැකි වෙන්නේ. අතිතයේ රහතන් වහන්සේලා ඇතුළු අධිගමලාභීන් සිටියා ය කියන විශ්වාසය ඔබ තුළ තිබුණෙන් පමණ ම සි, පිංචත් ඔබටත් මේ උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ දී ම රහතන් වහන්සේ නමක් වීමට හැකි ය යන විශ්වාසය ඇතිවෙන්නේ; ඔබටත් සේවාන් එලයට පත්වෙන්න පූජාවන් ය කියන විශ්වාසය ඇතිවෙන්නේ. ඉහත සම්මා දිවිධියට අදාළ කාරණා තුළින් පිංචත් ඔබට තේරෙනවා ඇති, බුදුරජාණන් වහන්සේ පිංචත් ඔබ තුළ මුලින් ම තෙරුවන් කෙරෙහි විශ්වාසය ඇතිකොට, අවසානයේ උතුම් රහතන් වහන්සේ නමක්, සේවාන් පුද්ගලයෙක් කියන ඉලක්කයට ඔබව යොමුකොට තිබෙනවා ය කියන කාරණය. පිංචත් ඔබ සම්මා දිවිධියේ අර්ථයන්ගෙන් බැහැරව ගියෙන්, තෙරුවන් කෙරෙහි අවිශ්වාසය ඇතිකොට ගෙන, අවසානයේ ඔබව සතරඅපායට යොමු වීම සි සිද්ධවෙන්නේ. පිංචත් ඔබ, ගුද්ධාවේ සහ අගුද්ධාවේ වෙනස සහ පරතරය හඳුනාගෙන, ගුද්ධාව ඉලක්කකොට පෙන්වන සතරඅපාය කියන අර්ථයන් සිහිනුවණින් දකීමින්, නිවැරදි ආකාරයට සම්මා දිවිධියේ අර්ථයට ප්‍රවේශවීමට මේ උතුම් වෙසක් සතියේ දී අධිෂ්ථානයක් ඇතිකොට ගතහොත් එය පිංචත් ඔබ විසින් බුදුරජාණන් වහන්සේට දක්වන ග්‍රේෂ්‍යතම ආමිසමය, ප්‍රතිපත්තිමය පූජාව වෙනවා.

පිංචතුන්ලාගේ ඉන්දිය ධර්මයන්ගේ ඇති වෙනස් භාවයන් නිසා ම, කෙනෙක් ප්‍රතිපත්ති පූජාවෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේට පූජා පවත්වා සතුවුවෙන අතර තවත් පිංචතෙක් ආමිස පූජාවෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේට පූජාවන් පවත්වා සතුවුවෙනවා. මෙතැනදී ප්‍රතිපත්ති පූජාවන් හැටියට ගැනෙන්නේ විද්‍රෝහනා නුවනා, පූඟාව ඔබ තුළ මෝදුකොට දෙන භාවනාමය, ශිලමය, සද්ධරුම ගුවණය කිරීම තුළින් ඔබ ඇතිකොට ගන්නා විද්‍රෝහනා නුවණින් බුදුරජාණන් වහන්සේට පූජේෂ්පහාර දැක්වීම සි. නමුත් පිංචත් ඔබ ශිලමය, භාවනාමය, සද්ධරුම ගුවණමය ක්‍රියාවන් තුළිනුත් ඇතිකොට ගන්නේ ආස්ථාදයක් නම්, ඒවා ජීවිතයට එකතුකොට ගැනීම නිසා ඇතිවෙන කුසල් ආස්ථාදයට ඔබ බැඳී යන්නේ නම්, එම කුසල් සංස්කාරයන්ගේ අනිත්‍යභාවය ඔබ විද්‍රෝහනා නුවණින් තො දකින්නේ නම් ඔබ කළා වූ ප්‍රතිපත්ති පූජාව ද තැවත භවය සකස්කොට දෙන ආමිස පූජාවක් බවට ම පත්වනු ඇත. එම නිසා පිංචත් ඔබ සිල් සමාදන් වෙමින්, ශිලයේ ආනිංස ජීවිතයට ලබමින් එම ආනිංසයන්ගේ අනිත්‍යභාවය නුවණින් දකින්න. බුදුගුණ භාවනාව වඩුමින්, මෙත්‍ය භාවනාව වඩුමින්, ආනිංස ජීවිතයට ලබමින් එම සංස්කාරයන්ගේ අනිත්‍යභාවය නුවණින් දකින්න. කාය, විත්ත, ධම්ම, වේදනා සතර සතිපටියාන ධර්මයන් වඩුමින්, සජ්‍ය බෝජ්ස්කුංග ධර්මයන්ගේ ධර්මයන්ගේ අනිත්‍යභාවය නුවණින් දකින්න. පින්වත් ඔබ භාවනාවේ දී යම් ධර්මතාවයක අනිත්‍ය දකිනවා ද, එම අනිත්‍ය දකින සිතත් අනිත්‍ය වශයෙන් දැකීමට දක්ෂ විය යුතු සි. එසේ තො වුණහොත් ඔබ අනිත්‍ය වශයෙන් දැක්කා වූ සිතට බැඳී යනු ඇත.

පිංචත් ඔබ දක්ෂ නම් ඔබ වෙසක් මංගල්‍යය උදෙසා සිදුකරන ආමිස පූජාවන් තුළින් ද ප්‍රතිපත්ති පූජාවන් මතුකොට ගැනීමට ඔබට හැකි ය. පිංචත් ඔබ වෙසක් කුඩාවක් තැනීමේ දී, පුද්රෝහනය කිරීමේ දී, දන්සලක් සංවිධානය කිරීමේ දී, මේ සැම ක්‍රියාවක්

ම සිදුකිරීමට පෙරාතුව, තෙරුවන් සරණ පිහිටා, පංචිලය සමාදන්ව එම ආමිස පූජාව ආරම්භ කරන්න. අතිතයේ සම්මා සම්බුද්ධ ගාසන ලක්ෂ ගණනක දී අද වගේ ම උතුම් තෙමගුල් සැමරීම උදෙසා ලක්ෂ ගණන් පහන් කුඩා, වෙසක් සැරසිලි, දන්සල්, බුද්ධ පූජාවන් පූජා කළ හැරී නුවණින් දකීන්න. ඒ අතිත සම්මා සම්බුද්ධ ගාසන අනිත්‍යයට ගියා සේ ම අතිතයේ දී ආමිස පූජාවන් තුළින් රස් කළා වූ කුසල් සංස්කාරයන් අනිත්‍ය වී ගිය හැරී නුවණින් දකීමින්, මේ මොංගාතේ පිංවත් ඔබ ආමිස පූජාවන් තුළින් රස්කොට ගන්නා කුසලයන් අනිත්‍ය වී යන හැරී නුවණින් දකීන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ උදෙසා, ධර්මරත්නය, සංසරත්නය උදෙසා, තුනුරුවන්ට ගොරවය පුදකිරීම උදෙසා පිංවත් ඔබ තුළ සකස්වෙන සැම ආස්වාදනක සිතක් ම, කුසල් සිතක් ම සංස්කාරයන් බව දකීමින්, එම සංස්කාරයන් විපාක දී අවසන් වන ඒවා බව දකීමින්, පිංවත් ඔබ මේ උතුම් තෙමගුල සමරන සතියේ ඔබ සිදුකරන ආමිස පූජාව තුළින් ද උතුම් ප්‍රතිපත්ති පූජාවක් මතුකොට ගන්න දක්ෂවෙන්න. එවිට ලස්සන වෙසක් සැරසිල්ලක් තුළින් අර්ථවත් ධර්මයක් ද ඔබගේ ජීවිතයට එකතුකොට ගෙන, උතුම් සම්මා දිවියීයේ අර්ථයන් තුළින් ආරය අෂ්වාංගික මාරගයට ඔබේ ජීවිතය සේන්දුකොට ගැනීමට හැකිවනු ඇත.

(දෙසැම්බර් 31 දා රාත්‍රීය විපරීක ලෙස ගෙවාදම්මින් නව වසරකට සැරසේන, මූලාව දෙසට යන සමාජයට යහමග දක්වීමේ වෙනතා පෙරදුරිව තිබත් ස්ථානීන් වහන්සේ වෙතින් මෙය උගුණුවේ.)

හුදු සිතක උපදිනා සිතිවිල්ලක් යිබේ සිත තුළත් උපදුවාගන්න

දෙසැම්බර් 31දා රාත්‍රීයේ තගරයේ මෙන් ම ගම්ත් ඇසට පෙනෙන, කනට ඇසෙන පැත්තට, සාමාන්‍ය ස්වභාවයට වඩා වෙනස් ස්වභාවයක් වර්තමාන සමාජය තුළ වර්ධනය වෙනවා. හෝටල්වල පෙද්ගලිකව වෙන්කරගත් ස්ථානවල නව වසර උදාව සමරන අයට අවුරුදු උදාවෙන්නේ අදුරු. පූජාවේ ආලෝකයක් මේ අයට කොහොමවත් නැහැ. ජල විදුලියේ, තාප බලාගාරයේ ආලෝකය පමණයි තිබෙන්නේ. එම ආලෝකයත් තිවාදමා, අදුරු තමයි අවුරුදු උදාවට අවතිරණ වෙන්නේ. ඒකෙන්ම පෙනෙනවා අවිද්‍යා සහගත සිත, ආලෝකයට ඇති අකමැත්ත. ආලෝකය තිවාදමා අදුරට කැමතිවන්නේ අනුසය වශයෙන් ඉතිරිවෙලා තිබෙන හිරි ඔත්ස් දෙකත් ඒ රාත්‍රීයේ තැනි කරගන්න. හිරි-මිත්සේ දෙක තැනිවුණ තැන තවත් තැනිවෙන්න දෙයක් තිබෙනවාද?

වසරක ආරම්භය මේ අය විසින් පටන්ගත්නේ දිලයට සාණාත්මක අගයක් දෙමින්. දිලයෙන් ගිලිභූණ ජ්විතයක ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ අකුසල මූලයන් සරුසාර ලෙස වැශෙනවා. මෙවන් සිත්වලින් ලබන්නා වූ වසරට කුමන ආධ්‍යාත්මික ගාන්තියක් ද? හෝතික දියුණුවක් නම් සැලස්වේ. ඒ බව සමාජයෙන් හොඳින් පෙනෙනවා, සැකයකින් තොරව ම. එහෙත් එය සතුවු විය හැකි කාරණයක් නම් නො වේ.

පරලොව යහපත ගැන බලනකාට, ලබන්නා වූ වසරේ අවම වශයෙන් පංචධිලයටත් රක්ගැනීමට අධිෂ්ථානයක්

ඇතිකර නොගන්නා තැනැත්තා තමා තමාටටත් උපකාරයක් කර නො ගත් තැනැත්තෙක් වෙනවා. ඔහු කෙසේ අනුතට උපකාර කරන්නද? කෙසේ නම් අනුතට ආයිරවාද කරන්නද? ඔහු කෙසේ නම් ධර්මයේ අර්ථයක් අත්දකින්න ද? ධර්මයේ අර්ථයන් අත්දකින්නේ නැති තැනැත්තා රාත්‍රී 12ට අවදි වී සිටියත් මෙලොව, පරලොව දෙක් ඔහු ප්‍රමාදීහාවයට පත්වෙනවා. මේ අයෝනිසේ මනසිකාරයෙන් යුතුව ඔබ සිදුකරන්නා වූ ක්‍රියාවන් නිසා ඔබට පැහැදිලි ව විවරව තිබෙන ධර්ම මාර්ගය ඔබ විසින්ම වසාගන්නවා. ඔබ මේ ජීවිතයේ සශ්‍රීක්‍රියාවය ලබන්න, පෙර ජීවිතයේ දී මොන තරම් දානමය, ශිලමය පිංකම් සිදුකරගෙන තිබෙන්න ඕනෑම ද? අතිත හවයන්හි දී මනුෂ්‍ය ජීවිතවල ඉපදී සිදුකරගත් කුසල් විපාකවල සැපය, මේ ජීවිතයේ දී අත්විදිනකාට ඔබ ඒ සශ්‍රීක්‍රියාවය, මහේශාක්ෂාවය, සෞඛ්‍යාගාවත් ජීවිතය අත්විදින්නේ, පිංවත් ඔබට අතිතයේ උපකාර වූ දානයට, ශිලයට මේ ජීවිතයේදී සාණාත්මක අගයක් ලබාදෙමින් තේ ද? මේ සාණාත්මක බව තේ ද, වර්තමාන සමාජයේ ඇසෙන අවිද්‍යාවේ කත් බිහිරි කරවන භඩි? ශිලය ම සි පිංවත් ඔබට උපකාර වූයේ, මේ උතුම් මනුෂ්‍ය ජීවිතය ලබන්නට. දානය ම සි ඔබට උපකාර වූයේ, මේ උතුම් මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ ආයුෂ්, වර්ණ, සැපය, බලය ලබන්නට. ඒ නිසා පිංවත් ඔබ, කෘතවේදී ව, සත්පුරුෂ භාවයෙන් යුතුව ඔබට උපකාර වූ ධර්මතාවයන් ගරුකරන්න. ඒවා ම ජීවිතයේ වටිනාකම් බවට පත්කරගන්න. තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවෙන්, කරමය-කරමල්ල පිළිබඳ විශ්වාසයෙන් පිංවත් ඔබ ශිලමය, දානමය පිංකම්, උදාවෙන සැම නව වසරක ම ඔබට මූණෑශ්‍යෙන කළුයාණ මිත්‍රයා කරගන්න; ඔබට සුබපැතුවෙන් පමණක්මයි, ඔබ ලැබූ උතුම් මනුෂ්‍ය ජීවිතය සුබ ජීවිතයක් වෙන්නේ; ලැබූවා වූ නව වසර සුබ වසරක් වෙන්නේ.

මේ කළුයාණ මිත්‍රයා ඔබ තුළ ම සි සැග වී සිටින්නේ. මොහු සැග වී සිටින්නේ ලෝහ, ද්‍රව්‍ය, මෝහ නමැති මාර්ධර්මයන්ට බියෙන්. එසේන් නැතිනම් මාර්ධර්මයන් කෙරෙහි ඇතිකරගත්

ඡන්දරාගය නිසා ඔබට සැගවෙමින්. පිංචත් ඔබ දක්ෂවෙන්න මිනේ, මේ බියෙන් ඔබේ කල්පාණ මිත්‍රයා මුදවාගන්න; ඉස්මතු කොටගන්න. එය කරන්න පුළුවන් වන්නේ තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාව, කරුමය, කරුම්ඩල පිළිබඳ විශ්වාසය ඔබ තුළ ඇතිකර ගැනීම තුළින්. මේ කාරණා දෙකේ අර්ථයෙන් ඔබ සන්නද්ධ වෙනකාට ඔබේ කල්පාණ මිත්‍රයා ගක්තිමත් භාවයෙන් නැගිසිටිනවා; ඔබට කුසල් මාවතට යොමුකරනවා; සතරඅපායෙන් මිදිමේ මාවතට ඔබට යොමුකරනවා. හික්ෂුව මේ දේවල් සටහන් කළත් මේවා අර්ථවත් ව ක්‍රියාත්මකවීම බොහෝම දුරටත සි. ඒ නිසා ඔබ අනුන් ගැන සිතන්න එපා. ඔබ තතිතනි ව ඉහත සටහන ජීවිතයට ගළපාගන්න. ලෝකය, ලෝකයේ ස්වභාවයෙන් පවතිවි. පිංචත් ඔබ ලෝකයෙන් මිදිමේ ස්වභාවයට එන්න. ලෝකයෙන් මිදිමේ ස්වභාවයට සැමැවිට තිබෙන්නේ අඩු පෝෂිම බව ඔබ සිතන්න ඕනෑ. සෙනග වැඩි, පිරිස වැඩි පෝෂිම හැමදාමත් ලෝකයේ පැවතිම දෙසටයි තිබෙන්නේ. ඒ කියන්නේ, දුක දෙසට. මාරයාගේ ලෝකයේ ව්‍යවහාර මුදල් තමයි, දුක. සමාජය අලුත් වටිනාකම් හැරියට සොයාගන්නා, ක්‍රියාත්මක කරන දේවල අවසාන ප්‍රතිඵලය දුකයි. ඇයි පිංචත් ඔබට බැරි, ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සිතේ ඇති වූ සිතිවිල්ලක් ජීවිතයේ තීරණාත්මක අවස්ථාවක, ජීවිතයේ සුබ අවස්ථාවක ඔබේ සිතිවිල්ලක් කරගන්න? ඇයි ඔබට බැරි, අතිතයේ වැඩිසිටියා වූ රහතන් වහන්සේ නමකගේ සිතෙහි ඇති වූ සිතිවිල්ලක් ඔබේ සිතිවිල්ලක් කරගන්න? එවන් උත්තමයකුගේ සිතෙහි ඇති වූ සිතිවිල්ලක් අපිට සිතන්න බැහැයි කියමුකෝ. එහෙමත් ගිහි ජීවිත ගතකළ අනේපිඩු සිටුමෙන්, විශාලාව වැනි ධර්මයෙන් ජීවිතය ජයගත් පිංචතුන්ගේ සිතෙහි ඇති වූ සිතිවිල්ලක් ඔබ ඔබේ සිතිවිල්ලක් කරගන්න. එහෙම සිතනකාට මොන තරම සැනසිල්ලක් ද ජීවිතයට. මෙවැනි ගුද්ධාවෙන් සකස්වෙන සිතිවිල්ලකට පුළුවන්, ඔබට අප්‍රමාණ සැපයක් මෙලාව, පරලාව වශයෙන් ලබාදෙන්න. පිංචත් ඔබ, දෙසැම්බර 31 රාත්‍රියේ රතික්කුවක් පත්තුකරලා ඔබ ම එහි

පිපිරුමට බියෙන් ඇතට දුවනවා. නැතිනම් රතිස්සේදා කරල ඇතට විසිකරනවා. රතිස්සේදාව පත්තු වෙනකාට එහි පිපිරුම් හඩට බියෙන් ඔබ ම ඔබේ කන්දෙක වසාගන්නවා. ඒ කියන්නේ, ඔබ ම එම ක්‍රියාවෙන් පීඩාවට පත්වෙනවා. ඔබ පීඩාවට පත්වෙමින් අනු සත්වයින්ට පීඩාවට පත්කරනවා. අවසානයේදී එකම රාත්‍රියේ දී සියල්ලෝ ම පීඩාවට පත්වෙලා. රතිස්සේදාව පත්තුකරන කෙනා තුළ සතුටක් ඇතිවෙනවා තමයි. එම සතුටත් කාමවිෂන්දයන් ගණයටය වැවෙන්නේ. කාමවිෂන්දයන් කියලා කිවිවේ පංච්‍යිවරණයෙන් එක ධර්මතාවයක්. මාරයා විසින් සත්වයා සතරඅජායෙන් එතෙරවීම වැළැක්වීම සඳහා දමන මරණාණ්ඩුව තමයි, කාමවිෂන්දය කියන්නේ. නව වසරක උදාවට පිවෙනුන්ලා තොදැනුවත් හාවය නිසා ම මාරයාගේ මරණාණ්ඩුවක් සියතින් ම ගෙලට දමාගෙන.

තෙරුවන් සරණ ගිය පිවත් ඔබ, ජ්විතයේ සැම විශේෂ අවස්ථාවක දී ම ජ්විතය පටන්ගන්න ඕනෑ, තෙරුවන් ගුණය කෙරෙහි හිත පිහිටුවලා; දිලයේ අර්ථයෙහි සිත පිහිටුවලා. එතැනයි, ඔබේ ජයග්‍රාහී ගමනක ඇරුණුම. ආගන්තුකට පැමිණෙන වටිනාකම් ඉදිරියේ පිවත් ඔබට ඔබේ බොද්ධකම අමතක වෙනවා. ‘සතිය, සිහිය අඩුයි’. තරගයට වැළීමට සි කැමති. තරගයෙන් මිදිමට කැමති තැහැ. තරගයට වැටුණු කෙනාට ජය, පරාජය දෙකෙන් එකක් උරුම සි. තරගයෙන් මිදුණ කෙනා මේ දෙකෙන් ම මිදිමේ මාරගයට සි අවතිරණ වෙන්නේ. ලෙවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, සත්වයා නිරතුරුවම යෝතිසේ මනසිකාරය තැනිවීම හේතුවෙන් හාවාගුවයන් වැඩෙන දිගාවයි ගමන් කරන්නේ කියලා. අන්‍යයන්ටත්, තමන්ටත් පීඩා ගෙනදෙන නො කළයුතු දෙය, දුරු කළයුතු දෙය, මගහැර යා යුතු දෙයින් මිදෙන්නට වීරය නොමැතිනම්, හෝතික වශයෙන් ඔහු කොතොක් දියුණු වූව ද අදාළවත් පාර්ශ්වන හාවයේ පරාජය ම සි ඔහුට හිමිවන්නේ. නොවටිනා සැපයක් උදෙසා, ඔහු වටිනා අර්ථයක් අහිමිකර ගන්නවා. රතිස්සේදාවක

ආලෝකයට, හඩව මුදා වී එය විදිමට යාමෙන් රස්වන අකුසල් හේතුවෙන්, නිරයේ දිලිසේන ගිනි ජාලාවකට වැටුණහාත් කවදා කෙලෙස නම් ගොඩැන්න ද? එදාට ඔබේ කදුල පිසදැමීමට, දුක නැති කිරීමට කිසිවෙක් නොමැත. රතිකුකුවකට ඔබේ ඇගිල්ලක් පිළිස්සුණාත් ඔබ මොන තරම් වේදනාවක් විදිනවාද? එහෙමතම් නිරයේ ගිනිජාලා තුළ සත්වයා විදින වේදනාව ඔබ ම සිහිකොට ගන්න. මෙම දුක ඔබට, මට තුහුරු දෙයක් නොවේ. ඒ සාංසාරක පුරුදේද නිසා තමයි, අපි තවමත් ගින්දරට, අදුරට කැමති. දක්ෂයා ගින්දරත්, අදුරත් නිවැරදිව හදුනාගෙන, ගින්දරත්, අදුරත් උරුම සතරඅපායෙන් මිදිමේ මාවතට සි ගමන් කරන්නේ. පිංචත් ඔබ ජීවිතයේ සැම සිහිකටයුතු අවස්ථාවක දී ම සිල්පයක් රැකිමෙන් ලබන අප්‍රමාදිභාවය ජීවිතයට ලබාදෙන්න; දානයක් පූජාකර ගැනීමෙන් ඔබ ලබන නිර්ලෝහී සතුට ම ජීවිතයට ලබාදෙන්න; තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවෙන් ඔබ ඇතිකරගන්නා ආත්ම විශ්වාසය ම ඔබේ ජීවිතයට ලබාදෙන්න. මිට විරුද්ධ මාරගයේ ගමන් කොට ඔබ ඔබෙන් පළිගන්න එපා. පෙර ජීවිතවල දී ඔබ ඔබේ ම ගක්තියෙන් ගොඩනගත් කුසල් ගක්තිය අකුසලයේ දුකින් යටපත් වෙන්න දෙන්න එපා.

වසරක් උදාවෙන්නේ වසරක අවසානය ද, මරණය ද දේශීතින් දරාගෙන ය. නමුත් මරණය නො දකින ඔබ, වසරේ ආරම්භය ප්‍රීතියෙන් සමරයි. ඉපදී දින 365කින් මැරෙන අවුරුද්දක ආරම්භය උදෙසා, හවයට යන අකුසල් රස්කර ගැනීම ගැන අපි අවධානය යොමුකළ යුතු ය. වසරක උදාව අංවෙනකාට සමාජය පුගක් කතා කරන්නේත්, ජනතාව දැනුවත් කරන්නේත්, අනතුරු භගවන්නේත් ආරක්ෂාකාරී ලෙස රතිකුකු පත්තුකරන ලෙසය. මෙහිදී ආරක්ෂාව යනු ගැරය ගිනි අනතුරුවලින් වළක්වා ගැනීමේ ආරක්ෂාව යි. අතපය පිළිස්සුණ හොත් එය සතියකින්, මාසයකින් සනීප වේවි. එහෙත් මෙහි අකුසල් ස්වභාවයන් ගැන අවධානය යොමු නො කර, නැවත නැවත එම ක්‍රියාවන් කිරීමෙන් මරණින් මතු නිරයේ ගිනි ජාලාවකට වැටුණහාත් කළේප ගණන් එම දුක ඔබට විදිමට සිදුවනු ඇත.

පිංචත් ඔබ, වසරක් උදාවෙන මොහොතේ පත්සලේ, තිවසේ, බුදුකුටියේ පහත් ආලෝකය දැල්වා, දසදිගාවට ම මෙමතිය පතුරවමින් පෙනෙන නො පෙනෙන සියලු සත්වයින්ට මෙමතිය කොට වසර ආරම්භ කරන්න. එවිට දේවියන්, අමුණුප්‍රයයින් පවා ඔබට ප්‍රිය වේවි. එය ඔබට මෙලොව, පරලොව දෙකට ම යහපත පිණිස වේවි. අත් පිළිස්සෙන්නේන්වත්, ඇස් අන්ධවන්නේන්වත්, අපාගතවෙයි කියලාවත් බියක් ඇතිවෙන්නේ තැහැ. සම්බුද්ධ වදනක් ක්‍රියාත්මක කළා ය කියන ආත්ම තාප්තිය ම සි ඇතිවන්නේ. එම ආත්ම තාප්තිය, සතරඅපායන් ඔබට ඔබට ඔසවා තැබීමට වසර පුරාවට ඔබට මාර්ගය පෙන්වාදේවි. අපිට කියන්න පුළුවන් ද, ලෝකය පුරාවට ඇතිවෙමින් පවතින දේශගුණික විපරයාසයන් හේතුවෙන් අපේ ජීවිත කුමන මොහොතක විනාශ වී යයි ද කියලා? ඒ අවදානම ජයගැනීම උදෙසායි, ඔබ ක්‍රියාකළ යුත්තේ. ඔබ නිරතුරුව ම ජීවත්වීම සි අහියෝගයක් හැරියට දකින්නේ. ඔබ අහියෝගයක් හැරියට දැකිය යුත්තේ උපත සි. මේ අහියෝගයෙන් මිදෙන්න උත්සාහ ගන්නා පිංචතා උපරිම වශයෙන් ජීවිත හතකට එය සීමාකර ගන්නවා. මෙන්න මේ ජයග්‍රහණය අත්කරගත් පුද්ගලයා සි ‘ජීවිතය ජයගත්තා’ය කියන තැනැත්තා. එතැනින් මෙහා ජීවිතයක මොන ජයක්ද?

සමාජය මනින මිනුම් දූෂ්චරිතින්, සමාජ වටිනාකම්වලින් ජීවිතය ජයගත්තා ය කියන සමහරක් නායකයින්, ප්‍රභු පුද්ගලයින් ගැන ඔබ සිහිනුවණින් බලන්නකෝ. පිංචත් එම පිරිස් වෘත්තියෙන්, ව්‍යාපාරයෙන්, දැනුමෙන්, වත්පොහොසත්කම්වලින් ජයගත්න බව ඇත්ත. ඒත් ඒ ජය ඔවුන් ලබාගන්නේ ගුද්ධාව, ශිලය යන ධර්මයන් උගසට තියලා. රේලය ජීවිතයේ දී මේ අයට, ලැබුවා වූ මහේෂාකා භාවය තමැති මුදලත්, රේට අදාළ පොලියත් දෙක ම ගෙවන්න වෙනවා. පෙර මනුෂ්‍ය ජීවිතවල ඉපදිලා, ගුද්ධාවත්, ශිලයත් උගසට තබා ජීවිත ජයගත්න අය තමයි, ඔය ප්‍රේත, තිරිසන් නිරයේ උපත ලබා, දුක තමැති මුදලත්, පොලියත් දෙකම සිය කැමැත්තෙන් ම ගෙවමින් ඉන්නේ. ඔබේ ඔය ඇස් ඉදිරිපිටම

ඉන්න තිරිසන් සතුන් කියන්නේ, පෙර ජීවිතවල හොඳ හොඳ මනුෂ්‍යයෝ ම තමයි. හොඳට හම්බකරලා, දේපල රස්කරලා, පංචකාම සම්පත් රිසි සේ දුක්තිවිද්‍යා, ගුද්ධාව, ශිලය, දානය කියන දුකින් මිදෙන දිගාවට ඔබට පිහිටවෙන ධර්මයන් අමතක කරපු මනුෂ්‍යයෝ. මෙන්න මේ ගැන සිතන කෙනායි, සසර බිය ඇතිකර ගන්නේ. ඔහු මතවාද, දෘශ්ම්‍රී, විවිකිව්‍යාව සකස්කර ගන්නේ නැහැ. ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ මාරුගයට ම අවත්තිරණ වෙනවා. සමාජයේ ගුරුවරුන් අප්‍රමාණව සිටිනවා. අප්‍රමාණ පත්පොත තිබෙනවා. මෙවා ලෝකයේ පැවතිය යුතු ස්වභාවයන්. විවිධත්වය කියන්නේ අතිත්‍යය යි.

අතිත්‍ය තිබෙන්නේ ගැටෙන්න නො වේ; මගහැරයන්න නොවේ; අවබෝධකාට ගැනීමට යි. පිංචත් ඔබට අවබෝධය කරා යැමට පහසු ම මාරුගය, ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ තමාගේ එක ම ගුරුවරයා බවට පත්කාට ගැනීමයි. උන්වහන්සේ ම දේශනාකාට වදාල සූත්‍ර, විනය ධර්මයන් ම පත්පොත කරගැනීමයි. අතිතයේ වැඩිසිටියා වූ උතුම් රහතන් වහන්සේලාගේ ම, අරිහත් හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ ම, මාරුගල්ලලාහි උපාසක උපාසිකාවන්ගේ ම ජීවිත පරමාදර්ශී කොටගෙන ජීවිතය සකස්කර ගැනීම යි. ඉහත කාරණාව ම යි මූල්‍යවෙන්නේ. මූල වරද්ද්‍යා ගතහොත්, මැද-අග දෘශ්ම්‍රී කාන්තාරවල අතරමං වෙන්න පුළුවන්. බුද්ධේධ්‍යපාද කාලයක අවසාන හෝරා කිහිපයේ ජ්වන් වන ඔබ තර්ක-විතර්ක කරමින්, හරි-වැරදි සෞයමින් තවතවත් සක්කාය දෘශ්ම්‍රය වැඩින දිගාවට යැම නො වේ, කළ යුත්තේ. ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුද්ධ යූනයෙන් මේ සංකිරණ වූ ලෝකය ඉතාමත් සරල කාට දේශනා කර තිබෙන ධර්ම මාරුගයේ ම ගමන් කිරීම ය. ඔබේ ජීවිතයේ එළඹින සැම වැදගත් අවස්ථාවක දී ම බුද්ධානුස්සතිය, දම්මානුස්සතිය, සංසානුස්සතිය, ශිලානුස්සතිය, ත්‍යාගානුස්සතිය, දේවතානුස්සතිය කියන මහානාම ගාක්ෂකුමරුන් උදෙසා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකාට වදාල ධර්මය සිහිපත්කර ගන්නවා නම්, ඒ අනුව ජීවත්වෙනවා

නම්, සක්කාය දිට්ධිය හිනවෙන දිගාවට ඉහත ධර්මයන් ජ්විතයට එකතුකර ගැනීමට ඔබ දක්ෂ නම්, හවගමනේ උපරිම ජ්විත 7ක් තුළ දී බව නිරෝධය සාක්ෂාත් කරගැනීමටත්, එතෙක් ආයුෂ්, වරණ, සැප, බලයෙන් සඳුටුක මාරුගල්ලලාහි දෙවියෙක්, දිව්‍යාග නාවක් ලෙස දිව්‍ය අසිරිය අත්විදීමට ඔබට හැකිවනු ඇත. මේ සහතිකය ඔබට ලබාදෙන්නේ ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මය. හවගමනින් දුක ම උරුම කොටගෙන සක්කාය දිට්ධියේ කුණු හැව, මමත්වයේ දැඩිහාවය, නාමරුප ධර්මයන්ගේ අනිත්‍යහාවය දැකිමින් ම, මෙනෙහි කරමින් ම ගලවාදමන්න.

අතහැරීම ම පුරුදු කරමින්, හැකිතාක් දන්දෙමින් ර්ට ගක්තිය ලබාගන්න. එළඹින (ර්ලග) දෙසැම්බර් 31 රාත්‍රිය සතර අපා දුකෙන් මිදෙන, අවිහිංසාවේ රාත්‍රියක් කරගන්න. මාර පුතෙක්, දුවෙක් නොවී, සම්බුදු ඇකෙයට පියනගත පුතෙක්, දුවෙක් වෙන්න. ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේත්, ධර්මයේත් ගක්තිය පිංවත් ඔබට යා යුතු ඉදිරිමග පිළිබඳ සතිය, සිහිය පිංවත් ඔබ තුළින් ම මතු කරදෙනු ඇත. එම සතිය, සිහිය විසින් ම ඔබට හවදුක ම උරුමකොට දෙන සක්කාය දිට්ධිය, විවිකිව්‍යා, සිලබිත පරාමාස කියන බිහිසුණු රතික්ක්දූශාවන් ප්‍රස්ථවෙබිල්ලක් බවට ඔබ තුළින් ම පත්කරනු ඇත. මේ වනවිටත් පිංවත් ඔබ සතරඅපායෙන් මිදි ඇතැයි ඔබ තුළ විශ්වාසයක් ඇතොත් එම විශ්වාසය සක්කාය දිට්ධි, විවිකිව්‍යා, සිලබිත පරාමාස කියන ධර්මතාවයන් සමග නැවත නැවත ගළපා බලන්න. ඔබ නිහතමානී වෙන්න. එම නිහතමානී හාවය යනු ඔබ විසින් ඔබ උදෙසා ම ඇතිකර ගන්නා කලපාණ මිත්‍රහාවයකි. අතිතයේ සැම බුද්ධේය්ත්පාද කාලයකදීම අපට වැරදුණු එක ම තැන ඔතන බව මෙනෙහි කරන්න. ‘මම’ දෙවැනි තැනට දමා, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොට වදාල ධර්ම මාරුගය ම මුල් තැනට ගන්න. එවිට ‘මම’ ධර්මයේ හිමිකරු, අයිතිකරු කියන මමත්වයේ දැඩිහාවය නො ව, මම ද ධර්මයේ ම කොටසක් ය යන නිහතමානී හාවය ඔබ තුළ ඇතිවනු ඇත. සාරිපුත්ත මහෝත්තමයන් වහන්සේ වරක් සිංහනාදයක් කරනවා, “මම නරියට හරක් රළක සිටින අග

කැඩිවිව ගොනෙක් වගෙයි” කියලා. ඒ කියන්නේ, අග කැඩිවිව ගොනා සැමවිට ම රැල් පැත්තකට වෙලා සිටින්නේ. නායකයා වෙන්න, පළමුවැනියා වෙන්න එන්නේ නැහැ. සිංහසේයාවෙන් සිංහනාද කරන්න පුළුවන්, නිහතමානී භාවය ජ්විතය තුළින් ඇතිකරගත් උත්තමයාමය. මේ යථාර්ථය සමග ඔබේ ජ්විතය හොඳින් ගළපා බලන්න. එය ම පිංචත් ඔබේ ජ්විතයට කමටහනක් වෙවි, මග නො මග වටහාගැනීමට.

(පිංචත් ස්වාමීන් වහන්සේ ඉකත් ජනාධිපතිවරණය (2015) අවසන් වී නොලබා දිනකින්, එහි ප්‍රතිඵලය ධර්මයේ ඇසින් විවරණය කළ ලිපිය.)

මැතිවරණයක සරග ව අභි මාරුධර්ම

ලොචිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මේ ලෝකයේ දුර්ලහ කාරණාවන් 5ක් තිබෙනවා ය කියලා. ලොචිතුරා සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ නමකගේ පහළවීම පලමු දුර්ලහ කාරණය වෙනවා. ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ දිඹිදිව පහළවන විට, මනුෂ්‍යයාගේ පරමායුෂ අවුරුදු එකසිය විස්සක් වුණා. ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේට පෙරාතුව බුද්ධත්වයට පත් වූ කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ මනුෂ්‍ය පරමායුෂ අවුරුදු විසිදහසක් වෙනවා. එතකොට පිංචතුන් ගණනය කර බලන්න, අවුරුදු විසිදහසක පරමායුෂ අවුරුදු 120ක් දක්වා අඩුවෙන්න අවුරුදු දසලක්ෂයකට වැඩි කාලයක් ගතවෙනවා. නැවත මෙත් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගාසනය ඇතිවෙන්නේ, මනුෂ්‍යයාට පරමායුෂ අවුරුදු අසුදහසක් වෙන කාලයේ දී. ඒ කියන්නේ, මෙත් බුදුරජාණන් වහන්සේ පහළවෙන්න තවත් අවුරුදු ලක්ෂ 25කට වඩා ගතවෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ නමකගේ පහළවීම මොන තරම් දුර්ලහ කාරණයක් ද....

දෙවැනිව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන උතුම් ශ්‍රී සඳ්ධර්මය අසන්නට ලැබීම දුර්ලහයි, තන්වැනිව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා දුර්ලහව පහළවෙන තරාගතයන් වහන්සේ නමක් දේශනා කරන ධර්ම, විනය නිවැරදිව දේශනා කරන සංසරත්නය පහළවීම දුර්ලහ දෙයක් ය කියලා. හතරවැනිව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශිත ධර්ම, විනය දැනගත්තත්, ධරමානුධර්ම ප්‍රතිපදාවට අනුව ජ්වත්වෙන ප්‍රදේශලයා දුර්ලහය කියලා. පස්වෙනුව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, කෘතයේ, කෘතවේදී, කෙළෙහිගුණ දත් ප්‍රදේශලයා දුර්ලහ ය කියලා.

ඉහත කාරණා පහෙන් පිංචතුන්ලාට හොඳින් වැටහෙනවා, ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේ නමක් ලොව පහළවීම යම් සේ දුරුලහ ද, මනුෂයයා තුළ කෘතවේදී බව, කෘතයූතාවය ඒ තරමටම දුරුලහ දෙයක් ය කියලා. එම නිසා, පිංචත්, සමාජ වගකීම් දරන සැම ගිහි පිංචතෙක් ම, ගාසනික වගකීම් දරන සැම ගිහි පිංචතෙක් ම, ගාසනික, සාමාජිය යුතුකමක් ඉටුකිරීමෙන් පෙරලා සමාජයෙන් කෘතයූතාවය, කෘතවේදීහාවය බලාපොරොත්තුවීම දුකට ම හේතුවන ධර්මතාවයක් ය කියලා දැනගත යුතු සි. මොකද කෘතයූතාවය, කෘතවේදීහාවය ලෝකයේ බුදුරජාණන් වහන්සේ පහළවීම තරමට ම දුරුලහ දෙයක් වන නිසා.

සමාජය දෙස බැලීමේ දී, ගිහි පිංචතුන්ලා ගාසනික, සමාජිය යුතුකම් ඉටුකිරීමේ ඉලක්කයන් සපුරාගැනීම සඳහා තඹායන ගමනේදී, දිලයෙන් දුරුවලවීම සහ අකුසල් මූලයන් යස්වීම බරපතල ආකාරයෙන් සිදුකොට ගන්නවා. ලෝකයේ කෘතවේදීහාවය, කෘතයූතාවය දුරුලහ දෙයක් ය කියලා නොදන්නා බව නිසා ම, මේ සැම ගිහි පිංචතෙක් ම අවසානයේ, දුරුවල කරගත් දිලයන්, අකුසල මූලයන්ගේ උරුමයන් දේශීතින් දරාගෙන කළකිරීම කුරුලිකර ගන්නවා. හිස්සුව පිංචත් ඔබට මේ සටහන් තබන්නේ, ලෝක ධර්මතාවයන් පිළිබඳව. කෘතවේදීහාවය, කෘතයූතාවය දුරුලහ වූ ලෝකය තුළ, සමාජ වගකීම් දරන ගිහි, පැවිදී පිංචතුන් දැක්ෂවෙන්න ඕනෑම, වගකීම් දරන කාලය තුළ, ආස්ථාදයට යට නො වී, ඉහත ධර්මතාවයන් තුළුණින් හඳුනාගෙන, සිල්පද තුළින්, කුසල් මූලයන් තුළින් තමාගේ ආරක්ෂාව සහතික කොටගෙන සමාජ යුතුකම් ඉටුකරන්න.

මේ ලෝකයේ සුර-අසුර කියලා සත්ව කොට්ඨාස දෙකක් තිබෙනවා. සුර පක්ෂයේ නායකත්වය දරන්නේ තවිතිසාවේ ජීවත්වෙන ගකුයා ප්‍රමුඛ සම්මා දාශ්ටීයට පත් දෙවියන් විසින්. අසුර පක්ෂයේ නායකත්වය දරන්නේ මිත්‍යා දාශ්ටීක වේපවිත්ති කියන අසුර නායකයා ප්‍රමුඛ මිත්‍යා දාශ්ටීක දෙවිවරු විසින්. බුදුරජාණන් වහන්සේ නමක් පහළ වුණු කාලයේ මනුෂ්‍යයෝග්

තෙරුවන් සරණ පිහිටලා කුසල් ධර්මයන් වැඩීම නිසා දිව්‍යතලවල සම්මා දිවියේට පත් සුර පස්සයේ බලය ගක්තිමත් වෙනවා. මොකද, පිං කරලා මියයන මනුෂ්‍යයේ සශ්‍රීක දෙවියන් හැටියට දිව්‍යතලවල උපදින නිසා. සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ අර්ථයන් හිනවෙනකාට මනුෂ්‍යයන්ගේ සහ දෙවියන්ගේ දුෂ්කිල්හාවයන්, අකුසල මූලයන් නිසා මිල්‍යා දාෂ්ටේක අසුර බලය, ඒ කියන්නේ මාරපාක්ෂික බලය ගක්තිමත් වෙනවා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ ජ්වමානව වැඩසිටිය කාලයේ දිව්‍යතලයේ සුර-අසුර යුද්ධයක් සිද්ධවෙනවා. මෙය අවිආයුධවලින් කෙරෙන යුද්ධයක් නො ව, දෙපාර්ශ්වයේ ආධ්‍යාත්මික ගක්තියෙන් කෙරෙන යුද්ධයක් වශයෙන් හැඳින්වීම සුදුසුයි කියලා හිස්සුවට හිතෙනවා. මේ සුර-අසුර යුද්ධයේ දී ගතුයාගේ නායකත්වයෙන් යුධ වැදුණු සුර දිව්‍ය පිරිස, අසුර නායක වේපවිත්ති අසුරයා සහ මිල්‍යා දාෂ්ටේක අසුර සේනාව පතින් පරාජයට පත්වෙනවා. අසුරයින්ට පරාජය වී ගතුයා පලායනවා. වේපවිත්ති අසුර නායකයා, ගතුයා ජ්වගුහයෙන් අල්ලා ගැනීමට මාතලී දිව්‍ය රියදුරු පදවින අජාතීය අඛවයන් යෙදු දිව්‍ය රථය පසුපස හමාගෙන පැමිණියා. ඒ මොහොතේ ගතුයා තමන් දිවිහිමියෙන් ආරක්ෂා කරගත් උතුම් ශිලය ආවර්ජනා කොට, තම නොකැලැල් ශිලය ගැන සත්‍යත්වියා කොට, උපතුම්සිලි ව අසුර පිරිස පරාජය කොට අසුර ප්‍රුරුයට එළවා දමනවා.

පිවත් ඔබ තුවණීන් දකින්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ ජ්වමානව වැඩසිටි කාලයේදීත්, ගතුයා පළමුව මිල්‍යා දාෂ්ටේක අසුර බලය හමුවේ පරාජයට පත්වෙනවා. දෙවනුව තමයි තම ශිලයේ සත්‍යත්වියා බලයෙන් අසුර බලය පරාජය කොට දමන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ ජ්වමානව සිටියදීත් අසුර බලය, මාරබලය මේ තරම් ගක්තිමත් වුණා නම්, මනුෂ්‍යයා අකුසලයෙට, දුෂ්කිල්වත්හාවයට කොටු වී ජ්වත්වන වර්තමානයේ මාර බලය, අසුර බලය ගැන කුමන කථාවක් ද. වර්තමාන ලෝකය තුළ සිදුවෙමින් පවතින්නේ මේ බෙඳවාවකයේ අර්ථය සි. මාරපාක්ෂික

අසුර කොටස් නිරතුරුව ම උත්සාහ ගන්නේ සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ උතුම් අර්ථයන් වැඩෙන දිගාවට, පෝෂණය වන දිගාවට යා තොදී උතුම් සද්ධරුමයේ අර්ථයන් විනාශකාට දූම්මයි. වර්තමානයේ ගාසනික, සාමාජිය වගකීම් දරන සෑම පිංචතෙක්ම, මේ මාරපාක්ෂික ධර්මයන්ගේ හැඩරුව, අහියෝගය තිවරදීව හඳුනාගෙන කටයුතු තො කලොත්, එය අනාගත සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ ආරක්ෂාවට බරපතල අනතුරක් වෙන්න පුළුවන්. මේ මාරපාක්ෂික ධර්මයන්ට මූහුණදිය හැකි එක ම ආයුධය උතුම් ඕලය යි; උතුම් කුසලයේ ගක්තිය යි. මොකද, සුර-අසුර යුද්ධයේදී ගත්‍යා දෙවැනි අවස්ථාවේ දී අසුරයින් පරාජය කොට, අසුර පුරයට එළවා දමන්නේ, ඕලයේ ගක්තිය තුළින් ම තිසා.

දිනක් මුගලන් මහ රහතන් වහන්සේ ආකාශයේ සක්මන් කරමින් සිටියදී, පවිතු මාරයා උන්වහන්සේගේ කුසට රිංගා ගන්නවා. උන්වහන්සේට දෙනෙනවා, තම උදරය පුරවාදමනවා වගේ, තම කුස මැ ඇට පිරවු ගෝනියක් වගේ බරයි කියලා. උන්වහන්සේ පොලෝතලය මතට බැහැලා කුරියට ගොඩවෙලා තුවණීන් මෙනෙහිකොට බලනවා, කුසට කුමක්ද සිද්ධවුණේ කියලා. ඒ වෙලාවේ උන්වහන්සේ දකිනවා, පවිතු මාරයා සිය කුසට රිංගාගෙන කියලා. මාරයාව හඳුනාගත් මුගලන් මහ රහතන් වහන්සේ පවිතු මාරයාට කියනවා, තථාගත ග්‍රාවකයන් වහන්සේලාව තො පෙළා පිට ව යන්න කියලා. ඒ අවස්ථාවේ දී මාරයා පලායනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ ජ්වලානව වැඩිසිටිය කාලයේ, එක් වස් සමයක මාරයා ගමේ වැසියන්ට ආවේණ වී, බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ පන්සියක් ස්වාමීන් වහන්සේලාට පිණ්ඩපාතය ලැබීම දුරවලකොට දමනවා. වරක් මුගලන් මහ රහතන් වහන්සේ, තමන් කකුසද බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ දුෂී මාරයා වශයෙන් ඉහළ සංසයාට එරෙහිව කළ මාරාවේයන් ගැන සඳහන් කරනවා. දිනක් කකුසද බුදුරජාණන් වහන්සේ ස්වාමීන් වහන්සේලාව කැදිවලා දේශනා කරනවා,

“මහණෙනි, අද මේ ගමේ වැඩියන්ට මාරයා ආවේශ වෙනවා. ජනතාව මාරාවේශවලා හිසුළුන් වහන්සේලාව ආහාරයෙන් ප්‍රමාදයට, මදයෙන් ලොල්හාවයට පත්කරන්න උත්සාහ කරනවා. ඒ නිසා මහණෙනි, පටික්කුල සංයුවෙන් ආහාරය පිළිගන්න. ප්‍රත්‍යාවේශ්‍යාවෙන් පිණ්ඩාතය වළදන්න. මාරාවේශය නිසා ගිහි පිංවතුන් ප්‍රණීත ආහාර පූජාකරාවි. ඔබලාව පංච නීවරණයන්ට පත්කරාවි. ඒ නිසා තුළුණීන් දකිමින් පිණ්ඩාතය පිළිගන්න” කියලා. ස්වාමීන් වහන්සේලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දුන් අවවාදය පිළිඳුරගෙන මාරාවේශය පරාජය කොට දමනවා.

ආයෙමත් ද්වසක කකුසද බුදුරජාණන් වහන්සේ, ස්වාමීන් වහන්සේලාව කැදුවලා දේශනා කරනවා, “අද මේ ගමේ පිංවතුන්ලාට මාරාවේශයක් සිද්ධවෙනවා. මාරාවේශය නිසා ජනතාව ඔබලාට බනින්න, ගහන්න, වෝදනා කරන්න, පීඩා කරන්න, පිණ්ඩාතය නො දෙන්න පුළුවන්. එම නිසා දස දිකාවට මෙත්‍රී සංයුව පතුරවමින් ජ්වත්වෙන්න” කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පෙරදුනුමිදීම නිසා ම ස්වාමීන් වහන්සේලා, මාරාවේශ වූ ගිහි පිංවතුන්ලා මොන තරම පීඩාවන් කළත්, ඒ සියල්ල ම මාරාවේශයක් බව දකිමින් ම මෙත්‍රී සංයුවෙන් ම ජ්වත්වෙමින් මාරාවේශය පරාජය කොට දමනවා. අවසානයේ මේ දුසි මාරයා ම, කකුසද බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අග්‍රග්‍රාවක, විදුර මහ රහතන් වහන්සේට ගෙකින් ගසා හිස තුවාලකොට දමනවා. ඒ ‘හපන්කමත්’ කළාට පස්සේ, දුසි මාරයා කකුසද බුදුරජාණන් වහන්සේ පසුපසත් භඩාගෙන එනවා, බුදුරජාණන් වහන්සේට පීඩා කරන්න. එවිට කකුසද බුදුරජාණන් වහන්සේ තාගාවලෝකනයෙන්, ඒ කියන්නේ ඇතෙක සේ මුළු කය පෙරලා බැලීම හේතුවෙන්, දුසි මාරයා දෙවිබේන් වූත ව, උසසද නිරයෙහි මිනිසෙකගේ කය බඳු, මාළවෙකගේ හිස බඳු නිරිසතෙක්ව උපදිනවා කියලා, මුගලන් මහ රහතන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

ලෝකයේ පවතින අසුර බලය, මාර බලය බුදුරජාණන් වහන්සේලාටත්, සද්ධර්මයටත්, සංසරත්ත්තයටත් පීඩා කරමින් මේ

උත්සාහ ගන්නේ උතුම් සද්ධර්මයේ බලය හිනකොට දුම්මටය. මාර බලවේගයන් මේ මොහොතේ දී ද, සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය විනාශකොට දුම්මට ජනතාවට මාරාවේගවීම සාමාන්‍ය සිද්ධියක් බවට පත් වේ ඇත. මනුෂ්‍යයා දුශ්කිලභාවයට පත්වෙමින්, අකුසල මූලයන් වඩුමින්, මාරාවේගයට අවශ්‍ය සාධක පූර්ණය කරගැනීමේ ව්‍යායාමයක් අප ඉදිරියේ ඇත.

උතුම් ගාසනික අර්ථයන් හිනකොට දුම්මට මාරාවේගයන් සිද්ධ වූ පැහැදිලි අවස්ථාවක් හැරියට පසුගියදා නිමාවට පත් වූ මැතිවරණය හැදින්විය හැකි ය. හිටපු නායකතුමාට පැහැදිලිව තවත් වසර දෙකක් නීතිත්‍යාකෘත්‍ය රාජ්‍ය බලය භුක්තිවිදිමට හැකියාව තිබියදී, එතුමා වසර දෙකකට පෙරාතුව මැතිවරණයකට යන්නේ මාරාවේගයක් නිසා ම ය. එතුමා ඒ තීරණය ගැනීමට මුල්කරගන්නේ ජේජාතිජ්‍යය යි. ජේජාතිජ්‍යය මුල්කරගත් තැනදීම එතුමා තුළින් බුද්ධරත්නය, ධර්මරත්නය, සංසරත්නය කෙරෙහි විශ්වාසයත්, කර්මය-කර්මච්චල කෙරෙහි විශ්වාසයත්, තමන් ජීවිත කාලය තුළ දී ම සිදුකළ කුසල් දහම් පිළිබඳ, පිංකම් පිළිබඳ විශ්වාසයත් එතුමා තුළින් බැහැරට යනවා. විරෝධීන ධර්මයක් වන ජේජාතිජ්‍යය කෙරෙහි විශ්වාසය කොට, ධර්මයට අදාළ උතුම් විශ්වාසයන්ගෙන් එතුමා බැහැරට යනකොට, එතුමා තුළ සකස්වෙන්නේ මිල්‍යා දෘශ්මික භාවයට අදාළ ධර්මතාවයන්. දුන් පිංවත් ඔබට තේරෙනවා ඇති, හිටපු නායකතුමා සහ රේට අනුබල දුන් පිංවතුන් අවශ්‍ය කාලයට පෙරාතුව මැතිවරණයකට යන්නේ මාරාවේගයක් නිසා ම ය කියලා. ඒ මාරාවේගයෙන් ගත් මැතිවරණ තීරණය නිසා ම, මැතිවරණයට පැවති කාලයම මාරාවේගයෙන් පිඩාවට පත් වූ මාසයක් බවට පත්වූණා. දේශගුණික විපත්තීන් නිසා, අධික වැස්ස, ගංවතුර හේතුවෙන් මරණ, අවතැන්වීම්, වෝදනා, විවේචන, මිල ඉහළයැම් නො සිතු ආකාරයට සිද්ධවූණා. මනුෂ්‍යයන් කුසල් මූලයන් ගැන මොහොත්කටවත් නො සිතා, වෝදනා කරගන්තා; මඩගසා ගත්තා. ස්වාමීන් වහන්සේලාත් අකුසල මූලයන් හරිහරියට රස්කරගත්තා.

තමන් මාරාවේශයකට ලක් වූ අයෙක් ය කියලා දැකින්න කාටවත් ම සතිය, සිහිය තිබුණේ තැහැ. ගාසන පරිභානියට උපකාරක ධරම සකස්කොට, මේ සියලු කොටස් මාරාවේශයට පත්කරලා, ජනතාව අවුස්සලා, මැතිවරණ දිනයේදීත්, රට පෙරදිනත්, රට පසුදිනත් සියල්ලෝ ම සන්සුන්ව තැබීමට මාරයා උපකුම්ඩිලි වුණා. හිකුෂුව මේ තබන්නේ දේශපාලන සටහනක් නො වේ. සම්බුද්ධ ගාසනය ඉදිරියේ ඇති මාරාවේශයන් පෙන්වාදෙන ධරමානුකුල විග්‍රහයක් පමණයි. පිංචත් ඔබ තුවනින් දැකින්න. මැතිවරණය ප්‍රකාශ කිරීමත් මාරාවේශයක් නම්, මැතිවරණය පැවති කාලයත් මාරාවේශයක් නම්, මැතිවරණයේ ප්‍රතිඵ්‍යෘති මාරයාට ම අයිති ප්‍රතිඵ්‍යෘතියක් වෙනවා. කුසලයෙන්, ශිලයෙන් දුර්වල තැන සොයලා, ඒ අයට මාරාවේශයකට ලක්කරලා මාරයා මේ ඉදිරියට පැමිණි ගමන ධර්මය තුළින් දැකින්න වෙන්නේ ප්‍රශ්නාර්ථයක් තුළ සිටිමින් ම යි. නමුත් සියලු සංස්කාර ධර්මයේ අනිත්‍ය යි. එය ධර්මතාවයක්.

බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවීගොස් වසර 2500ක් ගිය තැනදී ජ්‍යෙෂ්ඨමාන බුදුරජාණන් වහන්සේ හැටියට දැකලා සිත පහදාගෙන වදින්න, පුදන්න යම් පූජනීය වස්තුන්ගෙන් පිරි බිමිකඩික් මේ ලෝකධාතුව තුළ තිබෙනවා නම්, ඒ ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ, ස්වර්ණමාලි සැ සමිදුන් වහන්සේ, දන්ත ධාතුන් වහන්සේ, ශ්‍රීපාදයන් වහන්සේ, ප්‍රීපාරාම සැ සමිදුන් වහන්සේ, සෝමාවති සැ සමිදුන් වහන්සේ ඇතුළු පූජනීය වස්තුන්ගෙන් පූජ්‍යත මේ උතුම් දේශය ම යි; මේ උතුම් බිමිකඩි ම යි.

දිනපතා සම්මා දිවිධීයට පත් බුහුමයින්, දෙවියන් දසිදහස් ගණනක් වන්දනා කරන බිමිකඩික් මේ ලෝකධාතුව තුළ තිබෙනවා නම්, ඒ උතුම් බිමිකඩි ඔබ දෙපා තබාගෙන සිටින මේ උතුම් දේශය යි. මූල රටේ ම බැංකුවල තිබෙන සල්ලි රික මහනුවර නගර මධ්‍යයට ගෙනල්ලා, රටේ ම ජනතාවට මහනුවර නගරයට එන්න කියලා ප්‍රදර්ශනය කළාත්, ඒ මුදල් දැකලා ජනතාව තුළ කාමවිෂන්ද්‍යක් ම යි, බියක් ම යි සකස්වෙන්නේ.

නමුත් දන්ත ධාතුන් වහන්සේ වැඩි සිටින කුටියක්, ශ්‍රී දන්ත ධාතුන් වහන්සේව පිටතට වැඩිම කරලා ජනතාවට දන්ත ධාතුන් වහන්සේව පුද්රේගනය කරන්න පටන්ගන්න මොහොතේ මූල රටට ම මල් වැසි වසිනවා. ජනතාව තුළ සතුවක්, ප්‍රමෝදයක්මයි ඇතිවෙන්නේ.

මහනුවර නගර මධ්‍යයේ කොඩිගසක් එල්ලලා, එම කොඩිගසේ කෝටිගණනක සල්ලි එල්ලලා, ජනතාවට එම සල්ලි ගස පුද්රේගනය කළේත් ජනතාව තුළ කාම්විෂ්ණ්දයක්මයි, බියක් ම යි සකස්වෙන්නේ. නමුත් ඇසුල පෙරහැරට දළදා මාලිගාවේ කප් සිටුවන ද්වසට, පෙරහැර අවසාන වී දිය කපන ද්වසට මූල රටට ම මල් වැසි වසිනවා. සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය ම යි මූල් වෙන්නේ, සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ ආරක්ෂාව ම යි, විරස්ථීතියයි, පැවැත්මයි මූල් වෙන්න ඕනෑම. ආර්ථිකය නෙමෙයි. මූදල් නෙමෙයි.

ස්වරුණමාලි මහා සැ සම්දුන් වහන්සේගේ සැ මළවේ කෝටිගණනක් සල්ලි කොළ ඇතිරුවත්, ජනතාව එම සල්ලි දුකලා කාම්විෂ්ණ්දයක් ම යි, බියක් ම යි සකස්කොට ගන්නේ. නමුත් අපේ ගොරවණීය ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් මහ සැ සම්දුන් අහියස මහ සැ වන්දනාවක් සිදුකරදී, මහා පහන් පිංකමක්, මහා මල් පිංකමක් සිදුකරදී, ආකාශය පුරාවට විවිධ වරණයෙන් පරිපූර්ණ, පිනට කැමති දෙවිවරු ලක්ෂ ගණනක් වැඩිසිටිමින් සතුව වෙනවා. හරියට ආකාශයේ බුදුයස් විහිදෙනවා වගේ. සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය ම යි, උතුම් ගාසනයේ අර්ථයමයි, විරස්ථීතිය ම යි, පැවැත්ම ම යි මූල්විය යුත්තේ. ආර්ථිකය නෙමෙයි. මූදල් නෙමෙයි.

සල්ලි ගොනියක් ඔබ ගෙදර තබාගෙන සිටියත්, එම සල්ලි ගොනිය නිසා ඔබ තුළ කාම්විෂ්ණ්දයක් ම යි, බියක් ම යි සකස්වෙන්නේ. නමුත් ඔබ සවසට නා පිරිසිදුවෙලා මල් විකක් තෙළලා, බුදු පහන පත්තු කරලා, වන්දනාවක් කරන මොහොතක්

පාසා මේ ලෝකයේ ලැබිය හැකි උතුම් ම සැනසිල්ලක් ලබනවා. සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය ම සි මුල්වෙන්නේ; උතුම් වෙන්නේ; ග්‍රෑෂ්‍ය වෙන්නේ. ආර්ථිකය නොමෙයි. මුදල් නොමෙයි.

මේ රට දියුණුවෙන් දියුණුවට පත්වෙලා, මේ රටේ සැම මනුෂ්‍යයෙක් ම කේරීපතියෙක් වෙලා මැරෙන්න පුළුවන්. කේරීපතියෙක් වෙලා මැරුණාට පසුව, ඔහු වැවෙන්නේ සතරඅපායට තම්, ඒ කේරීපතිකමින් ඇති එලක් තැහැ. සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය ම සි මුල්විය යුත්තේ. ගාසනයේ විරස්ථීතියයි, ආරක්ෂාව ම සි මුල්විය යුත්තේ. ආර්ථිකය නොමෙයි. මුදල් නොමෙයි.

මේ උතුම් ඩිම්කඩ් ග්‍රෑෂ්‍යභාවය මේ රටේ සැම තායක පිංචතෙක් ම දැනගැනීම අත්‍යවශ්‍ය කාරණයක් වෙනවා. ගාසනික අර්ථයන්ගේ යම් පිබිදීමක් සිදුවන සැම අවධියක දී ම ර්ට අදාළ පිංචතුන්ලාගේ දුර්වලතාවයන් තුළින් මාරාවේශයට නතුකර ගැනීමට මාරයා තිරතුරුව ම මානබලමින් සිටින්නේ. එම නිසා අතිතයේ කළ මහා පිනකින් මේ උතුම් දේශයේ තායකත්වයට පත්වෙන සැම පිංචතෙක් ම ගක්තිමත්ව, තෙරුවන් කෙරෙහි ග්‍රද්ධාවෙන්, දිලයෙන් පරිපූර්ණ භාවයට පත්වීමෙන්, මාරාවේශයන්ගේ ග්‍රහණයට භසුනොවී මේ උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ අර්ථයන් තව එක දිනක් හෝ අනාගත ලෝකයට ආරක්ෂාකොට තබා රස්කොටගතන්නා වූ කුසලයෙන් අනුන්වත් සුවපත් කොට, තමනුත් දිවා සම්පත් සලසාගන්න දක්ෂවෙන්න ඕනා. සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ පැවැත්මට, විරස්ථීතියට, වර්ධනයට කැමති කුමන පක්ෂයක තායකයෙක් වේවා ඉහත කාරණාවන් නුවණීන් දැකීම තුළින් ගාසනික අර්ථයන් රැකීමට ඉදිරිපත් වීම, තමා විසින් තමාට ම කරගතන්නා ග්‍රෑෂ්‍ය ම උපකාරය වෙනවා.

මාරාවේශයන් තායක මාරයා මේ උත්සාහ කරන්නේ, බොද්ධ පිංචතුන්ලාව ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ තුළින් හේදහින්න කොට,

එම හේද්‍යීන්න භාවය තුළින්, මිථ්‍යා දූෂ්චරික බලවේගයන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය ගක්තිමත් කොට, උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ අර්ථය දුරවල කිරීම විය හැකි ය. මේ සටහන කියවලා පිංචත් ඔබට ප්‍රශ්නයක් ඇතිවෙන්න පුළුවන්, හිස්සුව තේ කොප්පයේත් කිහිලන් දකිනවා ය කියලා. නමුත් හිස්සුව මාර බලවේගයන්ගේ සියුම්හාවය දැකලා අත්දැකීමෙන් ම පිංචත් ඔබට කියනවා, තේ කොප්පයක නො ව, වතුර උගුරක් තුළත් මාරයාට සියුම් කිහිල් වේගයක් මවාගෙන සිටිය හැකි ය කියලා; වතුර උගුරක් තුළත් සියුම් කිහිල් වේගයන් මවාගෙන කෙනෙකුගේ උදරයට රිංගාගත හැකි ය කියලා. මාරයාගේ මේ සියුම්හාවය අපට හඳුනාගැනීමට හැකිවන්නේ උතුම් සද්ධරමයේ අවබෝධයන් තුළින් පමණක්මය. උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය යනු මාරයාටත්, මාර බලවේගයන්ටත් ඇති ලොකු ම හිසරදය සි. මාරයාගේ මේ අහියේගය පිංචත් ඔබට පරාජය කොට දැමීමට හැකිවන්නේ, මේ මොහොතේ පක්ෂ-විපක්ෂ සැම නායකයෙක්මත්, ජනතාවත් තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවත්, ශිලයේ ආරක්ෂාවත්, අලෝහ ධර්මයන්ගේ ර කවරණයත් ජීවිතයට වහවහා එකතුකොට ගැනීමෙන් පමණක් ම ය. ඉහත සද්ධරමයන්ගෙන් පිංචත් ඔබ පරිපුරණ වෙනකොට, මාරධරමයන් මුළගැන්වී උතුම් සද්ධරමයේ විරස්ථීතියත්, ඒ හේතුවෙන් ජනතාවගේ ආර්ථිකයේ දියුණුවත් ඇතිවීම ධර්මතාවයක් ම ය.

තෙවන කොටස

සතර සතිපථියානය
සඳහා ප්‍රවේශය සබ්බාසව සූත්‍රය



සතර සතිපථියානය, කෙනෙකු විසින් අඛණ්ඩව වඩනු ලැබුවහෝත් අවමය දින 7ක් හෝ උපරිමය වසර 7ක් කුල රහත්හාවයට පත්වන්නේ යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාල සේක. එය සේර, කටුක, භයානක සසර දුකෙන් මිදී යාමට ඔබ සතු හැකියාව පිළිබඳ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ලබාදුන් සහතිකයක් වැන්න. නමුත් භාවනාව වැඩිමට පිංචතුන් කළ යුතු පුර්වකෘතායක් ගැන සඳහන් අතිශයින් වටිනා සූත්‍රයක් වේ. ඒ වනාහි සබ්බාසව සූත්‍රය යි. මෙම ලිපිමාලාව සපයන පිංචත් ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් සබ්බාසව සූත්‍රය මෙලෙස පැහැදිලි කරනුයේ, සතර සතිපථියානය සම්බන්ධයෙන් පළවීමට නියමිත මීලග ලිපිමාලාවට ප්‍රවේශයක් ලෙසිනි. එබැවින් සතර සතිපථියාන විග්‍රහයේ උපරිමය උකහාගැනීම උදෙසා මෙම සබ්බාසව සූත්‍රයේ විග්‍රහය අතිශයින් වැදුගත් බව සලකන්නේ නම් මැනවි.

භාවනාවට පෙර - මෙසේ කළ යුතු ම ය (සතර සතිපටිධානය සඳහා ප්‍රවේශය)

අපිරිසිදු වුණු ලිදක් තියෙනවා. එම ලිදෙහි පස්, මඩ, කොළරොබූ පිරිලා. පිංචතෙක් මේ ලිද පිරිසිදු කිරීමේ අරමුණින් ඉසිනවා. නමුත් ඔහු ලිං පත්‍රලේ ඇති පස්, මඩ, කොළරොබූ ඉවත් කරන්නේ නැහැ. ඒ හේතුව නිසා ම, තාවකාලිකව ලිදේ ජලය පිරිසිදු වුණත්, මොහොතකින් ජලය අපිරිසිදු වෙනවා. ආගුවයන්, කෙලෙස් ධර්මයන් තැන්පත් වූ සන්තානයක, එම අපිරිසිදු ආගුවයන් කුමානුකුලව ඉවත්කර ගැනීමෙන් තොරව, යම් පිංචතෙක් සමථ, විද්‍රෝහනා භාවනාවන්ට යොමුවූතොත්, මොහොතක ආස්වාදයක් ලැබුවත්, ඉක්මනින් හිත විසිරි යනවා. එයත් හරියට අපිලිවෙළට පිරිසිදු කළ ලිද වගේ. පිංචත් ඔබට, සමථ විද්‍රෝහනා භාවනාවන් වැඩිමට පෙර එදිනෙදා ජ්විතයේදී ආගුවයන් පීනකරගන්නා කාරණා හයක් සබ්බාසට සූත්‍රයේදී බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

එම කාරණා හය වන්නේ ද්‍රානනයෙන් ප්‍රහාණය කළ යුතු ආගුවයන්, සංවරයෙන් ප්‍රහාණය කළ යුතු ආගුවයන්, ප්‍රත්‍යුම්වේශයෙන් ප්‍රහාණය කළ යුතු ආගුවයන්, ඉවසීමෙන් ප්‍රහාණය කළ යුතු ආගුවයන්, මගහැර යැමෙන් ප්‍රහාණය කළ යුතු ආගුවයන්, දුරැකිරීමෙන් ප්‍රහාණය කළ යුතු ආගුවයන් කියලා. මේ කාරණා හයට පසුවයි, බුදුරජාණන් වහන්සේ සමථ-විද්‍රෝහනාවෙන් ප්‍රහාණය කළ යුතු ආගුවයන් ගැන සඳහන් කරන්නේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා ලෝක ධර්මයන්, ඒ කියන්නේ ඉපදිම-මරණය, කුපලය-අකුසලය, සුගතිය-දුගතිය, දුප්පත්-පොහොසත් බව, තෙරුවන්ගේ පහළවීම ගැන නුවණීන් මෙනෙහි කිරීමට අදාශ පුද්ගලයා තුළ නුපන්නා වූ ආගුවයන් උපදිනවා ය කියලා; ඉපදුණාවූ ආගුවයන් වැඩේනවා ය කියලා. යම් පිංචතෙක් ලෝක ධර්මයන් නුවණීන් මෙනෙහි කරමින් යෝනිසේ මනසිකාරයෙන් යුතුව ජීවත්වෙන්නේ නම්, ඔහු දුක දෙය දුක වශයෙන් දුනගන්නවා; අසුබ දෙය අසුබ වශයෙන් දුනගන්නවා; අනිතා දෙය අනිතා වශයෙන් දුනගන්නවා. අනාත්ම දෙය අනාත්ම වශයෙන් දුනගන්නවා කියලා. මේ හේතුවෙන් අවිද්‍යාව මෝදුකොට දෙන ආගුවයන්ට ඔබ තුළින් නැගී සිටීමට ඇති අවස්ථාව හිත වෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ සඛ්‍යාසව සූත්‍රයට අදාළව දේශනාකොට ඇති කාරණා හයෙන් පිංචත් ඔබ සිත පිරිසිදු භාවයට පත්කර නො ගෙන සමඟ-විද්‍රෝහනා භාවනා වැඩිමට ගියෙන්, කෙටි ආස්වාදයක් සහ විසිරුණු සිතක උරුමය පමණයි ඔබට හිමිවන්නේ.

සමහරක් භාවනා කරන පිංචතුන්, නිරතුරුව ම අසන ප්‍රශ්නයක් තමයි, “ස්වාමීන් වහන්ස, භාවනා කිරීමේ දී නිතර සිත විසිරෙනවා. කුමක්ද රට කරන්නේ?” කියලා. රට කළ යුතු ප්‍රතිකර්මය තමයි සඛ්‍යාසව සූත්‍රයේ දී බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කර ඇත්තේ.

එම නිසා පිංචත් ඔබ, සමඟ-විද්‍රෝහනා භාවනා වැඩිමට පෙරාතුව පුරුවක්තායක් ලෙස ඉහත කාරණා හය ජීවිතයට එකතු කරගන්න.

සඛ්‍යාසව සූත්‍රයේ දී බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන මුල්ම කාරණය තමයි, දරුනයෙන් ප්‍රහාණය කළ යුතු ආගුවයන්, ඒ කියන්නේ සේවාන් එල අවබෝධයෙන් ප්‍රහාණය වෙන ආගුවයන්. දරුනයෙන් ප්‍රහාණය කළ යුතු ආගුවයන් ඔබ සමුප්‍රණයෙන්ම ප්‍රහාණය කොට දමන්නේ සේවාන් එලයට පත්වෙන මොහොතෙයි. ඒතෙක් ‘මම’ය කියලා ගත්තා වූ දුඩි

දැඡ්‍රීය නිසා පටිච්ච සමුප්පාද ධර්මයන්ගෙන් බැහැරව ආත්මිය දැඡ්‍රීයෙන් ජීවිතය දකිනවා. මා තුළ ආත්මයක් තිබෙනවා. එම ආත්මය තුළ මම සිටිනවා. මම ගිය ජීවිතයේ දී සිටියා. මරණයෙන් මතු මම සිටිනවා. අසනීපයක දී, දුකක දී, සතුටක දී මා තුළ දුක්, සැප විදිනා කෙනෙක් සිටිනා බව දකිනවා. රුපය තුළ, වේදනාව, සංයුව, වේතනාව, වික්ද්‍යාණය තුළ මම සිටිනවා කියලා දකිනවා. මේ නිසාම රුපය මගේ කොටගෙන වේදනාවක් ඇතිකර ගන්නවා. සංයුව මගේ කොටගෙන වේතනාවක් ඇතිකර ගන්නවා. වේතනාව මගේ කොටගෙන වික්ද්‍යාණය ඇතිකොට ගන්නවා. ඒ නිසා ම හවයට ගළාගෙන යන ආගුවයන් ඔබ ඇතිකොට ගන්නවා.

දැඡ්‍රීයනයෙන් ප්‍රහාණය කළ යුතු ආගුවයන් යටතේ සක්කාය දිවිධිය තැතිකොට ගැනීමට කැමති පිංචතා නිරතුරුව ම පංචලපාදානස්කන්දයේ අනිත්‍යභාවය දකිමින් ජ්වත්වෙනවා. ඔහු මුළින් ම ‘මම’ ය කියලා ගත්තා වූ රුපයේ අනිත්‍යභාවය දකිමින් ජ්වත්වෙනවා. දැස් පියාගෙන හිඳිමින් රෝගයන්ට, ව්‍යාධීන්ට, මරණයන්ට තෝරැන්නක් වූ රුපය, පුපුරා යන සැරව ගෙඩියක් සේ දකිනවා. ඔහු තම රුපය කුණුවී යන මස් ගොඩික් වශයෙන් දකිනවා. මෙවැනි උපක්ම තුළින් රුපය තුළ මම, මම තුළ රුපය, රුපය තුළ ආත්මයන්, ආත්මය තුළ රුපයන් තිබෙනවා ය කියන දැඡ්‍රීයෙන් නිරුච්ච හෙළිකොට ගන්නවා. තම රුපය තුළින් නිරතුරුව ම ලදුරුවෙක්, ලෙඛික්, මහල්ලෙක්, මළකඳක් මතුකොට දකින්න ඔබ දක්ෂ නම්, ඔබේ මියගිය යාතියාගේ රුපය ඔබේ පවුලේ සුසානහුමියේ පසත් සමග සංසන්දනාත්මකව දකීමට ඔබ දක්ෂ නම්, ඒ දක්ෂභාවය ඇතිකොට ගන්නා මොහොතක් පාසා, සක්කාය දිවිධියට ඔබ අහියෙළ කළා වෙනවා. පිංචත් ඔබ මේ සියල්ල සිදුකරන්නේ නුවණීන් මෙනෙහි කිරීමෙන්. තව ම ඔබ එරමිනියා ගොතාගෙන භාවනාවට වාචිවෙලා තැහැ. විවේකිව සිටින සැම මොහොතකම, කැමති ඉරියවිවකින් ඉහත කාරණාව නුවණීන් දකින්න.

වේදනාවන් සංඛ්‍යාවන් හැඳුනාගන්න

වතුරාරිය සත්‍යය තොදුනීම නිසා, කුසල්-අකුසල් සංස්කාරයන් රස්වන හැරි තුවණීන් දකින්න. සංස්කාරයන් නිසා වික්ද්‍යාණය සකස්වන හැරි තුවණීන් දකින්න. වික්ද්‍යාණය හේතුවෙන් නාමරුප සකස්වන හැරි තුවණීන් දකින්න. නාමරුප හේතුවෙන් සලායතන සකස්වන හැරි තුවණීන් දකින්න. පිංචත් ඔබේ රුපයට හිත යොමුකරලා, රුපයේ ඉපදීමට මූලික හේතුව අවිද්‍යාව වශයෙන් දකින්න. දැස් පියාගෙන ඔබේ රුපය තුළින් අවිද්‍යාවේ අදුර දකින්න.

අවිද්‍යාව නිරෝධය කළ තැනදී, සංස්කාර නිරෝධය වන සැටිත්, සංස්කාර නිරෝධය කළ තැනදී වික්ද්‍යාණය නිරෝධය වන සැටිත්, වික්ද්‍යාණය නිරෝධය කළ තැනදී නාමරුප නිරෝධය වන සැටිත්, නාමරුප නිරෝධය කළ තැනදී සලායතන නිරෝධය වන සැටිත් තුවණීන් දකිමින් ජ්වත්වෙන්න. දර නිසාම ඇව්වෙන ගිනිගොඩික් සිහියට තාගාගෙන, ගිනිගොඩි දර ඉවරිම නිසා ගිනිගොඩි තුළින් ම ගින්දර නිවියන හැරි තුවණීන් දකිමින් "සංඛාර නිරෝධා වික්ද්‍යාණ නිරෝධෝ" කියන ධර්මතාවය තුවණීන් දකින්න. වික්ද්‍යාණයේ බැසගැනීමෙන් සකස්වන මව්කසේ කළල රුපයට සිත යොමුකරමින්, කුමානුකුලව මරණය කරා යන ජීවිතය, උපාදානය හේතුවෙන් තැවත හවය සකස්කොට ගන්නා හැරි තුවණීන් දකින්න. මේ උපකුමධිලි තුවණීන් දැකීම, රුපය කෙරෙහි සක්කාය දිවිධීය සිදැනීම සඳහා ම ය. මෙසේ පටිච්චසමුප්පන්නව ඔබේ ජීවිතය දකිනමාකාට, රුපය තුළ මම සිටිනවා ය, රුපය තුළ ආත්මයක් තිබෙනවා ය කියන දාෂ්ධීන් ප්‍රහිණ වෙලා යනවා.

මීලගට පංචලපාදානස්කන්ධයට අදාළව වේදනාව කියන ධර්මතාවය තුවණීන් දකින්න. වේදනාව යනු එස්සය හේතුවෙන් සකස්වෙන එලය යි. හේතුවිල ධර්මයන් වශයෙන් වේදනාව ඔබ නො දකින නිසා ම, වේදනාව තුළ මම සිටිනවා ය, මා තුළ විදින කෙනෙක් සිටිනවා ය, වේදනාව තුළ ආත්මයක් තිබෙනවාය, ඒ ආත්මය තුළ මම සිටිනවා ය කියලා සිතනවා. ඒ නිසාම නිරතුරුව ම එස්සය හේතුවෙන් සකස්වෙන සැම සැප, දුක්, උපේක්ෂා විදිමකටම ඔබ බැඳී යනවා. පිංචත් ඔබ අතිතයේ අත්විදි සැම සැප, දුක්, උපේක්ෂා විදිමක් ම මතකයට නගාගෙන, ඒ සැම විදිමක ම අතිත්‍යහාවය තුවණීන් දකින්න. ජීවිතය තිබෙන්නට හැර වේදනාව හිස්කරන්න.

මූලරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, අහසේ නත්වැදැරුම් සුළං හමනවා. පෙරදිග සුළං, පැලදිග සුළං, උතුරදිග සුළං, දකුණුදිග සුළං, දුගුවිලි සුළං, උණුසුම් සුළං, සිසිල් සුළං කියලා. එලෙසින් මේ සිරුරේ ද නත්වැදැරුම් දුක්, සැප, උපේක්ෂා වේදනාවන් ඇතිවෙනවා කියලා.

ඔබ අත්විදින සැම සැප, දුක්, උපේක්ෂා විදිමක ම "එස්ස ප්‍රවිචා වේදනා, එස්ස නිරෝධා වේදනා නිරෝධ්‍යා" කියන ධර්මතාවයන් සිහියට නගාගන්න. වේදනාව හිස් දෙයක්, අතිත්‍ය වූ දෙයක්, අනාත්ම වූ දෙයක් බව තුවණීන් දකින්න. අත්‍යායන්ගේ ජීවිතවලටත් මේ ධර්මතාවයන් ගළපා දකින්න. මහේකාබෘ ජීවිත ගතකරන මත්‍යායින්, සැක්ක දෙවියන් ආදින් අත්විදින සැප වේදනාවන්ගේ අතිත්‍යහාවය තුවණීන් දකිමින් දකින්න. වේදනාව කෙරෙහි ඇති සක්කාය දිටියිය, වේදනාවේ අතිත්‍යහාවය දකිමින් තුනීකරගන්න.

මීලගට පංචලපාදානස්කන්ධයට අදාළව සංඡාව කියන කාරණාව තුවණීන් දකින්න. සංඡාව කියලා කිවිවත්, හදුනාගැනීම කියලා කිවිවත් එක ම අරථය යි. වේදනාව කියන හේතුව නිසා සකස්වෙන එලය සංඡාව යි. සංඡාව තුළ ඊට වඩා දෙයක් තැහැ. නමුත් තාත්ණාව නිසා අපි සංඡාව මගේ කොට ගන්නවා;

සංයුත තුළ මා සිටිනවා ය කියලා දකිනවා; සංයුත තුළ ආත්මයක් තිබෙනවා ය, ඒ ආත්මය තුළ මා සිටිනවා ය කියලා දකිනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ සංයුත කියලා කියන්නේ, හඳුනාගැනීම කියන අර්ථයට. සුදුපාට දෙයක් ඔබ සුදුපාටය කියලා හඳුනාගන්නවා. රතුපාට දෙයක් ඔබ රතුපාටය කියලා හඳුනාගන්නවා. නිල්පාට ඔබ, නිල්පාට වගයෙන් හඳුනාගන්නවා. මේ මගේ අම්මා, කාන්තා කියලා හඳුනාගන්නවා. ඔබ සිතන්න, පුද්ගලයන් සියදෙනෙක් අතර ඔබේ අම්මා ඉන්නවා කියලා. ඔබ එක ක්ෂණයකින් ‘මේ මගේ අම්මා’ කියලා සියලුදෙනා අතරින් අම්මාව හඳුනාගන්නවා. මේ කිරි, මේ ගිතෙල්, මේ වෙබරු කියලා ඔබ හඳුනාගන්නවා. මේ පිරිමියෙක්, මේ කාන්තාවක් ය කියලා හඳුනාගන්නවා. මොහු වින ජාතිකයෙක්, මොහු කළ ජාතිකයෙක් ය කියලා හඳුනාගන්නවා. මේ කැරේසන්නේ කාක්කෙකක්, හරකෙකක්, අලියෙක් ය කියලා හඳුනාගන්නවා.

පිංචන් ඔබ තුළයින් මෙනෙහි කරන්න. ඔබේ ජ්විත කාලය තුළ ඔබ ඇසෙන් යම් රුපයක් හඳුනාගත්තා නම්, කනෙන් යම් ගබ්දයක් හඳුනාගත්තා නම්, ඔබ නාසයෙන්, දිවෙන්, ගරීරයෙන්, මනසින් යම් හඳුනාගැනීමක් සිදුකළා නම්, ඒ සැම හඳුනා ගැනීමක්ම අනිත්‍යාචාරයට පත් වූ ධර්මතාචාරයක් නේද?

ඒ කිසි ම හඳුනාගැනීමක ඔබ තුළ මම කියා කෙනෙක්, මගේ කියා නිත්‍ය වූ කෙනෙක් සිටියා ද? ඒ කිසි ම හඳුනාගැනීමක් තුළ ආත්මයක් කියා දෙයක් තිබුණා ද? සංයුත හිස් දෙයක්, අනාත්ම වූ දෙයක්, වේදනාව කියන ධර්මතාචාරය හේතුවෙන් සකස්වෙන අනිත්‍ය වූ එලයක් පමණක් ම සි. මේ කාරණාවන් තුළයින් දකිනකාට, සංයුත කෙරෙහි ඔබ ඇතිකාටගත් මමත්වයේ දැඩිභාචාරය සිදුම්වෙනවා. එවිට ඔබ අතිතයේ යමක් හඳුනාගත්තද, වර්තමානයේ යමක් හඳුනාගත්ත ද, එම රුපය හඳුනාගත් විගස ම ‘අනිත්‍යයි’ කියන අර්ථය ඔබ තුළින් මතුවෙනවා.

පිංචන් ඔබ සිතන්න, ඔබට ලස්සන නිල්පාට කම්සයක් තැගි ලැබෙනවා කියලා. ඒ ලස්සන නිල්පාට කම්සය ඔබ ලස්සනයි,

නිල්පාටයි, අලුත්... වශයෙන් හඳුනාගන්නා මොහොතේ ම, දිරාගිය, පාට පිවිසී ගිය නිල්පාට පරණ කම්පයක් සිහියට නගාගන්න.

මෙම රාත්‍රියේ හිසුවට එකපාරට නරියකුගේ කැගසන හඩක් ඇශෙනවා. ඒ හඩ නරියකුගේ බව හිසුව හඳුනාගන්නවා. මොහොත්තින් තරියාගේ හඩට බිඟ වූ මොනරකුගේ කැගසන හඩ ඇශෙනවා. ඒ හඩ මොනරකුගේ බව හිසුව හඳුනාගන්නවා. උදේ පටන් මේ රාත්‍රිය වන තුරු මොන තරම් ගබිද කනෙන් අසා, මතසින් සිතා හඳුනාගන්න ඇති ද. ඒ හැම හඳුනා ගැනීමක්ම නිරතුරුව වෙනස් වෙනවා. ඔබ යමක් හඳුනාගන්තද, එය නිරතුරුව ම වෙනස් ව යනවා. ඒ වෙනස්වීම දකින පිංවතා සංඡාචන බැඳී යන්නේ නැහැ. විවේකී ව සිටින සැම මොහොතකම ඔබට අනීතයේ ඇතිවුණාවූ හඳුනාගැනීම්වල අනිතභාවය දකිමින් ජ්වන්වෙන්න. එවිට සංඡාචන කෙරෙහි පවතින මමත්වය දුඩ්හාවය ඔබ තුළින් තුනී වී යනවා.

දුරුණයෙන් දුර කළ යුතු ආගුවයන් මෙසේ දුර කරන්න

පංචලපාදානස්කන්ධයට අදාළව සංයුත්‍ය හේතුවෙන් සකස්වෙන එලය තමයි, සංස්කාර. හදුනාගන්නා දෙය ගැන සිතීම නිසා, සංස්කාර සකස්කොට ගන්නවා. සංස්කාර ධර්මයන් කුසල්, අකුසල් කියලා කොටස් දෙකකට බෙදෙනවා. පිංචත් ඔබ රස්කොටගන්නා සැම කුසල්, අකුසල් සංස්කාරයක් ම විපාක දිලා අනිත්‍යභාවයට පත්වෙනවා. විපාක දී අනිත්‍යභාවයට පත්වන සංස්කාරයන් අප 'මගේ' කර ගන්නවා. සංස්කාරයන් තුළ මම සිටිනවා ය කියලා දැකිනවා. මා තුළ නො වෙනස්වන සංස්කාරයන් තිබෙනවා ය කියලා දැකිනවා. ඒ සංස්කාරයන් තුළ ආත්මයක් තිබෙනවා ය කියලා දැකිනවා. මේ හේතුවෙන් සංස්කාරයන් කෙරහි මමත්වයේ දැඩිභාවය ඇතිකොට ගන්නවා. පිංචත් ඔබ ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දෙනිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් යුත් රැජකාය සිහියට නගාගන්න. මේ දෙනිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණයන් දස පාරම් ධර්මයන්ගේ කුසල් ගක්තියෙන් ලද එලයක් බව නුවණීන් දැකින්න. ඒ සා ගක්තිමත් කුසල් සංස්කාරයනුත් පිරිනිවන් මංවකයේ දී අනිත්‍යභාවයට පත් වී ගිය හැරී නුවණීන් දැකින්න.

පිංචත් ඔබ දේවදත්ත හාමූදුරුවන්ගේ පාපකාරී ජීවිතය නුවණීන් දැකින්න. මහ පොලොව පලාගෙන දේවදත්තයන් අවෝවී මහා නරකාදියට වැටුණු හැරී නුවණීන් දැකින්න. මේ සා බලවත් අකුසල විපාකයක් ලැබුවත්, ඒම බරපතල අකුසලයන් ද අනිත්‍යභාවයට පත් වී දේවදත්ත කල්ප ගණනාවකට පසු පසේ

බුදුරජාණන් වහන්සේ තමක් ව පිරිනිවී යන හැටි නුවණීන් දකින්න. පිංචත් ඔබ ඔබේ මනුෂ්‍ය ජ්‍යෙෂ්ඨය, ඔබේ ප්‍රසන්න අගපසග, අධ්‍යාපනය, රැකියාව, විවාහය, සමාජ තත්ත්වය ආදිය කුසල්, අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ එලයක් බව දකිනින් ඒවා නිරතුරුව ම වෙනස්වන හැටි නුවණීන් දකින්න.

වර්තමාන සමාජයේ පිංචතුන්ලා විශාල වගයෙන් දානමය, ශිලමය පිංකම් සිදුකරනවා. මෙවැනි පිංකම් සිදුකිරීමේ දී සමහරක් පිංචතුන් පින කෙරෙහි ලෝහ සිත් ඇතිකරගෙන කටයුතු කරනවා. මෙවැනි කාරණා තුළ සැගලී තිබෙන්නේ සංස්කාර තුළ මම සිටිනවා ය, මා තුළ සංස්කාර සිටිනවා ය කියන මෝහ මූලික අර්ථය යි. කුසල් සංස්කාරයන් නිසා ඉහළට මතුවන සක්විති රුපත්, ගත්‍යාත් අකුසල් සංස්කාර හේතුවෙන් දුගතියට වැටිය හැකි නම් සංස්කාරයේ අනිත්‍යය කියලා ම දකින්න. පිංචත් ඔබ නිරතුරුව ම සුළුක දෙවියෙක්, දිව්‍යාංගනාවක් සිතෙන් මවාගෙන ඒ දිව්‍ය ජ්‍යෙති අනිත්‍ය වී යන හැටි නුවණීන් දකින්න. සුරුලී කාන්තාවක්, පිරිමියෙක් සිතින් මවාගෙන කුසල් සංස්කාරයන් නිසා ලැබුණු සුරුලීහාවය, අනිත්‍යහාවයට පත්වන හැටි නුවණීන් දකින්න. දුප්පත් මනුෂ්‍යයෙක් ලොතයියක් දිනුම් ඇදීමෙන් කෙරීපතියෙක් වෙනවා නුවණීන් දකින්න. සංස්කාරයේ නිරතුරුව ම ආත්මීයහාවයක් නැති, අනාත්ම ධර්මතාවයක් බව නුවණීන් දකිනින් සංස්කාර කෙරෙහි ඇති මමන්වයේ දුඩීහාවය සියුම්කොට ගන්න. සංස්කාර යනු සංඡාව හේතුවෙන් සකස්වෙන එලයක් මිස, මගේ කොට ගැනීමට එහි ස්ථීර කිසිවක් තොමැති බව නුවණීන් දකින්න.

පංචලපාදානස්කන්ධ ධර්මයන්ට අදාළව බුදුරජාණන් වහන්සේ මිළගට දේශනා කරන්නේ සංස්කාර හේතුවෙන් සකස්වෙන එලය වන වික්ද්‍යාණය ගැන යි. වික්ද්‍යාණය කියලා කියන්නේ විශේෂ වූ යුණයට. යමක් දැනගන්නවා ය කියන අර්ථයටත් වික්ද්‍යාණය කියලා කියනවා. පිංචත් ඔබ යමක් හඳුනාගත්තා ද, ඒ හඳුනාගත් දේය ගැන සිතනවා. ඔබ යමක් ගැනද සිතන්නේ, ඒ

සිතන දෙය ගැන දැනීමක් ඇතිකොට ගන්නවා. ඔබ කුමක් ගැන දැනගන්නේ, ඒ දැනගත් දෙයට බැඳී යනවා. පිංචත් ඔබ ආහාරයක් අනුහව කරනකොට එය තිත්ත නම්, තිත්ත බව දැනගන්නවා. එම ආහාරය පැණීරස නම්, පැණීරස බව දැනගන්නවා. යමක් සුවද නම් එය සුවද බව දැනගන්නවා. යමක් දුගද නම්, එය දුගද බව දැනගන්නවා. ඔබ යම් පිවතෙක් ඇපුරු කරලා ඔහු හොඳයි හෝ තරකයි කියලා දැනගන්නවා. ආණ්ඩුව හොඳ ආණ්ඩුවක් ය හෝ දුර්වල ආණ්ඩුවක් ය කියලා දැනගන්නවා. නායකයා හොඳ හෝ නොහොඳ ය කියලා දැනගන්නවා. දැන් පිංචත් ඔබ තුවෙන් දකින්න, ඔබ යම් රුපයක් කෙරෙහි එවැනි විශේෂ දැනීමක් ඇතිකර ගත්තා නම්, ඒ සැම දැනීමක් ම අනිත්‍ය තේදී? තමන්ට හොඳයි කියලා ජන්දය දිලා රජයක් පත්කර ගන්නවා. වසර 5කින් රජය තරකයි කියලා පරාජයකොට දමනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ වික්ද්‍යාණය මැඹ්ක්කරුවෙක් ය කියලා දේශනා කරනවා. මරණාසන්න පුද්ගලයෙකුගේ ව්‍යුතිසිතට දැනීමක් ඇතිවෙනවා, ඔහු ලබන්නේ සුගතියේ උපතක් ද, දුගතියේ උපතක් ද කියලා. මේ දැනීම නිසා ම ය සුගතියේ උපතේ දී පුද්ගලයා සතුව සිතිතුත්, දුගතියේ උපතේ දී පුද්ගලයා ගැටෙන සිතිතුත් මියයන්නේ. පරිව්ව සමූහ්‍යයා ධර්මයේ දී බුදුරජාණන් වහන්සේ 'සංස්කාර පව්චය වික්ද්‍යාණ' කියලා දේශනා කරනවා. සංස්කාර නිසා සකස්වෙන කරම ගක්තිය වික්ද්‍යාණය කියලයි එයින් අදහස් වෙන්නේ. මේ කරම ගක්තිය ආයතන හය තුළින්, ආයතන මැරෙමින් ඉපදෙමින්, ඇතිවෙමින් නැතිවෙමින් හවය කරා ගමන් කරනවා. වික්ද්‍යාණය පංචලපාදානස්කන්ධයේ සැම උපාදානස්කන්ධයක් අතරට ම වැදි සියුම් ආකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක වන නිසාත්, වික්ද්‍යාණය වේගයක් පමණක් වන නිසාත්, වික්ද්‍යාණය මැඹ්ක් කරුවෙක් ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. වික්ද්‍යාණයේ වේගය කොතෙක්ද කියනවා නම්, මේ මොහොතේ මනුෂ්‍යයෙක්ව සිටින ඔබ, රළුග නිමෙෂයේ දී මරණයෙන් පසු දෙවියෙක්, නිරිසතෙක් බවට පත්කරනවා. යොදුන් ලකු ගණනක් ඇත තිබෙන දිවු

තලයක, නිරයක උපතක් තත්පරයක් තුළ දී සකස්කොට දෙන්න වික්ද්‍යාණයේ වේගයට හැකියාව තිබෙනවා. කවදාහරි දිනයක පිංවත් ඔබ වික්ද්‍යාණය අවබෝධ කරගතහොත් ඔබ අවබෝධ කරගත්තේ වික්ද්‍යාණය යනු වේගයක් පමණක් ම බව සි. ඒ වේගය තුළ ඔබ දැකින්නේ හිස්හාවය පමණක් ම සි. ඒ නිසා ම ඔබට වික්ද්‍යාණය කෙරෙහි ඇති තාශ්ණාව සිදී යනවා.

පිංවත් ඔබ දුන් තුවණීන් දකින්න, ඔබේ ජීවිත කාලය තුළ ඔබ ඇසින් රුපයක් දැකලා, කනෙන් ගබඳයක් අසලා, දිවෙන් නාසයෙන්, ගරීරයෙන්, මනසින් යම් දැනීමක් ඇතිකර ගත්තවා නම්, ඒ ඇතිකොට ගත්තා වූ සෑම දැනීමක් ම අනිත්‍යයයි නේද? ඒ දැනීම හිස් දෙයක් නේද? ඒ දැනීම තුළ ආත්මයක්, සත්වයෙක්, පුද්ගලයෙක් හිටියේ තැහැ නේද? පිංවත් ඔබේ ජීවිත කාලය තුළ ඔබ ඇතිකොටගත් සෑම විශේෂ දැනීමක් ම අනිත්‍යය කියලා තුවණීන් දකින්න ජීවත්වෙන්න.

පංචලපාදානස්කන්ධයට අදාළව රුප, වේදනා, සිංහා, සිංස්කාර, වික්ද්‍යාණ යන ධර්මතාවයන් පහ කෙරෙහි ඔබ ‘මම ය’, ‘මගේ ය’ කියන දාෂ්ටීන් තුවණීන් මෙනෙහි කිරීම තුළින් ම හිනකොටගත්තේ. දරූහනයෙන් ප්‍රහාණය කළ යුතු ආග්‍රාධියන්, ඒ කියන්නේ සේවාන් එල අවබෝධයෙන් ප්‍රහාණය වන සක්කාය දිවිධිය එවිට ඔබෙන් ප්‍රහාණය වෙලා යාවි.

ඉන්දිය සංවරය උදෙසා

පංචලපාදානස්කන්ධය අතිතා වගයෙන් නුවණීන් මෙතෙහි නො කරන පුද්ගලයා තිරතුරුව ම ආත්මිය සංඡාව නිසා ම තැකි ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා වගේ ම ඇති ආගුවයන් වර්ධනය කරගන්නවා. පිංවත් ඔබ තිරතුරුව ම පංචලපාදානස්කන්ධයේ ක්‍රියාකාරීත්වය පහත ආකාරයට නුවණීන් දැකිමින් ජ්වත්වෙන්න. අධ්‍යාත්මික රූපයත්, බාහිර රූපයත්, වික්ද්‍යාණයත් හේතුවෙන් එස්සය හටගන්නවා. එස්සය කියලා කියන්නේ දැක්කා, ඇසුණා, දැනුණා කියන අර්ථයට. ඔබට යමක් ද ඇසෙන්නේ, යමක් ද දැනෙන්නේ, යමක් ද දැකින්නේ, එයට ඇලීම්, ගැටීම්, උපේශ්‍යාවන් ඇතිකර ගන්නවා. ඒ කියන්නේ විදිම සකස්කර ගන්නවා. ඔබ යමක් ද විදින්නේ, ඒ ගැන හඳුනාගැනීමක් සකස්කර ගන්නවා. ඔබ යමක් ද හඳුනාගන්නනේ, හඳුනාගන්නා දේ ගැන සිතනවා. ඔබ කුමක් ද සිතන්නේ, ඒ සිතන දේ ගැන දැනීමක් ඇතිකර ගන්නවා. දැන් පිංවත් ඔබ නුවණීන් විමසා බලන්න, ඔබ සැම නිමෝගයක් තුළ දී ම ඉහත ක්‍රියාපටිපාටිය තුළ නේද ජ්වත්වෙන්නේ? මේ ක්‍රියාපටිපාටිය සි පංචලපාදානස්කන්ධය කියලා කියන්නේ.

මේ ක්‍රියාපටිපාටියේ අතිතාහාවය, හිස්හාවය, හේතුවැල ධර්මතාවය දැකීම සක්කාය දිවිධීය සිදුගැනීමේ මූලික ම කමටහන වෙනවා. විවේකයක් ලද සැම නිමෝශයක දී ම ජ්විතය තුළින් ඇතිකරගත් විදිම් හඳුනාගැනීම්, සිතීම්, දැකීම්වල අතිතාහාවය නුවණීන් දක්නා දක්ශවෙන්න. ඕනෑ ම මනුෂ්‍යයෙකුගේ, ඕනෑම සත්වයෙකුගේ ව්‍යවහාරක්, ක්‍රියාවක්, ඉරියවිවක් අතිතා වන පංචලපාදානස්කන්ධයක් වගයෙන් දැකින්න. ඔබේ ජ්විතයටත් එම

ඝරමතාවයන් ගළපා බලමින් ජ්වත්වෙන්න. සතුටින්, විනෝදයෙන්, දුකෙන්, පීඩනයෙන් ජ්වත්වෙන මනුෂයයින් දෙස බලන්න. එම පිංචතුන් පංචලපාදානස්කන්ධයට ම බැඳිලයි ජ්වත්වෙන්නේ. මය සැම දුකක් ම, සැපක් ම අනිතා වූ පංචලපාදානස්කන්ධයක්ය කියලා දැකින්න දක්ෂවෙන්න. එවිට පිංචත් ඔබ තුළ මම ය කියල ගත්තා වූ දාජ්ටීය කුමානුකුලට හින වී යනවා. ඉහතින් හිකුෂුව සටහන් කළේ සඩ්බාසව සූත්‍රයට අදාළව දරුණනයෙන් ප්‍රහිණය කළ යුතු ආග්‍රාවයන් ගැන සි.

මීලගර බුදුරජාණන් වහන්සේ සඩ්බාසව සූත්‍රයට අදාළව දේශනා කරනවා, සංචාරයෙන් ප්‍රහිණය කළයුතු ආග්‍රාවයන් කියලා. රැජය කියන්නේ සතරමහධාතුවක්. සතරමහධාතුවක් කියන්නේ වේගයක්. සතරමහධාතුවට බැසගත් වික්ෂ්දාණය කියන්නේ වේගයක්. වේගයන් දෙකක් එක්වූණ තැනදි ඇතිවන කැලුණීමේ ස්වභාවය සි, වංචල ස්වභාවය සි ඉන්දිය අසංචරය කියන්නේ. කුමක්ද ඔබ සංචාර කරගත්තේ ඇසෙන් රැජයක් දැකලා, දක්කා වූ රැජය ගැන සිතලා සිත අසංචර කරගත්තේ නැහැ. කනෙන් ගබඳයක් අහලා ඇසුණා වූ ගබඳය ගැන සිතලා සිත අසංචර කරගත්තේ නැහැ. නාසයෙන් ගණුවලත්, දිවෙන් රසයන්, ගරිරයෙන් ස්පර්ශයන්, මනසින් සිතුවිල්ලත් නිසා මේවා ගැන සිතල සිත අසංචර කරගත්තේ නැහැ.

පිංචත් ඔබ නිරතුරුව ම දැකින්න ඕන, ඇස, කන, නාසය කියන්නේ සතරමහධාතුවක් පමණක් ම සි, රැජයෙන් වික්ෂ්දාණයේත් එස්සයේත් සකස්වෙන නාමධරමයනුයි ඔබව අසංචර කරගත්තේ කියලා. එම නිසා ඇසෙන් රැජයක් දැකින තැන, කනෙන් ගබඳයක් ඇසෙන තැන, මනසට සිතුවිල්ලක් දැනෙන තැන හොඳින් අවධියෙන් සිටින්න. දක්කා ය කියන තැන ඔබ නැවතුණෙන් ඇස, කන, නාසය නිසා ඔබ කවදාකවත් ඉන්දිය අසංචරය ඇතිකර ගත්තේ නැහැ. පිංචතෙක් හිකුෂුවගෙන් ඇසුවා, දිනපතා පුරුදු කළ හැකි හොඳ පුරුද්දක් කියලා දෙන්න කියලා. හිකුෂුව ඔහුට කිවිවේ, පිංචත් ඔබ ඇසෙන් රැජයක් දැකින

මොහොතේ ම එම රුපය අනිත්‍යය කියලා දකින්න, කනෙන් ගබඳයක් ඇසෙන මොහොතේ ම එම ගබඳය අනිත්‍යය කියලා දකින්න, මුළුන් ම ඔය කාරණා දෙක පුරුදු වෙන්න ය කියලා.

පිංවත් ඔබ සමාජයේ ජ්වත්වෙන අසංවර ජීවිත දෙස හේතුව්ල ධර්මයන්ට යටත්ව තුවණීන් දකින්නේ නැහැ. ඒ නිසාම අනුත්ගේ අසංවරභාවය නිසා ඔබ නැති කෙලෙස් උපද්ද්‍යවා ගන්නවා; ඇති කෙලෙස් වැඩිකර ගන්නවා. කතාබහෙන්, හැසිරීමෙන් අසංවර මනුෂ්‍යයින් නිසා, ඇදුමෙන් පැළදුමෙන් අසංවර මනුෂ්‍යයින් නිසා ඔබ මොන තරම් ඔබේ සිතුව්ලි අසංවර කර ගන්නවා ද?

දිනක් අනුරුද්ධ මහ රහතන් වහන්සේ වාරිකාවේ වඩින විට සවස් වී අදුර වැටුණා. උන්වහන්සේ රාත්‍රිය ගත කිරීමට තැනැක් සෞයම්තුයි සිටියේ. අගපාතක ආරණ්‍යයක්, කුරියක් තිබුණේ නැහැ. අසල නිවසකට යාබද්‍ය තිබුණු කාමරයක එම නිවැසි කාන්තාවගේ අවසරයෙන් අනුරුද්ධ මහ රහතන් වහන්සේ රාත්‍රිය ගතකිරීම සඳහා තෝරාගන්නවා. මේ වෙළාවේ නවාතැන් සෞයාගෙන යන තවත් ආජ්වකයෙක් ගෙහිම් කාන්තාවගේ අවසරයෙන් මේ කාමරයේ ම නවාතැන් ගන්නවා. මේ වෙළාවේ නිවැසි රුමත් කාන්තාව අනුරුද්ධ මහ රහතන් වහන්සේට කියනවා, ඔය කාමරයේ දෙදෙනෙකුට රාත්‍රිය ගතකිරීමට ඉඩකඩ නැහැ. එම නිසා ගෙදර ඇතුළු කාමරයක් හැටියට. ඒ නිසා ම උන්වහන්සේ ගෙදර ඇතුළු කාමරයේ වැඩසිටියා. රාත්‍රිය එළඹිදි මේ නිවැසි රුමත් කාන්තාව අනුරුද්ධ මහ රහතන් වහන්සේ වැඩසිටින කාමරයට පැමිණ නටන්ට පටන්ගත්තා. ස්වාමීන් වහන්සේ දැස් බිමට යොමාගෙන වැඩසිටියා. මේ සුරුලි කාන්තාව නැවුමෙන් ස්වාමීන් වහන්සේට අසංවර කරන්න බැරිවුණ තැනදි ඇදුම් උනාදමා අඩනිරුවතින් නැවුවා. එසිනුත් ස්වාමීන් වහන්සේගේ හිත අසංවර කරන්න බැරිවුණ තැනදි

ඇය තිරුවතින් නැටුවා. ඒ මොහොතේත් අනුරුද්ධ මහ රහතන් වහන්සේ බිමට යොමුකරගත් දැසීනුයි වැඩසිටියේ. ඉන්දිය අසංචරණාවයට අදාළ ධර්මයන් ප්‍රහාණය කරසිටි අනුරුද්ධ මහ රහතන් වහන්සේගේ සංචර හැසිරීම දැකලා එම කාන්තාව බියට පත්වුණා. ඇය අවසානයේ ඉන්දිය අසංචරණාවය නිසා සිදුකළ මෝඩ ක්‍රියාව ගැන ස්වාමීන් වහන්සේගෙන් සමාව ඉල්ලුවා.

ඉහත සිද්ධිය වන විට උපසම්පදා ස්වාමීන් වහන්සේ නමකට කාන්තාවක් පුදුකළාව සිටින නිවසක වැඩසිටීම අකැබයි යනුවෙන් විනය කාරණාවක් පනවා තිබුණේ නැහැ. ඉහත සිද්ධිය අනුරුද්ධ මහ රහතන් වහන්සේ බුදුරජාණන් වහන්සේට සැලකිරීමෙන් පසුවයි, කාන්තාවක් පුදුකළාව සිටින නිවසක උපසම්පදා හික්ෂුවකට වැඩසිටීම තහනම් කර විනය කාරණාවක් උතුම් ප්‍රාතිමෝස්සයට එකතුවෙන්නේ. පිංචත් ඔබ ඔබේ ඉන්දියන් අසංචරවෙන සැම මොහොතක ම ඉන්දිය අසංචරය නිසා සකස්වෙන අකුසල් තුවණීන් දකිමින්, ඔබේ ජ්විතය තුළින් ඉන්දිය අසංචරය නිසා සකස්වූණ අකුසල් දක්වය ඇතිකරගන්න; අසංචර සිත යනු අකුසල් සංස්කාරයන් බව තුවණීන් දකින්න.

රේපය ඉදිරියේ වහලෙක් නොවී, නිහාල උපතුම්භිල් ගැට්ටිෂකයෙක් වෙන්න

පිංචත් ඔබ සිතන්න ඔබ සීමාව ඉක්මවා ගරීරය ඉස්මතුකර පෙන්වන ඇදුමක් ඇදුගෙන ප්‍රසිද්ධ ස්ථානයක හැසිරෙනවා කියලා. එම ගරීරය මතුකර පෙන්වන ඇදුම නිසා ඔබත් කාමචිත්තයන් සකස් කරගෙන ආගුවයන් වැඩිකර ගන්නවා. ඔබේ නොගැලුපෙන ඇදුම නිසා අනුනුත් තැකි ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා. එම නිසා පිංචත් ඔබ දක්ෂවෙන්න, ඔබේ ඉන්දිය සංවර්භාවය තුළින් ඔබේ අසල්වැසියන්ටත් යහපතක් සලස්වන්න. එසේ නොවූණහොත් ඔබේ ඉන්දිය අසංවර්භාවය නිසා අනුත්ගේ ආගුවයන් වැඩින දිඹාවටයි ගමන් කරන්නේ. වර්තමාන සමාජයේ ඉහත කාර්ය බොහෝ ම අපුරුවට අනෙක්නා එකමුතුවකින් යුතුව දෙපාර්ශ්වය ම ආගුවයන් වඩාගන්නා බවක් පෙනෙන්නට තිබෙනවා.

වර්තමාන සමාජයේ සූපර්වේදයේ දියුණුභාවය හේතුවෙන් සකස්වෙන විවිධ රසයෙන්, ගුණයෙන්, පැහැයෙන්, හැඩයෙන් යුත් ආහාරයන් නිසා පිංචත් එම ආහාරයන් ඇසෙන් දැක, දිවෙන් රසවිද අප්‍රමාණ ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා. එම ආහාරයන් නො ලැබුණ තැනදි ගැටෙන සිත් ඇතිකරගෙන තැකි ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා. එම ආහාරයන්ට ඇදුම නිසා රෝගාබාධ ඇතිකර ගන්නවා. එම නිසා පිංචත් ඔබ රසය ඉදිරියේ ඇස, දිව, මනස සංවර කරගන්න. එසේ නො වූණහොත් ආහාරය නිසා තිරතුරුව ම පිංචත් ඔබ තැකි ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා. ඇති ආගුවයන් වර්ධනය කොටගන්නවා.

නැවීන තාක්ෂණික කුමවේදයන් කුළුන් සකස් වී ඇති සංගිතය හේතුවෙන් කනෙන් එම ගබ්දයන් අසා, මනස අසංවර කරගෙන අප්‍රමාණ ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා. රාත්‍රී සංගිත සංදර්ජනයක්, සැණකෙකළියක් සිහියට නොගන්න. මේවා බරපතල ආකාරයට නැති ආගුවයන් ඇතිකර දෙනවා. සමාජයේ පිළවතුන් දිලයෙන් දුරස් වෙනකාට, මෙත්තී වින්තනයෙන් දුරස් වෙනකාට තමන් කුළුන් සිල් සුවඳ, මෙත් සුවඳ නැති වී යනවා. එවිට ගිරිරය සුගන්ධවත් කිරීම සඳහා සුවඳ විලවුන් භාවිතයට සමාර්ථ ඩුරුවෙනවා. සුවඳ විලවුන් භාවිතය නිසා සුවඳ හමන වෙලාවට සැපවේදනාවක් ඇතිකොට ගන්නවා. දහදිය දමන වෙලාවට දුක්වේදනාවක් ඇතිකර ගන්නවා. මේ හේතුව නිසාම නිරතුරුවම ඉන්දිය අසංවරය ඇතිකර ගන්නවා. තානාප්‍රකාර ඇශ්‍රුම් විලාසිතාවන් නිසා, නිරතුරුව ම රුපය ඉස්මතුකර පෙන්වීමට යාම නිසා ඉන්දිය අසංවරය ඇතිකරගෙන නැති ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා. එම නිසා පිළුවත් ඔබ ඇශ්‍රුමක් තෝරාගත්වීට ආගුවයන් ඇති නො වන ආකාරයට, හොඳින් සිහිනුවණීන් ඔබ ඒවා පරිහරණය කළ යුතු යි. එසේ නොවූණොත් නැති ආගුවයන් ඇතිවෙනවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය වෙනවා. පිළුවත් ඔබ දුශ්කිල්හාවය නිසාත් නිරතුරුව ම ඉන්දිය අසංවර කරගන්නවා. සිල්වත්හාවයේ කුසල් මූලයන්ගේ එලය හැරියටත් ඉන්දිය සංවරය භදුන්වන්න පුළුවන්.

ඉන්දිය සංවරහාවය ගැන සටහන් තබනකාට අධිසංවරහාවය ගැනත් ප්‍රවේශම වෙන්න ඕනා. සමාජය ඉදිරියේ, පිරිස ඉදිරියේදී සමහරක් පිළවතුන් ‘අධිසංවරහාවයෙන’ හැසිරීමට උත්සාහ ගන්නවා; මේ හේතුව නිසා ම නැති ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා. ඇති ආගුවයන් වර්ධනයකාට ගන්නවා.

දිනක් හිසුව, කුටියට ආගන්තුකව පැමිණී ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් සමග ගමට පිණ්ඩපාතය වැඩිය. උත්වහන්සේ තරුණ සාමණෝර ස්වාමීන් වහන්සේ නමක්. එම මාර්ගය එකිනෙකට සම්පූර්ණ නිවාස පිහිටි, නිතර වාහන ගමන් කරන තාරපාරක්.

හිකුෂුව වේගවත් ද නො වී, සෙමින් ද නො වී මධ්‍යම ප්‍රමාණයට පියවර තබමින් ඉදිරියෙන් වැඩියා. පිණ්ඩාතයට වැඩිය යුතු අතුරුපාරට හැරෙන තැනට පැමිණ, හිකුෂුව පසුපස හැරී පසුපසින් වචින එම ආගන්තුක ස්වාමීන් වහන්සේ දෙස බැලුවා. දෙදෙනාම එකට කුටියෙන් එළියට වැඩියත් උන්වහන්සේ හිකුෂුවට වඩා මිටර 200ක් පමණ ඇතින් තමයි ඒ මොඨාතේ වචිමින් සිටියේ. හිකුෂුව උන්වහන්සේ තුළින් දැක්කේ පිරිස ගැවසෙන මාර්ගයේ වචින විට උන්වහන්සේ අධිසංවර්හාවයක් ඇතිකරගෙන ඇති බව යි. මේ අධිසංවර්හාවය ද අපි තුළ තැති ආගුවයන් ඇති කොටදෙනවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය කොටදෙනවා.

හිකුෂුව ගිහි ජ්විතයේ දී ධර්මයේ අර්ථයන් ජ්විතය තුළින් මතුකොටගත්තේ අහියෝගයන් තුළට නො බියව කිදාබැසලයි. එකක් අතහැරලා දෙකක් දිනාගෙන, දිනාගත් දෙක ම අතහැරීමේ ගක්තියක් මට ගිහි ජ්විතයේ දී තිබුණා.

ඉන්දිය අසංවර්හාවය මට ගිහි ජ්විතයේ දී හොඳින් පුරුෂුරුදු දෙයක්. ඉන්දිය අසංවර්හාවය තුළින් මතුකොටගත් අත්දුකීම් තුළින් ම යි මම ඉන්දිය සංවර්හාවය ඇතිකොට ගත්තේ. මගේ අසංවර ඉන්දියනුත්, අනුත්ගේ අසංවර ඉන්දියනුත් එකතුවූ තැනදී ඇතිවන වේගවත්හාවය මම හොඳින් තුවණීන් දැක්කා. නමුත් ඒ වේගය, රුපයේ වේගය හෝ වික්ද්‍යාණයේ වේගය කියලා එදා මම දැනගෙන හිටියේ තැහැ. නමුත් පසුකාලයේ දී රුපයේ අතිත්‍යහාවයන්, වික්ද්‍යාණයේ අතිත්‍යහාවයන් අවබෝධ කොටගැනීමට අතිතයේ අත්දුකීම් මට ගොඩාක් උපකාරී වුණා. ඒ තිසා ම යි හිකුෂුව සටහන් තැබුවේ අහියෝගයන්ට කිදාබැසලයි ධර්මය මතුකොට ගත්තේ කියලා.

පිංවත් ඔබ රුපයන්ට නිරතුරුව ම බැදියන්නේ එම වර්ණ, ගන්ධ, ගබ්ද, රස, ස්පර්ශයන් පරිහරණය කිරීමේ දී ඒවා දෙස හොඳින් තුවණීන් නො බැලීම නිසයි. ඔබ යමක් දකිනකොට, යමක් අහනකොට හොඳින් විවෘතව දකින්න; බලන්න; අසන්න.

පිංචත් ඔබ, රුපය අදුරේ අතපතගාන්නෙක් නම් ඔබට කවදාකවත් අවිද්‍යාවෙන් වැසි ඇති රුපය තුළින් ප්‍රයාවේ ආලෝකය මතුකොට ගැනීමට හැකියාව ලැබෙන්නේ නැහැ. විවෘතකොටගත් දැස්, තියුණු දැස් සමඟ ගවේෂණයිලි විද්‍රෝහනාමය මනස මුහුවුණ තැනදී රුපයේ යථා ස්වභාවය මතුකොට ගැනීමට ඔබට පහසුවක් වෙනවා. පිංචත් ඔබ රුපය ඉදිරියේ වහලෙක් නොවී, නිහඹ උපතුමයිලි ගවේෂකයෙක් වීමට දක්ෂවෙන්න. රුපය ඉදිරියේ නිහඹ ගවේෂකයෙක් වීමට දක්ෂ පිංචතා රුපය කෙරෙහි තාශ්ණාවෙන් ඇතිකොටගත් ඉන්දිය අසංවර්භාවය තුළින් ම වීරයෙන්, ඉවසීම තුළින් ඉන්දිය සංවර්භාවයට අවශ්‍ය සාධක මතුකොට ගන්නවා. එසේ නො වූණහොත් ඉන්දිය අසංවර්භාවය තිසා ම නැති ආගුවයන් ඇතිකොට ගන්නවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය කරගන්නවා.

ඔබන් මේවා නො දැන, නැති ආගුවයන් අර්ථිකර ගත්තා ද?

මිලගට බුදුරජාණන් වහන්සේ සබලාසව සූත්‍රයට අදාළව විරයෙන් ප්‍රහිණ කළ යුතු ආගුවයන් ගැන සඳහන් කරනවා. තිවන් අවබෝධයට අදාළ සත්තිස් බෝධීපාක්ෂික ධර්මයන් තුළ වැඩිපුර ම කියුවෙන වචනය තමයි, 'විරය' කියන වචනය. විරයෙන් තොරව ආරය අෂ්ටාංගික මාර්ගය වැඩිමක් තැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේ ලෝකයට පහළ වෙන්නේ කාලය, දීපය, දේශය, කුලය, මව කියන පස්මහ බැලුම් බලලා, රේ සුදුසු කාල පරාසයක.

වර්තමානයේ කවදාකවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ නමක් පහළ වෙන්නේ තැහැ. අපි ජ්වත්වෙන වර්තමානය විකෘතියක් බවට පත්වෙලයි තිබෙන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ උතුම් සම්බුද්ධත්වයට පත්වීමට පෙරාතුව සුජාතා සිටුදියණියගේ කිරිපිඩු දානය වළදා, හිස් පාතුය නේරුපනා ගැළේ ගලායන ජලය මත තබලා අධිෂ්ථානයක් කරනවා, "මා නියත වශයෙන් සම්මා සම්බුද්ධත්වයට පත්වන්නේ නම් මේ පාතුය උඩුගම්බලා යත්වා" කියලා. බෝධීසත්වයන්ගේ ප්‍රාර්ථනාව අනුව ම පාතුය උඩුගම්බලා යනවා. නමුත් පිළිත් ඔබ වර්තමානයේ අපේ ප්‍රධාන ගංගාවක මෝය කටට ආසන්න ප්‍රදේශයකට උදයට ගිහිල්ලා පාතුයක් ගග දියේ තබා අධිෂ්ථාන කළේන් "උඩුගම්බලා යෝවා" කියලා අනිවාර්යයන් ම පාතුය උඩුගම්බලා යනවා. මොකද, පාරිසරික විකෘතියන් නිසාත්, උදය වරුවට මුහුදෙන් ජලය ගලාගෙන එම නිසාත් ගංගාවල ජලය උඩු ප්‍රදේශයට ම සි ගමන් කරන්නේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ නමක් ලෝකයට පහළවෙන කාලය, දීපය, දේශය, කුලය, මව කියන ධර්මතාවයන්ට අදාළ කාලය වසර 2600ක් ගෙවීගිය තැනයි, අපි අද ධර්මයේ අර්ථයන් සෞයම්න් සිටින්නේ. මෙවැනි කාලවකවානුවක විරය කියන කාරණය ධර්මය මතුකර ගැනීමට අත්‍යවශ්‍ය ම කාරණයක් වෙනවා.

පිංචතුන්ලා සමල-විද්‍රිභනාව වැඩිමට පෙර, පාරිසරික හේතුන් නිසා සකස්වෙන ධර්මතාවයන් වන ශිතල, උෂ්ණත්වය, පින්න, සුළග, වැස්ස නිසා සකස්වෙන බාධාවන්ට මුහුණදීමට විරය ඇතිකරගත යුතු වෙනවා. එසේ නො වූණහොත් ඉහත පාරිසරික බාධාවන් ඔබ ඉදිරියට පැමිණීමේ දී ඔබ ගැටෙන සිතක් ඇතිකරගෙන නැති ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය කරගන්නවා. පිංචත් ඔබ එදිනෙදා ජීවිතයේ දී විවේකයක් ලද සැම මොහොතක ම මේ පාරිසරික හේතුන් නිසා සකස්වෙන බාධාවන් තුවණින් මෙනෙහි කිරීමට විරය ගන්න. මොකද, වැස්ස, අව්ව, පින්න, සුළග කියන කාරණාවන් ඔබ හේතුලිල ධර්මයන් වශයෙන් තුවණින් නො දැක්කොත්, ඒවා නිසා ගැටෙන සිත් ඇති කොටගෙන නැති ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය කරගන්නවා.

හික්ෂුවට මතකයි, ධර්ම දේශනාවක් අතරමග දී ධාරාතිපාත වර්ජාවක් ඇදහැලුණා. ඒ නිසා ම ධර්ම දේශනාව පවත්වන්න පුළුවන්කමක් ලැබුණේ නැහැ. උතුම් සද්ධර්මයක් යුවණය කිරීමට බලාපාරෝත්තු වූණු දහස් ගණනක් තෙම් සිටි පිංචතුන් වැස්සට දොස් කියනවා, දෙවියන්ට බණ්ඩනවා, මාරයාට ලේදනා කරනවා හික්ෂුවට ඇසුණා. ඒ නිසා ම සමහරක් පිංචතුන් නැති ආගුවයන් ඇතිකරගත්තා.

හික්ෂුවට අද පිණ්ඩපාතයේ වඩින්න කුටියෙන් එලියට බසිනවිට කිසි ම වැසි සලකුණක් පෙනෙන්නට තිබුණේ නැහැ. නමුත් ගමන අතරමග දී අහස කළ කරලා පොද වැස්සක් වැශෙන්න පටන්ගත්තා. නමුත් හික්ෂුව වැස්ස කියන කාරණය

සිතෙන් අතහැරලදී තිබුණේ. ඒ නිසා ම හික්ෂුව විකක් තෙමුණත් වැස්සට බණින්න ගියේ නැහැ. කුඩා නො ගෙනාවා කියලා කුඩා සමග ගැටෙන්න ගියේ නැහැ. තේරෝ මනසිකාරය වඩුමින් පොදු වැස්සේ ම පිණ්ඩපාත මඩුවට වැඩියා. පිංචත් ඔබ නුවණින් විමසා බලන්න, ඔබේ ජීවිත කාලය තුළ පාරිසරික හේතුන් නිසා ඔබ කොවිචර නම් නැති ආගුවයන් ඇති කරගෙන තිබෙනවා ද? ඇති ආගුවයන් වර්ධනය කරගෙන තිබෙනවා ද කියලා. එම නිසා නැවත පාරිසරික හේතුවක් වුව ද ධර්මානුකළව ගලපා ගැනීමට පිංචත් ඔබට විරෝධ අත්‍යවශ්‍ය කාරණයක් වනු ඇත.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, සුළුගට අධිගහිත දෙවියක් සිටිනවා. එම දෙවියන්ට කියන්නේ වාතවලාභක දෙවියන් කියලා. මේ වාතවලාභක දෙවියන් සිතනවා, දැන් අපි කම්සුව විදිමුදි කියලා. වාතවලාභක දෙවියන්ට කම්සුව විදිමුදි කියලා සිත පහළ වුණ හැටියේ ම දැඩි සුළුග ඇති වෙනවා. වැස්සට අධිගහිත වැස්සවලාභක දෙවියන් සිටිනවා. වැස්සවලාභක දෙවියන් කම්සැප විදිමට සිතක් ඇතිව සැකීන් ම වැසි ඇති වෙනවා. හිරුට අධිගහිතව ජීවත්වන උණ්ණවලාභක දෙවියන් කම්සුව විදිනකාට සාමාන්‍ය නො වන දැඩි උණ්සුමක් ඇති වෙනවා. ඒ වගේ ම සි, අඩිභවලාභක දෙවියන්ට කම්සුව විදිමුදි සිතක් පහළ වී කම්සැප විදිනවිට ආකාරය පුරා වලාකුඩ වැඩි වශයෙන් පිහිටනවා. ඒ වගේ ම සි, ශිතලට අධිගහිත සිතවලාභක දෙවියන් කාමවිෂන්දයන් විදිනකාට අධික සිත දේශගුණයක් ඇති වෙනවා. ඉහත දේශගුණක තත්වයන් ඇතිවීමට බලපාන එක හේතුවක් තමයි, ධර්මයට අදාළව හික්ෂුව ඉහතින් සටහන් කළේ.

පිංචත් ඔබ නුවණින් දකින්න, මනුෂයයින් වන ඔබ කම්සැප විදින අවස්ථාවක්, මගුල් ගෙදරක්, රාත්‍රී සැණකෙලියක්. දෙසැම්බර් 31 වැනිදා රාත්‍රී ගන්නකෝ. ඔබ මෙවැනි අවස්ථාවල මොහොතක්වත් සිතනවා ද, මත්වතුර බිලා, කන් බිහිර කරවන සංගිතය, නැවුම්, රතික්ද්‍යා හඩ ආදි මේවායින්

අසල්වැසියාට, රෝගියාට, කුඩා දරුවන්ට පීඩාවක් වෙනවා කියලා? කාමවිෂන්දයන් විදින දෙවියනුත් එහෙම තමයි. දෙවියන්ගේ ආස්ථාදය ගැන සිතනවා මිස, එම ආස්ථාදයන් නිසා පීඩාවට පත්වන සත්වයින් ගැන සිතන්නේ නැහැ. මේ විත්තයන් හේතුවෙන් දෙවියන් තිරතුරුව ම අකුසල් මූලයන්මයි රස්කර ගන්නේ. නැති ආග්‍රහයන් ඇතිකර ගන්නවා. ඇති ආග්‍රහයන් වර්ධනය කරගන්නවා.

මිළයට කායික හේතුන් නිසා සකස්වෙන බඩින්න, පිපාසය, කැක්කුම්, වේදනා, විරයෙන් යුතුව ඉවසීමට ඔබ පුහුණුවිය යුතු වෙනවා. එසේ නො වුණහොත් ඉහත හේතුන් නිසා පිංචත් ඔබ ගැටෙන සිත් ඇතිකොටගෙන, නැති ආග්‍රහයන් ඇතිකොට ගන්නවා. පිංචත් ඔබ ඔබේ ජීවිතය දෙස තුවකින් බලන්න. ඔබට අතිතයේ ඇතිවූ කුසගින්න, පිපාසය, වේදනා, කැක්කුම් නිසා ඔබ කොපමණ ගැටෙන සිත් ඇතිකොටගන්න ඇති ද? පිංචත් ඔබ, ගෙදර අම්මා, බිරද බත් පිගාන බෙදලා දෙන්න පරක්ක වුණා ය කියලා, බෙදා දුන්තු බත් පිගාන රස නැතිය කියලා නොඳුවසිලිමත්හාවය නිසා ම කොපමණ ගැටෙන සිත් ඇතිකොටගෙන තිබෙනවා ද? කුසගින්නක්, පිපාසයක් දැනුණුහම, ආග්‍රහයන් ඇති නොවන ලෙස විරයෙන් යුතුව ඉවසීමට ඔබ පුරුදු වෙන්න. දක්ෂයා ආහාරය තුළින් ආයුෂය, වර්ණය, සැපය, බලය දියුණුකොට ගන්නවා. වඩාත් දක්ෂයා ආහාරයක් නො ලැබීම තුළින් ආයුෂය, වර්ණය, සැපය, බලය ඉක්මවා ගිය විද්‍රොනා තුවකොට ගන්නවා.

දැකින්න, විශ්වාස කරන්න සංස්කාරයන්ගේ සාධාරණය....

පි.වත් මල ආහාරයක් නො ලැබේයාම විද්‍රෝහනා නුවණීන් දැකින්න දක්ෂ වුණෙන්ත් ඒ ලබන විද්‍රෝහනා නුවණ නිසා ම කුසගින්න ඔබෙන් පලායනවා.

හිකුෂුව දිනක් උදේ පිණ්ඩපාතයට අදාළ නිවසට වඩිනවිට දැඩි සුළගක් සමග ධාරානිපාත වර්ෂාවක් ඇදහැලුණා. රික දුරක් වඩිනවිට කුඩා මසවාගෙන යන්න බැරි තරමට ම සුළග වැඩිවුණා. මුළු සිරුරත්, පාතුයත් හොඳට ම තෙතබරිත වෙලා. වැස්සේ අඩුවක් නැහැ. හිකුෂුව තීරණය කළා, මෙහෙම තෙම්ලා අදාළ නිවසට වඩින්න බැහැ. එම නිසා පිණ්ඩපාත ගමන තවතා නැවත කුටියට වැඩියා. වැස්සේ ම සිවුර හෝදාලා කුටිය ඇතුළේ වැලට දුම්මා. උදේ 8.30 වන විට වැස්ස නැවතිලා. එදා පිණ්ඩපාත දානය හිමි අදාළ නිවසේ මහත්මයෙක් හිකුෂුව නොවැඩිය නිසා තීවිල් රථයක් රැගෙන හිකුෂුව එම නිවසට වඩම්වන්න පැමිණියා. හිකුෂුව එම මහත්මයාට ප්‍රකාශ කළේ “දැන් කාලය ප්‍රමාද වැඩියි. දානය අවශ්‍ය නැහැ”ය කියලා. ඒ වෙලාවේ ඒ මහත්මයා ඇසුවා, “හාමූදුරුවනේ කුටියට දානය ගෙනත් දෙන්න ද?” කියලා. හිකුෂුව කිවා, “අවශ්‍ය නැහැ මහත්තයෝ” කියලා. එවිට ඒ මහත්මයා කුටියෙන් බැහැරව ගියා. නැවත කුටියට පැමිණියේ නැහැ. එදා ද්වස හිකුෂුව ධාරානිපාත සුළග සමග පැමිණී වර්ෂාවත්, පිණ්ඩපාතය නො ලැබේයාමත් හේතුව්ල ධර්මයන්ට ගළපමින්, විද්‍රෝහනා නුවණ ආහාරයක් කරගෙන කායික, මානසික පීඩාවකින් තොරව ද්වස ගෙවා දුම්මා.

පි.වත් ඔබ තුවණීන් මෙතෙහි කර බලන්න, ගාරීරික වේදනාවන්, කැක්කුම් නිසා කොපමණ ඔබ ගැටෙන සින් ඇතිකරගෙන, නැති ආගුවයන් ඇතිකොට ගන්නවා ද කියලා. සමහරක් පි.වතුන්ලා වේදනා, කැක්කුම් ඇතිවෙනවිට නොසන්සුන් භාවයත්, කේන්ති ගන්නා ස්වභාවයත් ඇතිකර ගන්නවා. සතරමහඳාතුවේ කිපිම්වලට අදාළ වේදනා, කැක්කුම් හේතුව්ල ධර්මයක් ම ය කියලා තුවණීන් දකින්නේ නැහැ.

ඩිස්ත්‍රික් ධර්මදේශනා පවත්වන දිනවල උදරයේ ඇති වූ රෝගී තත්වයක් හේතුවෙන් පරික්ෂණයක් කළ යුතු බව දොස්තර මහත්මයා දැනුම්දින්නා. නමුත් රෝහල්ගතව එම පරික්ෂණය කරගන්න විවේකයක් තිබුණේ නැහැ. මොකද, දච්සක් හැර දච්සක් ධර්මදේශනාවලට දින වෙන් කර තිබු නිසා. රෝගී තත්වය වැඩි වූ නිසා පෙරදින රාත්‍රී ධර්මදේශනාවක් නිමාකර කුටියට පැමිණියා. දහවල් 12.00 සිට සවස 5.00 දක්වා වරින් වර උදරය විරෝක කළා. රෝගී අදාළ ඔග්‍රාධ පාවිච්ච කරලා පෙරදින දහවල් 12.00 සිට පසුවදා උදේ 9.00 දක්වා කිසිදු ගිලන්පසක්, දානයක් නොමැතිව උදරය විරෝක කොට උදේ 9.00ට කළබෝට්ටිල රෝහලේ දී එම පරික්ෂණය සිදුකළා. උදරයට අදාළව කිසිදු රෝගයක් තිබුණේ නැහැ. පරික්ෂණයෙන් අනතුරුව දානය ගත්තා. එදින ම සවස හතරට පැවති ධර්මදේශනයේ දී පැය 3ක් ධර්මය දේශනා කර අනෙක් වැඩ සඳහා තවත් පැය දෙකක් එහි ගතකර රාත්‍රී 10.00ට කුටියට වැඩියා. වේදනා, කැක්කුම් ධර්මයට ගළපලා දකිනවිට, වේදනා, කැක්කුම් හිස් දෙයක්, හේතුව්ල ධර්මයක් හැටියටදී අපි දකින්නේ. මේ තත්වය ඇතිකර ගැනීමට නම් වීරයත් ඉවසීමත් පුරුදු කළ යුතු ම වෙනවා. ඔබ තුළ වීරයත්, ඉවසීමත් නැතිනම් වේදනා, කැක්කුම් නිසා ම නැති ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය කරගන්නවා.

එ වගේ ම සි, මැසිමදුරුවන්ගෙන්, සර්පයන්ගෙන් වන බාධාවන් වීරයන් යුතුව ඉවසීමට දක්ෂණාවය ඇතිකරගත යුතු වෙනවා. පි.වත් ඔබ සිතන්න, එදිනෙදා ජ්විතයේ දී මැසිමදුරුවන්,

කුරපොත්තන්, කුණින් නිසා ඔබ කොයිතරම් ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා ද? එම සතුන් මැරීම නිසා, එම සතුන්ගෙන් බාධාවන් සිදුවීම් නිසා, එම සතුන්ට හිංසාවීම් නිසා ඔබ මොනතරම් ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා ද? බුද්ධ වන්දනාව කරන විට මදුරුවන් නිසා, බුද්ධ පූජාව තියනවිට කුණින් නිසා මොනතරම් ගැවෙන සිත් ඇතිකර ගන්නවා ද?

දිනක් හිසුව පිණ්ඩපාතය කරගෙන පෙරලා කුරියට වැඩිමකාට, ආහාර සහිත පාතුය මේසය මත තබා කුරියේ සහ අවට පිරිසිදු කිරීමේ කටයුතු අහවරකාට පැන් පහසු වේ, පාතුය අතට ගෙන බලනවිට පාතුයේ ආහාරවලට රතු පාට ලොකු කුණි ඇවිල්ලා. පාතුය ඇතුළේ සිටි කුණි එම ආහාර කොටස් සමග ඉවත් කරලා ඉතිරි දානය වැළැලුවා. කුණින්ට බනින්න ගියේ තැහැ. තිරිසන් සතුන් නිසා අපි තැති ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා. එය උතුම් මනුෂා ජීවිතයටත් අගෝරවයක් වෙනවා. විරයෙන් යුතුව, ඉවසීමෙන්, හේතුව්ල ධර්මයන්ට අනුව දකිමින් ජීවත්වෙන්න ඔබ පුරුදු විය යුතු වෙනවා.

පිංචත් ඔබ තම ගෙදර, කුරිය පිරිසිදුව පිළිවෙළට තබාගන්න. ඇදුම්, පොත්පත් අනෙකුත් භාණ්ඩ පිළිවෙළකට තබාගන්න විරය කියන කාරණය අත්‍යවශ්‍ය වෙනවා. ඉහත කාරණාවන් සිදුකර ගැනීමට ඔබ තුළ විරය නො තිබුණෙන් අපිරිසිදුහාවය නිසා ම, අපිළිවෙළ නිසා ම විසිරුණු සිතක උරුමයයි ඔබට හිමිවෙන්නේ. ඒ නිසාම ඔබේ සිතේ ධර්මයන් වැඩිහිටින්නේ තැහැ. අපිරිසිදු භාවයන්ට අදාළව අමනුෂා කොටස්වල ගුහණයන්ට ඔබව මැදිවෙනවා. එවැනි පරිසරයක් හේතුවෙන් ඔබ තුළ තැති ආගුවයන් වැඩිහිටා. හිසුව අත්දුකීමෙන් ම දැකලා තිබෙනවා, භාවනා කරන සමහරක් පිංචතුන්ලාගේ තිවස, කාමරය, කුරිය අපිළිවෙළට, අපිරිසිදුවයි තිබෙන්නේ. අවශ්‍ය, අනවශ්‍ය දේවල්වලින් කාමරය පිරිලා. ඉවත දුම්ය යුතු දේවල් තැන්පත් කර ගැනීමටයි උත්සාහ ගන්නේ. මෙවැනි හේතුන් සකස් වෙන්නේ, සබඳාසව සූත්‍රයට අදාළව සමඟ-විද්‍රේශනාවට පෙර කළ යුතු පූර්වකෘතිවලින් පරිපූරණ නො වීම නිසා ම යි.

මීලගට පිංචත් මබ, සමාජයෙන් නැගෙන තියුණු චෝදනා, විවේචන, නරක වචන, නපුරු ඉරියවි විරියෙන් යුතුව ඉවසීමට පුරුදුවිය යුතු යි. සමාජය තුළ ලොඟ, ද්වේෂ, මොඟ අකුසල් මූලයන් වැඩි වශයෙන් වඩනවිට චෝදනා, විවේචන, නරක වචන, නපුරු ඉරියවි සමාජය තුළ වැඩිවෙනවා.

හිකුවට මතකයි, හිකුව එක්තරා ගමක පිණ්ඩපාතය වඩිනවිට වෙච් සිද්ධියක්. එදා හිකුවගේ හිසයවුල් වැවිලයි තිබුණේ. දුඩී අවරුණුමේයේ දහදිය දමාගෙන පෙරලා කුටියට වඩින හිකුව දැකලා පාරේ එහා පැන්තෙන් සිටිය ගුද්ධාව අඩු මහත්මයෙක් අනෙක් කෙනාට කියනවා, “දැන් අපේ ගමට හිගන්නො එනවා වැඩියි” කියලා. ඒ මහත්මයාගේ ඒ නපුරු වචන ඇසෙනවිට හිකුව භද්වතින් සිනාසුණා පමණක් ම යි. සාරිපුත්ත මහ රහතන් වහන්සේ සිංහනාදයක් කරනවා, “මම උදේට පාතුය අරගෙන පිණ්ඩපාතයට කුටියෙන් එළියට බහින්නේ, රෝඩී රහික රෝඩී දරුවෙක් පොල්කටිටක් අරගෙන සිගමන් බලාපොරාත්තුවෙන් රෝඩී රහෙන් එළියට බහිනවා වගේ” කියලා. පාරේ අයින් සිටිය අදාළ මහත්මයා හිකුවට සිගන්නෙක් කියලා කියන විට හිකුවට සිතුණේ හිකුව වෙනුවෙන් ඒ මහත්මයා සිංහනාදයක් කළා ය කියලයි. අද වෙනවිට එම පිංචත් මහත්මයා හිකුවට බොහෝ ම ගෞරවයෙන් දත් පූජා කරන මහත්මයෙක්.

දිනක් හිකුව පිණ්ඩපාතය කරගෙන ප්‍රධාන මාර්ගයේ පෙරලා කුටියට පැමිණෙන විට පිංචතුන් තුන්දෙනෙක් පාපැදිවලින් හිකුව පසුකරගෙන විරුද්ධ දිභාවට ගියා. ටික දුරක් ගියාට පස්සේ මේ පිංචතුන් තුන්දෙනා එකට ම “තට්ටෝ” කියලා හයියෙන් කැගැහුවා. මේ කාරණය ලියන විටත් හිකුවට සිනායනවා. මේ සිනාව ම සි එදා හිකුවට තට්ටෝ කියලා කැගසන විටත් ඇති වුණේ. මනුෂ්‍ය සමාජයේ තිබෙන ලොකු ම දුර්වලකම තමයි අනුත්ගේ දෙය මගේ කරගැනීම. අනුත් තුළත් පුද්ගල සංඛ්‍යාවන් දකිනවා. තමා තුළත් මම සිටිනවා ය කියලා දකිනවා. සක්කාය දිවියිය කියන්නේ ඔය දුර්වලතාවයට යි. යම්

පිංචතෙක් ඔබට වෝදනාවක්, අගොරවයක්, පීඩාවක් කරනවා නම්, එය ඔබ සංසාරයේ කරන ලද අකුසල් සංස්කාරයක විඛාකයක් වශයෙන් දකිනින් එම ක්‍රියාව කරමය, කරමල්ල විශ්වාසයට භාරදෙන්න. අනුත්ගේ වැරදි ක්‍රියාවන් ඔබ ඔබේ කරගෙන අකුසල් දෙසට ගමන් කරන්න එපා. මේ ලෝකයේ සාධාරණ ම විනිශ්චය ලබාදෙන්නේ සංස්කාර ධර්මයන් තුළින් සකස්වන කරමය, කරමල්ල විසිනුයි.

දේවදත්ත හාමුදුරුවෝ බුදුරජාණන් වහන්සේට දූඩ් ආකාරයෙන් වෝදනා, විවේචන, පීඩා එල්ල කරනකාට බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒවා උපේක්ෂාවෙන් යුතුව ඉවසුවේ කරමය, කරමල්ල විශ්වාසයට අදාළව දේවදත්ත ලබන අව්‍යාපියේ දැන්ඩනය තුවණීන් දකින ගමනුයි. අනුත් ඔබට කරන වැරදිවලට ඔබ දඩුවම් දෙන්න යන්න එපා. ඒවා විරයෙන් ඉවසන්න. එවිට අනුත් නිසා ඔබ දඩුවමට ලක්වන්නේ නැහැ. ඒ නිසා ඔබ තුළ නැති ආගුවයන් හටගන්නේ නැහැ; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය වෙන්නේ නැහැ.

තෘප්තියාව දැන්දී අහර පමණක් නුත්ති විදින්න (ප්‍රත්‍යාවේශ්‍යාච්‍යාව ගෙන....)

මිලගට සබඩාසව සූත්‍රයට අදාළව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, ප්‍රත්‍යාවේශ්‍යාච්‍යාවෙන් ප්‍රහිණය කළ යුතු ආගුවයන් කියලා. කමක්ද ඔබ ප්‍රත්‍යාවේශ්‍යා කරන්නේ? ඔබ ගන්නා වූ ආහාරය, ඇදුම්-පැලදුම්, මාෂධ, නිවාස හෝ කුටිය. මේවා පරිහරණය කිරීමේ දී සිහිනුවනීන් පරිහරණය කරනවා. ආහාරයක්, ගිලන්පසක්, මාෂධයක්, නිවාසයක් පරිහරණය කිරීමේ දී මේවා කෙරෙහි තෘප්තියාවක් ඇතිකොට ගතහොත්, ඒවා කෙරෙහි සුබ, නිත්‍ය සංයුත්‍යාවන් ඇතිකොට ගතහොත් ඔබ තුළ තැකි ආගුවයන් වැඩිනවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය වෙනවා. ආහාරයත්, ගිලන්පසත්, මාෂධත් ඔබ පරිහරණය කළ යුත්තේ, මේ ගිරිරයේ ජවය, මදය, අලංකාරය පිණිස සිතිවිලි ඇති කොටගෙන තො වේ; අනිත්‍යභාවයට පත්වන ආයුෂ, වර්ණ, සැපය, බලය පිළිබඳ දැක්මක් ඇති කොටගෙන ය. ආහාරයක් ගැන සිතන මොහොතේ, ආහාරයක් සකස්කරන මොහොතේ, ආහාරයක් අනුහුත කරන මොහොතේ ආහාරය කෙරෙහි ඇතිවන රස, ගුණ පිළිබඳ සිතිවිලි අනිත්‍ය වශයෙන් දකින්න ඔබ දක්ෂ නම් එතැන අර්ථවත් ප්‍රත්‍යාවේශ්‍යාවක් තිබෙනවා. සංසාරයක් පුරාවට ඔබ ආහාර ටොන් කී ලක්ෂයක් ගිල දමන්නට ඇති ද? රජ, සිටු, ඇමතිවරු වෙලා රාජ හෝජන කොතෙක් ගිලදමන්නට ඇතිද? සංසාරයක් සතුන් වෙලා තණකාල, පුන්තක්ක කොතෙක් ගිලදමන්නට ඇති ද? තිරසන් සතුන් වෙලා තණකාල, පුන්තක්ක කොතෙක් ගිලදමන්නට ඇති ද? ප්‍රේතයෙක්, ප්‍රේතියක් වෙලා සෙම්, සොටු

මොනතරම් ආභාරය කොට ගන්න ඇති ද? යක්ෂීයින් වෙලා භූත සත්වයන් මොන තරම් මරාගෙන කන්න ඇති ද? මේ හැම භවයක් ම, මේ සැම ආභාරයක් ම අනිත්‍ය බව න්‍රවණීන් දකිනීන් වර්තමාන කැම මේසයේ කැම පිශාන තුක්තිවිදින්න. ඔබ තුක්තිවිදින කැම පිශානේ රසයත්, ගුණයත් පිළිබඳ සිතුවිලි අපවිත්තාවයෙන් සෙම්, සෞඛ්‍ය, රැකිරය, මුත්‍රා, වමනය අසුවි වශයෙන් නො ගැවෙන සිතෙන්, සංසන්දනාත්මක ව න්‍රවණීන් දකිනීන්න. ඉහත කාරණයේ ද ඔබේ සිතේ ගැටීමක් ඇතිවෙනවා නම්, එම ගැවෙන සිතත් අනිත්‍ය වශයෙන් දකිනීන. ආභාරය කුළ සිපපාතිකව ඇතිවන පණුවෙක්, ප්‍රත්‍යාවේක් තොරව ආභාර ගැනීමේ එලයක් බව න්‍රවණීන් දකිනීන. අනුහව කරන බත්-කටට වඩා, දන් දෙන බත්කට වටිනා බවත්, දන්දෙන බත්කටට වඩා, ප්‍රත්‍යාවේක් කොට අනුහව කරන බත්කට ග්‍රේෂ්ඨ බවත් සිහිපත් කරගන්න.

ආභාර ප්‍රත්‍යාවේක් ගැන සටහන තබනකොට, අනිතයේ වැඩි සිටිය ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් මතකයට පැමිණියා. මේ ස්වාමීන් වහන්සේ රහතන් වහන්සේ නමක්. නමුත් අනිත් ස්වාමීන් වහන්සේලා මේ බව දැනගෙන සිටියේ නැහැ. මේ ස්වාමීන් වහන්සේ අනිකුත් ස්වාමීන් වහන්සේලාත් සමඟ දානගෙවල්වලට වැඩිහුම පාතුයට හත් වතාවක් ම දානෙන බෙදාගෙන වළඳුනවා. වැඩිපුර දානය වළඳුන මේ ස්වාමීන් වහන්සේ තිසා අනෙක් ස්වාමීන් වහන්සේලාට ලැං්ඡාවක් ඇතිවුණා. දිනපතා සිදුවන මේ ලැං්ඡාසහගත ත්‍රියාව තිසා ස්වාමීන් වහන්සේලා සිතුවේ අදාළ ස්වාමීන් වහන්සේ ගිපුරුම තිසා වැඩිපුර දානය වළඳුනවා කියලා. මේ කාරණය ස්වාමීන් වහන්සේලා විසින් බුදුරජාණන් වහන්සේට පැමිණිලි කරනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දිවැසින් බලනවා, කවුද මේ සීමාව ඉක්මවාගොස් දානය වළඳුන ස්වාමීන්වහන්සේ කියලා. එවිට බුදුරජාණන් වහන්සේ දකිනවා, උන්වහන්සේ රහතන් වහන්සේ නමක් ය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, අනිතයේ පත්සියයක් ආත්මභාවවල ඇත් කුලයේ ඉපදීම තිසා ඒ සංසාර පුරුදේදට ආභාර වැඩිපුර

ගන්නවා කියලා. ඒ රහතන් වහන්සේ පාත්‍රයට හත් වතාවක් දානය බෙදාගෙන වැළඳුවත් උන්වහන්සේ වළඳන එක ම බත්කටක් නිසාවත් උන්වහන්සේ තුළ තාශණාවක් ඇති තොවන බව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. පිංචත් ඔබත්, කැම මේසයේ දී තාශණාව දන් දී ආහාර පමණක් අනුහව කරන්න. එය ආහාර, තිලන්පස ප්‍රත්‍යාලික්ෂාවේ ග්‍රේෂ්‍ය ම එලය වෙනවා වගේම, ග්‍රේෂ්‍ය ම දානය වෙනවා ඇත. එසේ තොවී, තාශණාවෙන් ඔබ ආහාර, තිලන්පස පරිහරණය කළාත්, ඔබ තුළ නැති ආගුවයන් ඇතිවෙනවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය වෙනවා.

මාශය පරිහරණයේදීත් රෝගීභාවය අනිත්‍යභාවයට පත්වී නිරෝගීභාවයත්, නිරෝගීභාවය අනිත්‍යභාවයට පත් වී රෝගීභාවයත් ඇතිවන අයුරු තුවණීන් දකිනීන් මාශය ප්‍රත්‍යාලික්ෂාව සිදුකරන්න. වර්තමානයේ මාශය වලල මිලගණන් අහනකාට, මාශය මිලට ගන්නකාට නැති ආගුවයන් ඇතිවන බවක් සමාජය තුළින් අසන්නට ලැබෙනවා. මෙවැනි සිදුවීම් මනුෂ්‍යයාගේ ලෝහ, ද්‍රව්‍ය, මේහ සිතිවිල නිසා භටගන්නා අකුසලයන්ගේ විපාකයක් බව හඳුනාගනිමින් අකුසල් නිසා පිංචත් ඔබ නැති ආගුවයන් ඇතිකාට ගන්නේ නැතිව, මෙවැනි ප්‍රශ්න ධර්මානුකුලව ගළපාගන්න දක්ෂ වෙන්න සිතේ. ඉපදීම නිසාමයි ජරා, ව්‍යාධි, මරණ සිද්ධවෙන්නේ. ඉපදීම නිරෝධය කිරීමෙන් තොරව ඉහත ප්‍රශ්නය තො විසඳෙන බව ඔබ තුවණීන් දකිනීන දක්ෂ තම්, එය මාශය ප්‍රත්‍යාලික්ෂාවට අර්ථවත් ප්‍රවේශයක් වෙනවා.

මෙම සටහන තබන දිනයේ හිසුව උදේ ම කසායක්, වූර්ණයක් වැළඳවා. සටසත් කසායක්, වූර්ණයක් වැළඳවා. ඒ මාශයයන් ප්‍රත්‍යාලික්ෂා කිරීමේ දී හිසුව දකිනීන්, වෙනස්වන නිරෝගීභාවයත්, වෙනස්වන රෝගීභාවයත් පමණ ම සි. ඉපදීම නිසා සකස්වන, වෙනස්වන, ජාති, ජරා, ව්‍යාධි ධර්මතාවලට තො වෙනස්වන විසඳුම මාශය තො ව, ඉපදීමේ නිරෝධය

බවත්, එතෙක් ප්‍රත්‍යවේශනාවෙන් ඔඟඇඇ පරිහරණය කොට, ඇති ආගුවයන් තැනිකොට ගන්න මෙ දික්ෂාවෙන්න.

සංස්කාරයන්ට යටත්ව ජීවිතය නො දකින පිංචා නිරෝගි භාවයට ගොඩාක් කැදිරයි. ඒ නිසා ම ඔඟඇඇ ප්‍රත්‍යවේශනාවෙන් තොරවයි පරිහරණය කරන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ නිරෝගීවට කැදිරකමෙන් භෞරාට පැවිදිවුණු යය හිටියා. රෝග සුවකිරීමේ දික්ෂ ජීවක වෛද්‍යවරයා, සංස්යාට තමයි විශේෂයෙන් ම බෙහෙත් කළේ. ඒ නිසා ම රෝගාබාධ සහිත මිනිසුන් ජීවක වෛද්‍යවරයාගෙන් වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ගන්න භෞරාට පැවිදිවුණා. ඒ නිසා ම බුදුරජාණන් වහන්සේ යම් යම් රෝගා බාධයන් තිබෙන ගිහි පිංචාන් පැවිදි කරගන්න එපා ය කියලා විනය කාරණාවක් පවා පනවනවා. වෙනස්වන නිරෝගීකමට කැදිර මනුෂ්‍යයේ බරපතල වූ ආගුවයන් ඔඟඇඇ නිසාත්, රෝගීභාවය නිසාත් ඇතිකොට ගන්නවා.

මේ හිකුෂුවගේ පැවිදි ජීවිතයේ ඔඟඇඇ ප්‍රත්‍යවේශනාවේ අර්ථවත් තැනක් තමයි, පැවිදි දිවියේ මුල් කාලවකවානුවල කායික වේදනාවන් උදෙසා හිමිදිරියේ ස්වමුනා පානය කිරීම. වර්තමානයේ නම් හිකුෂුව මේ පුරුද්දෙන් මිදිලයි සිටින්නේ. පිළිකුල් සහගත කයත්, පිළිකුල් සහගත ඔඟඇඇත් තුළින් එදා හිකුෂුව කයත්, ඔඟඇඇත් කෙරෙහි ඇති තෘප්ත්‍යාවට බරපතල අහියෝගයක් එල්ල කළා. නමුත් එදා හිකුෂුව ප්‍රත්‍යවේශනාව කියන වචනයේ අර්ථය නිවැරදිව දැනගෙන සිටියේ නැහැ.

ඡිබේ නිවස පිහිටි බිමිකඩ්, සකරේ ඔබ දහස් වරක් මිහිදන් වූ සුසානය ම නොවේ ද?

ආහාරය, මාශය ප්‍රත්‍යාවේක්‍රාවෙන් පරිහරණය කරනවා වගේ ම කුටිය, නිවස ද සිහියෙන් යුතුව පරිහරණය කරන්න කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. සුබෝපහොත් මන්දිරයක ජීවත්වෙන පිංචතා එම මන්දිරය කෙරෙහි ඇතිකරගෙන තිබෙන තෘප්ණාව ම, පොල්අතු පැලෙල් ජීවත්වන පිංචතාත් තම පොල්අතු පැල කෙරෙහි ඇති කරගෙන තිබෙනවා. තෘප්ණාව හේතුවෙන් මනුෂ්‍යයා තුළ සකස්වෙන සිතුවිලිවල සංකීරණාවය තිසාම ඉදිවන සුබෝපහොත් නිවාස තිසා, නිවස කියන කාරණය මනුෂ්‍යයාට මාර්ඩිමක් බවට පත් වී තිබෙනවා.

තිවස උදෙසා යටකරන අතිවිශාල ධනයත්, නිවස නඩත්තුවත්, ගෙහ අලංකාරයත් හේතුවෙන් මනුෂ්‍යයාට නිවස ප්‍රත්‍යාවේක්‍රාවෙන් පරිහරණය කිරීම කියන කාරණය අමතකවී යනවා. වර්තමාන සමාජයේ ප්‍රත්‍යාවේක්‍රාව කියන ව්‍යවහාර අර්ථය ජීවිතයට එකතු කර නො ගත් මනුෂ්‍යයේ මැරෙන මොහොත් තම නිවස කෙරෙහි තෘප්ණාවෙන් පරදිත්තරුපල්ලේ ප්‍රේතයින් ලෙස ඉපදීමත්, එම නිවෙස්වල ම ගෙම්බන්, පුනත් ලෙස ඉපදීමත් සුලභ සිද්ධියක් බවට පත් වී තිබෙනවා. එම තිසා පිංචත් ඔබ ඔබේ නිවස, කුටිය පරිහරණය කරන්නේ කාමවිෂන්දයන් වඩවා ගැනීම සඳහා නො ව, අව්, වැසි, පිනි ආදියෙන්, මැසිමදුරුවන්, සර්පයන්ගෙන් ආරක්ෂා වී කුසල් මාර්ගය

ශක්තිමත් කර, ධර්මයේ අර්ථයන් ජ්විතයට එකතු කරගැනීමට ය කියන කාරණය නුවණීන් දකින්න.

මබේ සුබෝපහොශී නිවස පිහිටි බිමකඩ, අතිතයේ ඔබ දසදහස් වාරයක් මැරි වලදුම් සුසානහුමිය හැරියට දකින්න ඔබ ද්‍යුම්වෙන්න. පිංචත් ඔබ රාත්‍රියට තිදියහනේ සැතපෙන විට අතිතයේ ඔබව මිහිදත් කළ සුසානහුමියක් මත සැතපෙනවා ය කියන කාරණය නුවණීන් දකිමින් නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රිය පුරා ම ඔබට දුනාංග ගිලයක අර්ථයක් ද යම් ප්‍රමාණයකට වැඩිනු ඇත. පිංචත් ඔබ දකින අතිත නිවාස ප්‍රත්‍යාව්‍යාව තුළින් වර්තමාන නිවස කෙරෙහි ඇති තෘප්ත්‍යාව හින කරගැනීමට උත්සුක වන්න.

අතිතයේ පිංචත් ඔබ රාජරාජ මහාමාත්‍යයන් හැරියට ඉපදෙන වෙළාවේ ඔබ හිමි කරගෙන සිටි සුබෝපහොශී මන්දිර නුවණීන් දකින්න. බෝධිසත්වයින් මහාසුද්ධස්සන නමැති සක්විතිරූප ලෙස රජකරන සමයෙහි, ද්‍රව්‍යතලයන්ට අධිපති ගතුදෙවියන්ගේ නියාමයෙන් ද්‍රව්‍යතලයේ වැඩිසිටින විස්කම් දෙවිපුත් මහසුද්ධස්සන රූපට 'දහම්පාය' නම් ගෙයක් මැවිචා ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. විස්කම් දෙවිපුත් මැවූ දහම්පාය දිගින් යොදුනක්, පළලින් අඩ යොදුනක් විශාල ය. මෙම දහම්පායේ බිත්ති, ගෙබිම රතින් ද, රිදියෙන් ද, පළිගුවලින් ද හැදුවා වූ ගබාලින් නිමකරලා තිබෙන්නේ. මේ දහම්පායේ සෑම කුළුණක් ම, සෑම පියගැට පෙළක්ම රතින්, රිදියෙන්, පළිගුවෙන් තමයි නිමවෙලා තිබෙන්නේ. මහාසුද්ධස්සන රූපගේ අතිත කුසල් ගක්තියේ එලයයි විස්කම් දෙවිපුත් මැවූ දහම්පාය නමැති නිවස. මෙම නිවස යමෙක් දකින්නේ ද, ඔහුගේ ඇස් අදුරු කරනවා. වළාකුල් පහතු අහසේ ඇති හිරු දෙස යම් සේ බැලිය නො හැකි ද, රතින්, රිදියෙන්, පළිගුවෙන් කළ දහම්පායේ දිෂ්තිය නිසා ම යමෙකුට දහම්පාය දෙස එකඟුවෙන් බැලිය නොහැකි යයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. මේ සා අසිරිමත් දහම්පාය නම් නිවසන් අනිත්‍යභාවයට පත් වී ගියා ය කියලා

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. අතීතයේ පිංචත් ඔබ ම ජ්වත් වූ මෙවන් අසිරිමත් මන්දිරයක් වෙනස් වී ගියා නම්, අනිම් වී ගියා නම්, ඒ සංස්කාර අනිතා වී ගියා නම් වර්තමානයේ ඔබ පරිහරණය කරන ඔය නිවස සෙල්ලම් ගෙදරක් නේද? අතීත නිවාස ප්‍රත්‍යාවේක්ෂාව තුළින් වර්තමාන නිවස කෙරෙහි ධර්මයේ අර්ථය මතුකරගන්න.

ඉහත සටහන කියවන විට ඔබට ප්‍රශ්නයක් මතුවෙන්න පුළුවන්, මනුෂ්‍ය ලෝකයේ රුපකම් කරපු මහාසුදුස්සන බේධිසත්ත්ව සක්විති රුපට දිව්‍යත්වයේ විස්කම් දෙවිපුත් දහම්පාය නිවස මැවිවේ කොහොමද කියලා. මේකට තමයි කුසලයේ ගක්තිය කියන්නේ. දිව්‍යත්වයේ ගතුයා යම් පිනකින්, කුසලයින් පොහොසත් ද, සක්විති රුප ද එවැනි ම පිනකින් පොහොසත් කෙනෙක්. ඒ නිසා ම සි ගතුයාට දිව්‍යත්වයේ උරුම සම්පත්, සක්විති රුප මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ද දෙවියන්ගේ මැවිම තුළින් ම ලබන්නේ.

අතීතයේ ඔබ සැරික දිව්‍යත්වල දෙවියෙක්, දිව්‍යාංගනාවක් නැරියට ඉපදුණ වෙලාවේ මොන තරම් අසිරිමත් දිව්‍යවිමාන, දිව්‍ය මන්දිර මගේ කරගෙන ඔබ ජ්වත්වෙන්න ඇති ද? ආටානාටිය සූත්‍රයේ දී සඳහන් වෙනවා දිව්‍යත්වයේ වැඩසිටින සතරවරම දෙවිවරුන්ගේ එක මහේශ්‍යාකාශ දෙවියෙක් වන වෙසමුණි දිව්‍ය රුපන්ට අහසේ මවන ලද ආටානාටය, කුසිනාටාය, පරකුසිනාටාය යැයි දිව්‍ය නගරයක් තිබෙනවා ය කියලා. පරකුසිනාට තුවරට උතුරු දෙසින් කපිවන්ත නම් තුවරක් ද නවනවතිය නම් තුවරක් ද, ජ්නෙස නම් තුවරක් ද, ආලකමන්දා නම් රාජධානියක් ද තිබෙනවා කියලා. මේ සියල්ල දිව්‍යත්වයේ වෙසමුණි දිව්‍යරුප යටතේ පවතින දිව්‍ය රාජධානිය සි. මෙම රාජධානියේ විසිතුරු මල් උයනක් තිබෙනවා. එම මල් උයනේ හගලවත් නම් රතින් තිම වූ මන්දිරයක් තිබෙනවා. එම දිව්‍ය මල් උයන් දිව්‍ය පක්ෂීන් බොහෝමයක් සිටිනවා. දිව්‍ය මොනරුන්, කොස්වාලිහිණින්, කොකිලයන්ගේ තාදයෙන් කුල්මත් වූ තිති එලදරන වංක්ෂයේ

එහි තිබෙනවා. එහි මල් ගොමුවල “ඡේව, ඡේව” යැයි භඩනගන ජේවජේවක නම් පක්ෂීයෙක් ද, උටියවචිත්ත නම් පක්ෂීයෙක් ද, වලිකුකුලේ ද, රන් කකුලටෝ ද, පොක්බරසාතක නම් පක්ෂීහු ද, ගිරුවන්, සැලුලිහිණියන්, දන්ඩමානවක නම් පක්ෂීන් ද නිරතුරුවම ගැවසෙන වෙසමුණි දිවා රුපුගේ දිවා මන්දිරය, දිවා මල් උයන විසිතුරුයි කියලා ආටානාටි සූත්‍රයේ සඳහන් වෙනවා. මෙවන් විසිතුරු දිවා මන්දිරවල ඔබ අතීතයේ ජේවත්වාණා නම්, ඒ විසිතුරු සංස්කාරයන් අනිතා වී ගියා නම් මේ මොහොතේ ඔබ ජේවත්වන නිවස කෙරෙහි කුමන තාජ්ණාවක් ඇතිකොට ගන්න ද? ඒ නිසා තාජ්ණාවෙන් තොරව නිවස පරිහරණය කරන්න.

සංස්කාරයන්ගේ අනිතාහාවය දැකිමින් නිවස පරිහරණය කරන්න. ඔබේ වසගයේ තබා ගත නො භැකි දෙයක් වශයෙන් දැකිමින් නිවස පරිහරණය කරන්න. එසේ නො වුණෙන් නිවස නිසා ම පිංවන් ඔබ නැති ආගුවයන් ඇති කරගන්නවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය කරගන්නවා. ඉහත ආකාරයට ම ඔබ පරිහරණය කරන ඇඹුම්-පැලඹුම් ද ප්‍රත්‍යාවේක්ෂ තුවණීන් යුතුව පරිහරණය කරන්න.

දිනකට අවම වශයෙන් අකුසල සිත් පහක් දුරට කරන්න පුරුදුවෙන්න

මීලගට සබඳාසව සූත්‍රයට අදාළව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, දුරැකිරීමෙන් ප්‍රහාණය කළ යුතු ආග්‍රාවයන් ගැන. මොනවද පිංචත් ඔබ දුරට කළ යුත්තේ? නිරතරුව ම ඔබ තුළ සකස්වෙන කාම විතර්කයන්, කාමයේ ආදීනවයන් දැකලා දුරැකරන්න මින. ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ අකුසල මූලයන්ට අදාළ විතර්කයන් එවායේ ආදීනවයන් දැකලා දුරැකරනවා.

හිසුව මුණ්ගැසුණ මහත්මයෙක් ප්‍රකාශ කළේ, සත්වයින්ගේ ඕනෑම ඕනෑම උපතක් තැහැ ය කියලා. හිසුව ඒ මහත්මයාට ප්‍රකාශ කළේ “මහත්තයෝ, මය මතය දුරැකරන්න” ය කියලා. මොකද, මෙවැනි මිලයාදාශ්වීක අදහස් නිසා නැති ආග්‍රාවයන් වැඩිනවා. එක ලෝහ සිතක්, එක ද්වේෂ සිතක් දුරැකිරීමට ඔබ අදාශ ව්‍යවහාර්ත සතරඅපායට වැටෙන බලවත් ආග්‍රාවයන් ඔබ තුළ ඇතිවෙන්න ප්‍රථිවන්. සිල්පදයක් බිඳින්න කියලා සිත කිවිවාත් එම සිත දුරැකරන්න. නරක මිතුරෝක් හමුවන්න, වැරදි ගමනක් යන්න සිත කිවිවාත් එම සිත දුරැකරන්න. කුසලයට අකමැති සිතක් සකස් ව්‍යවහාර්ත එම සිත දුරැකරන්න.

හෙට ද්වසේ හිමිදිරියේ සිට ඔබ සිහියෙන් යුතුව, ද්වස පුරාවට ඇතිවන අකුසල් සිත් දුරැකරනවා ය කියලා සිතුවාත්, එය ක්‍රියාත්මක කළාත්, ඔබ නැති ආග්‍රාවයන් මතුකර ගන්නේ නැහැ. අවම වශයෙන් දිනකට ඔබ තුළ සකස්වෙන අකුසල් සිත් පහක් දුරැකරන්න පුරුදුවෙන්න. කුමානුකුලව එය වැඩිකර

ගැනීමට උත්සාහ ගන්න. ඔබ පරිහරණය කරන සෙලිපුලර් දුරකථනය, කොළඹ මෝසේස්තරය, ඔබ අදින ඇදුම් විලාසිතාව, ඔබේ ඉරියව් පැවැත්ම නිසා ඔබ තුළ ආගුවයන් සකස්වෙන බව ඔබට දැනුණෙන්ත් ආගුවයන් වැඩින එම ධර්මතාවයන් දුරැකරන්න දක්ෂවෙන්න.

තවේන තාක්ෂණික ලෝකය සංඛ්‍යාසව සූත්‍රයේ අර්ථයන්ට බලවත් අහියෝගයන් එල්ලකර තිබෙනවා. එම අහියෝග යේ තරමටම මනුෂ්‍යයාගේ පංචාංශානස්කන්ධය නො සන්ස්ක්‍රිත්භාවයට පත්කිරීමට අදාළව ආගුවයන් වර්ධනය කරගන්නවා. පිංචත් ඔබ පිංකමක් සිදුකරන විට, සද්ධර්මය ගුවණය කරන විට අගුද්ධාවට අදාළ සිතුවිලි දුරැකරගෙන ඕමෙන්, එම කාර්යන් සිදුකරන්න. අනාගාමී එළයට පත් උග්‍ර ගෘහපතිතුමා සතු ආශ්වර්යවත් කාරණාවන්ගෙන් එකක් තමයි, එතුමා සද්ධර්මය ගුවණය කරන්නේ එම ධර්මයේ අඩුපාඩු, වැරදි සෙවීමට නො වේ; ඒවා සොයලා විවේචන කිරීමට නො වේ. උතුම් සද්ධර්මයේ අර්ථයක් ම ජීවිතයට එකතුකර ගන්නවා කියන බලාපොරොත්තුවෙන් ම යි. එය උග්‍ර ගෘහපතිවරයා සතු ආශ්වර්යවත් ගුණයක්. එම නිසා පිංචත් ඔබත් ධර්මයට අදාළ කාරණාවල දී අගුද්ධාවට අදාළ සිතුවිලි දුරැකරන්න පුරුදුවෙන්න. එසේ නො වුණෙන්ත් ධර්මයට අගෙරව කිරීම හේතුවෙන් බලවත් ආගුවයන් අපි ඇතිකර ගන්නවා. පන්සලකට යන්න, ආරණ්‍යයට යන්න, බුද්ධරන්නය, ධර්මරන්නය, සංසිරත්තය දකින්නට යන්න මන්දේත්සාහී වෙන සිත දුරැකරන්න.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, සියක් දහසක් ඇතුන් ද, සියක් දහසක් අජානීය අශ්වයන් ද, සියක් දහසක් රතින් සරසන ලද කන්‍යාවේ ද ලබන්න ඔබ යන ගමනක් වේ ද, තෙරුවන් දකින්න යන්නාහුගේ එක පියවරක් රේට වඩා දසදහස් වාරයක් වටිනවා ය කියලා.

පිංචත් ඔබ දන්පැන් පුජා කරන අවස්ථාවල ලෝහ සිත් දුරැකරන්න දක්ෂවෙන්න. මපුරුකම් ඇති, දන්දෙන අයට අගුණ

කියන, යම් මසුරු මිනිසේක් මෙලොව ඇති ද ඔහු ප්‍රේත ලෝකයටද, තිරිසන් ලෝකයට ද වැවෙනවා. මිනිසන් බවක් ලැබුවෙන් ආහාර, වස්ත්‍ර, යානවාහන, කාමසම්පත් හින, ඒවා දුක සේ ලබන දිලිඳු කුලයක ඉපදෙනවා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. සැවැන්තුවර සිටුතුමා මහා ධනස්කන්ධයකට හිමිකම් කිවිත් බතකයි හොඳුකායි පමණයි ආහාරයට ගත්තේ. දීරුගිය ඇදුමක් පරිහරණය කළේ. සිටුතුමා මොන තරම් ධනයක් තිබිලත් එම ධනය පරිහරණය කිරීමට සිත නො දීමේ හේතුව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

අතිතයේ සිටුවරයෙක් ලෙස ඉපදුණ වෙලාවේ, තගරසිඩ් කියන පසේ බුදුරජාණන් වහන්සේ නිවසට පිණ්ඩපාතයට වැඩිය වෙලාවේ සිටුතුමා සේවකයින්ට දන්දෙන්න කියලා ඉවතට ගියා. දානේ දීමෙන් පසුව එම සිටුතුමා සිතනවා, දානයට දුන්න ආහාර වික, සේවකයෙකුට දුන්නා නම් වැඩිපුර වැඩක් කරගන්න තිබූණා නේද කියලා. පසේ බුදුරජාණන් වහන්සේට දන්දෙන්න කියලා සේවකයින්ට කියපු නිසා එම පිතෙන් පස්වරක් සිටුතනතුරු ලැබූණා. නමුත් දන්දීමෙන් අනතුරුව, එම ආහාර සේවකයෙකුට දුන්නා නම් හොඳයි තේද කියලා සිතුණ නිසා ඇදුම්, ආහාර, රථවාහන පරිහරණය කරන්න පින නැතුව ගියා. සිටුතනතුර ලැබූණත් සැප විදින්න සිත දුන්නේ නැහැ. පිංවත් ඔබත් මසුරු සිත් දුරුකරමින් දන්පැන් දෙන්න. එසේ නො වුණෙන් නැති ආගුවයන් ඇතිවෙනවා; ඇති ආගුවයන් වැශිනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, ආහාර දෙන්නා බලය දෙන්නේ වේ, වස්ත්‍ර දෙන්නා වර්ණය දෙන්නේ වේ, රථවාහන දෙන්නා සැපදෙන්නේ වේ, පහන් දෙන්නා ඇසේ දෙන්නේ වේ, යමෙක් ආවාස දෙයි ද හේ සියල්ල දෙන්නේ වෙයි, යමෙක් දර්මානුශාසනා කෙරේ ද හේ අමෘතය දෙන්නේ වෙයි කියලා. යමෙක් මසුරු සිත දුරුකිරීමට අදාළ නම් මේ සියල්ල ම ඔහුට අහිම් වී යනවා. තුවණ නැත්තා වූ යම් කෙනෙක් ආර්ය වර්යාවන් දුරුකරමින් හැසිරෝ ද, ආර්ය දර්මයන් දුරුකරමින් හැසිරෝ ද ඔහු දරුණු වූ රෝරව තිරයට පැමිණ බොහෝ කළක් දුක් අනුහට කරයි

කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. පිංචත් ඔබ නිරතුරුව ම බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි වූ විශ්වාසය ඔබ ලැඟට ගන්න. එවිට මීට්‍යාදාශ්ටේය ඔබෙන් දුරුවෙනවා. ශිලය, කුසලය කෙරෙහි වූ විශ්වාසය ඔබ තුළට ගන්න. එවිට අකුසලය, දුශ්කිල්හාවය ඔබෙන් දුරුවෙනවා.

හිකුතුන් වහන්සේගේ ආචාරීත්වය හඳුනාගන්න (නැතහොත් නැති ආගුවයන් අඟි වේවි)

මෙ ද්‍රව්‍යවල හිකුතුව පිණ්ඩපාතයේ වඩින ප්‍රධාන මාරුගයේ ප්‍රතිසංස්කරණය කරනවා. මාරුගය දිගට ම ගල් කැබලි සහ ගල්කුඩු අතුරුලා. හිකුතුව මාරුගය දිගේ පිණ්ඩපාතයේ වඩින විට හිකුතුව පසුකරගෙන බස්රථයක් වේගයෙන් ගමන් කළා. බස්රථයේ වේගයට මූල මාරුගය ම ගල්කුඩු දුහුවිල්ලෙන් වැසිගියා. හිකුතුවට සිදුවුණා, විනාඩියක් පමණ එකතැන තැවතී දැස් පියාගෙන සිටින්න. එම බස්රථයේ රියදුරු මහතා තුළ අනුද්ධාවට අදාළව සකස්වුණ එක සිතුවිල්ලක් දුරුකිරීමට එම රියදුරු මහතා අදකුවීම නිසා මොන තරම් කුසලයක් අහිමිකර ගත්තාද? එම රියදුරු මහත්මයාට ප්‍රාථමන් වුණා නම්, පිණ්ඩපාතයේ වඩින හිකුතුව මහා සංසරත්තය හැටියට දැකළා, මම බස්රථය වේගයෙන් ධාවනය කළාත් ස්වාමීන් වහන්සේට දුහුවිල්ලෙන් පීඩාවක් වෙනවා කියලා හිතලා රථයේ වේගය අඩු කර ධාවනය කරන්න, ඒ සකස්කරගත් ගුද්ධාවට අදාළ එක සිතුවිල්ලෙන් ඔහු ආරය අඡ්ටාංගික මාරුගයේ ජීවන්වුණා වෙනවා.

රියදුරු මහත්මයා ස්වාමීන් වහන්සේට සංසයා හැටියට දකින මොහොතේ ම තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාව, සම්මා දිවිධීය පෝෂණය වෙනවා. ස්වාමීන් වහන්සේට ගල්කුඩු දුහුවිල්ලෙන් පීඩාවක් ම සි කියලා සිතන විට ම හිංසාවෙන් බැහැරවෙවිව සිත තුළ සම්මා සංක්ෂේපයන් වැශිනවා. මෙහෙම සිතන්න දක්ෂ පිංවතා තුළ මේ මොහොතේ ම සිල්පද ආරක්ෂා

වෙනවා. කුසල් සිත් තව තව ගක්තිමත් කරගැනීම නිසා සම්මා වායාමෝ ධර්මයන් වැඩිනවා. මේ සියල්ල සකස් වීමෙන් සම්මා සතිය කුයාත්මක වෙනවා. එම රියදුරු මහතා රාජකාරී කටයුතු සිදුකර ගන්නා මොහොතේ දී සකස්කර ගන්නා එක අර්ථවත් සිතුවිල්ලක් තුළින් ආරය අෂ්වාංගික මාර්ගය ම ගක්තිමත් කරගැනීමට නැකියාව නිබියදී අගුද්ධාවට අදාළව සකස්වූණ එක අකුසල් සිත් දුරුකිරීමට අද්‍ය වූ නිසාම නැති ආගුවයන් ඇති කරගන්නවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය කරගන්නවා. පිංචත් ඔබත් එදිනෙදා රාජකාරී ජීවිතයේ දී අනුන්ට පීඩාව උදෙසා අනුන්ගේ අයහපත, අකමැත්ත උදෙසා සකස්වෙන අකුසල් සිත් දුරුකිරීමට පුරුදුවෙන්න. එවිට තැති ආගුවයන් ඇතිවෙන්නේ තැහැ; ඇති ආගුවයන් හින වී යනවා.

ඔබ තුළ ඇතිවන ලාමක කාම විතර්ක, ව්‍යාපාද විතර්ක, හිංසා විතර්ක දුරුකරන්න. ඒ විතර්කයන් දුක පිණිස ම සි වෙන්නේ. සමාධියෙන් එකග කරගත් සිතින් මෙය දුක යැයි දකින්න. මෙය දුකට හේතුව යැයි දකින්න. මෙය දුකේ නිරෝධයයැයි දකින්න. දුක නිරෝධය කිරීමේ මාර්ගය, ආරය අෂ්වාංගික මාර්ගය වැඩින සිතුවිලිවලින් ජීවිතය පෙර්ශණය කොටගන්න. එවිට ඔබ රාජකාරී වෙළාවෙත් ආරය අෂ්වාංගික මාර්ගයේ ගමන් කළා වෙනවා.

ගිහි සමාජය තුළ පිංචතුන්ලාට යුතුකම් කියලා කොටසක් තිබෙනවා. පිංචත් ඔබ කෙනෙකුට උපකාරයක් කළාත් උපකාරය ලබාගන්නා තැනැත්තාට උපකාරයක් අවශ්‍ය වේලාවක දී පෙරලා උපකාරයක් කරන්න ඕනෑම්. ඔබේ මගුල් ගෙදරට, මළගෙදරට ඇශ්‍යාතියෙක්, හිතවතෙක් සහභාගි වුවහොත් ඔබ පෙරලා ඔහුගේ මගුල් ගෙදරට, මළගෙදරට සහභාගි වෙන්න ඕනෑම්. හිතවතෙක් ඔබට ආහාර වේලක් දුන්නොත් ඔබත් ඔහුට පෙරලා ආහාර වේලක් දෙන්න ඕනෑම්. නමුත් පැවැදි සමාජයන් සමග ගිහි පිංචතුන්ලා කටයුතු කරනවිට ඉහත පෙරලා ප්‍රතිඋපකාර කිරීමේ තත්ත්වය වෙනස්වෙනවා. ගිහි පිංචතුන්ලා ස්වාමීන් වහන්සේ

නමකට පිණ්ඩපාතයක් පූජා කළත්, දානේ වේලක් පූජා කළත්, ප්‍රවාහන පහසුකමක් සලසා දුන්නත්, වෙනත් සිව්පසයෙන් ඇපෙළපස්ථානයක් සිදුකළත් එය සිදුකළ මොහොතේ ම ස්වාමීන් වහන්සේලා අදාළ පිංචතාට පිං අනුමෝදන් කරනවා. ගිහි පිංචතාට සිදුකළ පිංකමට පිං අනුමෝදන් කළාට පස්සේ ස්වාමීන් වහන්සේට බැඳීමක් තැහැ. උන්වහන්සේ නිදහස්.

ස්වාමීන් වහන්සේ පෙරලා අදාළ ගිහි පිංචතාට උපකාර කළ යුතුයි කියලා කාරණයක් පැවිදි සමාජයට අදාළ තැහැ. එම නිසා ස්වාමීන් වහන්සේලාට ඔබ යම් පූජාවක් කළාත්, උන්වහන්සේලා ඔබලාට පිං අනුමෝදන් කරනවා. එම පින අනුමෝදන් වී, එම පිනෙන් සැහීමට පත් වී අතපිසදා ගැනීමට පිංචතුන්ලා දක්ෂ විය යුතු සි. එසේ නො වී, අපි ස්වාමීන් වහන්සේට සිව්පසයෙන් උපකාරයක් කළා, ස්වාමීන් වහන්සේ අපට පෙරලා ප්‍රතිලුපකාර කළ යුතු සි කියලා යම් පින්වතෙක් බලාපොරාත්තු වෙනවා නම්, ඔබ රස්කරගත් පිනේ ගක්තිය අකුසල් මූලයන් නිසා ඔබ අවම කරගන්නවා. එම නිසා එවැනි සිතුවිලි දුරු කරන්න දක්ෂ වෙන්න. එසේ නො වූණහොත් ඔබ තුළ තැති ආගුවයන් ඇතිවෙනවා; ඇති ආගුවයන් වැශේනවා.

ඒ වගේ ම සි, ගිහි සමාජයේ දී පින්චතුන්ලා තමතමන් අතර හිතවත්කම්, යාලිමිතු සම්බන්ධතාවයන් ඇතිකොට ගන්නවා. එය ගිහි සමාජයට අත්‍යවශ්‍ය කාරණයක්. නමුත් පැවිදි පස්සයට ගිහි පිංචතුන්ලා සමග හිතවත්කම්, යාලිමිතුකම් පවත්වන්න, සම්බන්ධතා ඇතිකර ගන්න බැහැ. හික්ෂන් වහන්සේලාගේ ඇශ්‍යින් වෙන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේත්, මහා සංසිරත්නයන් පමණයි. ඒ ඇශ්‍යින්වයන් ස්වාමීන් වහන්සේලා පරිහරණය කළ යුත්තේ අතිත්‍යය කියන දැක්ම තුළ සිටිමත්. බුදුරජාණන් වහන්සේ වරක් සුද්ධ්‍යෝදන පියරජතුමා ඉදිරියේ සිංහනාදයක් කරනවා, "මහරජ, ඔබගේ වංශය ගාක්‍යවංශය සි. මාගේ වංශය බුද්ධවංශය සි" කියලා. බක්කුල මහ රහතන් වහන්සේ අවුරුදු 160ක් ආයුෂ වලඳා, පිරිනිවන් පාන්නට පෙර දිනයේ සිංහනාදයක් කරනවා,

“අසූ වසරක් වන මගේ පැවිදි ජීවිතයේ දී කවදාවත් මම ආරාධනා දානයක් භාරගෙන නැහැ. කවදාවත් මම නිවසක් ඇතුළට වැඩිම කරලා දානයක් පිළිඳුවගෙන වළඳලා නැහැ” කියලා. මේ උත්තරීතර පරපුර තමයි, සංසයාගේ පරපුර, යාතිත්වය කියන්නේ. පින්වත් ගිහි පිංචුන්ලා මහා සංසරත්නය සමඟ කටයුතු කිරීමේ දී මේ උතුම් ඇාතිත්වයේ රුවරුණ හොඳින් භද්‍රනාගෙනයි කටයුතු කළ යුත්තේ. එසේ නො වුණහොත්, නැති ආගුවයන් ඇතිවෙනවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය වෙනවා. ගිහි පිංචුන්ලා සංසරත්නය උපයෝගී කරගත යුත්තේ, උතුම් සංසරත්නය වශයෙන් දක්ලා, සිවිපසයෙන් ඇපැලපස්ථාන ධර්මයන් සිදුකරගෙන කුසල් දහම් රස්කරගැනීම සඳහා පමණක් ම යි.

හිකුෂුව මේ මොහොතේ වැඩ සිටින කුටිය පිහිටි ගමේ සියලුම පින්චුන්ලා, අද ද්වසේ හිකුෂුවගේ දායක පින්චුන්ලා. හෙට හිකුෂුව මේ කුටිය අතහැරලා වෙනත් කුටියකට වැඩියහොත්, එම ගමේ පින්චුන්ලා හිකුෂුවගේ දායක කැපකරු පින්චුන් වෙනවා. ස්වාමීන් වහන්සේලා ගමකින් තවත් ගමකට වැඩිය යුත්තේ සමබන්ධතාවලින් දැන් පිසදාගෙනයි කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. එම නිසා ගිහි පිංචුන්ලා ස්වාමීන් වහන්සේලා සමඟ යාලීම්තුකම් ඇතිකරගන්න උත්සාහ ගන්න එපා. එවැනි සිතුවිලි දුරකරන්න. එවැනි කාරණාවන්ට ස්වාමීන් වහන්සේලාගෙන් අවස්ථාවක් නො ලැබෙන විට ගැටෙන සිත් ඇති වී පිංචුන් ඔබ තුළ තැති ආගුවයන් ඇතිවෙන්න පුළුවන්; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය වෙන්නත් පුළුවන්. ගිහි පිංචුන්ලාගේ යාලීම්තුකම් නිසා, ස්වාමීන් වහන්සේලා තුළ ද තැති ආගුවයන් ඇති වී, ඇති ආගුවයන් වර්ධනය වී පිරිහිමට පත්වෙන්න පුළුවන්. මෙවා ගිහි පිංචුන්ලා අනවබෝධය නිසා ම, ඇතිකොට ගන්නා බලවත් ආගුවයන් වෙනවා.

හොඳ ප්‍රමායක් වීමට වඩා අවබෝධාත්මක ප්‍රමායක් වීමසි වටින්නේ

පිංචත් ඔබ, ගෘහ ජීවිතයේ දී තමන්ට අසන්නට, දකින්නට, සිතන්නට අකමැති සිද්ධියක් නිසා බිරිදී, ස්වාමි පුරුෂයා, දරුවා, දෙමාපියන්, යූතිවරයා, අසල්වැසියා නිසා නැති ආගුවයන් ඇති කරගන්නවා.

එක් පිංචතියක් හිකුෂුවට ප්‍රකාශ කළේ, “ස්වාමීන් වහන්ස, මට නිරතුරුව ම කේත්ති යනවා. මගේ තාත්තා වයස දහයේදී අපිව හැරගොස් වෙනත් විවාහයක් කරගත්තා. දැන් මගේ තාත්තා සිහිපත් වන සැම මොජාතක ම මට දැඩි වෙටරයක් ඇතිවෙනවා” කියලා. මේ ද්වේෂය දැන් මගේ ජීවිතයට පුරුදේදක් වෙලා ය කියලා. ඇයි මට මෙහෙම වුණේ කියලයි මේ තරුණ කාත්තාව හිකුෂුවගෙන් වීමසන්නේ.

හිකුෂුව ඇයට ප්‍රකාශ කළේ, ඔබ සැම නිමෙෂයක ම ඔබේ තාත්තා කියන අර්ථයට ද්වේෂ කිරීම නිසා බලවත් අකුසල් සිදුකර ගැනීමෙනුයි සිටින්නේ. එම අකුසලයේදීවියධම්මවේදනිය විජාකය යි ඔබ ඔය අත්විදිමන් සිටින්නේ. වයස දහයේ දී තාත්තා ඔබව දාලා ගියේ තාත්තාගේ වරදක් නිසා නො වේ. ඔබට ලුමා වයසේ දී ම තාත්තා අනිමිවෙන්නේ ඔබේ අනිත අකුසලයන් නිසා. ඔබේ අකුසලයට තාත්තාට වෙටර කරලා වැඩික් නැහැ. කරුණාකරලා මීට පස්සේ තාත්තා කියන රුපය සිහිවෙන සැම මොජාතක දී ම ඔබ “සුවපත් වේවා!” කියලා විත්තයක් ඇතිකර ගන්න. මෙතෙක් කළේ ඔබ තාත්තා නිසා ඇතිකරගත් වෙටර සිත්, අකුසල්

සිත්, සියල්ල ම මොහොතක් සිහියට තාගාගෙන ඒ සැම අතිත අකුසල් සිතක් ම අතිත පංචලපාදානස්කන්ධයක් හැටියට දකිමින් අතිත පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දකින්න. ඔබ තාත්ත්වාට වෛර කරලා, පීඩාකරලා, තිබෙන්නේ මේ ජීවිතයේදී විතරක් නො වෙයි. එය ඔබේ සාංසාරික පුරුදේදක්. එම සාංසාරික පුරුදේදය මේ ජීවිතයේදීත් මතුවී එන්නේ. අතිතයේ තාත්ත්වාට කළ එම අකුසල් නිසයි, ඒවායේ විපාක හැටියට ඔබේ තාත්තා මේ ජීවිතයේදී ඔබව ලමා කාලයේදී ම හැරයන්නේ. එම නිසා පිංවත් ඔබ ඔය ආත්මිය වෛරය මෙතනින් නවතා දමන්න. ඔබ ඔය ආත්මිය වෛරය මෙතනින් නවතා දමන්න දක්ෂ වුණෙන්ත්, රේලුග ජීවිතයේදී ඔබට මනුෂා ජීවිතයක් ලැබුණෙන්ත් ඔබට ආදරය කරන, ඔබව සූර්යෝති කරන තාත්තා කෙනෙක් ඔබට ලැබේවි. එසේ නො වී, තාත්ත්වා දුවලා මේ ජීවිතයේදී වෛර කළාත් රේලුග ජීවිතයේදීත් ඔබ පූස්පැරියෙක් වෙලා ඉපදිලා එම පූස්පැරියාගේ තාත්තා විසින් ම පූස්පැරියාව මරාගෙන කන්න පුළුවන්. ද්වේෂය නිසා ඔබ කිහිල් පැරියෙක්ව ඉපදිලා, කිහිල් තාත්තා විසින් කිහිල් පැරියාව මරාගෙන කන තත්වයට එන්න පුළුවන්. හිසුව මේ කථාව කියන විට ඇය ගොඩාක් තැකිගත්තා. හිසුව සිතනවා, මේ සටහන කියවලා පිංවත් ඔබ අකමැති ඔබේ දෙමාපියන්, බේරිද, ස්වාමි පුරුෂයා, දරුවා, යුතිවරයා, අසල්වැසියා සිහිපත් වන සැම මොහොතකම රේලුග විත්තය “සුවපත් වේවා!” කියලා ඇතිකර ගන්න. එවිට සුවපත් වෙන්නේ අනුන් නො ව, ඔබ ම බව භාදින් තේරුමිගන්න. එසේ නො වී, පිංවත් ඔබ වෛර සිත දුරු නො කළාත්, අකමැත්ත අතිවෙන තැනට වෛර කළාත් ඔබ තුළ නිරතුරුවම තැකි ආගුවයන් ඇතිවෙනවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය වෙනවා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

පසුගිය වසර දෙකක කාලය තුළ හිසුව වැඩිසිටින සමහර කුටිවල කැපකරු මහත්වරුන් තමන්ගේ සෙලියුලර් දුරකථන නිසා තැකි ආගුවයන් ඇතිකර ගන්න බවත් ඇති ආගුවයන් වර්ධනය කරගන්නා බවත් හිසුවට බොහෝ ම භාදට පෙනෙනවා.

අපරාධයක තරම කියන්නේ, එම පිංචතුන් තමන් සංසරත්නය උදෙසා කරන සිවිපසයන්, ඇපලපස්ථාන හේතුවෙන් රස්වෙන පින, අකුසල් මූලයන් ඇතිකර ගැනීම තුළින් අපවිතු කරගන්නවා. හිකුෂුව නිහඹ ව බලාසිටිනවා. ලෝකය ගොඩාක් වේගයෙන් ඉදිරියට ගමන් කරනවා. ලෝකය ගමන් කරවන්නේ ආගුවයන් විසින් ම බව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

හිකුෂුව මුණගැසෙන්න පැමිණී විශ්වවිද්‍යාලයේ ඉගෙනුම ලබන දරුවෙක් ප්‍රකාශ කළේ, "මම දැන් ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය තුළ ගක්තිමත්ව ගමන් කරනවා, මගේ සිත විසිරෙන නිසා මම විශ්වවිද්‍යාලයේ කණ්ඩායම් කටයුතුවලට සහභාගි වෙන්නේ නැහැ"ය කියලා. එවිට හිකුෂුව මහුගෙන් ප්‍රශ්න කළේ, කණ්ඩායම් කටයුතුවලට සහභාගි වීමේ දී ඔබ සමාදන් වන සිල්පද බිඳෙනවා ද කියලා. එම ගිහුයා ප්‍රකාශ කළේ "නැහැ"ය කියලා. විශ්වවිද්‍යාලයේ කණ්ඩායම් කටයුතුවල දී ඔබ සමාදන් වූ සිල්පද තො බිඳෙනවා නම් කණ්ඩායම් කටයුතුවලින් ඉවත්වීම සුදුසු නැහැ ය කියලයි හිකුෂුව ප්‍රකාශ කළේ. මෙතැනදී එක් පැත්තකින් ඔබ ගිහුයන් අතර කොන්වීමකට ලක්වන්න පුළුවන්. එය ඔබේ අධ්‍යාපනයට බාධාවක්. දෙවනුව ඔබ තුළ "මම ධර්මය තුළ සිටිනවා. අනෙක් සියලු ම ගිහුයින් ධර්මය තුළ නැහැ"ය කියලා ඔබ තුළ ධර්මයේ නාමයෙන් සක්කාය දිවියීය වැඩින්න පුළුවන්. මේ කාරණා දෙක ම ඔබට අනතුරුදායක සි. ඔබ ඔය උත්සාහ ගන්නේ දෙමාපියන්, ගුරුවරුන් සහ ඔබ ඉදිරියේ ඔබ හොඳ ලමයෙක් වන්නයි. හොඳ ලමයෙක් වීම හොඳයි. නමුත් ර්වත් වඩා වැදගත් වන්නේ ඔබ අවබෝධාත්මක දරුවෙක් වීමයි. ඔබ අවබෝධාත්මක දරුවෙක් වීමට නම් කණ්ඩායම් තුළ කටයුතු කරමින් කණ්ඩායමේ ක්‍රියාකාරීත්වය නිසා ඔබ තුළ ඇතිවන සිතුවිලි දෙස බලන්න ඔබ දක්ෂ විය යුතු සි. එවිට ඔබට තේරෙනවා, ප්‍රශ්නය තිබෙන්නේ කණ්ඩායම තුළ තොව, කණ්ඩායම් කටයුතු නිසා ඇලීම්, ගැටීම් සකස්වෙන ඔබේ සිතුවිලි තුළ ය කියලා. මෙතන තමයි, අවබෝධාත්මක දරුවෙක් මතුකරගත යුතු දැක්ම.

මෙය සටහන් තබන හිසුව ඔය වයසේදී අකිකරු දරුවෙක්. මගේ දෙමාපියන් මට කිහිප වතාවක් ම කියලා තිබෙනවා, අපේ පවුලේ අකිකරු ම දරුවා මම ය කියලා. මගේ අනෙක් සහෝදර සහෝදරියන් තමයි මගේ දෙමාපියන්ට හොඳ දරුවන් වුණේ. ඒ හොඳ දරුවන් අද විවාහ ජීවිත ගතකරමින්, ලෝකය හොඳය කියන ජීවිත ගතකරමින් සිටිනවා. අම්මා තාත්තාගෙන් මට ලකුණු නො ලැබුණත් මගේ අකිකරුහාවයන් නො වන්නට මට සමාජය හඳුනාගන්න, විනිවිද දකින්න, අත්දැකීම් ලබන්න නො භැකි වෙනවා.

පිංචත් ඔබට ජීවිතයෙන් ධර්මය මතුකර ගැනීමට නම් අනිවාර්යයෙන් ම සම්මතයට එරෙහිව ඔබ විප්ලවයක් කළ යුතු ම වෙනවා. මෙහිදී ඔබ 'විප්ලවය' කියන වචනයට බියවෙන්න එපා. මේ විප්ලවය සිල්පද ආරක්ෂා කරමින් කරන විප්ලවයක්. යම් හෙයකින් සිල්පදයක් බිඳුණෙන් එම සිල්පදය, විද්‍රෝහනා තුවණීන් දකිමින් කරන විප්ලවයක්. මෙම විප්ලවයේ දී සිල්පදයක් බිඳුණෙනාත්, එම සිල්පදය බිඳෙන්නේ ආස්ථාය සඳහා නො ව, ආස්ථාය තුළින් ලබන විද්‍රෝහනාමය අවබෝධයක් උදෙසා ම සි. ඉහත කාරණාවන් හිසුවගේ ගිහි ජීවිතයට අදාළ අත්දැකීම් මත කරන සටහන් බව කාරුණිකව සිහිපත් කරගන්න.

මනුෂ්‍ය සමාජයේ 'සම්මතය' කියලා කියන්නේ කුමකට ද? යමක් ඔබ ඇසෙන් දැක්කොත්, යමක් ඔබ කනෙන් ඇසුවෙන්, යමක් ඔබට දැනුණෙන් එක්කොයේ ඔබ රේට ඇලෙනවා; එක්කොයේ ඔබ රේට ගැවෙනවා; නැතිනම් ඔබ එය උපේක්ෂාවෙන් දරනවා; එසේත් නැතිනම් ඔබ දකින දෙයින්, ඇසෙන දෙයින්, දැනෙන දෙයින් පලායනවා.

ඉහත සඳහන් කළ විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයා තෝරාගන්නේ කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරීන්වයෙන් පලායැම සි. ඉහත කාරණාවන් තමයි සමාජයේ සම්මත ක්‍රියාකාරීන්වය. ගිහි පිංචත් ඔබ ධර්මාවබෝධය ලබාගැනීම සඳහා ගමන් කිරීමට නම්, මේ

සම්මත ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් ඔබේට යන්න ම සිදුවෙනවා. ඇලෙන තැන් සෞයාගෙන ගොස් නො ඇලි සිටින්න, ගැටෙන තැන් සෞයාගෙන ගොස් නො ගැටී සිටින්න දක්ෂ පිංචතා සම්මතයට එරෙහිව විප්ලවයක් සිදුකරන පිංචතා වෙනවා. මේ විප්ලවය ජයග්‍රහණය කරන පිංචතා, ඇලීමි-ගැටීම සකස්වෙන්නේ සමාජය කුළ නො ව, රැඹය ඇසුරෙන් තමාගේ පංචලපාදානස්කන්දය කුළම බව දැනගන්නවා. එම නිසා පිවත් ඔබ, තිරතුරුව ම එස්සය හේතුවෙන් ඔබ කුළ සකස්වෙන ඇලීම, ගැටීම කියන ධර්මතාවයන් අවබෝධයෙන් හඳුනාගෙන දුරැකරන්න දක්ෂ වෙන්න. එසේ නො වූණහොත් ඇලීම, ගැටීම සකස්වෙන මොහොතක් පාසා, ඒවායින් පලායන මොහොතක් පාසා පිංචත් ඔබ කුළ තැනි ආග්‍රාවයන් ඇති වේවි, ඇති ආග්‍රාවයන් වර්ධනය වේවි කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

මගහැරය යුතු දේ මග නො හැරයනාත්....

බුදුරජාණන් වහන්සේ සබඩාසව සූත්‍රයට අදාළව මගහැරයැමෙන් ප්‍රහාණය කළ යුතු ආග්‍රාවයන් ගැන දේශනා කරනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, ස්ථීන් ගැවසෙන තැන්, තපුංසකයන් ගැවසෙන තැන්, කාමලිඡන්දයන් වැඩෙන තැන් මගහැර යන්න ය කියලා; තපුරු සතුන් මගහැර යන්න ය කියලා. හෙළ, ප්‍රජාත, අස්ථිවලවල්, මධ ගොහොරු, කටුපසුරු මගහැර යන්න ය කියලා; පිංචත් ඔබ අකමැති කරා, අකමැති වවනා, අකමැති හැසිරීම් ඇති තැන් මගහැර යන්න ය කියලා. මේවා ධර්මානුකුලව දැකීමට ඔබ අද්‍යෝ නම්, මේවා හේතුවෙන් ඔබ කුළ තැති ආග්‍රාවයන් ඇතිවෙන්න පුළුවන්; ඇති ආග්‍රාවයන් වර්ධනය වෙන්න පුළුවන්.

පිංචත් ඔබ මිලයාදාශ්ටීක භාවයට, අග්‍රද්ධාවට අදාළ කරාවන්, දේශනයන්, පතපොත, ස්ථාන ආදිය මගහැර යන්න. පිංචත් ඔබ අතිතයට සිත යොමුකොට බලන්න, මගහැර යා යුතු තැන් මගහැර නො යැම නිසා අතිතයේ ඔබ මොන තරම් තැති ආග්‍රාවයන් ඇතිකොටගෙන තිබෙනවා ද කියලා. මේ දැක්ම කුළ සිටිමින් වර්තමානයේ මගහැර යා යුතු තැන් හඳුනාගැනීමට ඔබ දක්ෂවෙන්න.

ධර්ම මාර්ගයේ ගමන් කරන පිංචතාට, කාන්තාව කියන්නේ මගහැර යා යුතු ධර්මතාවයක් ම සි. අද ද්වසේ ඉපදුණ දුරියක් තනිව ම සිටින ස්ථානයක, උපසම්පදා හික්ෂුවකට රාත්‍රිය ගතකිරීම

බුදුරජාණන් වහන්සේ තහනම් කර තිබෙනවා. අද ඉපදුණු දැරියකගේවත් ගරීරය ස්පර්ශ කිරීම උපසම්පදා හිසුවකට විනය විරෝධී ක්‍රියාවක් වෙනවා. උපසම්පදා හිසුවකට තමන්ගේ අම්මාට කන්න බොන්න දෙන්න කෙනෙක් නැතිනම්, ඒ අම්මාට පෝෂණය කිරීමට බුදුරජාණන් වහන්සේ අවසර දෙනවා. නමුත් අම්මාගේ ගරීරය ස්පර්ශ කිරීම විනය විරෝධී ක්‍රියාවක් වෙනවා. කුඩා දැරියකගේවත් හිසට අත තබා ආයිරවාද කිරීම විනය විරෝධී ක්‍රියාවක් වෙනවා.

සුදින්න කියන උපසම්පදා හිසුව බොහෝම හොඳින් ශිලයට ගරුකරමින් ජ්වත්වුණ උපසම්පදා හිසුවක්. නමුත්, තම ගිහිකාලයේ බිරිදිගේ බලකිරීමක්, පෙළඹුවීමක් නිසා ඇය සමග සුදින්න හිසුව කාමයෙහි හැසිරීමේ වරද සිදුකර ගන්නවා. මෙම අවාසනාවන්ත සිදුවීම සිදුවන්නේ කැලය තුළදිය. දෙවියන් තමයි මේ සිද්ධිය දකින්නේ. දෙවියන් හඩින් ඇවිල්ලා බුදුරජාණන් වහන්සේට කියනවා, "හාගාවතුන් වහන්ස, සුදින්න හිසුව උතුම උපසම්පදාව කිළිට කළා, කෙමෙළසුවා"ය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ සුදින්න හිසුව කැඳවලා මේ සිද්ධියේ ඇත්ත නැත්ත විමසනවා. එවිට සුදින්න හිසුව පිළිගන්නවා, තමන් ගිහි කාලයේ බිරිදිගේ පෙළඹුවීම මත, කාමයේ වරදවා හැසිරීමක් සිදුකළ බව. ඒ මොහොත් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, "තුවිඡ පුරුෂය, හිස් පුරුෂය, ඔබ ඔබේ පුරුෂ ලිංගය ගිනි අගුරු වළකට දුම්මා නම්, පිවිවීමේ වේදනාවෙන් ඔබ මියයාවි. එපමණයි සිද්ධවෙන්නේ. ඔබ ඔබේ පුරුෂ ලිංගය නයෙක් සිරින තුඡසකට දුම්මා නම්, තයා ද්‍රේට කිරීමේ වේදනාවෙන් ඔබ මියයාවි. එපමණයි සිද්ධවෙන්නේ. ඔබ තියුණු මුවහත ඇති සැතක් අරගෙන ඔබේ පුරුෂ ලිංගය කපා දුම්මා නම් රුධිරය ගලායැමේ වේදනාවෙන් ඔබ මියයාවි. එපමණයි සිද්ධවෙන්නේ. නමුත් ඔබ මේ කරගත් පාප ක්‍රියාවෙන් ඔබ කල්ප ගණනාවක නිරයේ දුකක් උරුමකර ගත්තා" ය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන ඉහත උපමාවන්ගෙන් පිංවත් ඔබට තෝරුම්ගන්න

පුළුවන්, කාමය වරද්වා හැසිරීමේ වරදට අදාළව සකස්වෙන විපාකයන්ගේ රැදුරුහාවය. මේ විපාකයන්ගේ රැදුරුහාවය නිසාම සි, ස්ත්‍රීය යනු මගහැර යා යුතු ආගුවයක් ලෙස දේශනා කරන්නේ. එසේ නො වුණහොත් මත ස්ත්‍රී පක්ෂය, පුරුෂ පක්ෂය නිසා ම නැති ආගුවයන් ඇතිකොට ගන්නවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය කරගන්නවා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, ඉන්දිය අසංවරහාවය ඇතිකොටදෙන කාමවිෂන්දියන් වැඩින ස්ථාන, කාමවිෂන්දියන් වැඩින සිතුවිලි මගහැර යන්න ය කියලා. ඉන්දිය අසංවරහාවයට පත් කරන මොන තරම් දේවල් සමාජය තුළ තිබෙනවා ද. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, කාම ලෝකයේ ජීවත්වෙන සත්වයා කියන්නේ, ඉරියවි කයක් ය කියලා. කාම ලෝකයේ ජීවත්වන සත්වයන්ගෙන්, අනුත් තුළ වඩාත් ම ඉන්දිය අසංවරහාවය ඇතිකරන ඉරියවි කයක් පිහිටලා තිබෙන්නේ, සහික දිව්‍යතලවල ජීවත්වන දිව්‍යාංගනාවන්ට. දිව්‍යාංගනාවන්ගේ ඉරියවි කය තුළ රිද්මය, ලාලිත්‍යය, ප්‍රභාෂ්වරය හොඳින් ප්‍රකටව පෙනෙනවා. දිව්‍යාංගනාවන්ගේ අලංකාත ඉරියව නිසා දෙව්වරු අප්‍රමාණව නැති ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ වේදියකපවිත නමැති කන්දේ වැඩසිටින කොට, ගකුයාගේ නියමයෙන්, පන්සිල දිව්‍යපුත් මූල වේදිකාපවිත ම ආලෝකවත් කරමින් බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැදුකීමට පැමිණෙන්නේ තමන්ගේ බෙළිව පාණ්ඩු වීණාව අරගෙන සි. පන්සිල දෙවියා මේ ද්වස්වල සිටින්නේ දැඩි විරහ වේදනාවකින්. පන්සිල දෙවියා තම ආදරවන්තියගේ වෙනස්වීමෙන් අසරණහාවයකට පත් ව සිටින මොහොතකයි බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැදුකීන්න පැමිණියේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඉදිරියේ පන්සිල දෙවියා තම විරහ වේදනාව, ශිතමය ස්වභාවයෙන්, වීණාවේ සංගිතයන් සමගින් ගායනා කළා. සක්කපයක් මෙහි සටහන් තබනවා.

“ලහිරු රස් සෙයින් බලළන, සිරුර කැඳම් ඇත්තී, සොබනා අගපසය ඇත්තී, මට සතුට දෙන්නී, සොදුර, සොසුලුවනට සුළුග සේ ද, පිපාසිතයිනට පැන් සේ ද, රහතුනට දහම් සේ ද ඔබ මට ප්‍රිය ය සොදුරු”

බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ විරහ වේදනාවෙන් පෙළෙන, පන්සිල දෙවියාගේ සංගිතය මූසු ගායනයට නිහඩ ව සවන්දී, ගායනය අවසානයේ දී පන්සිල දෙවියාට දේශනා කරනවා, “පන්සිල, ඔබේ විණාවේ තත් හඩ, ඔබගේ ගී හඩ සමග ද, ඔබගේ ගී හඩ, ඔබගේ විණාවේ තත් හඩ සමග ද හොඳින් ගැඹුපෙනවා” කියලා; “පන්සිල, ඔබේ තත් හඩ, ගී හඩ නොයික්මේ. ඔබගේ ගී හඩ තත් හඩ නොයික්මේ” කියලා. දිවු සංගිතය සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි විතුයක් පිංවත් ඔබට ඉහත සක්කපස්ස සූත්‍රයෙන් ලබාගන්න පුළුවන්. ඉහත කාරණාවෙන් පිංවත් ඔබට පැහැදිලි වෙනවා, සුදුක දිවුත්‍ලවල ජීවත්වන දෙවියන්, දිවු ගනාවන් පවා කාමච්ඡාන්දයන් හේතුවෙන්, ආදරය, විරහව හේතුවෙන් නැති ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නා ආකාරය.

පිංවත් ඔබ මොහොතක් කළේපනා කරලා බලන්නකෝ, මනුෂය සමාජයේ ආදරය, විරහව නිසා, කාමයන්ගේ ආස්ථාදයන් නිසා, මේ ධර්මතාවයන් මගහැර යැමිට ඇති අද්‍යුත්‍යහාවය නිසා පිංවත් ඔබ විවාහ බිඳවැටීම්, දික්කසාද, සියදිවි තසාගැනීම්, පළිගැනීම් හේතුවෙන් මොන තරම් නැති ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා ද, ඇති ආගුවයන් වර්ධනය කරගන්නවා ද කියලා.

මගහැර යාමෙන් මේ ආගුවයන් ද දුරට කළ හැකි ය

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, නපුරු සතුන් මගහැර යන්න කියලා. පිංචත් ඔබ සිතන්න, නපුරු බල්ලෙක් සිටිනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ නපුරු බල්ලා මගහැර යන්න කියලා. ඔබ නපුරු බල්ලා ඉදිරියට ගියෙන් ඒ බල්ලා ඔබ සපාකන්න පුළුවන්. සමහරවිට ඒ නපුරු බල්ලා ඔබව දැකලා දුවන්න පුළුවන්. නපුරු බල්ලා ඔබව දැකලා දුවනවිට ඔබ තුළ නැති ආගුවයන් ඇතිවෙනවා. මගේ දිලය, මගේ සමාධිය තිසයි නපුරු බල්ලා කරදරයක් තො කර දිවහියේ කියලා. ඔබ තුළ මමත්වයේ දැඩිභාවය වර්ධනය කරගන්න ඉහත කාරණා හේතුවෙනවා.

දිනක් පිංචත් මහත්මයෙක් බොහෝ ම ආචම්බරයෙන් ප්‍රකාශ කළා, “හාමුදුරුවනේ, බිය කියන කාරණය සිතන්නේ නැතිව මම කැලයේ ඇතට ගමන් කළා. එහි වැවක් තිබුණා. වැවේ කුළුම්මෙක් ලැගලා සිටියා. ඒ කුළුම්මා මාව දැක්ක ගමන් අහක බලාගත්තා ය කියලා. ඒ මහත්මයා සිතන්නේ, කුළුම්මා අහක බලාගත්තේ තමාගේ දිලයට, සමාධියට ගරුකරලා කියලා. තිකුළුව ඒ පිංචත් මහත්මයාට ප්‍රකාශ කළේ, ඒ අවස්ථාවේ එතැනින් මුවෙක් ගමන් කළත් කුළුම්මා අහක බලාගත්තාවා කියලා. මූවා දැකලා මධ්‍යි ලැගලා සිටින කුළුම්මා අහක බලාගත්තේ මූවාගේ දිලයකට ද, සමාධියකට ද කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ නපුරු සතුන් මගහැර යන්න කියලා දේශනා කර තිබියදී යම් පිංචතෙක්

නපුරු සතුන් සොයාගෙන යනවා නම් එම පිංචතුන් තුළ නැති ආගුවයන් ඇතිවෙනවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය වෙනවා.

නැවතත් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, හෙල, ප්‍රපාත, මබ වගුරු, අසුවිව්‍ලවල්, කසල ගොඩවල් මගහැර යන්නය කියලා. පිංචත් ඔබ කල්පනා කර බලන්න, කසල ගොඩවල් නිසා අපේ සමාජයේ පිංචතුන්ලා මොන තරම් නැති ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා ද කියලා. තමන්ගේ නිවස ඉදිරිපිට කසල ගොඩක් දුම්මා ය කියලා ගහමරාගන්නා මනුෂ්‍යයේ සමාජයේ සිටිනවා. කසල ගොඩකින් අසුවිව්‍ලකින් හමන දුරුගන්ධය නිසා මනුෂ්‍ය සමාජය බැනලා, වෝදනා කරලා, ගුට් ඇනශෙන නැති ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, හෙල, ප්‍රපාත ඇති තැන් මගහැර යන්න ය කියලා. හෙලක ප්‍රපාතයක සංස්‍යා උදෙසා කුටියක් සැදීම බුදුරජාණන් වහන්සේ විනය විරෝධී ක්‍රියාවක් බවට පත්කරලා තිබෙනවා. කුටියක් බැඳීමේ ද ගොනුන් දෙදෙනෙක් බැඳී කරත්තයකට කුටිය වට්ට යාමට හැකියාව ඇති ප්‍රමාණයේ ඉඩකඩක් තිබීම අතිවාර්ය වෙනවා. හෙල, ප්‍රපාත වැනි ස්ථානවල ගැවසීම නිසා නිරතුරුවම අනතුරක් පිළිබඳ බියක් සමගයි ජීවත්වෙන්න සිද්ධවෙන්නේ. ඒ නිසා ම නැති ආගුවයන් ඇතිවෙනවා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, පිංචත් ඔබ අකමැති කරා, අකමැති නැසිරීම්, අකමැති වවන, විරුද්ධ මතවාද ඇති තැන් මගහැර යන්න ය කියලා. වර්තමාන සමාජයේ පිංචතුන්ලා බරපතල ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නා අවස්ථාවක් තමයි, මැතිවරණ කාලසීමාවන්. මාධ්‍ය හරහා, කටකරා හරහා, දේශනාවන් හරහා අනුන් නිසා බරපතල ආගුවයන් සමාජයේ පිංචතුන්ලා ඇතිකර ගන්නවා. ගිහි පිංචතුන්ලා තමන් කැමති පක්ෂයට තන්දය ප්‍රකාශ කරන්න. එය ඔබේ ජාතික පුතුකමක් වෙනවා. නමුත් තාවකාලීක මැතිවරණ සමයක් නිසා දීර්සකාලීන අකුසල් සකස්කර දෙන ස්ථාන, අවස්ථාවන්, පුද්ගලයන් මගහැර යන්න පිංචත් ඔබ දක්ෂවෙන්න.

කිලයේ කක්තියෙන් යුද්ධයක් ජයගත්ත අවස්ථාවක් සූත්‍රපිටකයේ තිබෙනවා. මේ යුද්ධය තමයි, බුදුරජාණන් වහන්සේ කාලයේ සිදුවුණු සුර-අසුර යුද්ධය. දිව්‍යතලයේදීය මේ යුද්ධය සිද්ධවෙන්නේ. දෙවියන්ගේ කණ්ඩායමේ නායකත්වය දරන්නේ තෙරුවන් සරණ ගිය ගකුයා. අසුරයන්ගේ කණ්ඩායමේ නායකත්වය දරන්නේ වේපවිත්ති කියන අසුර නායකයා. සුරඅසුර යුද්ධයේ දී ගකුයා අසුරයින් අතින් පරාජයට පත්වෙනවා. පරාජය ලැබූ ගකුයා දිව්‍ය අජානීය අශ්වයන් යෝදු, මාතලී දිව්‍ය පුතුයා රියදුරු වූ ආජනා රථයෙන් වේගයෙන් පලාහියා. පලායන ගකුයා කෙසේ හෝ ජ්වලුහයෙන් අල්ලාගත්ත අසුරයින් ගකුයාගේ රථය පසුපසින් වේගයෙන් ලුහුබැඳ පැමිණියා. ගකුයා අජානීය අශ්ව රථයෙන් වේගයෙන් පලාඕද්ද හිමුල්වනය තමැති ප්‍රදේශයක් පසුකරමිනුයි අශ්ව රථය වේගයෙන් ගමන් කරන්නේ. දිව්‍යතලයේ මේ හිමුල්වනය ප්‍රදේශය දිව්‍ය ගුරුල් පක්ෂීන් බහුල වශයෙන් කැදිලි තනාගෙන ජ්වත්වන ප්‍රදේශයක්. පලායන ගකුයා දකිනවා, අජානීය අශ්ව රථය තවදුරටත් වේගයෙන් ඉදිරියට ගියෙන් ගුරුල් පක්ෂීන් සහ ගුරුල් කැදිලි, ගුරුල් පැමුවන් මැරිලා විනාශවෙලා යනවා කියලා. ගකුයා තම අජානීය අශ්ව රථයේ රියදුරු මාතලීට අණ කරනවා, මාතලී, මම අසුරයින්ට හසුවුණත් සිල්පදයක් බිඳින්නේ තැහැ කියලා. එම නිසා අශ්ව රථය මින් ඉදිරියට ධාවනය කරන්න එපා. මේ අහිංසක දිව්‍ය ගුරුල් පක්ෂීන් මැරෙනවා. එම නිසා රථය හරවාගෙන පැමිණි දිගාවට ම වේගයෙන් ම පදවන්ත කියලා. ගකුයා තම ගක්තිමත් ගිලය ගැන සත්‍යත්වියා කරමිනුයි රථය ආපසු හරවන්ත අණ කළේ. පැරදී පලායන ගකුයා තැවත තම දිව්‍යරථය හරවාගෙන වේගයෙන් තමන් ඉදිරියට පැමිණෙනවා දැක, අතිවාර්යයෙන් ම ගකුයා තැවත ගක්තිමත් වී දිව්‍ය සේනාව සමග ප්‍රතිපහාරය සඳහා පැමිණෙනවා යයි සැක සිතු අසුර පිරිස තම රථය හරවාගෙන පලාහියා. ගකුයා ද පලායන අසුරයින් ලුහුබැඳ ගොස් ඔවුන් අසුරපුරයට ම එලවා දුම්මා.

සුරජුර යුද්ධයේ දී පළමුව දෙවියන් අසුරයන්ට පැරදී, දෙවනුව අසුරයින් පරාජය කර දෙවියන් ජයග්‍රහණය ලබන්නේ දිව්‍යතලයේ හිමුල්වනය නම් ප්‍රදේශයේ බහුල වශයෙන් ජ්‍වත්වන දිව්‍ය ගුරුල් පක්ෂීන්ට, එම පක්ෂීන්ගේ කැදිලිවලට, පැටවුන්ට අනතුරක්, සත්ව හිසාවක්, සත්ව සාතනයක් නො කරනවා ය කියන අධිෂ්ථානයෙන් තම ජීවිත ආකාව පවා අත්හැර ගතුයා තමන්ගේ ශිලය කෙරෙහි ඇතිකරගත් විශ්වාසය නිසා ම සි; සමාදන් වූ සිල්පයක් කඩ නො කරනවා ය කියලා ඇතිකරගත් අධිෂ්ථානය නිසා ම සි. ගතුයා සුරජුර යුද්ධය දිනන්නේ ශිලය සරණ කරගෙන සි. ශිලයේ ගක්තියෙන් අතීතයේ ගතුයා ජයග්‍රහණය කළ මේ යුද්ධයේ අර්ථය වර්තමානයේ නම් භාසායට ලක්වෙන්නත් පුළුවන්. මොකද, වර්තමානයේ යුද්ධයක් කොයිහැවි වෙතත් මැතිවරණ සමයකදීත් සිල්පද බිඳිමින්, අකුසල් මූලයන් වඩමින්, තැනි ආගුවයන් වඩවාගනිමින් තමයි කටයුතු සිද්ධවෙන්නේ. මේවායින් කුමක්ද අපි දකින්නේ? ගතුයාට තිබෙන පින අපට තැහැ ය කියන කාරණය සි. යමක් ලබන්න නම්, යමක් දිනන්න නම් ගොඩාක් පවිකම් සිදුකරගෙන තමයි එය ලබන්න, දිනන්න වෙන්නේ. එම නිසා ආගුවයන් වැශ්‍යතා මෙවැනි ධර්මතාවයන් මගහැර යන්න ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

ප්‍රංජි කහුණුවාගෙනුත් ඔබ ලොකු ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා ද?

මැසිමදුරුවන්, කුඩින්, කැරපොත්තන්, ගොයම් මැස්සන් වැනි කාමීන් ආදී උවදුරු මගහැර යැමට ඇති අදක්ෂාවය නිසාම සමාජය නිරතුරුව ම නැති ආගුවයන් ඇතිකර ගන්නවා; ඇති ආගුවයන් වර්ධනය කරගන්නවා. එම නිසා පිංචතුන් දක්ෂවෙන්න, මෙවැනි කාම් උවදුරු ආරක්ෂක කුමවේදයක් උපයෝගී කරගෙන මගහැර යන්න.

මදුරුවන් ගැවසෙනවා නම්, මදුරුදූලක් පාවිච්ච කරන්න. කහුණුවන් පැමිණෙනවා නම් ඒට අදාළව ආරක්ෂිත උපකුම ඇතිකර ගන්න. මැසිමදුරුවන්, කුඩින් වැඩිපුර ගැවසෙන නිවාසවල ජ්වන්වන පිංචතුන්ලාට කේන්තියැමේ, සිත විසිරීමේ ස්වභාවයන් වැඩිවෙනවා. සමහරක් පිංචතුන්ලා, දරුවන් ධර්මය ගුවණය කරන්නොටත්, අත්පුඩි ගහනවා වගේ ගිරිරයට ගහගන්නවා. ඒ කියන්නේ, ද්වාට කරන මදුරුවා මරනවා. ඒ වෙළාවට හිකුෂුවට හිතෙනවා, “බණ අහන වෙළාවට මෙහෙම නම්, ගෙදර සිටින වෙළාවට කොහොම වෙයිද?” කියලා.

එක් දරුවෙක් හිකුෂුවට ප්‍රකාශ කළේ, අපේ අම්මා කාමීනාගක යොදා නිරතුරුව ම කුඩින්, මැස්සන් මරනවා කියලයි.

ගුණාත්මකභාවයන් මගහැර, අස්වැන්න වැඩිකර ගැනීමේ තාප්ශ්චාධික කුමවේදයන් නිසා, කාමීකර්මාන්තය ආශ්‍රිතව ද කාමීනාගක හේතුවෙන් පිංචතුන්ලා බරපතලට වූ සත්ත්ව සාතනයන්ට, හිංසාවන්ට අදාළ ආගුවයන් වර්ධනය කරගන්නවා. රුපය මාරයා

හැටියට දකින්න ඇති අදක්ෂාවය නිසා ම, මගහැර යා යුතු සිතුවිලි මගහැර යෑමට ඇති අදක්ෂාවය නිසාම ප්‍රාණසාතනයට, සත්ව හිංසනයට අදාළ ආගුවයන් ඇතිකොට ගන්නවා.

පිංචත් ඔබ මැසීමදුරුවන්, ගොයම් මැස්සන්, කුරපොත්තන් කුඩා සතුන් ය කියලා, මෙවැනි සතුන් ඔබ අතින් මැරුණෙනාත් අකුසලය අඩු ය කියලා හිතන්න නම් එපා. ඒ සිත මාර සිතක්ය කියලා දැක මගහැර යන්න. පිංචත් ඔබ නිරතුරුව ම මෙවැනි කාමිසතුන් මරාදමන කෙනෙක් නම්, ඔබ මැරෙන මොහොතේ මෙවැනි සත්ව සාතනයක් සිහිපත් වුණෙන්, මෙවැනි ම කාමි කුලවල ඉපදීමටත්, මනුෂ්‍ය ජ්විතයක් ලැබුවහොත්, නිරතුරුවම රෝගාබාධයන්ට ලක්වී ජ්වත්වීමටත්, දිලයෙන් පුරුෂක් දුර්වල කෙනෙක් නම්, නිරයට වැටීමටත් ඉඩ තිබෙනවා.

වර්තමාන බලකාම් ලෝකය තුළ වසවිස යොදා රසායනික අවි නිෂ්පාදනය වෙන්නේ, ඒවා නිෂ්පාදනය කිරීමට ලෝකයාට සිතදෙන්නේ, මනුෂ්‍යයා රසායනික, කාමිනාශක යොදා සත්ව සාතනයන්, සත්ව හිංසාවන් සිදුකිරීමේ බලවත්හාවයට ප්‍රතිධර්මයක් හැටියට සි. වර්තමානයේ කාමිනාශක යොදා මැස්සන්, මදුරුවන්, ගොයමේ, වගාබීමේ කාමීන් මරාදමන පිංචතුන්ලා අනාගතයේ ඇතිවන රසායනික අවි යුද්ධවල දී, කර්මාන්තකාලා, විදුලිබලාගාර ආස්‍රිත විෂවායු කාන්දුවීම්වල දී, අද කුඩින්, මැස්සන්, කුරපොත්තන්, ගොයම් මැස්සන් මරන ආකාරයට ම මියයැමට ඔබට සිදුවනු ඇත.

වර්තමානයේ කාමිනාශක යොදා කාමීන්ව රංවු වශයෙන් මරන ආකාරයට ම, අනාගතයේ දී රංවු වශයෙන් මනුෂ්‍යයන් විෂ රසායන හේතුවෙන් මියයනු ඇත; රෝගීවනු ඇත. මේ මොහොතේන් සමාජයෙන් මැසීවිලි නැගෙනවා. වායුගේලය විෂ රසායනයන්ගෙන් බහුලවීම හේතුවෙන්, වාතය දූෂණය වී පෙනහැලු ආස්‍රිත බරපතල වූ රෝගාබාධයන්ට මනුෂ්‍යයා පත් වී ඇති ආකාරය පෙනෙනවා. මේ සියලු ලෝක තත්වයන් අකුසල් විපාකයන්ගේ හේතු ධර්මතාවයන් ය.

වාහනවල කළ දුම් පරීක්ෂා කළා කියලා, සාකච්ඡා, සම්මත්තුණ තිබුනා ය කියලා මේ ලෝක ධර්මතාවයන් වළක්වන්න බැහැ. මෙම ව්‍යසනයන් ධර්මානුකූලව තේරුම් ගැනීමට ද්‍රීජ පිංචුන්ලා පමණක් දුක දෙසට ගමන් කරන ලෝකයාට පාවච එලන්නේ නැතිව, තනිතනිව සත්ව සාතනයට, සත්ව හිංසාවට අදාළ ආගුරුවයන් ඇතිවන අවස්ථා මගහැර යැමට ද්‍රීජවෙන්න.

මෙතැන් සිට සමථ-විද්‍රෝහනාවට එන්න

සඩ්බාස සූත්‍රයට අදාළව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ, දැරුනයෙන්, වීරයෙන්, සංවරයෙන්, ප්‍රත්‍යාච්චාවෙන්, දුරුකිරීමෙන්, මගහැර යැමෙන් ආගුවයන් ප්‍රහාණය කිරීමෙන් අනතුරුවයි, බුදුරජාණන් වහන්සේ සමථ-විද්‍රෝහනාවෙන් ප්‍රහාණය කළ යුතු ආගුවයන් ගැන දේශනා කරන්නේ. පිංචත් ඔබ ඉහත කාරණා හයෙන් පිරිසිදුහාවයට පත්වුණෙන්ත් පමණයි, ඔබ තුළ අර්ථවත් ආකාරයට, සමථ-විද්‍රෝහනාව වැඩෙන්නේ. ඉහත කාරණා හයෙන් ඔබේ කෙලෙස් ධර්මයන් තුනී කොටගැනීමෙන් තොරව, පලමු අදියරේ දී ම සමථ-විද්‍රෝහනාව පුහුණුවීමට ගියෙත්, සමථ-විද්‍රෝහනාවේ තාමයෙන් ඔබ තුළ වැඩෙන්නේ සක්කාය දිවිධිය ම යි. එම නිසා පිංචත් ඔබ, එරම්ණියා ගොතාගෙන සමථ-විද්‍රෝහනාව පුහුණුවීමට පෙරාතුව, එදිනේදා ජ්විතයේ දී, නිවසේදී, කාර්යාලයේදී, සඩ්බාසව සූත්‍රයට අදාළව ඉහත කාරණා හය ජ්විතය තුළින් ක්‍රියාත්මක කරන්න. එය සමථ-විද්‍රෝහනාව තුළ ගක්තිමත් වීමට ඔබට අර්ථවත් පුරුවකතියක් වේවි.

සඩ්බාසව සූත්‍රය ගැන සටහන අවසන් කරනාකොට, සඩ්බාසව සූත්‍රයේ අර්ථයන්ගෙන් තොරව සමථ-විද්‍රෝහනාව පුහුණු කළ මහත්මයෙක්ගේ ක්‍රියාවක් මතකයට එනවා. දිනක් හිසුව ආරණ්‍යයක වැඩසිටින විට පිංචත් මහත්මයෙක් හිසුවගෙන් විමසුවා, ආරණ්‍යයේ තමන්ට භාවනා කරන්න කුටියක් හිස්ව තිබෙනවා ද කියලා. ඒ මහත්මයා ප්‍රකාශ කළේ තමන් අධිගමලාහියෙක් ය කියලයි. හිසුව එම මහත්මයාගෙන් විමසුවා, “අැයි මහත්මයා නේවාසික භාවනා කුටියක් සෞයන්නේ”

කියලා. එවිට ඒ මහත්මයා කියනවා, "හාමුදුරුවනේ, මම රාත්‍රියට ආහාර අනුහව කරලා, නිවසේ මගේ කාමරයට ගිහින් දොර අගුල් දමාගෙන භාවනා කරන්න පටන්ගන්නවා. පසුදා උදැසෙන හයට තේ කෙසේපයක් භදාගෙන ඇවිත් මගේ බිරිදි කාමරයේ දොරට ගහනවා. බිරිදිට කිවිවාට අහන්නේ නැහැ, පාන්දර හයට දොරට ගහන්න එපා ය කියලා. බිරිදිගේ මේ කරදරය නිසයි මම භාවනා කරන්න කුටියක් සොයන්නේ" කියලා. ඒ මහත්මයා මේ කියන්නේ, රාත්‍රි ආහාරයෙන් පසුව පටන්ගන්නා භාවනාව, පසුදා උදැසෙන හය දක්වා කරගෙන යනවා කියලා. ඒ කියන්නේ පැය 9ක් පමණ එකඳිගට භාවනා කරනවා, බිරිදිගේ උදේ තේ කෙසේපය නිසා භාවනාව කැබේනවා කියලා. මේ මහත්මයා එක පැත්තකින්තමා අධිගමලාහියෙක් හැරියට ප්‍රකාශ කරනවා. අතෙකක් පැත්තෙන්ත තමා ඉස්මතුකොට පෙන්වීමට අමුලික බොරුවක් කියනවා. අවම වශයෙන් සිල්පද පහවත් ආරක්ෂාකර ගන්න උත්සාහයක් ගන්නේ නැහැ. සබාබාසව සූත්‍රයට අදාළව, ආගුවයන් හින කිරීමේ, සිත පිරිසිදු කිරීමේ පුර්වකෘති කිරීමෙන් තොරව සමඟ විද්‍රෝහනාව පුහුණු කරලා, සමඟ-විද්‍රෝහනාවේ තාමයෙන් සක්කාය දිවියීය වඩාගත්ත වරිතයක කපාවකුදී හිසුව ඉහතින් සටහන් තැබුවේ. පි.වත් ඔබ සමඟ-විද්‍රෝහනාව පුහුණුවේමට පෙරාතුව සබාබාසව සූත්‍රයේ අර්ථයන් තිවැරදිව ජීවිතයට එකතුකොට ගෙන සමඟ-විද්‍රෝහනාව සාර්ථක කොටගන්න දක්ෂ වෙන්න.

සබ්ඩාසට සුදුයට අදාළ ලිපි මාලාව මෙනැතින් අවසන් වේ.
සතර සතිපටිධානයට අදාළ ලිපි එකතුව
අතහරම ॥ පොතෙහි අනුළත් වන බව
කාරුණිකව සලකන්න.

ගේරනර සසකල්
තවත් එක් සහිත්ධීයක
ඉඩාගාතේ ඇවේදු
සංසාර සතුන් හට
නොඅභෙලන්න කියාදුන්
නොගැවෙන්න සිහිය දුන්
අතහරන සතිය දුන්
නිද්‍රකානගේම ප්‍රත්
සග මැණික ඔබම විය

කරගන්න මහ කුසල්
බේඛ ලොවටම දුනම
මිබේ අවබෝධයෙන්
සැහසිය මතු කරලක්
එමතු නොව දෙවියෝද
වියින් තුටු වතු දැනිම්

කාරප්‍රත් පරප්‍රරේ
අපේ කාලේ උපන්
මහකසුප් මහතෙරගේ
එමග යන බුදු ප්‍රතුනි
එක්කේ මරණයය
නොමැතිනම් නිවනමය
කිය කළ සිහ නාද
තව කොහොන් අසන්නද

මිබේ දම් ගැලපුමට
නොතින් පැසසුම් එනැයි
කිදු කළ මා ඔබට
ප්‍රතේ මේ මග නොවෙයි
බුදරප්‍රත් දැනමමය
නිහතමාතිව කිවු
එ වදන් රාවදෙයි

කොහො ගො වහ පෙනක
මේ මොනොතො වස්‍ය සිටින
අපේ පිනාටම උපන්
හිමියන් ඔබ ගුණෙන්
දැකීමු අභි බුදු රප්‍රත්

එ අමා මැණියන්
සහස් දෙකකුන් අඩික්
ගෙවී වස් ගතවෙනත්
වදය ඔබ වැනි ප්‍රතුන්
ලෝ සතට සෙනොහසින්

ISBN 978-955-7887-22-7



9 789557 887227

මුද්‍රණය: ඩ්ලාර්ටි පුනර්ව කොළඹපුද්‍ර පෙන්වර්ප

මල රඟ. 170/-